

Transport in cijfers

editie 2013

Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22, Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 088-4567111, fax 088-4567200, e-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

© 2013 **Transport en Logistiek Nederland**

Alle gegevens uit Transport in cijfers, editie 2013 mogen worden gebruikt, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

De gegevens in deze brochure berusten op de situatie per december 2012.
Hoewel de uiterste zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van Transport in cijfers, wordt aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden door Transport en Logistiek Nederland niet aanvaard, noch aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die (mede) gebaseerd zijn op de informatie in Transport in cijfers.

VOORWOORD

Toen ik op 1 september 2007 aantrad als voorzitter van Transport en Logistiek Nederland had ik niet kunnen bevroeden dat even daarna de Nederlandse economie in een neerwaartse spiraal terecht zou komen.

Met een economische groei van bijna 4 procent in het jaar van mijn aantreden komen we nu voor 2012 uit op een krimp van 1 procent.

Monetaire problemen binnen Europa, een kwakkelende huizenmarkt en een groeiend leger werklozen zorgen in Nederland voor economische tegenwind. Onze transportsector ondervindt hierdoor al lange tijd negatieve gevolgen. Vanaf 2007 ging het bergafwaarts met de sector. Het dieptepunt bereikten we begin 2009, toen meer dan driekwart van alle bedrijven volume en omzet zag krimpen. Nadien ging het iets minder slecht, maar in veel gevallen heeft ondernemen plaatsgemaakt voor 'overleven'. Voor 2013 wordt rekening gehouden met een economische krimp van 0 tot 1 procent. Dit betekent dat echt 'herstel' voor onze sector voorlopig uitblijft. Over de hele linie is er nog steeds sprake volumekrimp, lage prijzen, flinterdunne marges, stijgende kosten en toenemende concurrentie.

Nu ik bezig ben aan mijn laatste termijn als voorzitter, heb ik wisselende gevoelens over de nabije toekomst. Maar ik troost me met de gedachte dat door daadkrachtig ondernemen veel bedrijven zich, ondanks het slechte economische klimaat, er aardig door heen slaan. Daardoor ben ik er stellig van overtuigd dat de transportsector zich gaat herstellen.

Mijn overtuiging baseer ik ook op het volgende. De Nederlandse economie is afhankelijk van transport en logistiek. In 2011 werd met Nederlandse vrachtauto's 617 miljoen ton aan goederen op de plaats van bestemming gebracht. Transport houdt de binnenlandse consumptie draaiende alsook de buitenlandse handel. En daar valt niks op af te dingen. Twee belangrijke peilers die onze economie uit het slop kunnen trekken. Als het tij keert en de Nederlandse economie weer in de lift zit, zal ook de transportsector zich herstellen.

'Transport in cijfers 2013' onderstreept nog eens het belang van de transportsector. Met de meest recent verkregen cijfers kunt u zichzelf overtuigen wat de ware betekenis is van de transportsector binnen onze economie.

Alexander Sakkers
Algemeen Voorzitter
Transport en Logistiek Nederland

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord

Thema: Nederlandse concurrentiepositie in het Europese wegtransport	7
--	---

Bedrijfstak

1 Verdeling vergunningen per 2-cijferig postcodegebied	15
2 Bedrijven in het wegvervoer	16
3 Binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	17
4 Buitenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	17
5 Bedrijven en vergunningbewijzen naar provincie en grootteklasse	18
6 Mutaties in het aantal transportbedrijven	18
7 Vergunningbewijzen verdeeld naar grootteklasse bedrijven	19
8 Bedrijven naar grootteklasse	20
9 Faillissementen wegvervoer	20
10 Ziekteverzuim bedrijfstakken in Nederland	21
11 Werkzame personen goederenvervoer over de weg	21
12 Vacaturegraad chauffeurs beroepsgoederenvervoer over de weg	22
13 Vacaturegraad niet rijdend personeel beroepsgoederenvervoer over de weg	22
14 Transportondernemers vertrouwen	23
15 Arbeidsvolume per bedrijfstak	23
16 Toegevoegde waarde per economische activiteit	24
17 Aandeel werkzame vrouwen per categorie transportbedrijf	24

Materieel

18 Leeftijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's	25
19 Leeftijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers	25
20 Motorvoertuigenpark per bouwjaar	26
21 Ontwikkeling in het motorvoertuigenpark	26
22 Uitval Nederlands motorvoertuigenpark	28
23 Aanhangwagens en opleggers naar leeftijd en laadvermogen	30
24 Verkopen vrachtauto's naar merk	30
25 Verkopen bestelauto's naar merk	31
26 Verkopen zware vrachtauto's in Europa	31
27 Motorvoertuigenpark in Europa	32
28 Verkopen zware vrachtauto's naar diverse landen en merk	33
29 Diefstallen voertuigen	33
30 Voertuigkilometers in Nederland en voertuigkilometers in het buitenland	34
31 Vrachtauto's met een digitale tachograaf	34

Vervoersstromen

32 Modal-split goederenvervoer op Nederlands grondgebied	35
33 Aandeel modaliteiten naar goederensoort	35
34 Prestaties binnenlands wegvervoer	36
35 Aandeel binnenlands beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	36
36 Gemiddelde afstand per binnenlandse rit	37
37 Gemiddelde afstand per binnenlandse rit, naar goederensoort	37

	pagina
38 Geladen en geloste gewicht Nederlands wegvervoer per provincie	38
39 Prognose binnenlands goederenvervoer over de weg	38
40 Goederenvervoer over de weg per Nuts-3 gebied	39
41 Binnenlands wegvervoer naar goederensoort	40
42 Grensoverschrijdend wegvervoer naar goederensoort	41
43 Prestatie internationaal wegvervoer per soort vervoer	42
44 Gemiddelde afstand bilateraal beroeps- en eigen wegvervoer	44
45 Grensoverschrijdend beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	44
46 Grensoverschrijdend wegvervoer naar landenrelatie	45
47 Vervoerde gewicht wegvervoer naar NSTR goederengroep	46
48 Binnenlands en internationaal wegvervoer naar goederensoort	48
49 Vervoerd gewicht binnenlands wegvervoer naar afstand	48
50 Nederlandse goederenhandel en wegvervoer met EU-lidstaten	49
51 Nederlandse goederenhandel	50
52 Gemiddelde afstand per internationale rit	51
53 Bilateraal wegvervoer	52
54 Bilateraal wegvervoer Midden en Oost Europa	52
55 Wegvervoer naar en vanuit diverse landen naar goederensoort	53
56 Goederenvervoer over de weg per EU-lidstaat in Nederland	54
57 Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland	54
58 Grensoverschrijdend wegvervoer naar afstandsklasse	55
59 Gemiddelde afstand per grensoverschrijdende rit naar goederensoort	55
60 Totaal beroepsvervoer over de weg	56
61 Prognose internationaal (bilateraal) goederenvervoer over de weg	56
62 Bilateraal wegvervoer op Duitsland naar deelstaat	57
63 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen	57
64 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Duitsland	58
65 Mautkilometers in Duitsland	60
66 Mautritten in Duitsland	61
67 Ontwikkeling Duitse, Nederlandse en Poolse goederenvervoer over de weg	61
68 Duits internationaal wegvervoer naar landenrelatie	62
69 Duits binnenlands en grensoverschrijdend wegvervoer	63
70 Vergelijk indicatoren voor wegvervoer Nederland-Duitsland	63
71 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit het Verenigd Koninkrijk	64
72 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit België	65
73 Bilateraal wegvervoer op België naar provincie	65
74 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Frankrijk	66
75 Bilateraal wegvervoer op Frankrijk naar departement	67
76 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Italië	68
77 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Spanje	68
78 Vrachtauto's per grensovergang in Alpengebied	69
79 Vervoer van, naar, door en in Zwitserland	69
80 Aandeel vrachtauto's via Eurotunnel en via het kanaal	70
81 Vrachtauto's via Eurotunnel en via het kanaal	70
82 Aandeel buitenlandse transportbedrijven in internationaal wegvervoer per land	71

	pagina
83 Aandelen in het goederenvervoer over de weg in de EU	72
84 Cabotagevervoer binnen Europa door deelnemende landen	73
85 Cabotagevervoer binnen Europa in deelnemende landen	73
86 Goederenvervoer naar vervoerswijze in Europa	74
87 Verhouding binnenlands en internationaal wegvervoer door EU-lidstaten	74
88 Totale vervoersprestatie diverse landen	75
89 Binnenlands vervoer in enkele landen naar afstandsklasse	75
90 Goederenvervoer op Nederlands grondgebied per vervoermodaliteit	76
91 Aan- en afvoer containers Rotterdamse haven	76
92 Goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	77
93 Containervervoer per modaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven	77
94 Goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	78
95 Containeroverslag Hamburg-Le-Havre-range	78
96 Containeroverslag Hamburg-Le-Havre-range per land	79
97 Internationaal vervoer naar en van Rotterdamse haven	79
98 Europees weg/railvervoer	80
99 Internationaal weg/railvervoer naar afstand	80
100 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer	81
101 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar soort vervoer	81
102 Europees weg-/railvervoer	82
103 Goederenvervoer per binnenvaart in Nederland	83
104 Goederenvervoer per binnenvaart in EU	83
105 Nederlands goederenvervoer per spoor	84
106 Goederenvervoer per spoor in EU	84
107 Nederlands shortsea vervoer naar land	85
108 Nederlands shortsea vervoer naar land	85
 Bedrijfseconomie	
109 Opbouw kostprijs wegvervoer	86
110 CAO-uurloon wegvervoer	86
111 Financiële gegevens transportbedrijven	87
112 Arbeidskosten in de industrie in diverse landen	88
113 Nederlandse dieselprijs in jaargemiddelden	89
114 Kostenniveau binnenlands vervoer per deelmarkt	89
115 Samenstelling Nederlandse dieselprijs	90
116 Accijns en overige heffingen Nederlandse dieselolie	91
117 Aandeel brandstofkosten in kostprijs per soort vervoer	91
118 Tankgedrag transportbedrijven	92
119 Pompprijs dieselolie in diverse landen	92
120 Pompprijs dieselolie en aandeel accijns in diverse landen	93
121 Vergelijking loonkosten chauffeurs in diverse landen	93
122 Vergelijking accijnsheffing dieselolie diverse landen	94
123 Tafief dieselaccijns in de EU	95
124 Opbouw Nederlandse dieselprijs	95
125 Motorrijtuigenbelasting voor vrachtauto's	96

	pagina
126 Belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie	96
127 Aandeel logistieke kosten in de omzet in Europa	97
128 Kost- en vrachtprijsniveau binnenlands vervoer	97
129 Rentabiliteit binnenlands wegvervoer	98
130 Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat binnenlands wegvervoer	98
131 Rentabiliteit fysieke distributie	99
132 Omzet verhuisbedrijven	99
133 Kostenniveau grensoverschrijdend wegvervoer voor aantal landen	100
134 Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer	101
135 Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer naar enkele specialisaties	101
136 Rentabiliteit binnenlands wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	102
137 Rentabiliteit internationaal wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	102
138 Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat internationaal wegvervoer	103
139 Omzet goederenvervoer over de weg	103
140 Omzetverdeling transportbedrijven naar activiteit	104
141 Omzet uit onderaanneming transportbedrijven naar grootteklasse	104
142 Gebruik ICT toepassingen transportbedrijven naar enkele specialisaties	105
143 Gebruik Radio frequency identification bij transportbedrijven	106
144 Gebruik boordcomputers bij transportbedrijven	106
145 Gebruik navigatiesysteem bij transportbedrijven	107
146 Gebruik transport management systeem (TMS) bij transportbedrijven	107
Infrastructuur	
147 Gemiddeld aantal motorvoertuigen per uur, per telpunt en per dag	108
148 Files met bijbehorend startuur per dag	108
149 Intensiteit vrachtverkeer op hoofdwegenet	109
150 Motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik	110
151 Motorvoertuigkilometers binnen Nederland	110
152 Nederlandse wegenkilometers naar wegbeheerder	111
153 Gemiddeld aantal motorvoertuigen per weekdag	111
154 File top-20	112
155 Overzichtskaart filezwaarte per provincie	112
156 Top-50 files op basis economische schade vrachtverkeer	113
157 Overzicht filemeldingen naar oorzaak	114
158 Fileduur per dagsoort	114
159 Gemiddelde verkeersintensiteit op het Nederlandse hoofdwegenet	115
160 Gemiddelde verkeersintensiteit per dag, per telpunt	116
161 Files door vrachtauto's	116
162 Ruimtebeslag bij vervoer over spoor of weg	116
163 Bodemgebruik in Nederland	117
164 Rijksuitgaven aan verkeersvoorzieningen	117
165 Rijksinkomsten uit wegverkeer	118
166 Rijksinkomsten uit wegverkeer	118
167 Infrastructuur in Europa	119
168 Indicatie toltarieven personen- en vrachtauto's in diverse landen	120

	pagina	
Milieu		
169	Energieverbruik en emissies door het wegverkeer	121
170	Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen	122
171	Verdeling CO ₂ -uitstoot	128
172	Verdeling NO _x -uitstoot	129
173	Verdeling SO ₂ -uitstoot	130
174	Verdeling PM10-uitstoot	131
175	Reductie gemiddelde CO-uitstoot per vrachtauto en trekker	132
176	Reductie gemiddelde NO _x -uitstoot per vrachtauto en trekker	132
177	Emissies motorvoertuigen binnen en buiten de bebouwde kom	133
178	NO _x emissie motorvoertuigen in diverse landen	133
179	Vergelijk naar voertuiggrootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik	134
180	Gestelde Euronormen aan reductie van vrachtauto's	134
181	Ontwikkeling emissies door vrachtauto's	135
182	Verdeling CO ₂ -emissie in Nederland	135
183	Emissies verkeer en vervoer	136
184	Euronormen uitlaatgassen	137
185	Bezettingsgraad van afstand en inhoud naar land	137
186	Diesilverbruik naar grootte voertuig en laadvermogen	138
187	Vrachtautopark Nederlandse transportbedrijven naar milieuklasse	139
188	Groei park personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's	139
Verkeersveiligheid		
189	Verkeersdoden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	140
190	Verkeersgewonden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	140
191	Betrokkenheid bestel- en vrachtauto bij verkeersslachtoffers	141
192	Verdeling doden niet natuurlijke oorzaak naar oorzaak	141
193	Bij verkeersongevallen betrokken mensen, voertuigen en objecten	142
194	Verkeersdoden per land	143
195	Ontwikkeling slachtoffers van ongevallen waarbij vrachtauto betrokken	143
196	Trends verkeersslachtoffers, wagenpark, kilometers, bevolking en intensiteit	144
197	Verkeersslachtoffers per provincie	145
198	Verkeersdoden naar leeftijdsklasse-categorie en bevolking	145
199	Verkeersdoden bij ongevallen met vrachtauto's naar verkeersdeelname	146
200	Verkeersdoden bij rechtsafslaande vrachtauto's	146
201	Verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners per provincie	147
202	Voertuigen betrokken bij verkeersongevallen	147
Verklaring van gebruikte afkortingen in deze uitgave	149	
Colofon	150	

Thema: Nederlandse concurrentiepositie in het Europese wegtransport

*Polen domineren internationaal wegtransport in Europa
Niet alleen Nederlandse vervoerders verliezen terrein ¹*

Vroeger stond de Nederlandse vervoerder bekend om zijn internationale oriëntatie en kleuren vooral de Duitse autosnelwegen eigeel van de Nederlandse kentekens. Maar sinds 2004 zijn vooral de Polen met een bijzonder snelle opmars in Europa bezig, en in hun kielzog de Tsjechen. Het zijn niet alleen Nederlandse transportbedrijven die internationaal terrein verliezen aan de Polen. Polen heeft ook het Duitse wegvervoer van de eerste plaats gestoten en ook in andere landen hebben de Polen inmiddels een leidende positie. Maar de Duitse vervoerders pakken weer marktaandeel terug op Nederland. Kortom, het Nederlands internationaal wegtransport staat onder druk.

Het Nederlandse wegtransport is sterk internationaal gericht

Het Nederlandse wegtransport is van oudsher sterk internationaal gericht. Dat heeft te maken met het feit dat Nederland zelf een klein land is, en je qua afstanden al heel snel in het buitenland zit. Maar belangrijker zijn de internationale handelsrelaties, die Nederland al eeuwen onderhoudt, en waaruit transportbewegingen voortkomen. Immers, "transport follows trade", of dat nu wegvervoer, zeevaart, binnenvaart of luchtvaart betreft. En de strategische ligging van Nederland met een groot Europees achterland helpt daarbij om via mainports en een kwalitatief hoogstaande infrastructuur de goederenstromen snel en efficiënt af te handelen. In het achterland neemt Duitsland uiteraard een prominente positie in. Als grootste invoer- en ook uitvoerland in de EU genereert Duitsland veel internationale ladingstromen, die voor een deel via Nederland lopen. Duitsland is voor Nederlandse wegvervoerders verreweg de belangrijkste vervoerspartner.

Nederlands' internationale wegtransport afgevlakt

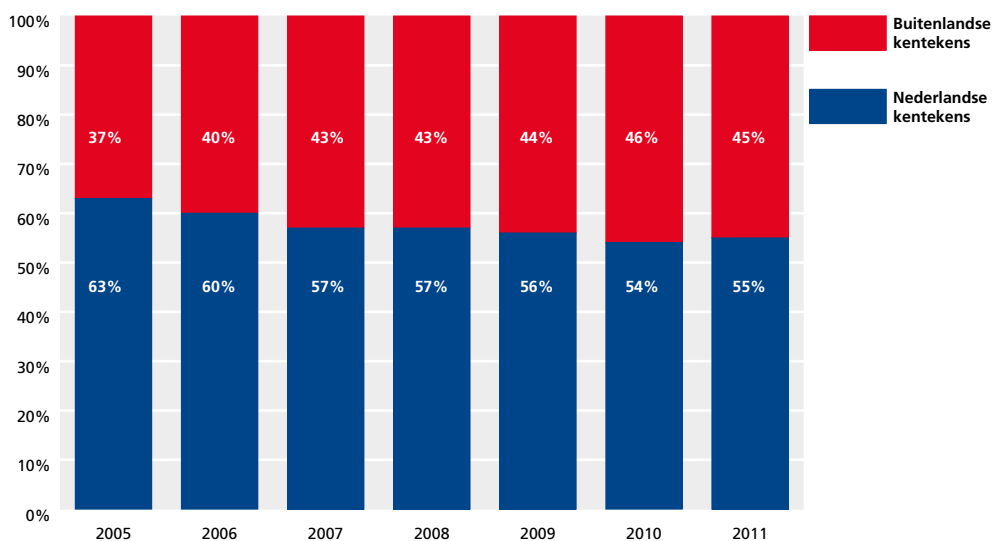
De internationale oriëntatie van Nederland zien we ook terug bij de Nederlandse beroepswegvervoerders. Van die beroepsvvoerders had in 1993 zo'n 61% een vergunning om grensoverschrijdend vervoer te verrichten; in 2012 was dat ± 80%. Maar de vervoersprestatie (bilateraal vervoer) gemeten in tonnen, is in die periode slechts beperkt toegenomen van 78,4 miljoen ton in 1993 naar 85,0 miljoen ton in 2011, na wel in 2004 een recordhoogte van 99,3 miljoen ton bereikt te hebben. Die beperkte stijging in het vervoerde gewicht mag niet zonder meer aan een verslechterde concurrentiepositie worden geweten. Zo geeft gewicht, gemeten in tonnen, maar een beperkt deel van de echte vervoersprestatie van het wegtransport. Datzelfde geldt voor tonkilometers als maatstaf van vervoersprestatie. Onder meer omdat producten steeds lichter worden en dus letterlijk steeds minder gewicht in de vrachtauto leggen.

Ook andere factoren kunnen een gedeeltelijke verklaring bieden voor een teruglopende vervoersprestatie, zeker wanneer die over een lange tijdsperiode wordt beschouwd. De samenstelling van de invoer- en uitvoerstromen en in het verlengde ervan, de vervoerstromen kan veranderen. Bijvoorbeeld van zware grondstoffen naar lichte eindproducten. De vervoerswijze (modaliteit waarmee goederen worden vervoerd) kan wijzigen: meer zware grondstoffen via binnenvaart in plaats van wegtransport? Ook kunnen de transportstromen hetzelfde blijven qua samenstelling en gewicht, maar worden de transporten door transporteurs uit andere landen uitgevoerd. Opmerkelijk is ook te zien hoe het cabotagevervoer – naast het bilaterale vervoer en het derdelanden vervoer – in belang is gegroeid en in 2011 zo'n 14% van het totale Nederlandse internationale vervoer vormt (gemeten in tonnen).

Internationalisering van de Nederlandse wegvervoermarkt

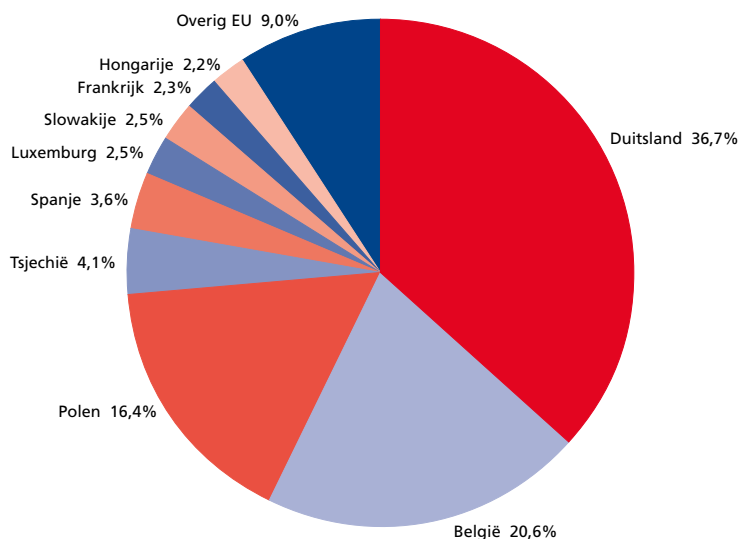
Internationalisering van het Nederlands wegvervoer blijkt ook uit Nederlandse CBS cijfers: ruim 45 procent van de goederen in het internationaal wegvervoer wordt inmiddels vervoerd door buitenlandse transporteurs. In 2005 bedroeg dit aandeel nog 37 procent. Die transporteurs komen vooral uit Duitsland, België en Polen. Deze drie landen nemen drie kwart van het door buitenlanders verrichte transport voor hun rekening. Poolse transporteurs zijn de laatste jaren steeds meer vanuit Nederland gaan vervoeren.

Ontwikkeling aandeel buitenlandse vrachtauto's, geladen en geloste gewicht binnen Nederland in internationale goederenstromen.

Bron: CBS

In Nederland geladen en geloste goederen door buitenlandse vrachtauto's (2011).

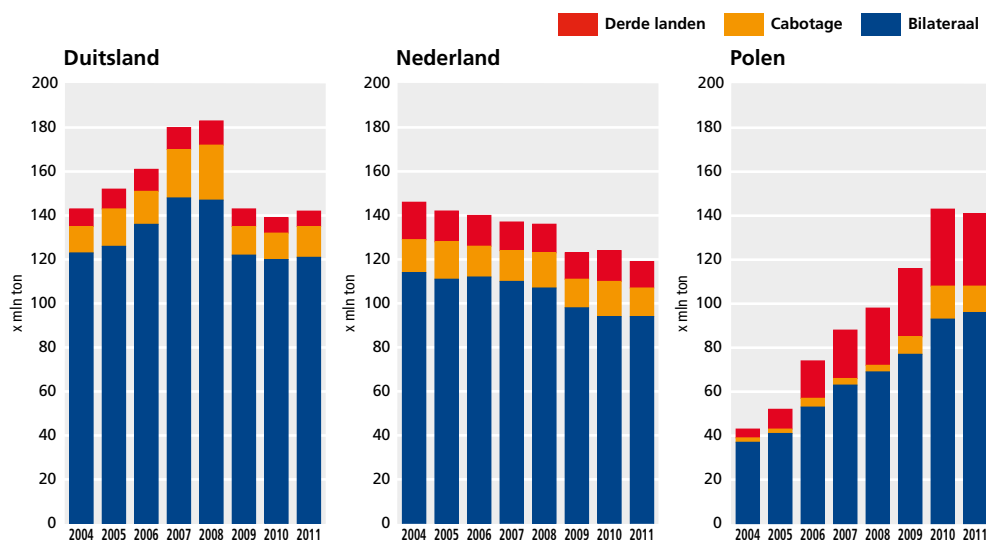

Bron: CBS

Polen domineert internationaal wegtransport

Volgens Eurostat, het Europese CBS, hebben vrachtauto's binnen Europa in 2010 voor bijna 1 miljard ton aan goederen internationaal vervoerd. Een groei van 6% ten opzichte van 2009. Grote winnaars zijn de Polen. Die vervoerden dat jaar 23% of 27 miljoen ton meer en hebben met 144 miljoen ton aan goederen voor het eerst het meeste gewicht vervoerd. Ze verdrongen daarmee Duitsland van de eerste naar de tweede plaats (139 miljoen ton, -3% tov 2009). Nederland, sinds menscheugenis nummer 2, is nu naar de 3e plaats gezakt (124 miljoen ton, +1,1%). Sinds Polen in 2004 toetrad tot de Europese Unie, is het Poolse internationale goederenvervoer over de weg qua vervoerde gewicht in 2010 met 238 procent gestegen. Het Nederlandse internationale goederenvervoer over de weg kromp in deze periode met 15 procent en het Duitse met 2 procent.

Ontwikkeling internationaal goederenvervoer over de weg (gewicht), Duitsland, Nederland en Polen.

Bron: CBS

Polen leidt niet alleen in bilateraal vervoer

Volgens de Europese Commissie (EC) zijn de Polen in veel bilaterale vervoersrelaties (direct internationaal vervoer tussen twee landen) absoluut de leider. Zo is het aandeel van het Poolse kenteken in de bilaterale vervoersrelaties met Frankrijk en UK eigenlijk al 100 procent en ligt het aandeel met Duitsland en Italië al boven de 90 procent. Dat zou dus bijvoorbeeld betekenen dat er geen enkele Franse wegvervoerder meer actief is in het bilateraal vervoer tussen Polen en Frankrijk, noch om in Polen te laden, noch om daar te lossen; Poolse vervoerders hebben dat geheel overgenomen. Ook in cabotage (binnenlands vervoer in het buitenland) en derde landenvervoer (vervoer tussen locaties in verschillende landen) zijn de Polen gegroeid. Volgens de EC zijn Poolse transportbedrijven verreweg de grootste derde landen vervoerders in de EU en de meest actieve cabotage vervoerders. En dat terwijl het Poolse grensoverschrijdend vervoer -gemeten in tonnen- slechts 12% vormt van het totale Poolse wegvervoer, waar dat in Nederland 25% bedraagt.

Poolse wegtransport volgt hun buitenlandse handel

Ook uit de Poolse publicatie "Road transport in Poland in the years 2005-2009" blijkt hun sterke groei. Duitsland was in 2005 al de belangrijkste wegvervoerspartner voor Polen,

en die positie is daarna alleen maar verstevigd. En het aloude gezegde "Transport follows trade" lijkt ook voor Polen op te gaan. De voor Polen belangrijkste West-Europese handelspartners Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en Nederland zijn ook de meest belangrijke landen voor het Poolse wegtransport.

Niet alle Poolse vervoerders zijn 'echt' Pools

Poolse en Eurostat-statistieken rapporteren op basis van het land waar een vrachtauto is geregistreerd. Dus een vrachtauto met een Pools kenteken telt in de Poolse statistieken. Maar een deel van de 87.000 transportbedrijven in Polen is een vestiging of een dochterbedrijf van een buiten Polen, bijv in Duitsland of Nederland gevestigd moederbedrijf. Adviesbureau Policy Research Corporation (PRC) sprak in zijn rapportage "Wegvervoer en logistiek, visie 2015" uit 2009 over ongeveer 35 Nederlandse bedrijven met een of meer vestigingen in Polen.

Oorzaken snelle groei Pools wegtransport

Hoe komt het dat Polen zo'n leidende positie in het internationaal wegtransport heeft oververd? Er zijn meerdere verklaringen: naast het wegvervoer is in Polen alleen het spoor beschikbaar, waardoor er in vergelijking met Nederland veel wegtransportbedrijven zijn, de Poolse economie, inclusief in- en uitvoer is sterk gegroeid, en de Polen concurreren met hun lagere loonkosten.

In Polen: weg- en railtransport

Waar in Nederland de keus is tussen weg, rail, binnenvaart is er in Polen nauwelijks binnenvaart en blijven weg- en railtransport over. Daardoor, en door de grotere afstanden, gaat er in Polen in het binnenlands vervoer 24% over het deels verouderde spoor, in Nederland slechts 5%. Omdat er nauwelijks binnenvaart is gaan er ook meer goederensoorten zoals ruwe mineralen en bouwmaterialen over de weg, die in Nederland met het binnenschip gaan. Dat verklaart voor een deel ook het relatief hoge aantal transportbedrijven in Polen: 87.000, bijna 10 maal zo veel als het aantal van 9.000 in Nederland gevestigde transportbedrijven. Relatief veel, want Polen heeft slechts 2,4 keer zoveel inwoners en 7,5 keer de oppervlakte van Nederland.

Economie Polen draait goed

Transport is afhankelijk van de economie, inclusief de buitenlandse handel, en de daaruit resulterende binnenlandse en internationale goederenstromen. En de Poolse economie doet het goed. Hij groeit harder dan de meeste andere economieën binnen de EU en heeft nauwelijks last van de financiële crisis. Met zijn economische groei in 2010 van 3,9% behoort het tot de top 3 van snelst gegroeide economieën. Ook de 20 miljard euro aan EU subsidies voor aanleg van ongeveer 1.000 km snelweg en 1.500 km autoweg in de komende 5 jaar vormen een economische stimulans.

Poolse loonkosten en koopkracht

Lage loonkosten vormen de factor waarmee de Polen een voordeel hebben op hun duurdere concurrenten in het westen. PRC stelde dat de loonkosten weliswaar sterk gestegen zijn, maar dat de loonkosten in Polen nog zeker 50% lager zijn dan in Nederland. PRC verwachtte wel dat de loonkosten steeds meer gelijk getrokken zullen worden aan de West-Europese standaard, maar kon geen inschatting geven hoe lang de verschillen nog zullen bestaan. TLN voorzitter Alexander Sakkers stelde al eerder dat de grote internationale loonsverschillen nu eenmaal een harde realiteit zijn, waar we in ieder geval de komende jaren mee moeten leven. – Volgens het Poolse CBS is het gemiddelde bruto maandelijkse salaris van een persoon werkzaam in de sector wegtransport – dus niet specifiek vrachtautochauffeurs - gestegen van 2.175 zloty in 2005 tot 2.647 zloty (omgerekend 536 euro) in 2009; een groei van gemiddeld 4,5% per jaar.

Overigens geldt dat bij het internationaal vergelijken van lonen en arbeidskosten ook de prijzen vergeleken moeten worden. En die liggen in Polen nog steeds stukken lager. Als een Poolse chauffeur in Polen een lager bruto salaris ontvangt dan een Nederlandse chauffeur in Nederland, kan hij als hij zijn Zlotys (Polen heeft als EU lid de euro nog niet ingevoerd als munteenheid) in Polen uitgeeft door de lagere kosten in Polen toch van een relatief hoge welvaart genieten. Zijn koopkracht is dus relatief hoog.

Duitse wegvervoerders verhogen marktaandeel op Nederland

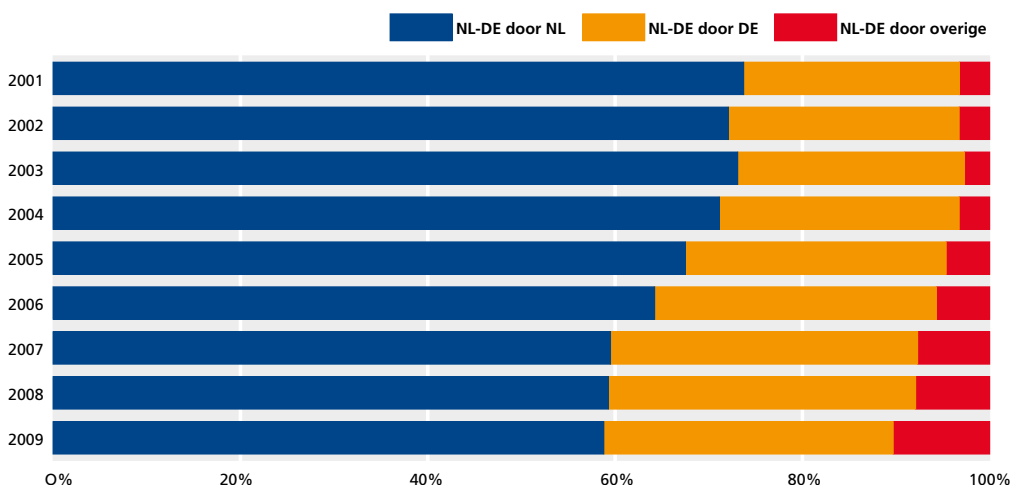
Nederlandse vervoerders moeten zich niet alleen zorgen maken over de oprukkende transporteurs uit Oost-Europa. Ook aan onze directe oostgrens groeit namelijk de concurrentie. Nederlandse wegvervoerders zagen het vervoerd gewicht van ladingen naar en vanuit Duitsland de afgelopen tijd teruglopen. Terwijl Duitse wegvervoerders hun marktaandeel met Nederland zagen groeien.

Traditiegetrouw is de uitvoer, waaronder wederuitvoer, zeer belangrijk voor de Nederlandse economie. Duitsland is voor Nederland verreweg de belangrijkste uitvoerbestemming. Dus dat het goed gaat met de Nederlandse uitvoer van goederen naar en invoer uit Duitsland is bijzonder positief. Die zijn in de periode 2001-2011 met 78% respectievelijk 54% in waarde gestegen.

Minder gewicht vervoerd

Maar uit dezelfde Eurostat cijfers blijkt tegenover de stijging van de export in waarde een stijging in gewicht te staan van slechts 5%. Het gewicht van de invoer (+55%) liep wel gelijk op met de waardestijging van de invoer (+54%). Volgens Eurostat is het gewicht van de ladingen die Nederlandse wegvervoerders van Nederland naar Duitsland transporteren in de loop der jaren nauwelijks gestegen en was het gewicht in 2010 zelfs lager dan in 2001. Hetzelfde geldt nog iets sterker voor vrachten die door Nederlandse wegvervoerders in Duitsland werden geladen en in Nederland worden gelost (waaronder veel zand en grind). Duitse vervoerders wisten in de periode 2001-2011 wél te groeien, al is hun vervoerd gewicht nog maar de helft van het Nederlandse. Een zorgelijke ontwikkeling, omdat Duitsland met 49,5 procent van het totale bilaterale wegtransport voor Nederlandse vervoerders het belangrijkste vervoersland is.

Ontwikkeling goederenvervoer over de weg tussen Nederland en Duitsland door Nederlandse en Duitse vrachtauto's.

Bron: BAG

Hoger marktaandeel Duitsers

Het zijn niet alleen de kale cijfers die dit aantonen. Het Duitse Bundesamt für Güterverkehr (BAG) constateerde in 2010 al tevreden dat Duitse wegvervoerders in de afgelopen jaren op acht belangrijke landen hun marktaandeel hebben verbeterd. Het absolute marktaandeel van de Duitse vervoerders in het Nederlands-Duitse wegvervoer is gemeten in tonkilometers van 2001 tot en met 2009 gestegen van 23 naar 31 procent. Dit ten koste van de Nederlandse vervoerders, die hun marktaandeel zagen dalen van 74 naar 59 procent. De cijfers tonen ook het groeiende marktaandeel van de overige landen, waaronder de Oost-Europeanen: van 3 naar 10 procent.

Duitsers relatief goedkoper

Volgens BAG kan de gematigde ontwikkeling van lonen en salarissen in de Duitse transportsector een oorzaak zijn van de verbeterde concurrentiepositie van Duitse vervoerders. BAG haalt daarvoor Eurostat-cijfers aan die laten zien dat de arbeidskosten in de transportsector van 2000 tot en met 2008 met 15 procent zijn gestegen. In de EU27 stegen die met 32 procent, in Nederland met 25 procent, in Polen met 92 procent en in Roemenie met 400 procent. Al startten de Polen en Roemenen indertijd met zeer lage arbeidskosten. De Duitse vervoerders zijn dus relatief goedkoper geworden dan de Nederlandse vervoerders en kunnen zodoende meer vervoersopdrachten binnenslepen. Maar in het licht van de snel groeiende marktaandelen van Midden-en Oost-Europese voertuigen en de economische terugslag blijft het volgens BAG afwachten hoe de verdere ontwikkeling loopt.

Duitse focus op Nederland

Hoewel BAG zich er niet over uitlaat, zouden diezelfde Midden- en Oost-Europese concurrenten er met hun voordeel van lagere arbeidskosten oorzaak van kunnen zijn dat Duitse vervoerders zich meer op het vervoer van en naar Nederland zijn gaan richten. De economisch belangrijkste deelstaat Nordrhein-Westfalen (NRW) ligt immers pal aan de Nederlandse grens. NRW vormt ook de belangrijkste deelstaat voor de Nederlandse vervoerders, maar is tevens thuisbasis voor het merendeel (20%) van de Duitse wegtransportbedrijven. BAG stelt wel dat door de Oost-Europese concurrentie een aantal Duitse wegvervoerders zich uit het internationaal verkeer heeft teruggetrokken en zich is gaan richten op nationaal of zelfs regionaal vervoer. Of meer expediteurachtige diensten zijn gaan aanbieden. Overigens blijft het gevaarlijk om een ontwikkeling over een langere termijn uitsluitend te beoordelen op basis van cijfers over vervoerd gewicht, tonkilometers en uitvoerwaarde in euro's. Veel factoren spelen namelijk een rol. Gewicht en daarmee tonkilometers zeggen steeds minder. Volume is vaak belangrijker. Daarnaast is de juiste interpretatie van de cijfers belangrijk, zeker als die geaggregeerd en internationaal worden vergeleken, met verschil in bilateraal vervoer, cabotage en derdelandenvervoer. En het Nederlandse handelspakket en het vervoer ervan is in de loop der jaren veranderd.

Prijsstijgingen uitvoerproducten

Zeker in een langere tijdreeks leiden algemene prijsstijgingen tot een jaarlijkse prijsstijging van uitvoerproducten en daarmee tot hogere uitvoerwaardes in euro's. Zonder dat de daadwerkelijke hoeveelheid of het gewicht ervan evenredig is toegenomen. Individuele producten uit het uitvoerpakket kunnen sterkere prijsstijgingen laten zien. Zo blijkt uit de Duitse statistiek dat de VW Golf de afgelopen 5 jaar zo'n 10 procent in gewicht is toegenomen, maar in uitvoerwaarde bijna 50 procent steeg. Dus hetzelfde uitvoerproduct is voor de vervoerstatistiek 10 procent in gewicht en voor de buitenlandse handelstatistiek 50 procent in waarde toegenomen. Ook bij producten zoals elektronica, die een belangrijk deel vormen van de wederuitvoer vanuit Nederland naar Duitsland, kunnen sterke prijsveranderingen een rol spelen. Maar veranderingen kunnen ook geleidelijk gaan: de Nederlands uitvoer van chemische producten en minerale brandstoffen is de laatste jaren meer dan gemiddeld gestegen en ze vormen nu een groter deel van het Nederlandse uitvoerpakket. Deze goederen worden overigens vooral per binnenschip vervoerd.

Afnemende Nederlandse vervoersprestatie

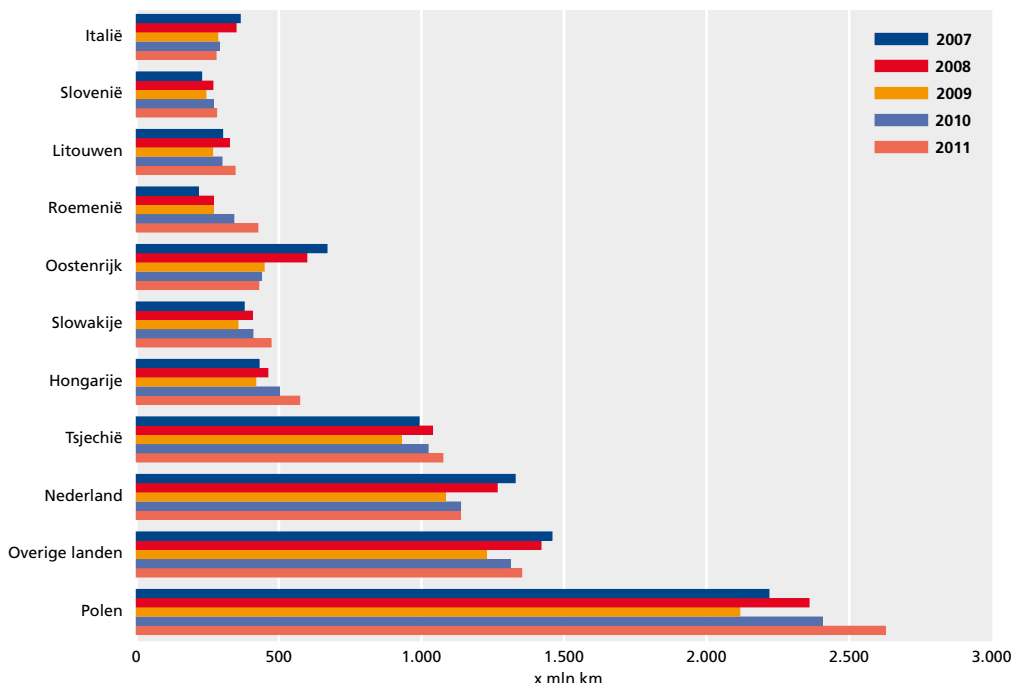
Zelfs met deze factoren in het achterhoofd lijkt alles er op te wijzen dat Duitse wegvervoerders op de landenrelatie met Nederland hun marktaandeel weten te verbeteren. En dat ten koste van de Nederlandse vervoerders. En ook op deze landenrelatie nemen de Oost-Europeanen een groeiend deel voor hun rekening. Deze ontwikkeling weerspiegelt zich ook in de Maut-verkeersstatistieken, waar Nederlandse vervoerders steeds minder kilometers laten turven. Dat het door Nederlanders vervoerde gewicht op Duitsland afneemt, is ook in lijn met het totaal van het door Nederlandse wegtransporteurs vervoerde gewicht. Dat is volgens de laatste NIWO/CBS-cijfers sinds 2008 met 11,5 procent gedaald. Hier heeft de economische crisis zeker ook een rol gespeeld. Het vormt een zorgelijke ontwikkeling, zeker in combinatie met het teruglopende internationale marktaandeel, veroorzaakt door de vervoerders uit de Midden- en Oost-Europese landen.

Mautstatistieken als illustratie van internationale ontwikkelingen

Met behulp van de apparatuur op de Duitse snelwegen wordt van het vrachtverkeer niet alleen het aantal Mautkilometers, maar ook het aantal Mautritten automatisch geregistreerd. Het Bundesamt für Güterverkehr (BAG) publiceert sinds 2007 maandelijks de Mautstatistik. Die illustreert in feite de ontwikkeling die in heel Europa te zien is: de sterke groei van de Poolse kentekens, met in hun kielzog de Tsjechen.

Uit de statistiek blijkt dat die snelwegen uiteraard nog het meest door de Duitsers zelf worden gebruikt (64% van de gemaakte kilometers), maar dat Oost-Europese vervoerders al goed zijn voor 23% van de kilometers. Voor hen, en dan met name de Polen, vormen de Duitse snelwegen een belangrijke verbinding met West-Europese handelspartners, waaronder uiteraard ook Duitsland.

Ontwikkeling aantal gereden vrachtautokilometers (Maut) in Duitland per land (top 10).

Bron: BAG

Polen zijn mautkilometervreters

De jaarcijfers vanaf 2007 laten wel duidelijk zien hoe de Oost-Europese vervoerders in de loop der jaren steeds meer kilometers over de Duitse tolplichtige snelwegen zijn gaan rijden, ten koste van de West-Europese vervoerders. In de groep van Oost-Europese vervoerders zijn de Polen al jaren koploper, maar de Tsjechen zitten de Nederlanders inmiddels qua kilometers al heel dicht op de hielen. De Polen vormen al 27% van alle buitenlandse kilometers en 10% van alle kilometers op de Duitse snelwegen. Het intensieve Poolse verkeer op de Duitse snelwegen heeft voor een deel te maken met het feit dat Duitsland voor de Poolse economie de belangrijkste handelspartner is, voor zowel invoer als uitvoer. Maar Duitsland is uiteraard ook het land dat Poolse chauffeurs door moeten op weg naar hun handelsrelaties in Frankrijk, Verenigd Koninkrijk en ook Nederland. Ten overvloede: deze statistieken zeggen uiteraard niets over bijvoorbeeld de landen waar Poolse chauffeurs laden en lossen in het kader van bilateraal, cabotage of derdelanden vervoer: alleen het traject in Duitsland wordt geregistreerd. Daarnaast geldt natuurlijk dat registratie plaatsvindt op basis van nationaliteit van het voertuig. En een Pools voertuig kan afkomstig zijn van een vestiging van een Duits, maar ook van een Nederlandse bedrijf in Polen; de apparatuur ziet uiteraard het verschil niet.

Kilometers versus ritten

Qua mautritten volgen de Nederlanders de Polen nog op de voet, en laten de Tsjechen nog ruim achter zich. Samen met het aantal afgelegde kilometers betekent dat, dat de gemiddelde mautrit van een Nederlandse vervoerder in 2011 met 103 kilometer vrij kort is, terwijl die van een Pool 211 km en van een Tsjech 171 kilometer bedroeg. Ter vergelijking: een binnenlandse mautrit, dus van een Duitse vervoerder, is gemiddeld 65 kilometer.

Nederlandse vervoerders zijn concurrentie aangegaan

Ook al lijkt het te verschillen per deelmarkt, Nederlandse internationale wegvervoerders merken de gevolgen van de Poolse hegemonie dagelijks: meer Poolse kentekens op de Nederlandse wegen, scherpe concurrentie, druk op tarieven en verlies van lading. Niet alleen ladingen van en naar Polen, maar ook op andere landen. Zoals onze belangrijkste vervoerspartners Duitsland, België en Frankrijk. En als buitenlandse vervoerders zoals Duitsers door de Polen worden 'weggedrukt' zullen zij zich ook (sterker) gaan richten op de overige landen, zoals Nederland. En als Nederlandse internationaal actieve vervoerders zich als reactie dan meer gaan terugtrekken op de binnenlandse markt – nog altijd 75% van het beroepswegvervoer – of zich zelfs regionaal gaan specialiseren zal ook daar de concurrentie verscherpen. Immers, de te verdelen koek blijft hetzelfde in omvang. En één van de economische basiswetten is dat wanneer de vraag hetzelfde blijft en het aanbod aan transportcapaciteit stijgt, de prijs (lees: het vrachttarief) zal dalen.

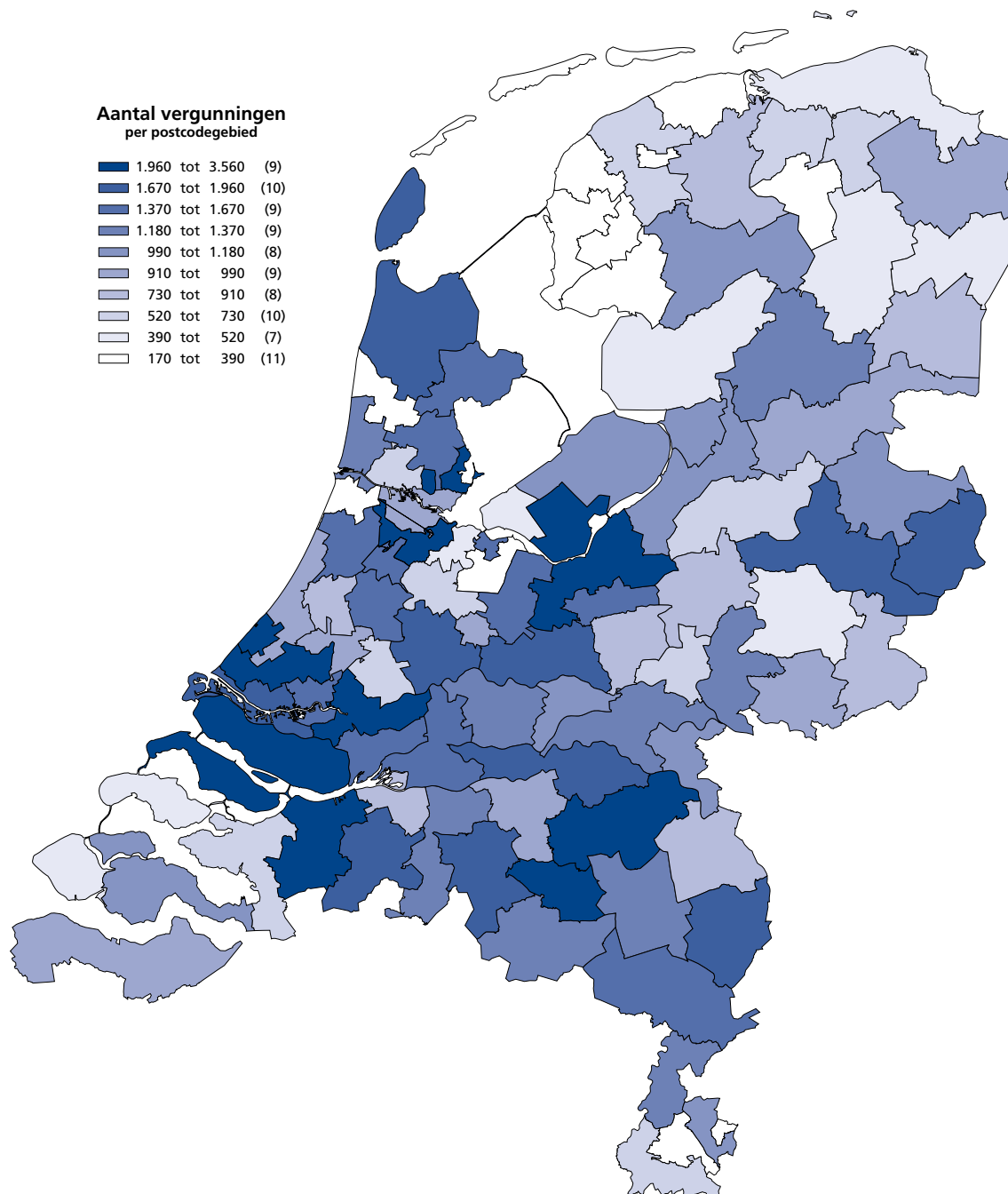
Of, en zo ja in welke mate de verscherpte concurrentie merkbaar is of zelfs kansen biedt, kan weer verschillen per specialisatie (deelmarkt), soort vervoer (pallets, containers, etc), soort goederen, soort activiteit, grootte van het bedrijf en locatie en eventuele buitenlandse vestigingen. Dan maar kiezen voor andere, vervoersverwante activiteiten? Of een eigen vestiging starten in Duitsland of in een van de MOE-landen? Wellicht. De mogelijkheden kunnen daardoor uiteraard per bedrijf sterk verschillen. Maar wat ze gemeenschappelijk hebben, is – uiteraard naast het aspect van verregaande kostenbeheersing - de vraag naar goed ondernemerschap en de noodzaak om continu in te spelen op veranderingen. En dat lijken de Nederlandse vervoerders toch goed te doen. Want van de West-Europese landen is Nederland koploper in het aantal mautkilometers en staat het direct achter Polen in het aantal mautritten.

¹ Dit is een geüpdate en bewerkte combinatie van meerdere artikelen die in 2012 in het magazine Transport en Logistiek zijn gepubliceerd.

Auteurs zijn Eric Doppert en Robert van Leewen, Researchers bij TLN.

Bedrijfstak

1 Aantal vergunningen in het beroepsgoedervervoer over de weg in Nederland per 2-cijferig postcodegebied (2012)

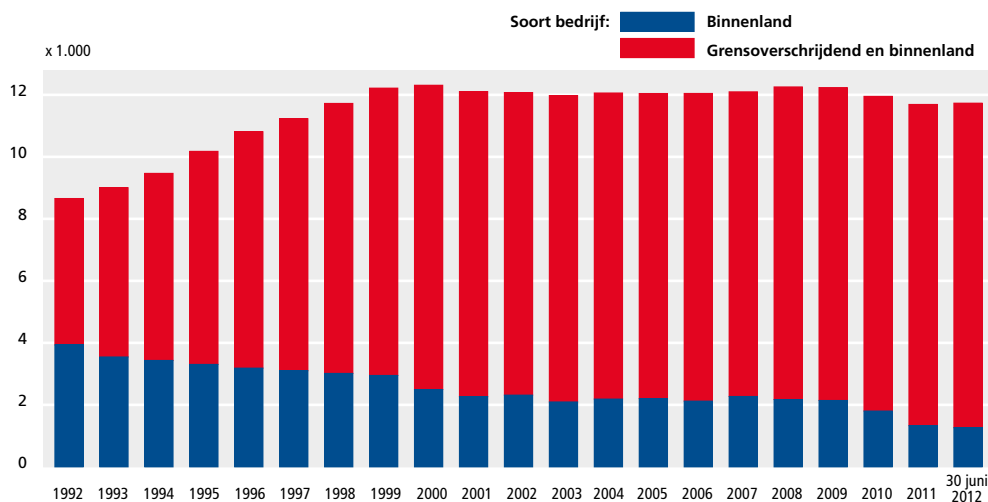

Bron: NIWO

Sinds 1999 geen groei

2

Aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2012)

Bron: NIWO

	Aantal bedrijven	Waarvan grensoverschrijdend	Aantal binnenlandse vergunningbewijzen	Aantal Euro vergunningbewijzen
1992	8.657	4.722	75.938	33.424
1993	9.006	5.460	77.635	37.981
1994	9.468	6.034	79.941	40.783
1995	10.178	6.872	84.312	44.751
1996	10.811	7.625	87.616	47.670
1997	11.231	8.129	91.871	50.994
1998	11.724	8.708	95.875	54.497
1999	12.217	9.267	100.641	58.089
2000	12.310	9.815	102.929	65.015
2001	12.105	9.840	104.204	68.237
2002	12.072	9.757	105.182	68.918
2003	11.977	9.882	103.907	69.991
2004	12.060	9.872	104.456	71.404
2005	12.044	9.842	104.027	71.515
2006	12.046	9.924	107.067	74.614
2007	12.098	9.826	109.732	75.240
2008	12.256	10.083	112.745	78.539
2009 ¹⁾	12.235	10.092	106.667	98.557
2010	11.952	10.150	104.942	97.851
2011	11.691	10.360	103.179	97.344
30 juni 2012	11.732	10.467	103.067	97.483

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WVG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.

Bron: NIWO

3

Aantal binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2012)

	aantal bedrijven 31-12-1992	Aandeel (%)	aantal bedrijven 31-12-2010	Aandeel (%)	aantal bedrijven 31-12-2011	Aandeel (%)	aantal bedrijven 30-06-2012	Aandeel (%)
Totaal	8.657	100	11.952	100	11.691	100	11.732	100
niet opgenomen	186	2,1	462	3,9	384	3,3	398	3,4
1	1.928	22,3	3.931	32,9	3.912	33,5	3.957	33,7
2	1.161	13,4	1.705	14,3	1.699	14,5	1.695	14,4
3	828	9,6	975	8,2	951	8,1	963	8,2
4	638	7,4	632	5,3	623	5,3	616	5,3
5 tot 10	1.786	20,6	1.781	14,9	1.721	14,7	1.715	14,6
10 tot 15	830	9,6	838	7,0	792	6,8	770	6,6
15 tot 20	415	4,8	429	3,6	431	3,7	443	3,8
20 tot 50	692	8,0	844	7,1	822	7,0	821	7,0
50 tot 100	156	1,8	252	2,1	252	2,2	251	2,1
100 en meer	37	0,4	103	0,9	104	0,9	103	0,9
Totaal aantal vergunningbewijzen	75.938		104.942		103.179		103.067	

Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WWG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.

Bron: NIWO

4

Aantal buitenlandse (Euro-)vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2011)

	aantal bedrijven 31-12-1992	Aandeel (%)	aantal bedrijven 31-12-2010	Aandeel (%)	aantal bedrijven 31-12-2011	Aandeel (%)	aantal bedrijven 30-06-2012	Aandeel (%)
Totaal	4.722	100	10.150	100	10.360	100	10.467	100
niet opgenomen	207	4,4	300	3,0	314	3,0	326	3,1
1	1.085	23,0	3.365	33,2	3.506	33,9	3.569	34,1
2	769	16,3	1.381	13,6	1.443	13,9	1.455	13,9
3	504	10,7	758	7,5	781	7,6	797	7,6
4	362	7,7	516	5,1	530	5,1	530	5,0
5 tot 10	882	18,7	1.523	15,0	1.527	14,7	1.535	14,7
10 tot 15	346	7,3	754	7,4	719	6,9	703	6,7
15 tot 20	181	3,8	404	4,0	403	3,9	416	4,0
20 tot 50	298	6,3	800	7,9	786	7,6	787	7,5
50 tot 100	75	1,6	247	2,4	249	2,4	248	2,4
100 en meer	13	0,3	102	1,0	102	1,0	101	1,0
Totaal aantal vergunningbewijzen	33.424		97.851		97.344		97.483	

Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WWG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.

Bron: NIWO

5

Aantal bedrijven en vergunningen beroepsgoederenvervoer over de weg naar provincie en grootteklasse in Nederland (2012)

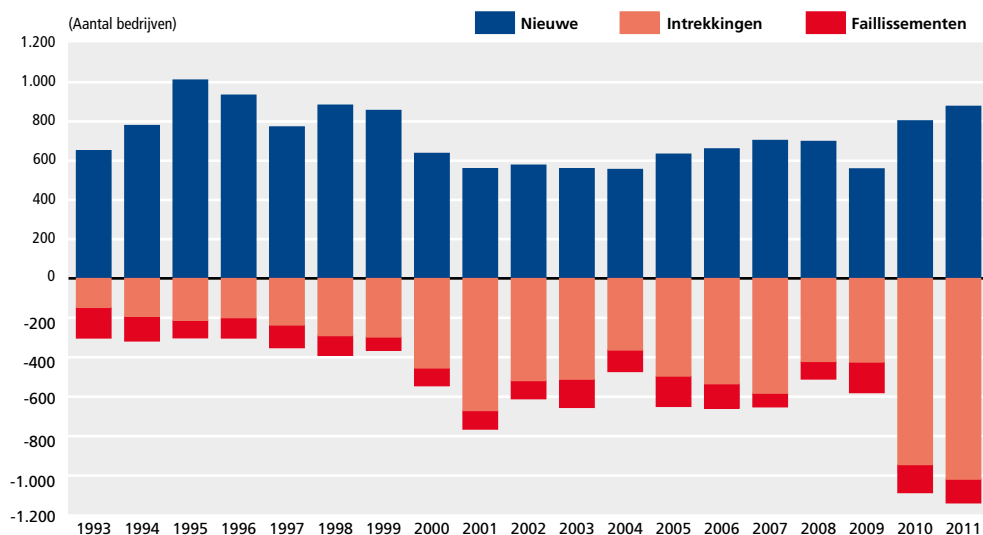
Aantal vergunningbewijzen:	1	2	3	4	5 tot 10	10 tot 15
Zuid-Holland	744	307	168	106	324	153
Noord-Brabant	766	284	171	127	324	143
Gelderland	569	253	131	87	221	119
Noord-Holland	303	174	107	66	209	85
Limburg	236	123	94	52	132	60
Overijssel	246	120	73	37	123	53
Friesland	289	92	54	38	71	37
Utrecht	190	84	54	30	88	41
Groningen	219	87	38	24	78	22
Drenthe	173	66	33	21	60	28
Zeeland	177	82	26	18	61	22
Flevoland	45	23	14	10	24	7
Totaal	3.957	1.695	963	616	1.715	770

*) Tijdelijk niet opgenomen vergunningen.

Bron: NIWO

6

Mutaties in het aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (1993-2011)

Bron: NIWO

15 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 en meer	Niet opgenomen ¹⁾	vergunninghouders	Vergunningbewijs voor uitsluitend nationaal vervoer	Vergunningbewijs voor nationaal en internationaal vervoer
91	182	49	24	89	2.237	1.258	21.134
84	159	61	18	64	2.201	701	18.850
67	98	37	12	42	1.636	477	12.882
48	83	17	18	51	1.161	1.197	11.252
40	80	21	4	31	873	164	7.519
30	63	15	11	31	802	428	7.576
14	40	10	2	24	671	477	3.524
30	51	16	9	23	616	402	5.906
16	17	7	2	13	523	223	2.811
13	18	8	0	16	436	116	2.445
6	22	6	2	12	434	85	2.549
4	8	4	1	2	142	56	1.035
443	821	251	103	398	11.732	5.584	97.483

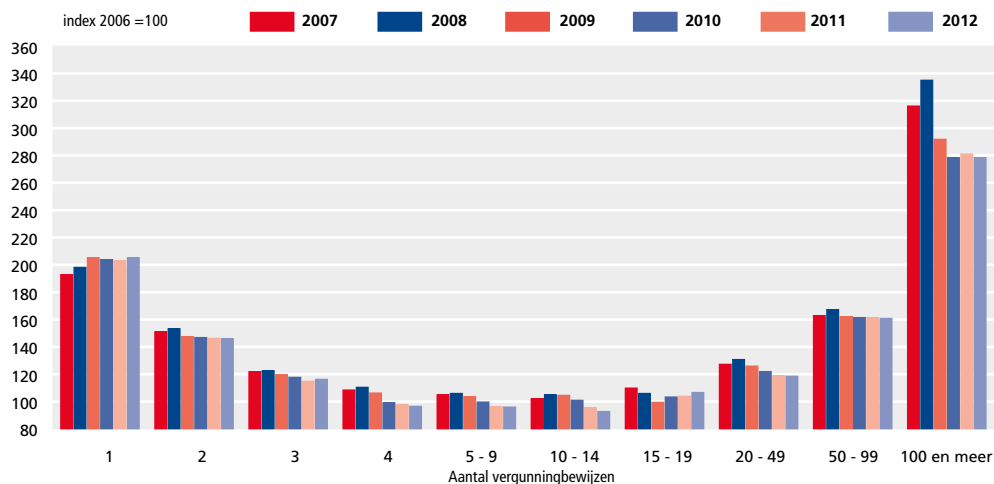
7 Aantal bedrijven per grootteklasse transportbedrijven en aantal vergunningbewijzen per grootteklasse (2012)

	Bedrijven	Vergunningbewijzen	Aandeel bedrijven (grootteklassen)	Aandeel vergunningbewijzen
Totaal	11.732	103.067	100,0%	100,0%
Vergunningen:				
niet opgenomen	398		3,4%	
1	3.957	3.957	33,7%	3,8%
2	1.695	3.390	14,4%	3,3%
3	963	2.889	8,2%	2,8%
4	616	2.464	5,3%	2,4%
5 tot 10	1.715	11.235	14,6%	10,9%
10 tot 15	770	8.931	6,6%	8,7%
15 tot 20	443	7.377	3,8%	7,1%
20 tot 50	821	24.741	7,0%	24,0%
50 tot 100	251	16.764	2,1%	16,3%
100 en meer	103	21.319	0,9%	20,7%

Bron: NIWO

Grootste toename bij grootste bedrijven

8 Ontwikkeling aantal bedrijven in beroepsgoederenvervoer over de weg naar grootteklasse in Nederland (2007-2012)

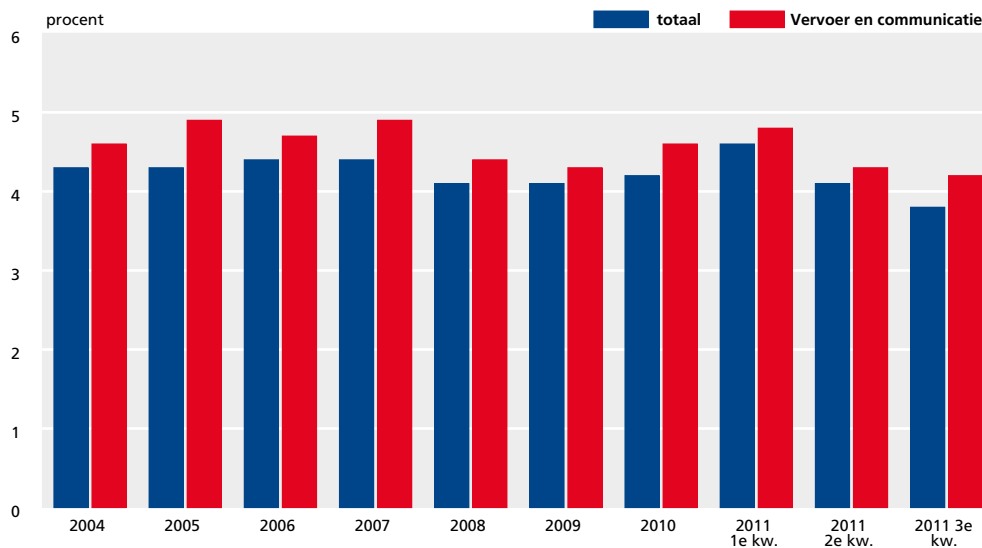
Bron: NIWO

9 Ontwikkeling faillissementen Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1992-2012)

Aantal vergunningbewijzen per onderneming	1-5	6-10	11-20	21 en meer	totaal	+/-
1992	31	22	12	5	70	
1993	64	51	29	11	155	121,4%
1994	63	32	22	8	125	-19,4%
1995	36	27	16	10	89	-28,8%
1996	36	33	17	17	103	15,7%
1997	34	29	33	19	115	11,7%
1998	36	29	21	14	100	-13,0%
1999	25	15	8	18	66	-34,0%
2000	31	19	24	16	90	36,4%
2001	31	29	16	18	94	4,4%
2002	38	21	19	14	92	-2,1%
2003	49	33	33	28	143	55,4%
2004	44	27	29	9	109	-23,8%
2005	56	34	31	33	154	41,3%
2006	58	29	25	12	124	-19,5%
2007	22	25	17	5	69	-44,4%
2008	28	26	18	17	89	29,0%
2009	49	35	34	37	155	74,2%
2010	45	29	34	34	142	-8,4%
2011	41	22	34	23	120	-15,5%
2012 t/m oktober	29	28	27	20	104	

Bron: NIWO

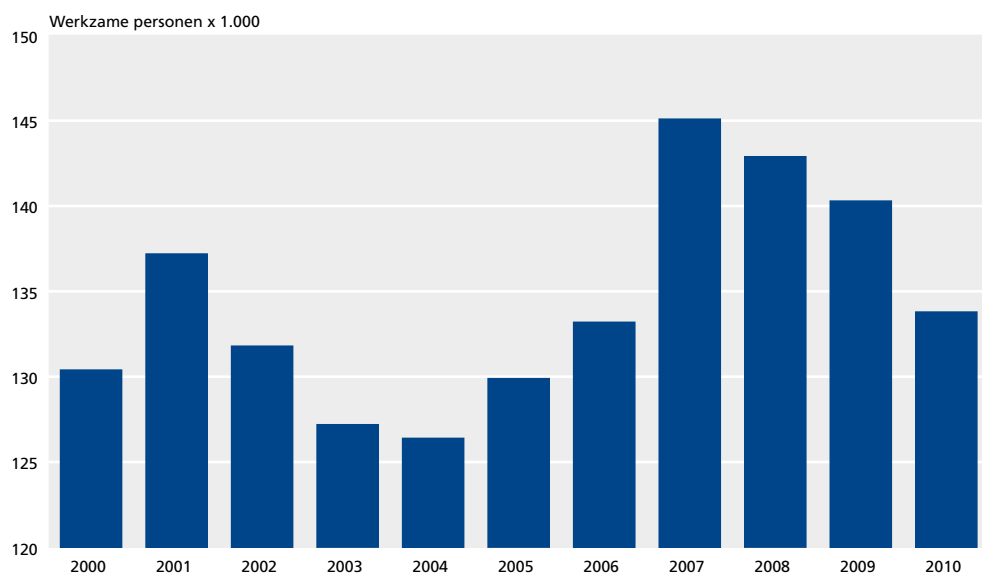
10 Ziekteverzuimpercentage bedrijfstakken in Nederland (2004-2011)

Vanaf 2008 voorlopig cijfer.
 Vervoer en communicatie is inclusief beroepsgoederenvervoer over de weg.
 Ziekteverzuim inclusief lang verzuim, exclusief zwangerschaps-/bevallingsverlof

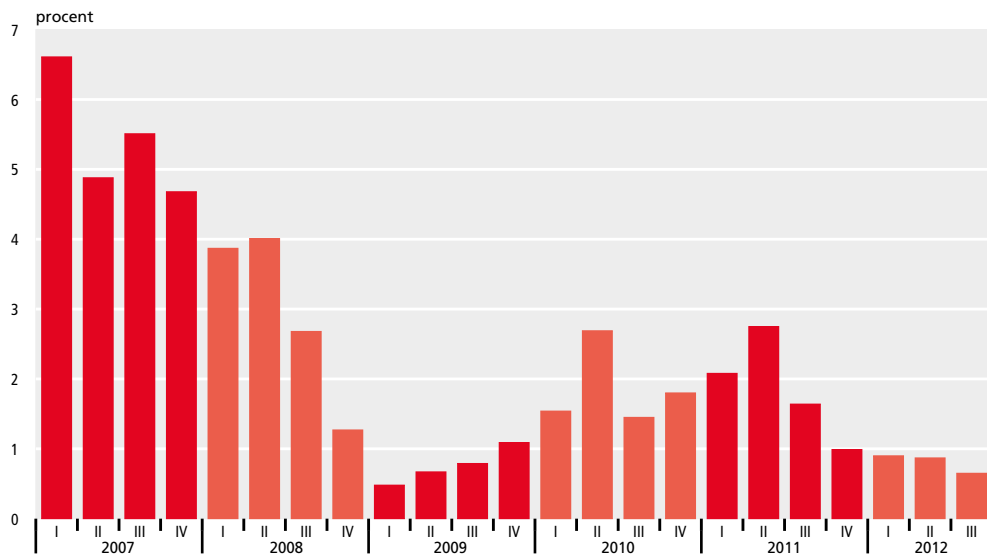
Bron: CBS

11 Ontwikkeling werkzame personen bij bedrijven in het goederenvervoer over de weg (2000-2010)

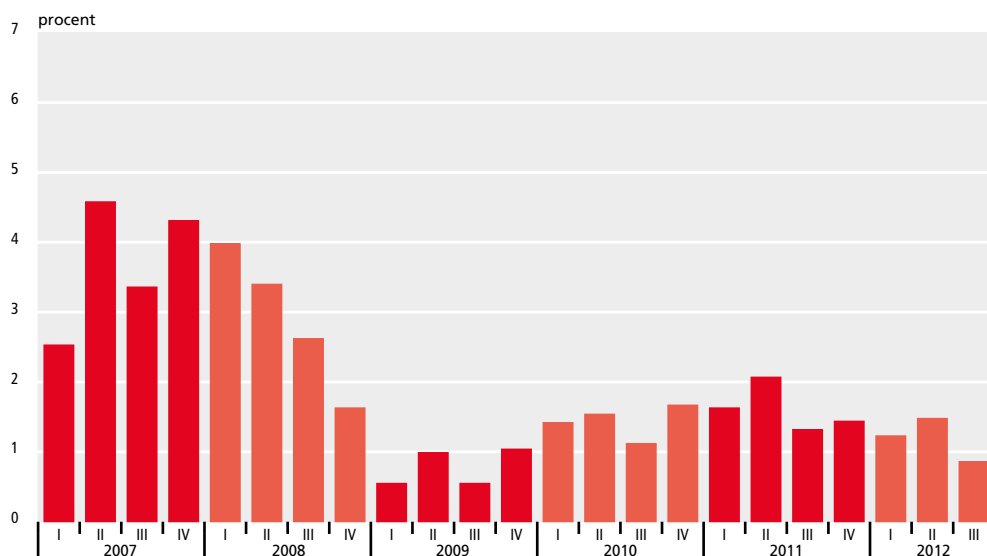
Bron: CBS

12 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor chauffeur (2007-2012)

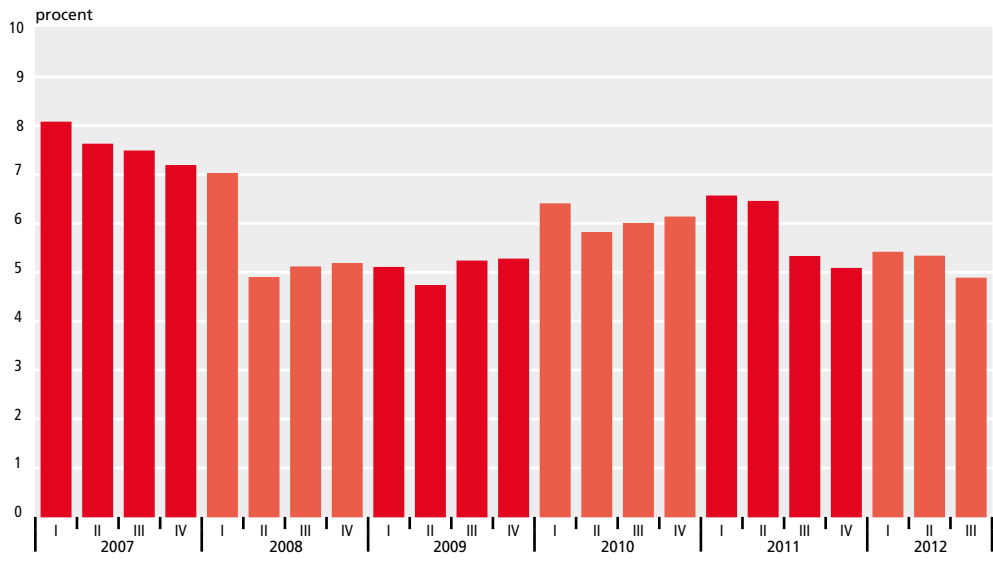
Bron: TLN

13 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor niet rijdend personeel (2007-2012)

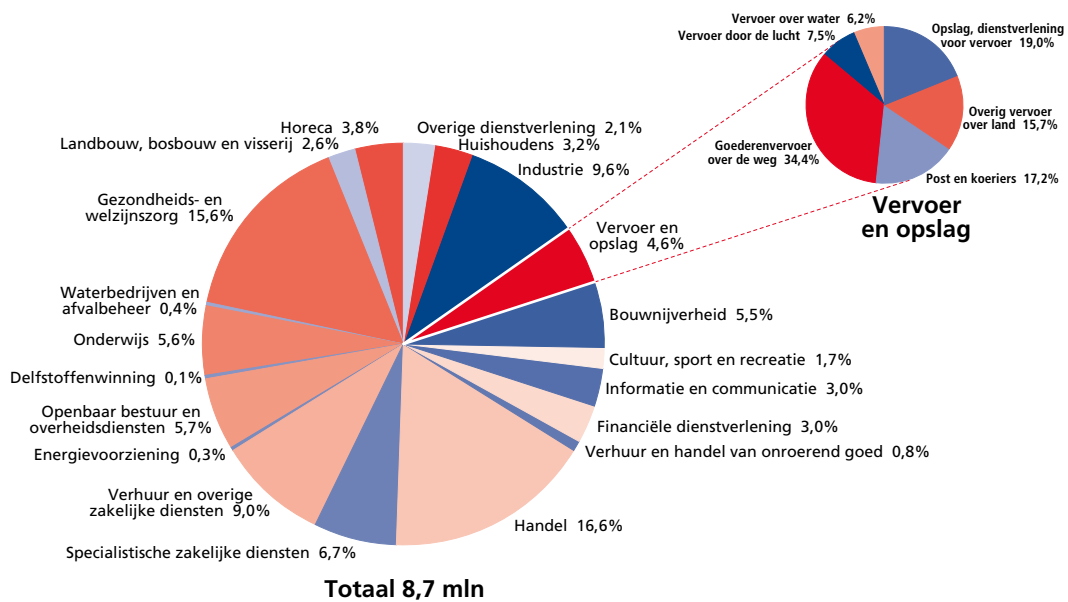
Bron: TLN

14 **Ontwikkeling stemmingsindicator transportondernemers vertrouwen (2007-2012)**

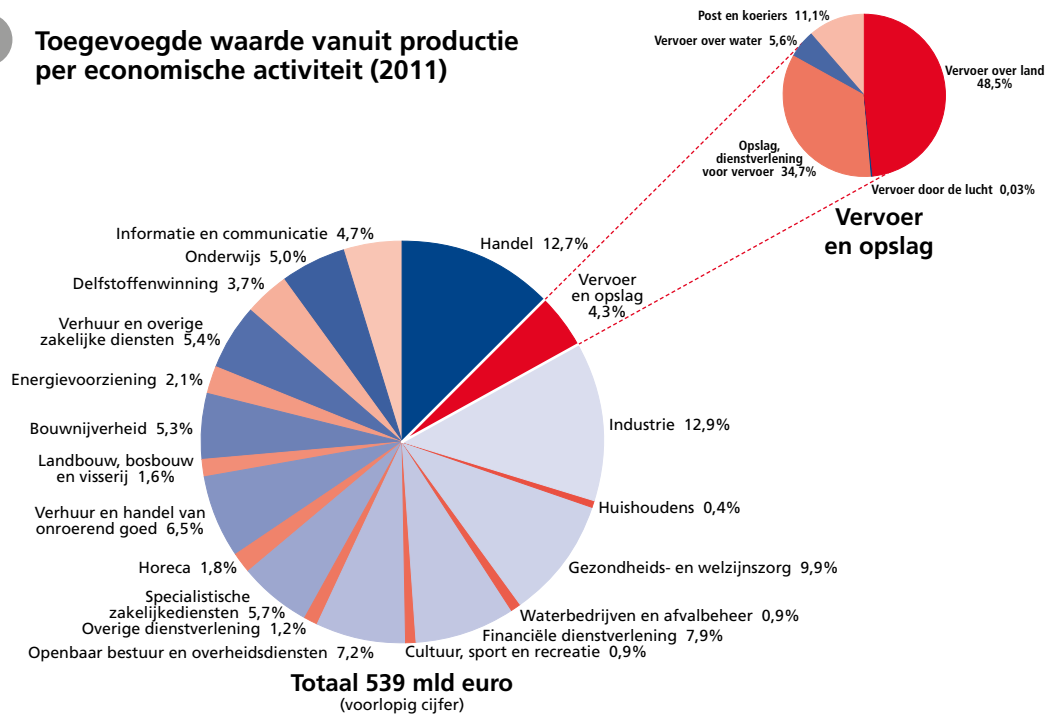
Bron: TLN

15 **Arbeidsvolume naar bedrijfstak in Nederland (2011)**

Bron: CBS

16 **Toegevoegde waarde vanuit productie per economische activiteit (2011)**

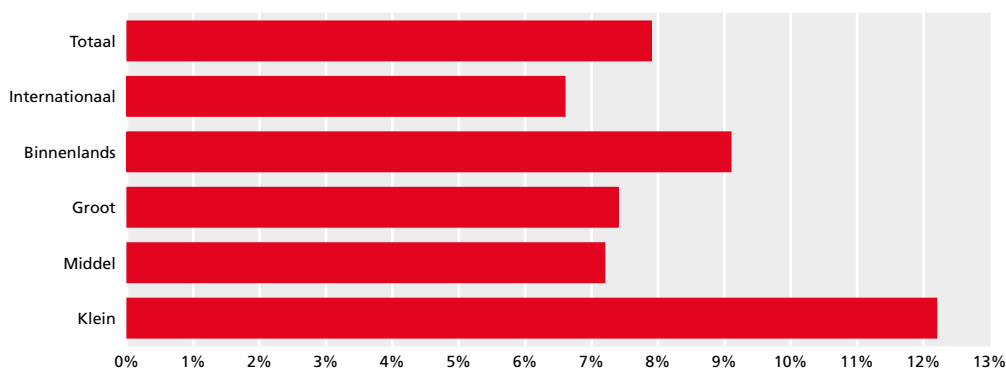

Bruto toegevoegde waarde basisprijzen.

Bron: CBS

Relatief meeste vrouwen werkzaam bij kleine bedrijven

17 **Aandeel werkzame vrouwen per categorie bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2011)**

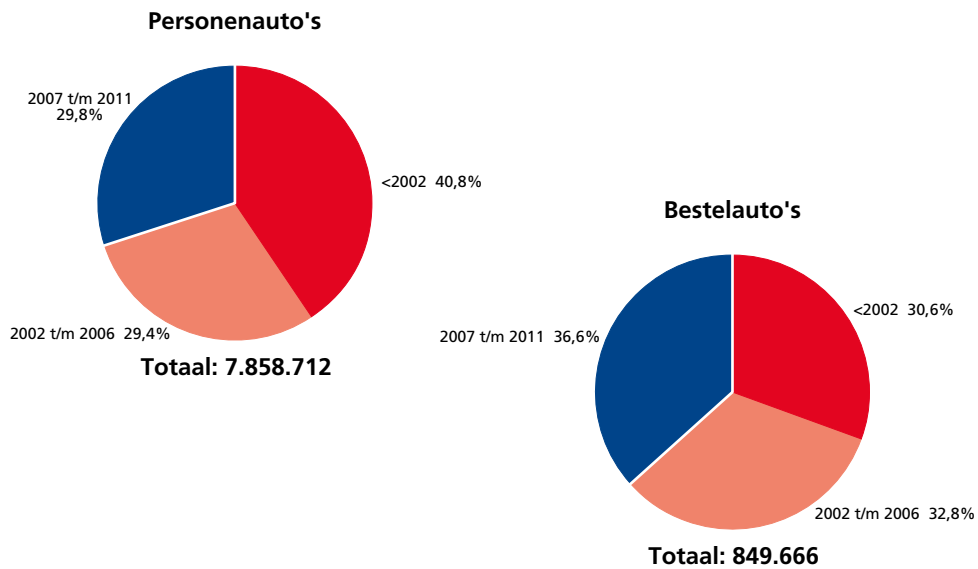

Kleine bedrijven (< 5 vrachtauto's).
Middelgrote bedrijven (5-50 vrachtauto's).
Grote bedrijven (>50 vrachtauto's).
Binnenlandse bedrijven (>75% omzet binnenlandse activiteiten).
Internationale bedrijven (>75% omzet internationale activiteiten).

Bron: TLN

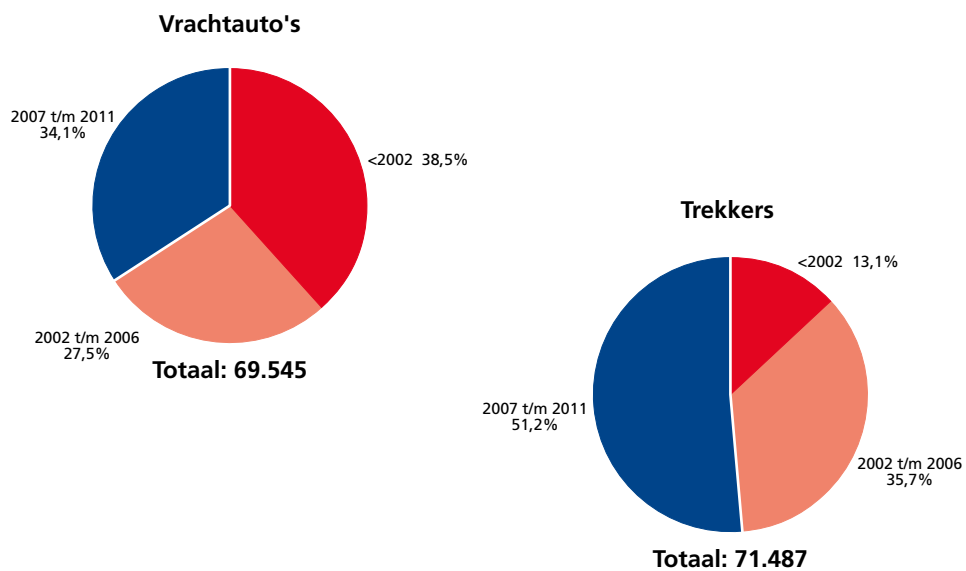
Materieel

18 Leefstijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's per 1-1-2012

Bron: RDW, CBS

19 Leefstijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers per 1-1-2012

Bron: RDW, CBS

20

Nederlands motorvoertuigenpark en getrokken materieel per bouwjaar per 1-1-2012

	Totaal park motorvoertuigen	Aandeel (%)	Personen -auto's	Aandeel (%)	Bestelauto's <3,5 t.ttm	Aandeel (%)	Vrachtauto's >3,5 t.ttm	Aandeel (%)
<2001	3.493.427	36,5	2.756.428	35,1	213.563	25,1	23.339	33,6
2001	525.036	5,5	446.148	5,7	46.643	5,5	3.419	4,9
2002	539.816	5,6	457.656	5,8	51.360	6,0	3.246	4,7
2003	542.365	5,7	457.359	5,8	53.973	6,4	3.017	4,3
2004	564.233	5,9	465.526	5,9	66.427	7,8	3.275	4,7
2005	542.541	5,7	458.496	5,8	52.696	6,2	3.891	5,6
2006	562.753	5,9	472.253	6,0	54.230	6,4	5.667	8,1
2007	560.156	5,9	450.689	5,7	73.901	8,7	5.037	7,2
2008	591.935	6,2	473.493	6,0	80.705	9,5	6.158	8,9
2009	466.695	4,9	389.231	5,0	49.910	5,9	5.039	7,2
2010	555.362	5,8	483.902	6,2	49.197	5,8	3.718	5,3
2011	627.187	6,6	547.531	7,0	57.061	6,7	3.739	5,4
Totaal	9.571.506		7.858.712		849.666		69.545	
Aandeel	100,0%		82,1%		8,9%		0,7%	
Gem. Leeftijd in jaren	10,4		9,9		8,5		10,8	

Bron: RDW, CBS

21

Ontwikkeling motorvoertuigenpark en getrokken materieel per 1 januari (1990-2011)

	Totaal park	index	Personenauto's	index	Bestelauto's	index	Vrachtauto's	index	Trekkers	index
1990	5.800.927	100	5.118.429	100	384.987	100	84.195	100	33.006	100
1995	6.530.087	113	5.580.818	109	495.313	129	82.712	98	41.337	125
1996	6.644.290	115	5.664.408	111	501.326	130	82.581	98	44.531	135
1997	6.859.086	118	5.810.228	114	525.144	136	83.518	99	47.351	143
1998	7.042.600	121	5.931.387	116	566.562	147	81.829	97	49.008	148
1999	7.318.515	126	6.119.581	120	627.758	163	82.411	98	52.647	160
2000	7.640.776	132	6.343.164	124	696.135	181	83.153	99	56.759	172
2001	7.926.892	137	6.539.040	128	755.776	196	83.418	99	59.804	181
2002	8.168.344	141	6.710.595	131	797.594	207	82.706	98	62.013	188
2003	8.387.745	145	6.854.947	134	835.710	217	81.668	97	62.889	191
2004	8.495.499	146	6.908.890	135	866.753	225	79.444	94	63.445	192
2005	8.627.180	149	6.991.974	137	893.455	232	77.619	92	64.519	195
2006	8.715.847	150	7.092.293	139	862.974	224	75.924	90	65.608	199
2007	8.862.935	153	7.230.178	141	849.348	221	75.841	90	70.544	214
2008	9.059.630	156	7.391.903	144	862.303	224	75.313	89	72.786	221
2009	9.249.367	159	7.542.331	147	876.170	228	75.112	89	74.624	226
2010	9.340.006	161	7.622.353	149	872.355	227	73.368	87	71.560	217
2011	9.451.739	163	7.735.547	151	861.250	224	71.386	85	71.329	216
2012	9.571.506	165	7.858.712	154	849.666	221	69.545	83	71.487	217

Bron: RDW, CBS

Trekkers	Aandeel (%)	Speciale voertuigen	Aandeel (%)	Auto-bussen	Aandeel (%)	Motor-twee-wielers	Aandeel (%)	Aanhang-wagens	Aandeel (%)	Opleggers	Aandeel (%)
7.158	10,0	42.435	66,2	2.261	20,6	448.243	69,3	536.145	56,3	42.948	32,5
2.223	3,1	3.243	5,1	435	4,0	22.925	3,5	42.767	4,5	5.769	4,4
2.319	3,2	3.070	4,8	395	3,6	21.770	3,4	42.120	4,4	4.990	3,8
3.053	4,3	2.476	3,9	688	6,3	21.799	3,4	46.011	4,8	5.892	4,5
4.654	6,5	2.193	3,4	639	5,8	21.519	3,3	43.157	4,5	7.526	5,7
5.636	7,9	1.754	2,7	1076	9,8	18.992	2,9	39.478	4,1	8.529	6,4
9.854	13,8	1.614	2,5	721	6,6	18.414	2,8	39.853	4,2	10.063	7,6
8.667	12,1	1.750	2,7	1112	10,1	19.000	2,9	40.766	4,3	14.195	10,7
10.228	14,3	1.900	3,0	1.188	10,8	18.263	2,8	38.198	4,0	13.710	10,4
5.590	7,8	1.437	2,2	1.158	10,5	14.330	2,2	29.221	3,1	5.460	4,1
5.044	7,1	1.081	1,7	725	6,6	11.695	1,8	27.220	2,9	5.869	4,4
7.061	9,9	1.162	1,8	588	5,4	10.045	1,6	27.414	2,9	7.383	5,6
71.487		64.115		10.986		646.995		952.350		132.334	
0,7%		0,7%		0,1%		6,8%		0,099		0,014	
6,3		16,2		8,6		18,9		14,5		9,8	

Speciale voertuigen	index	Autobussen	index	Motorfietsen	index	Aanhang-ers	Opleggers
25.715	100	11.424	100	143.171	100	.	.
24.301	95	11.168	98	294.438	206	.	.
25.398	99	11.526	101	314.520	220	.	.
27.551	107	11.241	98	354.053	247	.	.
29.578	115	10.801	95	373.435	261	.	.
32.653	127	11.006	96	392.459	274	.	.
36.374	141	11.206	98	413.985	289	.	.
39.707	154	11.369	100	437.778	306	.	.
43.292	168	11.326	99	460.818	322	.	.
46.899	182	11.382	100	494.250	345	.	.
49.228	191	11.344	99	516.395	361	721.626	107.092
51.451	200	11.231	98	536.931	375	782.035	112.360
55.104	214	10.995	96	552.949	386	820.035	117.059
58.268	227	10.845	95	567.911	397	853.482	119.376
61.030	237	11.091	97	585.204	409	881.919	126.027
64.194	250	11.332	99	605.604	423	905.955	132.894
65.294	254	11.634	102	623.442	435	924.118	132.622
64.751	252	11.277	99	636.199	444	938.857	132.300
64.115	249	10.986	96	646.995	452	952.350	132.334

Sloop, export en overige uitval Nederlands motorvoertuigenpark (2000-2011)

	2000	2001	2002	2003	2004
Personenauto's					
Sloop	310.323	303.866	294.637	292.023	274.573
Export	96.365	133.542	123.222	137.266	197.175
Buiten de normale registratie gesteld	2.114	1.533	1.869	2.310	1.828
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	408.802	438.941	419.728	431.599	473.576
Autobussen					
Sloop	38	62	56	95	111
Export	592	723	605	771	946
Buiten de normale registratie gesteld	33	3	32	8	15
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	663	788	693	874	1.072
Bestelauto's					
Sloop	15.181	15.932	16.255	15.670	15.909
Export	21.740	27.342	30.366	31.088	40.686
Buiten de normale registratie gesteld	388	294	309	319	257
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	37.309	43.568	46.930	47.077	56.852
Speciale voertuigen					
Sloop	578	669	663	589	673
Export	855	1.095	1.299	1.273	1.598
Buiten de normale registratie gesteld	62	60	52	51	56
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	1.495	1.824	2.014	1.913	2.327
Trekkers					
Sloop	466	521	538	475	445
Export	6.048	6.803	6.644	7.310	7.455
Buiten de normale registratie gesteld	53	72	76	75	52
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	6.567	7.396	7.258	7.860	7.952
Vrachtauto's					
Sloop	1.123	1.473	1.160	959	1.153
Export	5.513	6.604	6.807	6.564	6.649
Buiten de normale registratie gesteld	115	106	126	106	83
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	6.751	8.183	8.093	7.629	7.885
Motorvoertuigen totaal					
Sloop	327.709	322.523	313.309	309.811	292.864
Export	131.113	176.109	168.943	184.272	254.509
Buiten de normale registratie gesteld	2.765	2.068	2.464	2.869	2.291
Overige uitval	0	0	0	0	0
Uitval, totaal	461.587	500.700	484.716	496.952	549.664

Bron: CBS

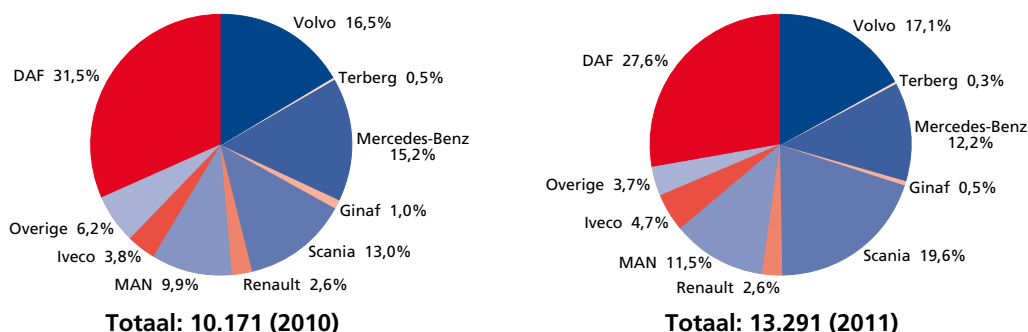
2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
231.627	225.760	200.836	198.272	246.759	229.629	235.852
177.430	179.901	209.446	205.455	181.928	193.131	273.938
1.463	1.436	1.392	1.299	1.066	1.348	1.363
0	0	0	0	0	2.362	2.519
410.520	407.097	411.674	405.026	429.753	426.470	513.672
78	76	112	117	132	115	251
1.094	1.016	903	780	696	933	807
18	18	23	29	11	10	7
0	0	0	0	0	32	24
1.190	1.110	1.038	926	839	1.090	1.089
18.386	13.740	10.960	10.915	14.344	14.783	13.633
88.562	69.014	55.321	53.940	46.421	53.571	62.870
355	318	234	266	209	161	208
0	0	0	0	0	2.061	2.151
107.303	83.072	66.515	65.121	60.974	70.576	78.862
513	495	418	362	390	395	424
1.868	1.803	2.026	1.713	1.440	1.697	1.714
70	121	70	74	41	34	36
0	0	0	0	0	196	212
2.451	2.419	2.514	2.149	1.871	2.322	2.386
285	353	267	294	377	327	308
8.137	8.743	9.523	8.540	9.807	8.770	8.831
57	95	97	78	89	70	58
0	0	0	0	0	26	126
8.479	9.191	9.887	8.912	10.273	9.193	9.323
575	594	556	516	608	589	542
6.284	6.199	6.082	5.424	5.746	6.333	6.034
91	122	106	115	128	103	75
0	0	0	0	0	144	191
6.950	6.915	6.744	6.055	6.482	7.169	6.842
251.464	241.018	213.149	210.476	262.610	245.838	251.010
283.375	266.676	283.301	275.852	246.038	264.435	354.194
2.054	2.110	1.922	1.861	1.544	1.726	1.747
0	0	0	0	0	4.821	5.223
536.893	509.804	498.372	488.189	510.192	516.820	612.174

23 Ontwikkeling aanhangwagens en opleggers vanaf 5 ton naar laadvermogen per 1 januari (2005-2012)

laadvermogen	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
5.000 - 5.499 kg	409	423	421	425	451	478	484	513
5.500 - 5.999 kg	393	405	410	436	471	469	489	514
6.000 - 6.499 kg	494	486	493	466	478	498	509	527
6.500 - 6.999 kg	472	546	577	562	577	575	586	589
7.000 - 7.499 kg	569	578	565	586	597	593	580	583
7.500 - 7.999 kg	348	400	450	536	614	672	731	814
8.000 - 8.499 kg	452	459	449	448	471	478	480	504
8.500 - 8.999 kg	328	327	311	305	300	301	300	293
9.000 - 9.499 kg	298	305	301	297	302	301	304	304
9.500 - 9.999 kg	356	371	370	373	362	361	347	346
10.000 - 10.499 kg	375	394	393	536	576	566	570	586
10.500 - 10.999 kg	560	548	502	474	459	446	447	424
11.000 - 11.499 kg	808	807	759	713	694	677	641	612
11.500 - 11.999 kg	894	877	841	826	789	772	744	767
12.000 - 12.499 kg	1.001	976	941	910	925	941	920	923
12.500 - 12.999 kg	1.655	1.615	1.576	1.580	1.557	1.524	1.495	1.439
13.000 - 13.499 kg	1.815	1.780	1.748	1.734	1.722	1.697	1.667	1.627
13.500 - 13.999 kg	1.930	1.917	1.819	1.768	1.720	1.687	1.595	1.532
14.000 - 14.499 kg	2.726	2.648	2.449	2.339	2.265	2.141	2.027	1.976
14.500 - 14.999 kg	3.052	2.979	2.797	2.675	2.633	2.515	2.430	2.395
15.000 - 15.499 kg	2.326	2.355	2.283	2.220	2.282	2.320	2.320	2.312
15.500 - 15.999 kg	1.945	1.961	1.928	1.898	1.892	1.873	1.840	1.847
16.000 - 19.999 kg	5.362	5.313	4.993	4.908	4.988	4.934	4.862	4.816
20.000 - 24.999 kg	18.181	18.307	17.943	18.024	18.216	18.196	17.868	17.639
25.000 - 29.999 kg	18.271	17.594	16.700	16.277	15.950	15.500	14.862	14.483
30.000 kg en meer	69.878	74.886	78.401	84.938	91.565	91.698	92.319	92.763
Totaal	134.898	139.257	140.420	146.254	152.856	152.213	151.417	151.128

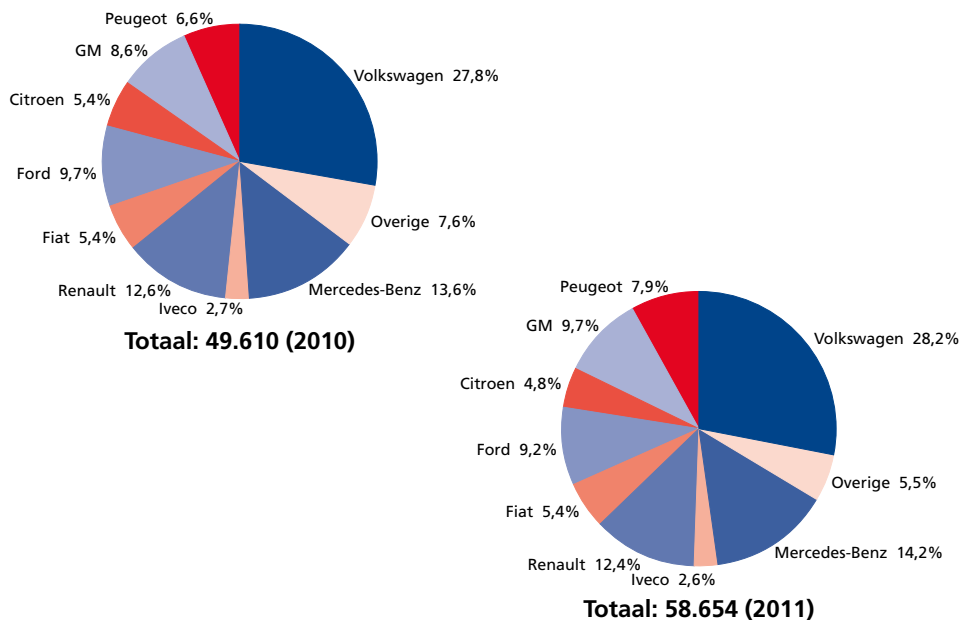
Bron: RDW, CBS

24 Verkopten vrachtauto's (>3,5 ttm) naar merk in Nederland (2010-2011)

Bron: RAI

25 **Verkopen bestelauto's (<3,5 ttm) naar merk in Nederland (2010-2011)**

Bron: RAI

Flinke toename bij jonge EU-lidstaten

26 **Ontwikkeling verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht in Europa (2010-2011)**

	2010	2011	toe-/afname		2010	2011	toe-/afname
Duitsland	48.827	60.218	23,3%	Slowakije	1.897	3.091	62,9%
Frankrijk	28.172	39.864	41,5%	Litouwen	1300	2.638	102,9%
Verenigd Koninkrijk	20.301	28.940	42,6%	Finland	1.867	2.345	25,6%
Polen	9.087	14.555	60,2%	Portugal	2.309	2.035	-11,9%
Italië	11.920	14.166	18,8%	Roemenië	2238	1.602	-28,4%
Spanje	10.117	12.890	27,4%	Letland	410	1280	212,2%
Nederland	8.028	11.107	38,4%	Slovenië	682	1209	77,3%
België	5.531	7.803	41,1%	Luxemburg	700	1141	63,0%
Oostenrijk	4.402	6.446	46,4%	Ierland	611	807	32,1%
Tsjechië	3.788	6.025	59,1%	Estland	320	694	116,9%
Zweden	4.048	5.100	26,0%	Griekenland	618	264	-57,3%
Hongarije	1.965	3.884	97,7%	IJsland	26	36	38,5%
Noorwegen	2.525	3.268	29,4%	Bulgarije	78	n.b.	
Zwitserland	2.549	3.260	27,9%				
Denemarken	2.214	3.224	45,6%	Totaal	176.530	237.892	34,8%

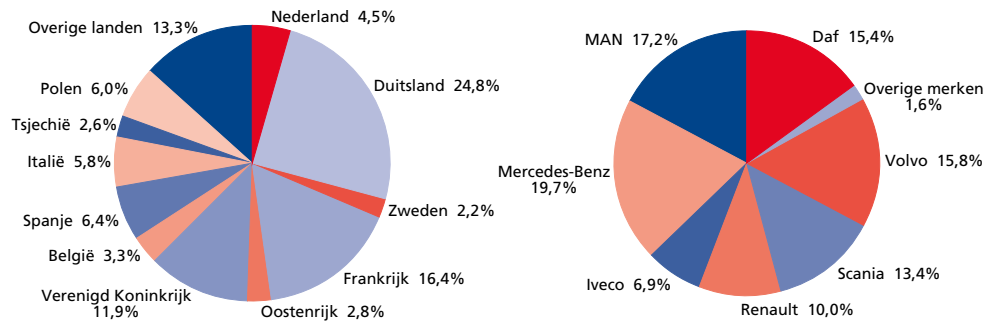
Bron: ACEA

Actief motorvoertuigenpark in enkele landen in Europa (2010)

	Personenauto's	Vrachtauto's (licht en zwaar)	Autobussen	Motor- tweewielers
België	5.276.283	737.510	16.226	418.915
Bulgarije	2.602.400	333.500	24.500	125.400
Tsjechië	4.496.232	597.966	20.388	924.291
Denemarken	2.163.675	485.109	14.496	203.608
Duitsland	42.301.563	2.619.427	76.463	5.870.890
Estland	552.700	81.200	4.200	19.700
Ierland	1.899.395	327.096	8.245	38.145
Griekenland	5.216.873	1.318.768	27.311	1.499.133
Spanje	22.147.455	5.303.466	62.445	4.967.859
Frankrijk	31.709.000	5.239.400	96.170	3.918.000
Italië	36.751.000	4.640.382	99.895	8.855.032
Cyprus	462.652	120.690	3.403	40.727
Letland	636.664	71.575	5.377	36.674
Litouwen	1.691.855	133.921	13.728	56.271
Luxemburg	337.251	35.628	1.637	42.093
Hongarije	2.984.063	464.879	17.641	142.251
Malta	239.496	47.554	1.241	14.831
Nederland	7.535.547	1.003.965	11.277	1.664.295
Oostenrijk	4.441.027	396.788	9.648	727.852
Polen	17.239.800	2.981.616	97.044	1.935.140
Portugal	4.480.000	1.337.000	15.600	498.000
Roemenië	4.319.701	667.219	40.877	85.171
Slovenië	1.061.646	84.107	2.400	91.008
Slowakije	1.669.065	276.049	9.350	59.563
Finland	2.877.484	464.408	13.650	486.766
Zweden	4.335.182	526.441	13.873	570.240
Verenigd Koninkrijk	29.333.576	3.796.863	111.535	1.264.411
Kroatië	1.515.449	157.731	4.877	176.773
Macedonië	310.231	18.249	2.695	7.761
Turkije	7.544.871	3.125.397	595.483	2.389.488
IJsland	206.652	30.437	1.916	9.651
Noorwegen	2.308.548	527.041	20.348	315.496
Zwitserland	4.075.825	335.200	52.751	815.743
Liechtenstein	26.890	2.791	105	3.734

Bron: EUROSTAT

28 **Verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht naar diverse landen en merk (2011)**

Totaal: 243.086

Bron: ACEA

29 **Diefstallen Nederlandse voertuigen (1998-2011)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Personenauto's	23.605	24.138	25.187	23.090	23.379	18.968	16.527
Bedrijfsvoertuigen (licht)	3.172	3.459	3.934	3.650	4.306	3.353	3.304
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	256	287	299	340	430	355	368
Aanhangwagens/opleggers	1.397	1.213	1.230	1.045	1.072	1.045	1.022
Motortweewielers	1.646	1.510	1.696	1.582	1.598	1.886	1.768
Totaal gestolen motorvoertuigen	30.076	30.607	32.346	29.707	30.785	25.607	22.989
Toe-/afname							
Totaal		1,8%	5,7%	-8,2%	3,6%	-16,8%	-10,2%
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)		12,1%	4,2%	13,7%	26,5%	-17,4%	3,7%
Aanhangers/opleggers		-13,2%	1,4%	-15,0%	2,6%	-2,5%	-2,2%
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Personenauto's	13.844	12.821	11.891	11.216	11.027	11.733	11.658
Bedrijfsvoertuigen (licht)	2.719	2.458	2.173	2.219	2.369	2.328	2.188
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	319	305	274	257	262	239	167
Aanhangwagens/opleggers	1.032	1.030	987	1.015	896	1.022	1.155
Motortweewielers	1.765	1.547	1.676	1.926	2.112	1.867	1.996
Totaal gestolen motorvoertuigen	19.679	18.161	17.001	16.633	16.666	17.189	17.164
Toe-/afname							
Totaal		-14,4%	-7,7%	-6,4%	-2,2%	0,2%	3,1%
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)		-13,3%	-4,4%	-10,2%	-6,2%	1,9%	-8,8%
Aanhangers/opleggers		1,0%	-0,2%	-4,2%	2,8%	-11,7%	14,1%

Bron: Stichting AVC

Afgelegde motorvoertuigkilometers in Nederland en afgelegde motorvoertuigkilometers door Nederlandse motorvoertuigen in het buitenland (1990-2011)

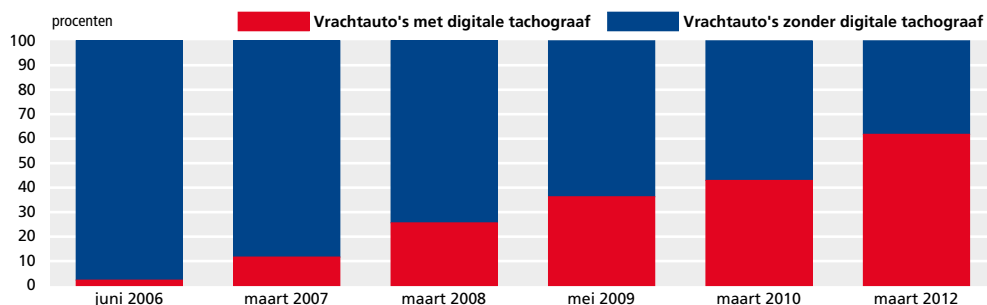
(mln km)	1990	1995	2000	2005	2010	2011
Personenauto						
Nederlandse kentekens (in Nederland)	78.200	80.148	89.148	94.902	99.170	101.317
Buitenlandse kentekens (in Nederland)	1.853	1.899	2.061	2.034	2.125	2.134
<i>Aandeel buitenlandse kentekens (in Ned.)</i>	2,3%	2,3%	2,3%	2,1%	2,1%	2,1%
Nederlandse kentekens (in buitenland)	7.170	13.132	13.761	13.334	14.067	14.371
<i>Aandeel Ned. kentekens (in buitenland)</i>	8,4%	14,1%	13,4%	12,3%	12,4%	12,4%
Ned. kentekens (in binnen- en buitenland)	85.370	93.280	102.909	108.236	113.237	115.688
Bestelauto						
Nederlandse kentekens (in Nederland)	7.854	10.234	14.794	17.245	16.682	16.690
Buitenlandse kentekens (in Nederland)	224	347	597	719	695	695
<i>Aandeel buitenlandse kentekens (in Ned.)</i>	2,8%	3,3%	3,9%	4,0%	4,0%	4,0%
Nederlandse kentekens (in buitenland)	327	426	616	719	695	695
<i>Aandeel Ned. kentekens (in buitenland)</i>	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Ned. kentekens (in binnen- en buitenland)	8.181	10.660	15.410	17.963	17.377	17.386
Autobus						
Nederlandse kentekens (in Nederland)	601	621	600	567	633	630
Buitenlandse kentekens (in Nederland)	20	23	33	28	22	23
<i>Aandeel buitenlandse kentekens (in Ned.)</i>	3,2%	3,6%	5,2%	4,6%	3,4%	3,4%
Nederlandse kentekens (in buitenland)	112	138	122	112	100	96
<i>Aandeel Ned. kentekens (in buitenland)</i>	15,7%	18,2%	16,9%	16,5%	13,7%	13,2%
Ned. kentekens (in binnen- en buitenland)	713	759	722	678	734	725
Vrachtauto						
Nederlandse kentekens (in Nederland)	5.040	5.851	6.241	6.129	6.474	6.486
Buitenlandse kentekens (in Nederland)	437	494	524	669	704	690
<i>Aandeel buitenlandse kentekens (in Ned.)</i>	8,0%	7,8%	7,7%	9,8%	9,8%	9,6%
Nederlandse kentekens (in buitenland)	2.600	3.366	3.878	4.053	3.327	3.332
<i>Aandeel Ned. kentekens (in buitenland)</i>	34,0%	36,5%	38,3%	39,8%	33,9%	33,9%
Ned. kentekens (in binnen- en buitenland)	7.640	9.218	10.118	10.181	9.800	9.818

2010 en 2011 voorlopig cijfer.

Aandeel Nederlandse kentekens in het buitenland betreft het aandeel in het totaal aantal Nederlandse kentekens in binnen- en buitenland.

Bron: CBS

Ontwikkeling aantal vrachtauto's beroepsgoederenvervoer over de weg voorzien van een digitale tachograaf (2006-2012)

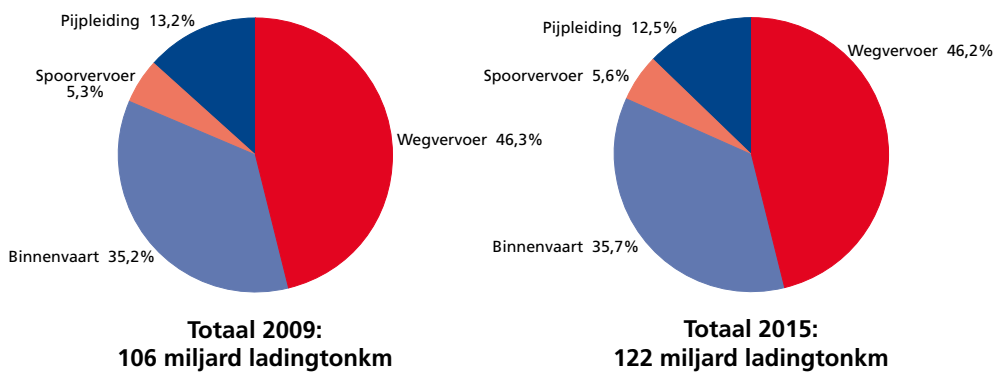

Bron: TLN

Vervoersstromen

Verhoudingen veranderen nauwelijks

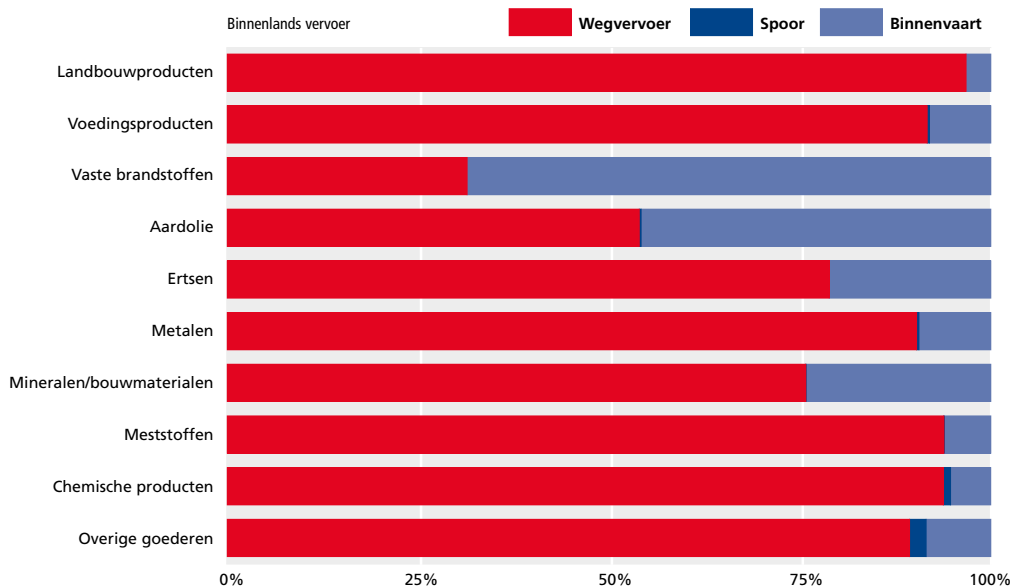
32 Modal-split goederenvervoer op Nederlands grondgebied (2009, 2015)

Bron: Ministerie van V&W, KIM

Wegvervoer dominant in binnenlandse goederenstromen

33 Aandeel modaliteiten in binnenlands goederenvervoer naar goederensoort, in tonnen (2006)

Binnenvaart incl. buitenlandse schepen.

Bron: CBS

Prestaties Nederlands binnenlands goederenwegvervoer (2000-2011)

	Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal zendingen	Vervoerd gewicht	Vervoersafstand der goederen	Ladingtonkilometers
	totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen				
	x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	mln km	x mln
Beroepsvervoer								
2000	-	22.149	2.788	2.074	24.629	320.181	2.296	24.141
2001	-	22.741	2.835	2.132	25.400	330.160	2.385	23.936
2002	-	22.066	2.898	2.208	23.814	309.802	2.384	23.231
2003	-	22.484	3.261	2.279	24.607	312.211	2.492	22.935
2004	46.701	23.170	3.633	2.433	26.097	323.038	2.765	24.245
2005	45.767	23.392	3.489	2.321	26.509	314.560	2.661	23.741
2006	49.871	27.568	3.961	2.759	30.865	327.801	3.073	23.620
2007	54.369	31.731	3.821	2.644	35.821	359.937	2.985	23.679
2008	52.981	32.614	3.916	2.915	35.901	363.794	3.247	25.518
2009	47.794	28.397	3.721	2.730	30.898	335.320	3.017	23.831
2010	-	-	-	2.944	-	324.761	3.115	-
2011	-	-	-	2.968	-	314.756	3.138	-
Groei 2010/2011	-	-	-	7,7%	-	-4,1%	3,4%	-
Eigen vervoer								
2000	-	19.257	1.454	1.021	27.496	119.268	1.793	6.543
2001	-	18.583	1.450	1.030	27.689	113.821	1.850	6.225
2002	-	18.899	1.399	976	23.349	113.677	1.385	6.080
2003	-	272.534	11.441	7.142	275.853	205.081	7.405	9.265
2004	359.743	188.961	11.855	7.109	191.986	207.028	7.350	10.148
2005	437.871	242.721	14.246	8.578	244.849	222.166	8.742	10.262
2006	396.828	244.180	12.969	8.844	246.655	214.560	9.038	9.797
2007	429.879	242.388	12.451	7.911	244.569	206.055	8.073	9.188
2008	365.338	221.102	13.111	8.811	222.999	180.272	8.968	8.826
2009	370.936	224.316	13.306	8.947	226.245	217.622	9.095	9.811
2010	-	-	-	8.664	-	174.614	8.755	-
2011	-	-	-	8.615	-	177.944	8.712	-
Groei 2010/2011	-	-	-	-3,1%	-	-19,2%	-3,7%	-

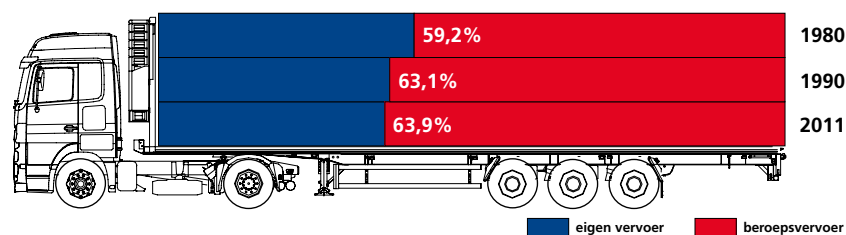
Eigen vervoer vanaf 2003 incl. vervoer met bestelauto's.

Vanaf 2008 worden bedrijven geënquêteerd via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand.

Vanaf 2010: afstand, ritten, zendingen en ladingtonkilometers nog niet berekend.

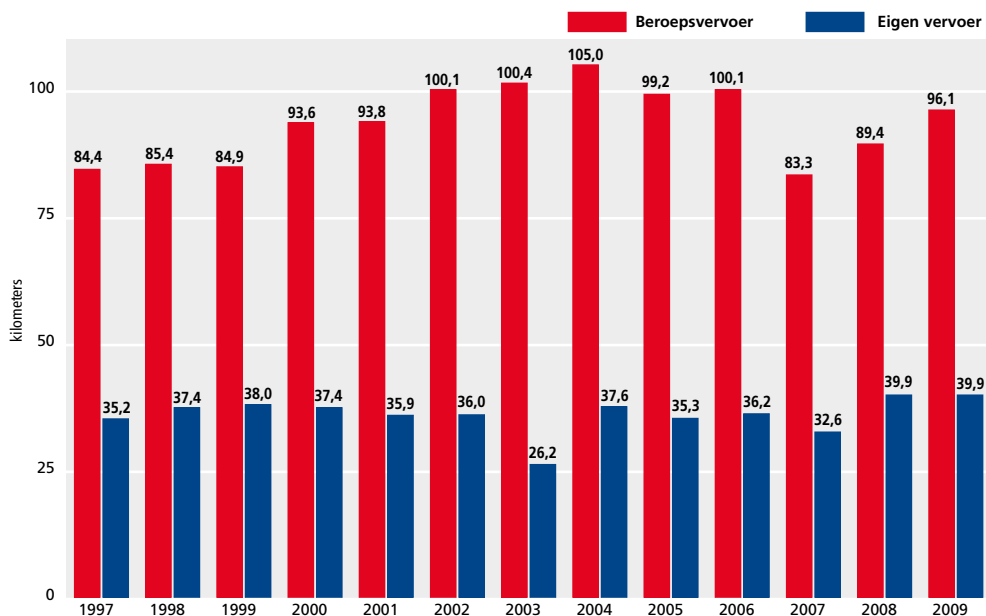
Bron: NIWO, CBS

Aandeel beroepsgoederenvervoer in het binnenlandse wegvervoer op basis van tonnen (1980-2011)

Bron: CBS

36 Gemiddelde (beladen) afstand per binnenlandse rit goederenvervoer over de weg in Nederland (1997-2009)

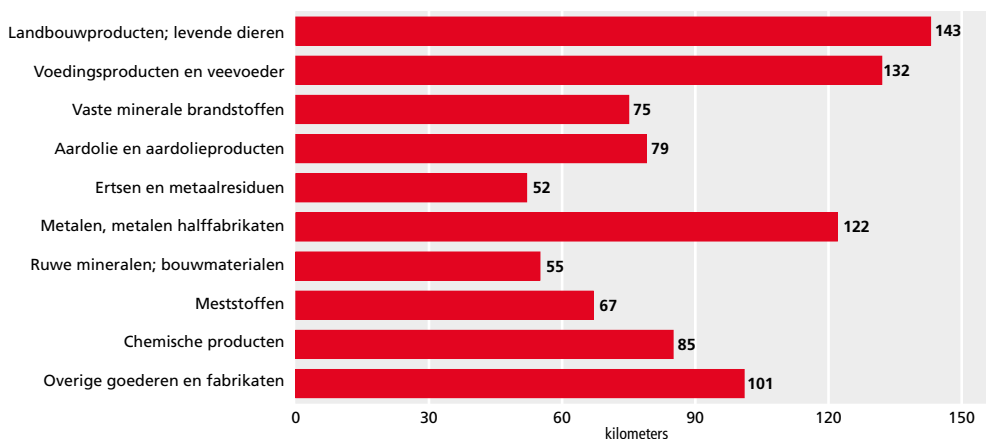

Eigen vervoer incl. vervoer met bestelauto's.

Bron: NIWO, CBS

Bouwmateriaalvervoer met name op korte afstand

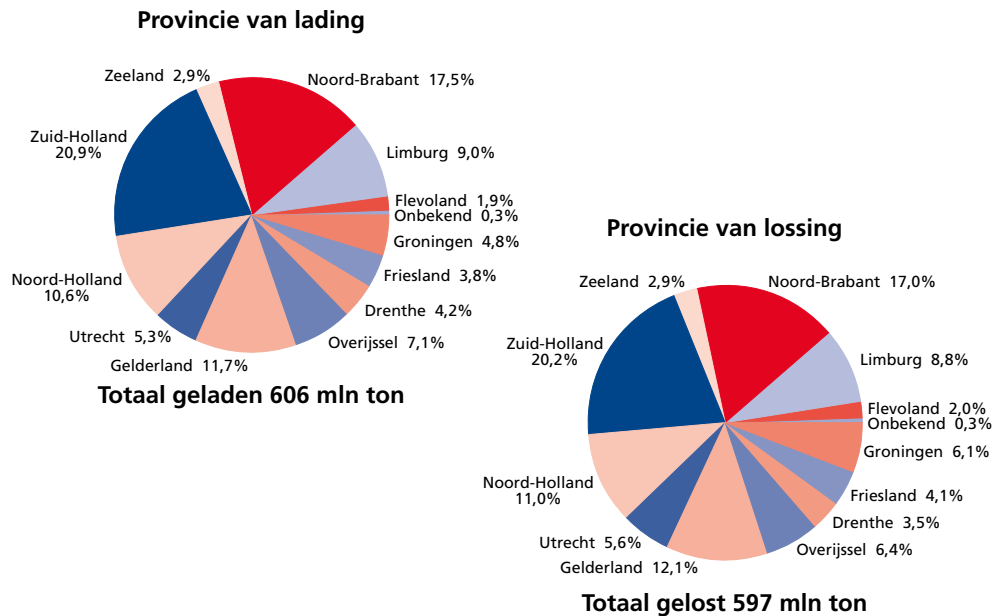
37 Gemiddelde afstand per beladen binnenlandse rit in het beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2009)

Bron: NIWO, CBS

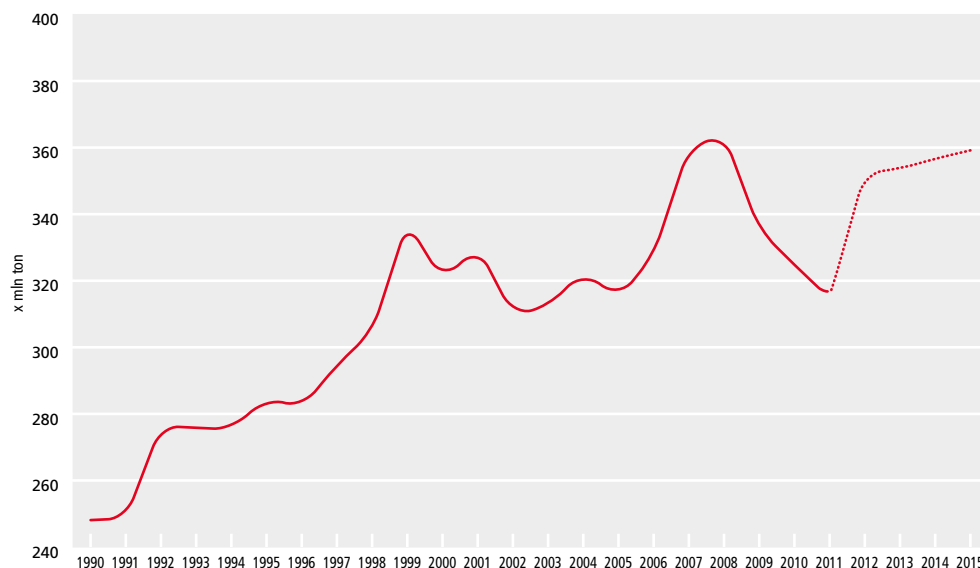
Meeste vervoer van en naar Zuid-Holland

38 Totaal geladen en geloste gewicht (binnenlands en bilateraal) in het Nederlandse goederenvervoer over de weg per provincie (2009)

Bron: NIWO, CBS

39 Binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

Meeste gewicht geladen en gelost in Groot-Rijnmond

Geladen en geloste gewicht Nederlands goederenvervoer over de weg per Nuts-3 gebied (2009)

(x 1.000 ton)

Nuts-3 gebied	Geladen	Gelost	Geladen en gelost	aandeel
Groot-Rijnmond	65.487	60.030	125.517	10,4%
Utrecht	32.389	33.512	65.901	5,5%
Groot-Amsterdam	31.446	31.347	62.793	5,2%
West-Noord-Brabant	30.103	28.095	58.198	4,8%
Noordoost-Noord-Brabant	28.121	24.274	52.395	4,4%
Zuidoost-Noord-Brabant	24.174	24.924	49.098	4,1%
Noord-Limburg	22.380	21.776	44.156	3,7%
Veluwe	20.941	21.484	42.425	3,5%
Zuid-Limburg	18.621	17.528	36.150	3,0%
Arnhem/Nijmegen	17.339	16.790	34.129	2,8%
Twente	17.765	16.139	33.905	2,8%
Noord-Overijssel	16.975	14.399	31.374	2,6%
Overig Groningen	11.884	17.961	29.845	2,5%
Midden-Noord-Brabant	14.565	15.094	29.659	2,5%
Achterhoek	14.418	15.030	29.448	2,4%
Zuidoost-Zuid-Holland	13.977	12.847	26.824	2,2%
Zuidwest-Gelderland	12.512	12.167	24.679	2,1%
Flevoland	11.306	12.192	23.498	2,0%
Oost-Groningen	9.988	11.916	21.904	1,8%
Overig Zeeland	9.866	11.536	21.402	1,8%
Zuidoost-Drenthe	11.802	8.429	20.231	1,7%
Noord-Friesland	9.506	10.346	19.853	1,6%
Delft en Westland	9.720	9.521	19.241	1,6%
Oost-Zuid-Holland	10.515	8.606	19.121	1,6%
Midden-Limburg	9.494	9.538	19.032	1,6%
Agglomeratie 's-Gravenhage	7.551	9.816	17.367	1,4%
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	7.871	8.494	16.365	1,4%
Kop van Noord-Holland	7.974	8.259	16.233	1,3%
Zuidoost-Friesland	7.336	7.814	15.150	1,3%
Noord-Drenthe	6.176	5.851	12.027	1,0%
Zeeuwsch-Vlaanderen	6.303	4.306	10.609	0,9%
Zuidwest-Drenthe	5.526	4.889	10.415	0,9%
Zuidwest-Overijssel	4.972	4.587	9.560	0,8%
IJmond	4.515	3.961	8.476	0,7%
Delfzijl en omgeving	4.677	3.733	8.411	0,7%
Zaanstreek	4.231	3.954	8.185	0,7%
Zuidwest-Friesland	3.869	3.843	7.713	0,6%
Alkmaar en omgeving	3.104	4.137	7.241	0,6%
Het Gooi en Vechtstreek	2.748	2.890	5.638	0,5%
Agglomeratie Haarlem	1.241	2.294	3.535	0,3%
Overige gebieden in:				
Zuid-Holland	11.324	11.324	22.647	
Noord-Brabant	9.057	9.057	18.114	
Noord-Holland	8.803	8.803	17.606	
Gelderland	6.494	6.494	12.989	
Limburg	3.844	3.844	7.688	
Overijssel	3.550	3.547	7.097	
Groningen	2.601	2.601	5.202	
Friesland	2.368	2.371	4.738	
Drenthe	1.767	1.767	3.535	
Zeeland	1.268	1.268	2.536	
Nederland	1.801	1.801	3.601	
Totaal	606.268	597.186	1.203.454	

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

Binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1993-2011)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten	Ertsen en metaal- residuen
x 1000 ton						
1993	275.825	33.595	44.842	804	8.366	1.530
1994	275.342	31.349	41.568	876	7.737	1.829
1995	284.886	32.991	44.909	569	7.846	1.280
1996	281.808	31.554	46.219	842	7.470	1.629
1997	294.760	33.330	45.541	848	7.301	1.979
1998	304.643	36.606	45.395	636	6.641	1.726
1999	337.474	33.190	48.535	821	9.049	2.001
2000	320.181	31.134	49.918	615	8.992	1.611
2001	330.160	28.954	51.948	640	8.559	2.704
2002	309.802	30.136	50.811	645	10.279	1.797
2003	312.211	26.217	47.605	699	7.795	1.682
2004	323.038	32.141	48.982	734	8.166	2.639
2005	314.560	32.019	49.597	592	16.090	2.108
2006	327.801	31.649	52.519	615	10.687	2.330
2007	359.937	33.332	55.351	633	9.937	2.801
2008	363.794	29.932	53.490	462	9.141	2.572
2009	335.320	35.134	57.376	673	12.854	2.319
2010	324.761	27.776	64.001	682	15.988	3.592
2011	314.756	27.668	61.726	412	14.287	2.348
Groei 2010/2011	-3,1%	-0,4%	-3,6%	-39,6%	-10,6%	-34,6%
		Metalen/ metalen halfabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest- stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
x 1000 ton						
1993		7.045	100.000	5.158	12.866	61.619
1994		7.671	102.051	6.534	13.242	62.485
1995		7.630	98.230	6.471	15.084	69.876
1996		7.280	95.710	6.816	12.968	71.320
1997		6.992	101.181	6.983	13.326	77.280
1998		6.806	103.240	6.668	14.595	82.333
1999		7.496	116.340	8.139	15.773	96.130
2000		7.070	112.372	6.947	20.134	81.388
2001		6.454	119.105	7.391	22.600	81.804
2002		6.385	97.795	7.642	17.819	86.493
2003		7.561	104.885	6.239	24.934	84.596
2004		7.885	94.202	9.409	35.218	83.662
2005		8.232	82.430	6.878	33.124	83.490
2006		8.281	90.236	7.162	35.673	88.650
2007		9.275	104.460	10.368	39.415	94.366
2008		9.194	106.266	13.342	41.086	98.310
2009		8.999	93.686	9.105	34.035	81.138
2010		8.525	71.853	10.930	29.719	88.565
2011		8.695	72.623	10.095	30.199	86.702
Groei 2010/2011		2,0%	1,1%	-7,6%	1,6%	-2,1%

Bron: NIWO, CBS

Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1993-2011)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten	Ertsen en metaal- residuen
x 1000 ton						
1993	78.437	11.762	11.866	620	627	767
1994	83.820	11.565	11.851	823	649	875
1995	87.843	11.834	12.220	833	617	982
1996	86.416	11.777	11.599	716	527	1.019
1997	89.318	11.935	11.434	661	575	935
1998	90.287	12.692	10.969	709	704	1.082
1999	96.348	12.742	11.368	876	841	911
2000	89.483	10.454	12.338	465	643	777
2001	90.636	10.538	12.013	504	673	923
2002	91.998	10.137	12.514	731	537	951
2003	90.983	10.107	11.065	523	377	874
2004	99.294	12.340	12.954	654	387	1.092
2005	96.883	11.613	13.909	483	655	593
2006	98.009	12.160	14.131	540	537	846
2007	94.726	12.188	12.893	778	608	1.031
2008	95.095	11.090	11.486	525	685	741
2009	85.167	11.141	12.971	740	575	894
2010	84.821	11.585	11.977	637	670	946
2011	85.005	11.188	12.276	439	671	621
Groei 2010/2011	0,2%	-3,4%	2,5%	-31,1%	0,2%	-34,4%
		Metalen/ metalen halfabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest- stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
x 1000 ton						
1993		5.642	10.931	921	9.905	25.396
1994		6.493	12.267	1.080	10.402	27.815
1995		6.747	12.655	1.225	10.549	30.181
1996		6.378	11.886	997	10.871	30.646
1997		6.673	12.558	908	10.775	32.863
1998		6.583	11.924	820	10.852	33.953
1999		6.592	13.225	1.142	11.006	37.645
2000		5.978	13.273	937	12.065	32.554
2001		5.957	14.018	901	12.630	32.480
2002		5.771	13.871	944	11.634	34.908
2003		6.364	15.589	721	11.199	34.166
2004		5.898	16.135	1.195	10.328	38.304
2005		6.249	13.532	625	10.250	38.975
2006		5.352	14.035	802	12.214	37.393
2007		6.448	13.784	1.314	12.060	33.622
2008		6.063	17.695	1.258	10.947	34.606
2009		4.529	13.860	1.584	11.339	27.535
2010		5.163	12.575	1.589	11.586	28.488
2011		4.764	14.900	1.388	10.632	28.126
Groei 2010/2011		-7,7%	18,5%	-12,7%	-8,2%	-1,3%

Bron: NIWO, CBS

Prestatie Nederlands internationaal wegvervoer (2000-2011)

		Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal zendingen	Vervoerd gewicht	Vervoersafstand der goederen	Ladingtonkilometers
		totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen				
		x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	mln km	x mln
Beroepsvervoer									
2000	bilateraal	-	5.052	2.606	2.162	5.473	89.483	2.366	35.722
	cabotage	-	531	127	97	553	8.920	102	1.606
	derde landen	-	694	556	479	724	12.566	498	8.354
	totaal	-	6.277	3.289	2.738	6.750	110.969	2.966	45.682
2005	bilateraal	8.623	5.698	3.121	2.442	6.755	96.883	2.935	37.196
	cabotage	2.346	1.041	339	188	1.179	15.297	213	2.583
	derde landen	1.011	756	601	494	890	13.476	584	8.535
	totaal	11.980	7.495	4.061	3.124	8.824	125.656	3.732	48.314
2007	bilateraal	8.850	5.779	2.896	2.165	6.774	94.726	2.610	32.928
	cabotage	3.210	1.496	375	208	1.629	12.429	227	1.834
	derde landen	936	683	485	398	778	12.160	458	6.825
	totaal	12.996	7.958	3.756	2.771	9.181	119.315	3.295	41.587
2008	bilateraal	9.148	5.765	3.138	2.270	6.670	95.095	2.687	32.451
	cabotage	3.136	1.400	419	225	1.508	14.698	244	2.366
	derde landen	966	679	491	391	763	12.008	439	6.800
	totaal	13.250	7.844	4.048	2.886	8.941	121.801	3.370	41.617
2009	bilateraal	8.319	5.185	2.842	2.077	5.960	85.167	2.448	28.965
	cabotage	3.009	1.218	405	205	1.317	12.244	228	2.151
	derde landen	922	661	481	390	726	11.648	431	6.657
	totaal	12.250	7.064	3.728	2.672	8.003	109.059	3.107	37.773
2010	bilateraal	-	-	-	1.958	-	84.821	2.213	-
	cabotage	-	-	-	254	-	15.217	259	-
	derde landen	-	-	-	423	-	13.808	454	-
	totaal	-	-	-	2.635	-	113.846	2.926	-
2011	bilateraal	-	-	-	1.927	-	85.005	2.203	-
	cabotage	-	-	-	243	-	15.214	254	-
	derde landen	-	-	-	370	-	12.222	409	-
	totaal	-	-	-	2.540	-	112.441	2.866	-
Groei 2010/2011		-	-	-	-3,6%	-	-1,2%	-2,1%	-

Eigen vervoer vanaf 2003 incl. vervoer met bestelauto's.

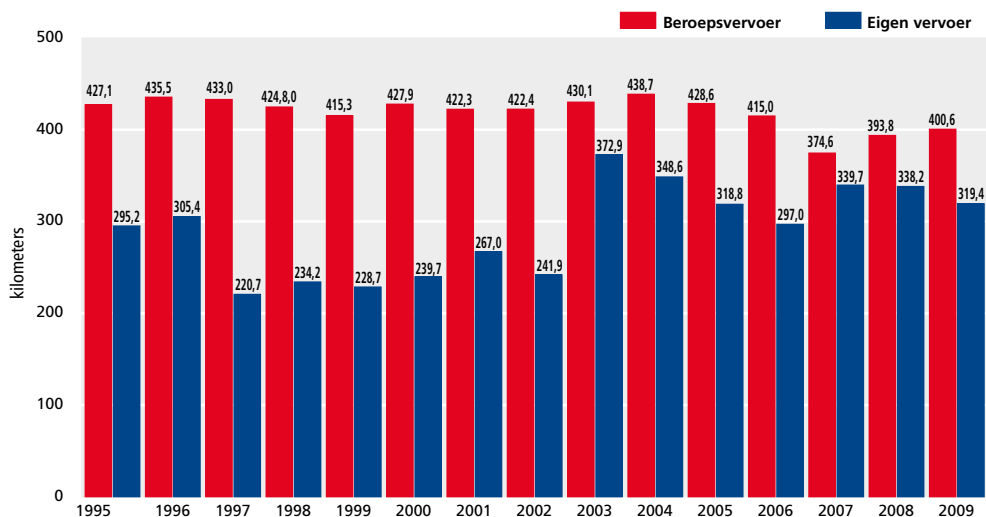
Vanaf 2008 worden bedrijven geënkquêteerd via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand.

Vanaf 2010: afstand, ritten, zendingen en ladingtonkilometers nog niet berekend.

Bron: NIWO, CBS

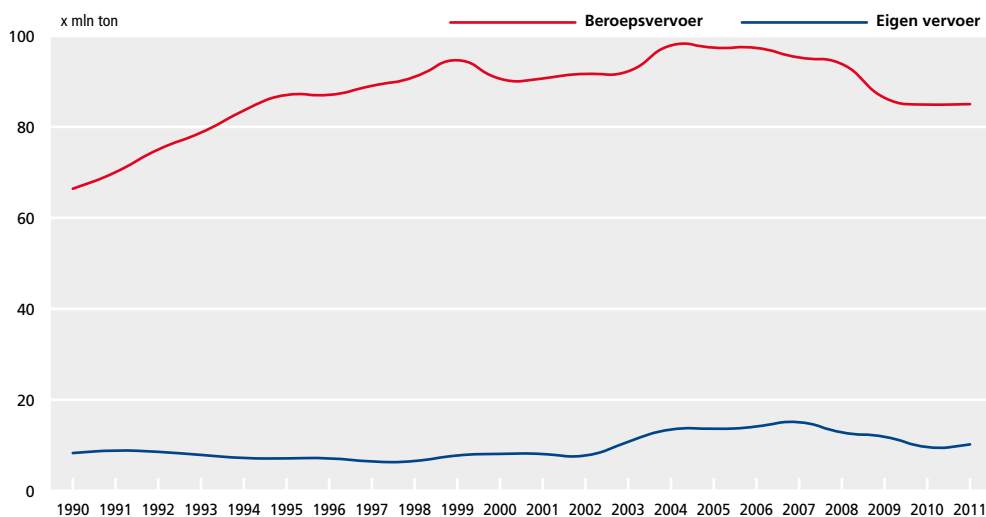
		Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal	Vervoerd	Vervoers-	Ladington-
		totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen	zendingen	gewicht	afstand der	kilometers
		x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	mln km	x mln
Eigen vervoer									
2000	bilateraal	-	1.435	422	344	1.848	8.081	472	2.152
	cabotage	-	138	13	10	151	646	10	85
	derde landen	-	9	9	8	12	153	9	126
	totaal	-	1.582	444	362	2.011	8.880	491	2.363
2005	bilateraal	1.692	1.101	469	351	1.399	13.527	448	3.535
	cabotage	8.500	3.244	554	194	3.267	2.409	197	205
	derde landen	44	31	23	19	39	524	24	301
	totaal	10.236	4.376	1.046	564	4.705	16.460	669	4.041
2007	bilateraal	1.993	1.310	601	445	1.608	15.913	540	4.978
	cabotage	5.785	3.535	607	399	3.556	2.175	402	313
	derde landen	81	58	40	34	64	1.042	38	587
	totaal	7.859	4.903	1.248	878	5.228	19.130	980	5.878
2008	bilateraal	1.617	1.017	484	344	1.261	12.345	444	3.746
	cabotage	6.413	3.475	669	293	3.502	2.678	297	295
	derde landen	71	50	39	31	60	982	35	594
	totaal	8.101	4.542	1.192	668	4.823	16.005	776	4.635
2009	bilateraal	1.649	1.027	457	328	1.277	12.404	412	3.196
	cabotage	6.344	3.425	658	287	3.445	1.762	289	206
	derde landen	47	30	22	17	38	456	21	253
	totaal	8.040	4.482	1.137	632	4.760	14.622	722	3.655
2010	bilateraal	-	-	-	215	-	8.897	236	-
	cabotage	-	-	-	282	-	1.693	283	-
	derde landen	-	-	-	7	-	127	7	-
	totaal	-	-	-	504	-	10.717	526	-
2011	bilateraal	-	-	-	256	-	10.150	278	-
	cabotage	-	-	-	285	-	1.774	287	-
	derde landen	-	-	-	7	-	363	7	-
	totaal	-	-	-	548	-	12.287	572	-
Groei 2010/2011		-	-	-	8,7%	-	14,6%	8,7%	-

44 Gemiddelde afstand per beladen internationale (bilaterale) rit Nederlands goederenvervoer over de weg (1995-2009)

Bron: NIWO, CBS

45 Ontwikkeling Nederlands grensoverschrijdend beroeps- en eigen (bilateraal) goederenvervoer over de weg (1990-2011)

Bron: NIWO, CBS

Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar landenrelatie (2008-2009)

x 1.000 ton	2008		2008		2009		2009	
	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei
Duitsland	22.279	2,2%	24.949	11,0%	20.521	-7,9%	21.610	-13,4%
België	15.881	-5,9%	13.443	-0,3%	15.295	-3,7%	11.258	-16,3%
Frankrijk	6.087	-4,6%	3.460	-12,1%	5.360	-11,9%	3.326	-3,9%
Verenigd Koninkrijk	1.821	1,9%	662	2,8%	1.397	-23,3%	626	-5,4%
Italië	766	-10,7%	492	-18,8%	901	17,6%	443	-10,0%
Zweden	675	-17,6%	432	-16,4%	622	-7,9%	316	-26,9%
Denemarken	705	5,7%	370	-15,3%	563	-20,1%	280	-24,3%
Zwitserland	635	8,2%	285	-12,0%	500	-21,3%	213	-25,3%
Spanje	475	2,4%	321	-0,9%	299	-37,1%	233	-27,4%
Luxemburg	267	-35,5%	157	-23,6%	284	6,4%	172	9,3%
Oostenrijk	207	3,0%	87	-36,5%	180	-13,0%	55	-36,8%
Noorwegen	102		37		83		38	
Polen	87		33		98		56	
Tsjechië	64		16		83		7	
Ierland	51		12		33		18	
Griekenland	44		8		16		11	
Hongarije	28		5		67		36	
Roemenië	24		4		35		9	
Finland	17		3		11		11	
Rusland	16		3		14		0	
Portugal	15		3		22		6	
Turkije	8		3		12		5	
Slovenië	9		2		3		1	
Slowakije	5		0		0		5	
Wit-Rusland	3		0		5		0	
Kroatië	2		0		6		3	
Overige landen	30		7		14		6	
Bilateraal	50.303	-2,2%	44.793	-3,4%	46.424	-7,7%	38.743	-13,5%
Totaal bilateraal	95.095	0,4%			85.167	-10,4%		
Derdelanden vervoer	12.008	-1,3%			11.648	-3,0%		
Cabotagevervoer	14.698	18,3%			12.244	-16,7%		
Totaal	121.801	2,1%			109.059	-10,5%		

Bron: NIWO, CBS

Vervoerde gewicht Nederlands goederenvervoer over de weg naar NSTR goederengroep (2009)

(x 1.000 ton) NSTR goederengroep	Beroeps		Eigen		Beroeps	
	Binnenlands	aandeel	Binnenlands	aandeel	Int. Bilateraal	aandeel
99 Overige goederen (w.o.stukgoed)	47.435	14,1%	69.711	32,0%	14.544	17,1%
89 Andere chemische producten	22.298	6,6%	30.137	13,8%	5.413	6,4%
61 Zand, grind, klei en slakken	35.801	10,7%	14.032	6,4%	5.396	6,3%
63 Andere ruwe mineralen	33.910	10,1%	17.389	8,0%	2.803	3,3%
13 Genot- en bereide voedingsmiddelen n.a.g.	18.729	5,6%	7.412	3,4%	3.212	3,8%
69 Bewerkte bouwmaterialen	21.115	6,3%	5.540	2,5%	3.130	3,7%
97 Andere (half)fabrikaten	14.654	4,4%	6.917	3,2%	6.406	7,5%
14 Vlees, vis, melk, eieren en spijsvetten	18.992	5,7%	3.895	1,8%	3.107	3,6%
03 Vers fruit; groenten	11.579	3,5%	4.429	2,0%	5.780	6,8%
71 Natuurlijke meststoffen	8.281	2,5%	9.663	4,4%	1.284	1,5%
17 Veevoeder; voedingsmiddelenafval	9.178	2,7%	7.181	3,3%	2.238	2,6%
93 Apparaten	7.585	2,3%	6.348	2,9%	2.481	2,9%
81 Chemische basisproducten	8.378	2,5%	1.314	0,6%	5.051	5,9%
34 Andere aardolieproducten	10.065	3,0%	1.888	0,9%	546	0,6%
09 Andere ruwe producten	6.681	2,0%	2.923	1,3%	2.045	2,4%
91 Vervoermaterieel, incl. onderdelen	4.526	1,3%	4.517	2,1%	1.513	1,8%
05 Hout en kurk	3.851	1,1%	2.205	1,0%	1.589	1,9%
94 Metaalfabrikaten	3.695	1,1%	2.684	1,2%	1.034	1,2%
16 Graan-, fruit-, en groentebereidingen, hop	3.899	1,2%	1.624	0,7%	1.662	2,0%
02 Aardappelen	5.101	1,5%	903	0,4%	825	1,0%
32 Vloeibare brandstoffen	2.507	0,7%	4.094	1,9%	20	0,0%
12 Dranken	4.411	1,3%	615	0,3%	1.407	1,7%
53 Staaf- en vormstaal; draad	2.821	0,8%	1.034	0,5%	1.839	2,2%
84 Cellulose en oud papier	3.159	0,9%	1.445	0,7%	830	1,0%
64 Cement, kalk	2.436	0,7%	372	0,2%	2.157	2,5%
46 Schroot en hoogovenresiduen	2.188	0,7%	1.835	0,8%	694	0,8%
06 Suikerbieten	4.817	1,4%	0	0,0%	149	0,2%
00 Levende dieren	1.609	0,5%	1.934	0,9%	369	0,4%
18 Oliehoudende zaden; oliën	1.703	0,5%	758	0,3%	1.228	1,4%
96 Leer, textiel en kleding	1.446	0,4%	1.021	0,5%	800	0,9%
56 Non-ferrometalen	2.236	0,7%	81	0,0%	887	1,0%
54 Plaat- en bandstaal	1.746	0,5%	608	0,3%	587	0,7%
95 Glas, glaswerk, keramische producten	1.698	0,5%	527	0,2%	650	0,8%
01 Granen	1.375	0,4%	452	0,2%	288	0,3%
51 Ruw ijzer	969	0,3%	576	0,3%	362	0,4%
55 Gieterijproducten (ijzer)	826	0,2%	291	0,1%	415	0,5%
72 Kunstmeststoffen	824	0,2%	228	0,1%	300	0,4%
22 Bruinkool en turf	530	0,2%	67	0,0%	650	0,8%
52 Halffabrikaten van ferrometaal	402	0,1%	64	0,0%	439	0,5%
92 Landbouwtractoren en -machines	96	0,0%	264	0,1%	108	0,1%
11 Suiker	463	0,1%	25	0,0%	117	0,1%
65 Gips	180	0,1%	44	0,0%	260	0,3%
33 Energiegassen	272	0,1%	262	0,1%	10	0,0%
62 Zout	244	0,1%	168	0,1%	115	0,1%
45 Andere ertsen; non-ferro residuen	127	0,0%	45	0,0%	168	0,2%
04 Textielstoffen en -afval	121	0,0%	39	0,0%	95	0,1%
21 Steenkool	131	0,0%	55	0,0%	23	0,0%
82 Aluminiumoxide en -hydroxide	158	0,0%	0	0,0%	17	0,0%
23 Cokes	13	0,0%	0	0,0%	67	0,1%
83 Benzol; teer e.d. ruwe producten	43	0,0%	7	0,0%	28	0,0%
41 IJzererts	3	0,0%	0	0,0%	31	0,0%
31 Ruwe aardolie	10	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Goederensoort niet te bepalen	4	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Totaal	335.320	100,0%	217.622	100,0%	85.167	100,0%

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

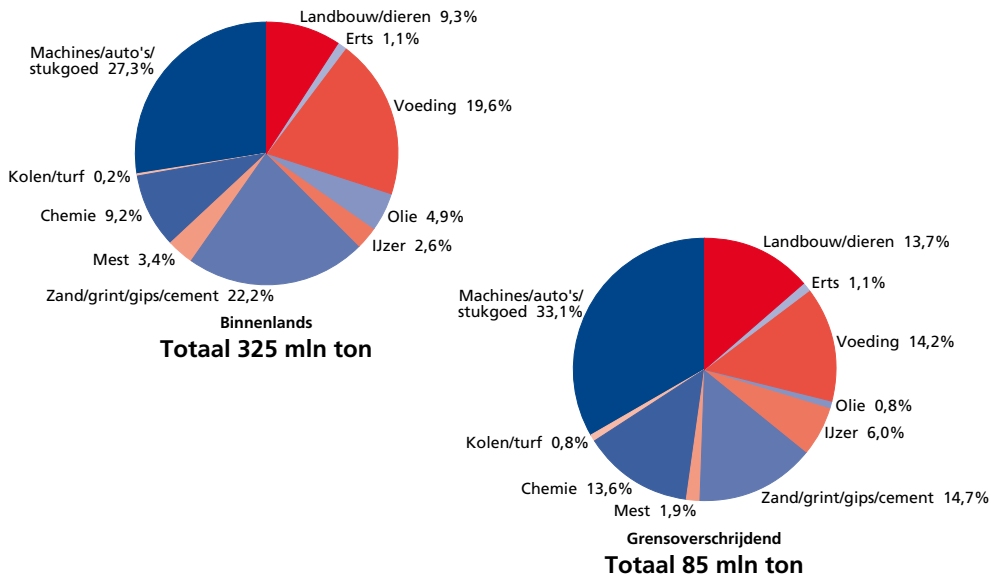
Bron: CBS, bewerking TLN

Eigen		Beroeps		Eigen		Beroeps		Eigen		Totaal	aandeel
Int. Bilateraal	aandeel	Int. Derdelanden	aandeel	Int. Derdelanden	aandeel	Int. Cabotage	aandeel	Int. Cabotage	aandeel		
1.188	9,6%	2.454	21,1%	96	21,2%	2.576	21,0%	1.027	58,3%	139.032	20,5%
431	3,5%	1.723	14,8%	15	3,3%	750	6,1%	86	4,9%	60.854	9,0%
1.187	9,6%	166	1,4%	0	0,0%	200	1,6%	0	0,0%	56.782	8,4%
499	4,0%	160	1,4%	15	3,3%	429	3,5%	18	1,0%	55.224	8,2%
214	1,7%	587	5,0%	7	1,5%	727	5,9%	5	0,3%	30.893	4,6%
254	2,1%	157	1,3%	22	4,9%	561	4,6%	55	3,1%	30.834	4,6%
697	5,6%	817	7,0%	35	7,7%	608	5,0%	44	2,5%	30.178	4,5%
665	5,4%	316	2,7%	5	1,1%	334	2,7%	45	2,6%	27.359	4,0%
848	6,8%	440	3,8%	47	10,3%	546	4,5%	41	2,3%	23.711	3,5%
583	4,7%	66	0,6%	41	8,9%	29	0,2%	33	1,8%	19.979	3,0%
791	6,4%	120	1,0%	16	3,5%	309	2,5%	11	0,6%	19.844	2,9%
427	3,4%	619	5,3%	25	5,4%	260	2,1%	37	2,1%	17.783	2,6%
117	0,9%	981	8,4%	3	0,6%	1.157	9,4%	14	0,8%	17.014	2,5%
31	0,3%	127	1,1%	4	0,8%	65	0,5%	0	0,0%	12.725	1,9%
663	5,3%	151	1,3%	11	2,5%	168	1,4%	72	4,1%	12.713	1,9%
322	2,6%	330	2,8%	15	3,4%	301	2,5%	26	1,5%	11.550	1,7%
462	3,7%	164	1,4%	8	1,7%	307	2,5%	98	5,6%	8.685	1,3%
168	1,4%	69	0,6%	1	0,1%	167	1,4%	6	0,3%	7.823	1,2%
222	1,8%	200	1,7%	0	0,0%	162	1,3%	9	0,5%	7.779	1,1%
162	1,3%	53	0,5%	0	0,0%	256	2,1%	11	0,6%	7.310	1,1%
144	1,2%	19	0,2%	0	0,0%	9	0,1%	25	1,4%	6.817	1,0%
83	0,7%	82	0,7%	0	0,0%	65	0,5%	0	0,0%	6.662	1,0%
168	1,4%	230	2,0%	0	0,0%	159	1,3%	2	0,1%	6.253	0,9%
69	0,6%	42	0,4%	0	0,0%	46	0,4%	4	0,2%	5.595	0,8%
64	0,5%	288	2,5%	4	0,9%	193	1,6%	0	0,0%	5.515	0,8%
196	1,6%	138	1,2%	4	0,8%	383	3,1%	11	0,6%	5.449	0,8%
0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	4.966	0,7%
785	6,3%	32	0,3%	25	5,5%	39	0,3%	8	0,4%	4.800	0,7%
169	1,4%	130	1,1%	4	0,9%	169	1,4%	6	0,3%	4.166	0,6%
188	1,5%	94	0,8%	4	0,8%	33	0,3%	6	0,3%	3.591	0,5%
68	0,5%	71	0,6%	4	0,8%	139	1,1%	8	0,5%	3.494	0,5%
76	0,6%	94	0,8%	0	0,0%	166	1,4%	0	0,0%	3.276	0,5%
20	0,2%	56	0,5%	21	4,5%	290	2,4%	6	0,3%	3.268	0,5%
73	0,6%	105	0,9%	0	0,0%	79	0,6%	43	2,4%	2.416	0,4%
194	1,6%	21	0,2%	0	0,0%	30	0,2%	0	0,0%	2.152	0,3%
32	0,3%	40	0,3%	0	0,0%	38	0,3%	0	0,0%	1.642	0,2%
15	0,1%	61	0,5%	21	4,7%	2	0,0%	0	0,0%	1.452	0,2%
2	0,0%	52	0,5%	0	0,0%	136	1,1%	0	0,0%	1.438	0,2%
29	0,2%	99	0,9%	0	0,0%	32	0,3%	0	0,0%	1.065	0,2%
16	0,1%	129	1,1%	0	0,0%	137	1,1%	5	0,3%	756	0,1%
9	0,1%	76	0,7%	0	0,0%	34	0,3%	0	0,0%	725	0,1%
14	0,1%	23	0,2%	0	0,0%	49	0,4%	0	0,0%	569	0,1%
11	0,1%	3	0,0%	0	0,0%	9	0,1%	0	0,0%	565	0,1%
0	0,0%	9	0,1%	0	0,0%	3	0,0%	0	0,0%	538	0,1%
34	0,3%	20	0,2%	0	0,0%	19	0,2%	0	0,0%	413	0,1%
9	0,1%	1	0,0%	4	0,9%	66	0,5%	0	0,0%	336	0,0%
1	0,0%	20	0,2%	0	0,0%	4	0,0%	0	0,0%	234	0,0%
0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	0,0%	0	0,0%	178	0,0%
0	0,0%	7	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	86	0,0%
0	0,0%	5	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	83	0,0%
0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	34	0,0%
0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	10	0,0%
2	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	6	0,0%
12.404	100,0%	11.648	100,0%	456	100,0%	12.244	100,0%	1.762	100,0%	676.622	100,0%

Groot deel gewicht bepaald door bouwmaterialen

48

Nederlands binnenlands en grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2010)

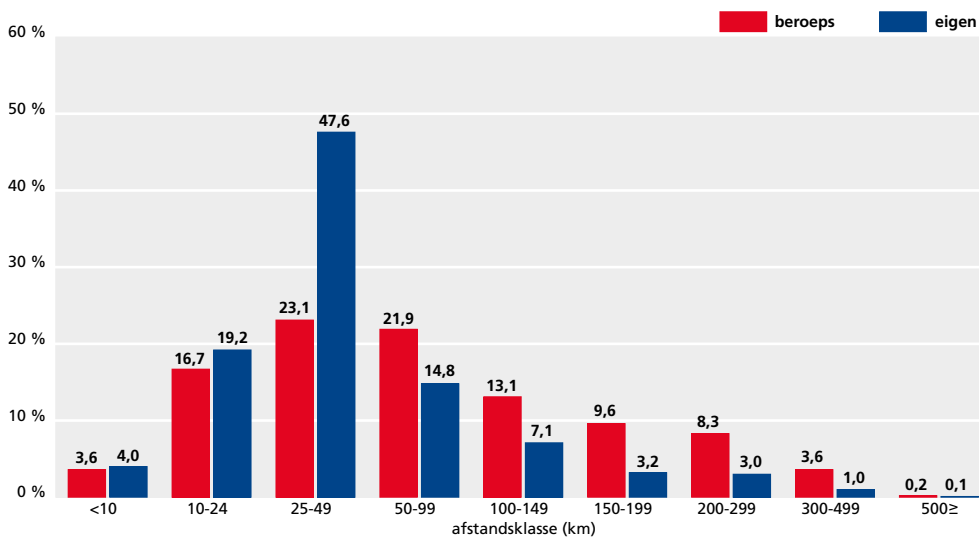

Bron: NIWO, CBS

Beroepsvervoer rijdt langere afstanden

49

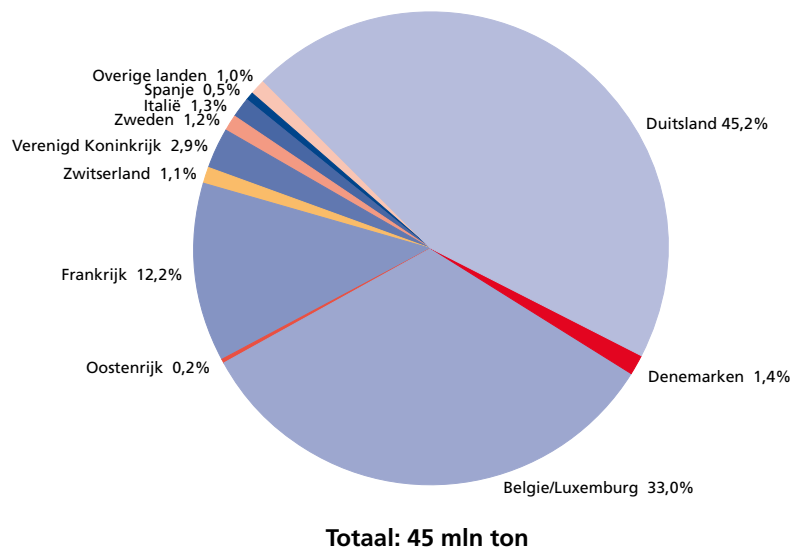
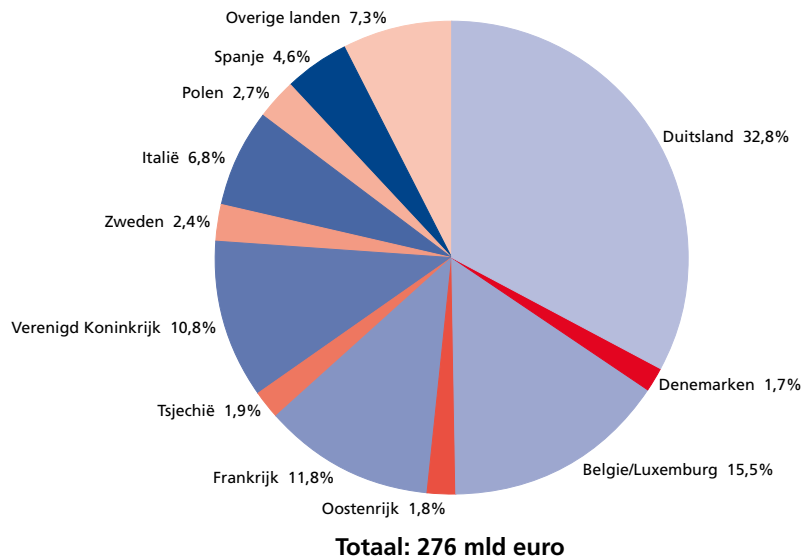
Vervoerde binnenlandse gewicht door het beroeps- en eigen goederenvervoer over de weg, naar afstand (2009)

Bron: CBS

België en Duitsland het belangrijkste qua waarde en gewicht

Uitvoerwaarde Nederlandse goederenhandel met EU-Lidstaten en bilateraal vervoerd gewicht Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg vanuit Nederland (2010)

Bron: NIWO, CBS

Groei in 2011

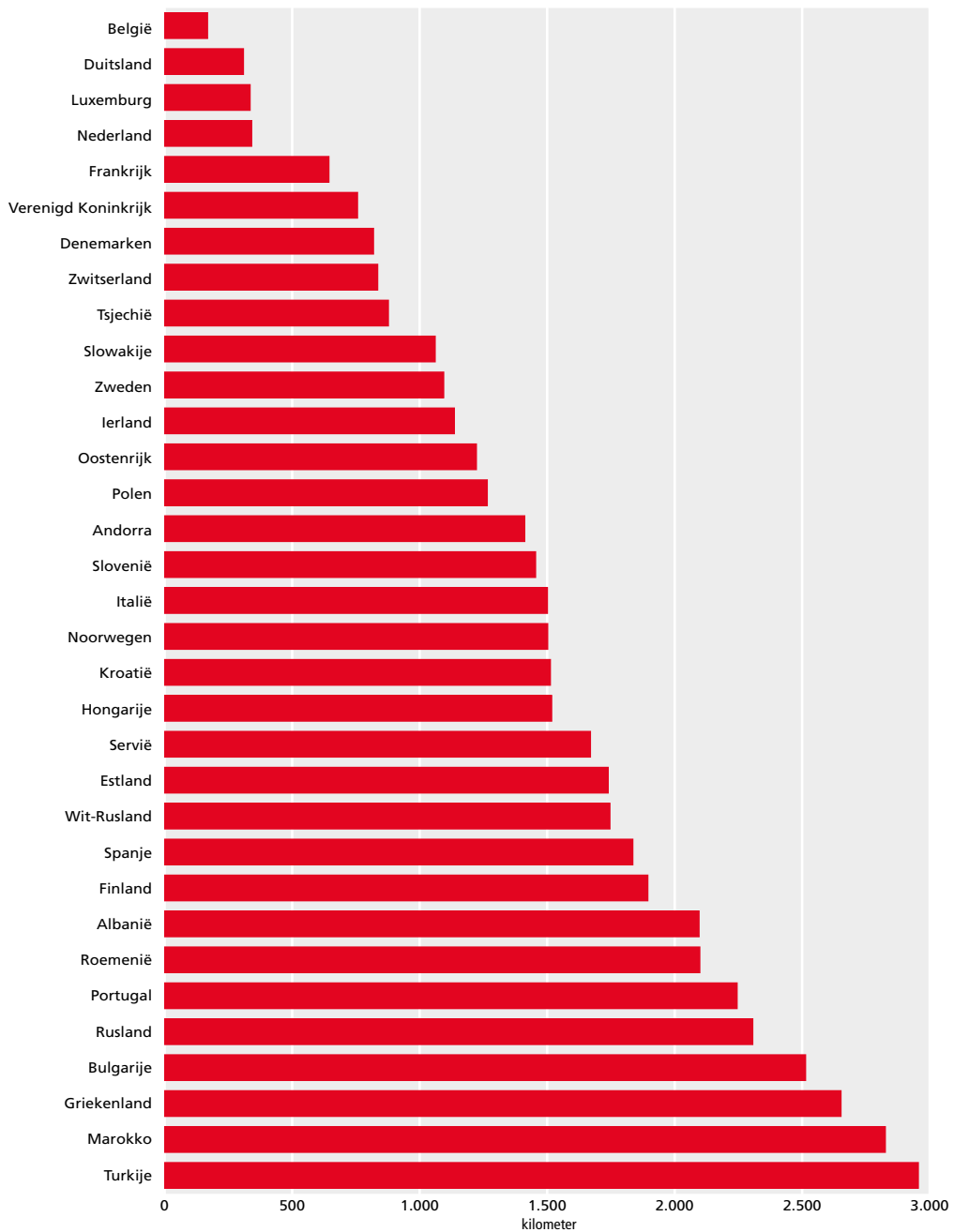
51

Ontwikkeling van de Nederlandse goederenhandel (2010-2011)

in mln euro	Uitvoer				Invoer			
	2010	Groei	2011	Groei	2010	Groei	2011	Groei
België	41.265	19%	48.678	19%	31.864	16%	36.420	14%
Bulgarije	481	16%	526	16%	195	4%	344	76%
Cyprus	390	20%	469	20%	110	33%	114	4%
Denemarken	4.716	16%	5.176	16%	2.725	-8%	3.303	21%
Duitsland	90.269	20%	99.189	20%	58.914	12%	60.943	3%
Estland	325	23%	396	23%	245	-29%	438	79%
Finland	3.913	36%	4.326	36%	3.177	20%	3.887	22%
Frankrijk	32.489	18%	36.245	18%	14.438	6%	16.785	16%
Griekenland	2.518	-2%	2.285	-2%	394	1%	484	23%
Hongarije	2.321	10%	2.661	10%	2.154	17%	1.853	-14%
Ierland	2.782	7%	2.868	7%	3.994	27%	4.604	15%
Italië	18.596	16%	19.528	16%	7.163	13%	7.786	9%
Letland	296	28%	374	28%	172	13%	572	233%
Litouwen	566	26%	720	26%	831	166%	1.431	72%
Luxemburg	1.377	44%	1.396	44%	648	-9%	743	15%
Malta	247	-0%	254	0%	87	117%	47	-46%
Oostenrijk	4.885	19%	5.160	19%	1.765	8%	1.887	7%
Polen	7.378	24%	8.411	24%	4.624	29%	5.094	10%
Portugal	2.893	20%	2.538	20%	1.440	32%	1.602	11%
Roemenië	1.494	15%	1.596	15%	942	-2%	1.170	24%
Slovenië	612	16%	753	16%	288	26%	296	3%
Slowakije	1.220	37%	1.243	37%	1.246	11%	1.085	-13%
Spanje	12.604	20%	12.234	20%	7.037	47%	6.564	-7%
Tsjechië	5.317	39%	5.947	39%	4.544	21%	5.154	13%
Verenigd Koninkrijk	29.651	15%	32.326	15%	22.130	25%	24.505	11%
Zweden	6.650	28%	7.194	28%	5.282	32%	6.238	18%
Noorwegen	3.001	-3%	3.286	-3%	8.430	24%	10.343	23%
Turkije	4.487	29%	4.749	28%	1.614	18%	2.021	25%
Zwitserland	5.381	13%	5.132	29%	2.094	23%	2.190	5%
Rusland	5.641	28%	6.405	13%	14.023	46%	16.959	21%
Overige landen	77.784	24%	87.291	24%	129.343	26%	140.059	8%
Totaal EU	275.666	19%	302.883	19%	176.670	16%	193.565	10%
Totaal niet-EU	95.883	23%	106.475	23%	155.243	27%	171.357	10%
Totaal uitvoerwaarde	371.549	20%	409.358	20%	331.914	21%	364.922	10%

Bron: CBS

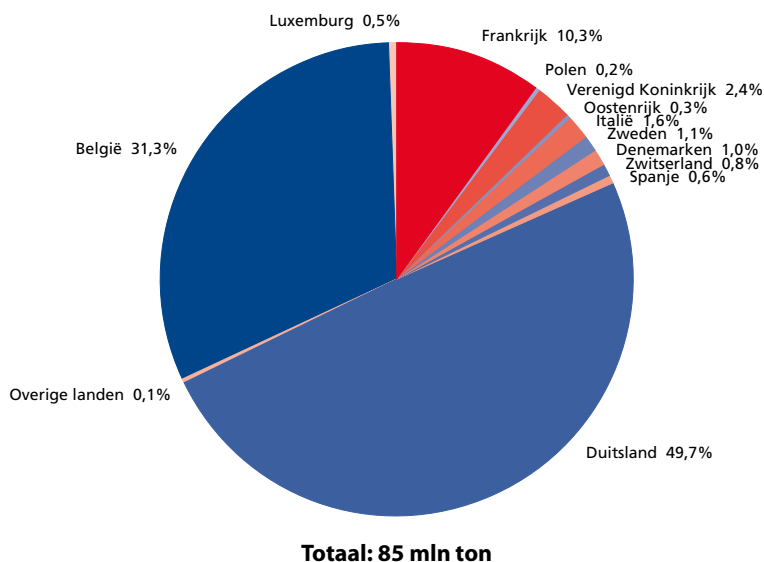
Gemiddelde ritafstand bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Nederland (2009)

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.
 Bron: CBS, bewerking TLN

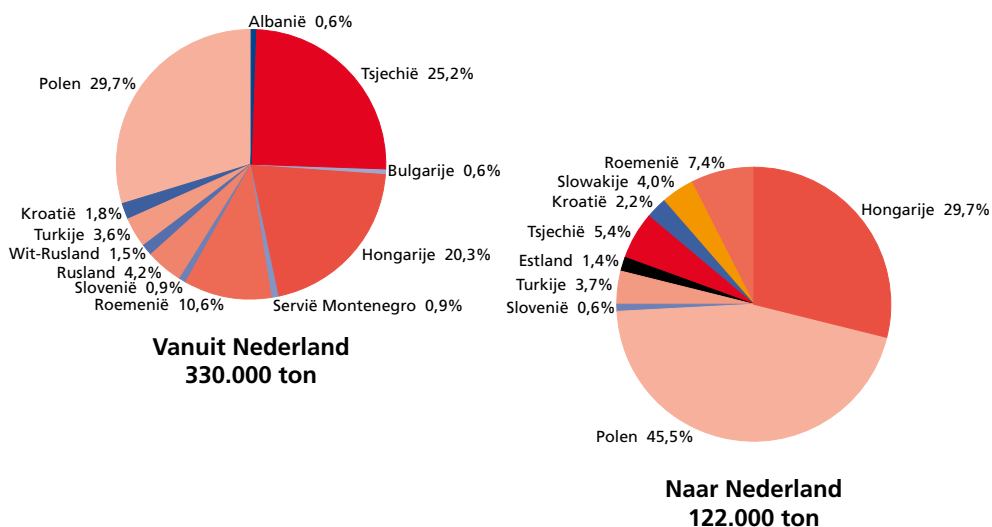
Duitsland goed voor helft bilateraal vervoer

53 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg (2009)

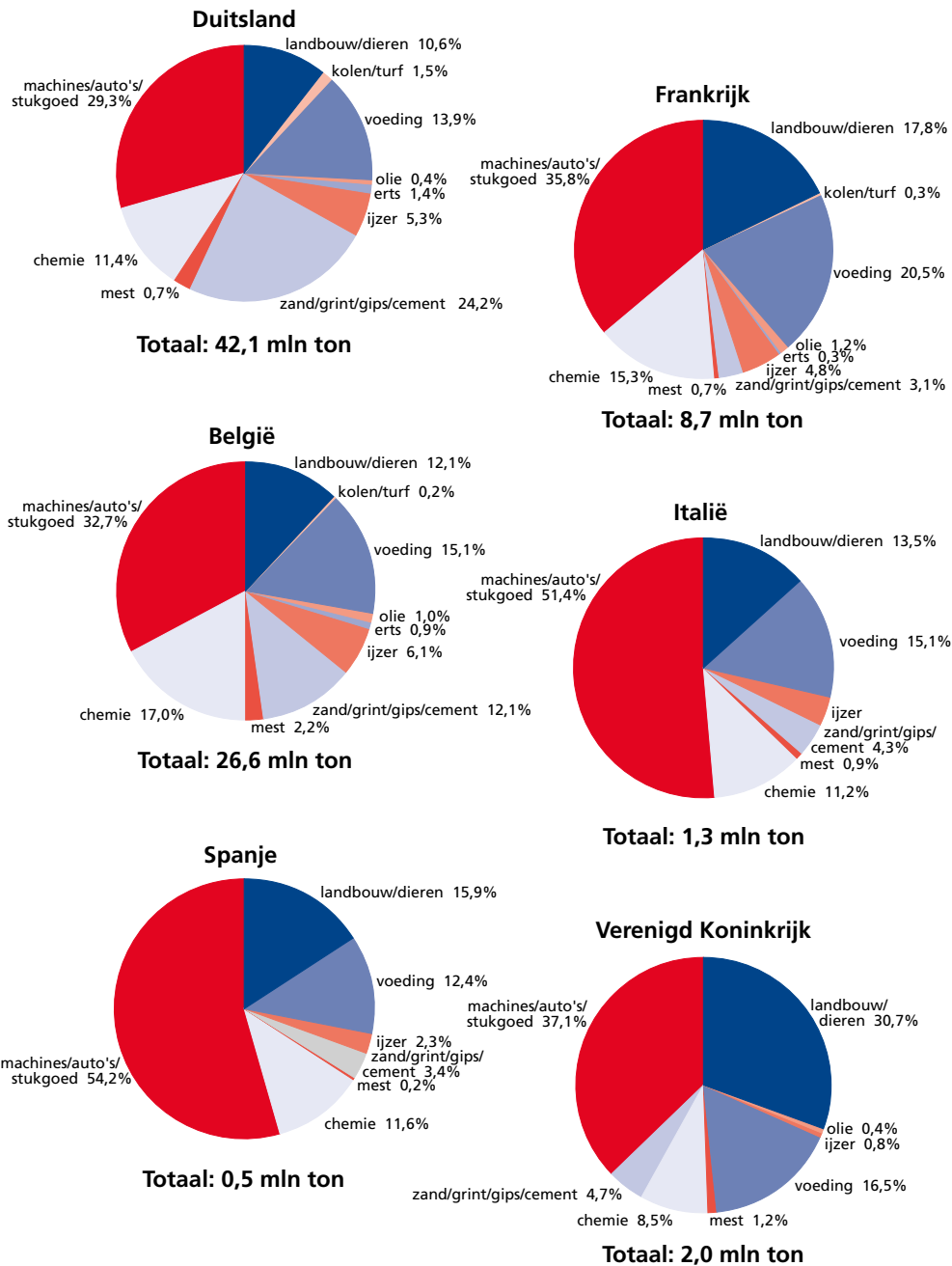
Bron: CBS

54 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op belangrijkste vervoerrelaties in Midden- en Oost-Europa (2009)

Bron: NIWO, CBS

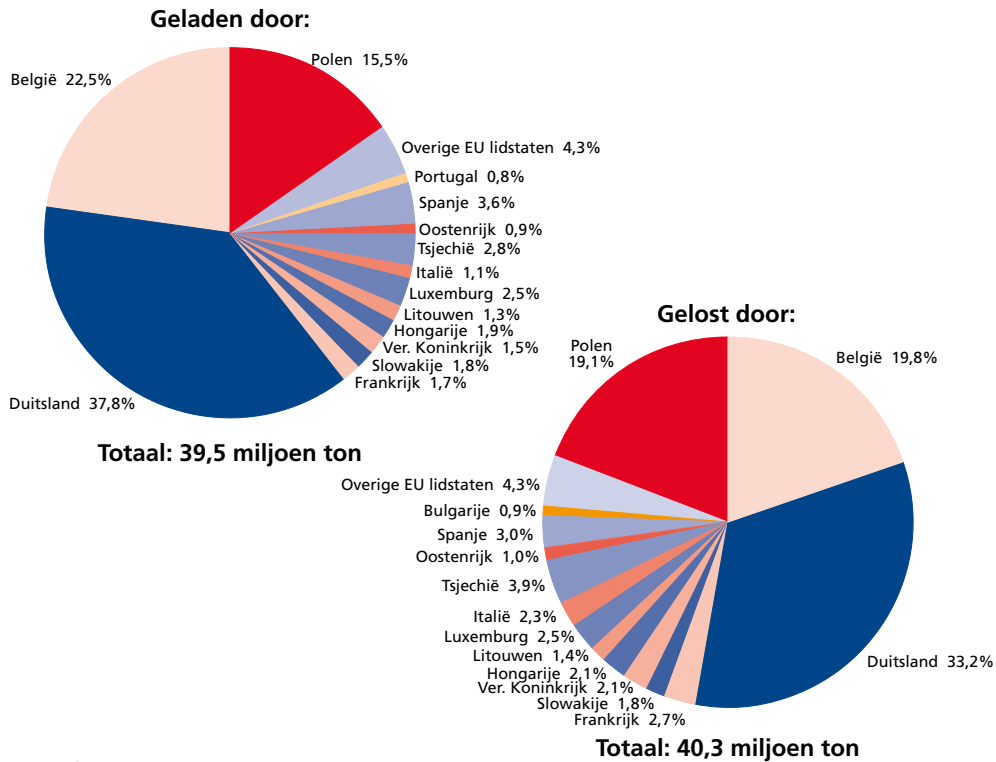
Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg naar NSTR-goederenhoofdstuk naar en vanuit diverse landen (2009)

Uitsluitend bilateraal vervoer.

Bron: CBS

56 Goederenvervoer over de weg per EU lidstaat*, geladen en gelost in Nederland (2010)

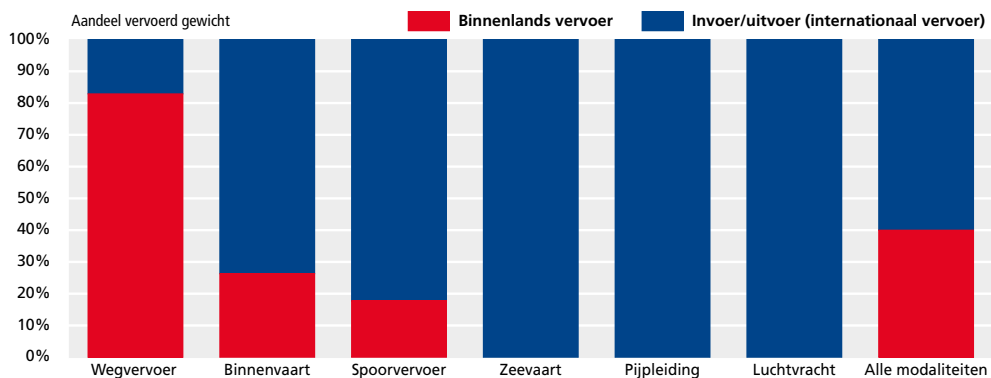

* Exclusief Nederland.

Bron: CBS

Wegvervoer overwegend binnen Nederland

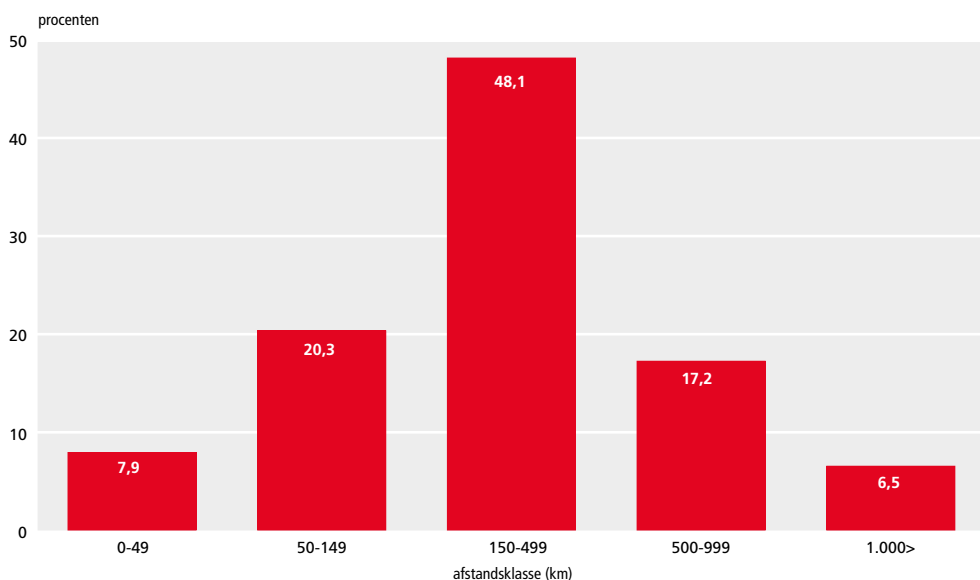
57 Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland (2006)

Bron: CBS

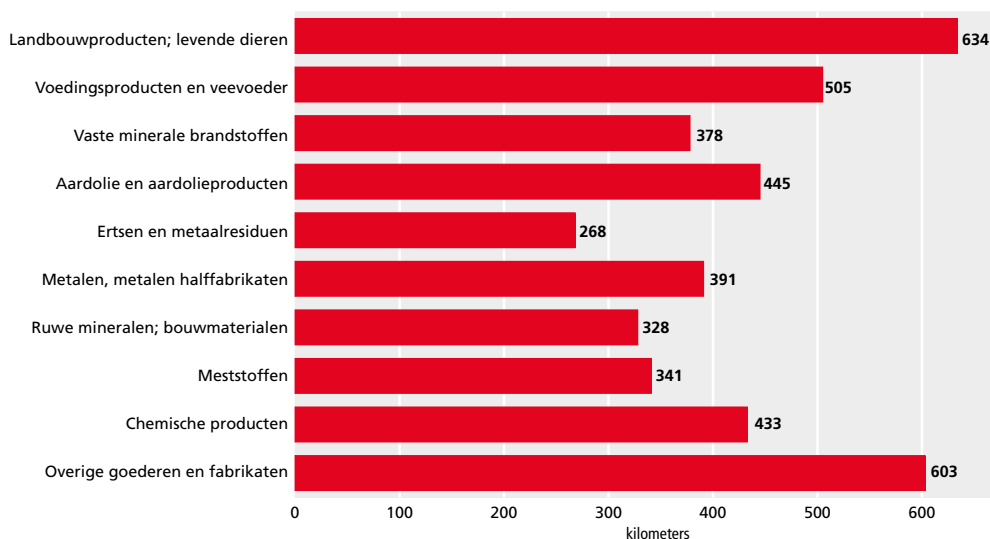
Driekwart binnen een straal van 500 km

58 Vervoerd gewicht Nederlandse bilaterale beroepsgoederenvervoer over de weg naar afstand (2009)

Bron: CBS

59 Gemiddelde ritafstand in het internationale (bilaterale) beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2009)

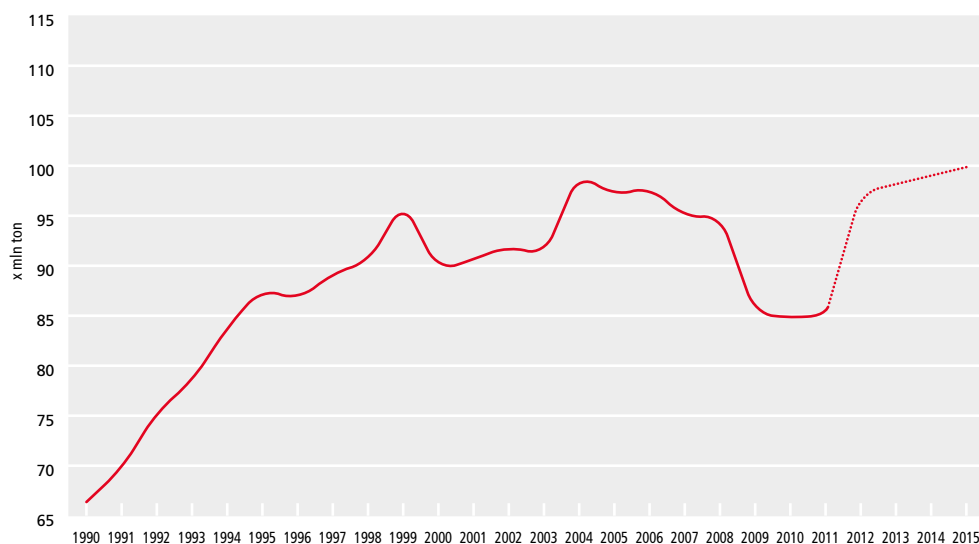
Bron: NIWO, CBS

60 Totaal vervoerd gewicht per land Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2010-2011)

(x 1.000 ton)	2010			2011				
	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal
Nederland				324.761				314.756
België en Luxemburg	26.834	5.809	9.874	42.517	26.483	5.404	9.234	41.121
Frankrijk	8.893	912	4.883	14.688	8.841	593	3.967	13.401
Duitsland	42.441	5.265	8.617	56.323	42.718	5.729	7.700	56.147
Italië	1.081	328	521	1.930	1.023	467	419	1.909
Verenigd Koninkrijk	1.859	989	1.379	4.227	2.152	870	807	3.829
Denemarken	927	29	256	1.212	827	47	264	1.138
Spanje	382	109	481	972	496	44	243	783
Zweden	906	1.583	495	2.984	989	1.765	485	3.239
Oostenrijk	165	28	194	387	275	90	226	591
Zwitserland	687	12	348	1.047	595	35	387	1.017
Centraal en Oost-Europa	353	8	225	586	362	10	340	712
Overige landen	294	147	343	784	246	161	371	778
Totaal geladen en gelost	84.821	15.217	27.616	127.654	85.005	15.214	24.444	124.663
Totaal vervoerd gewicht	42.411	15.217	13.808	396.197	42.503	15.214	12.222	384.695

Bron: NIWO, CBS

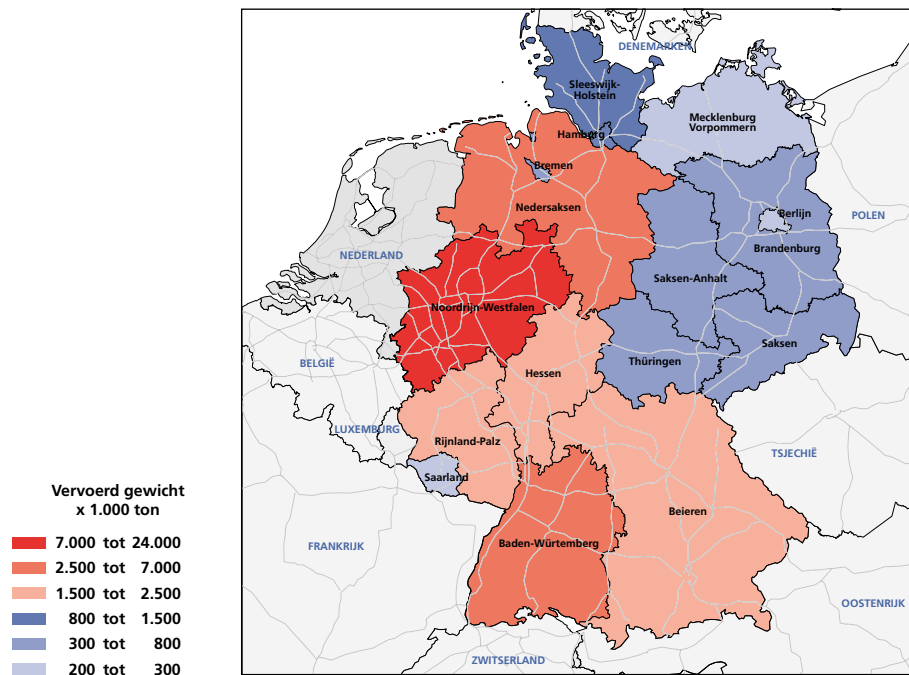
61 Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

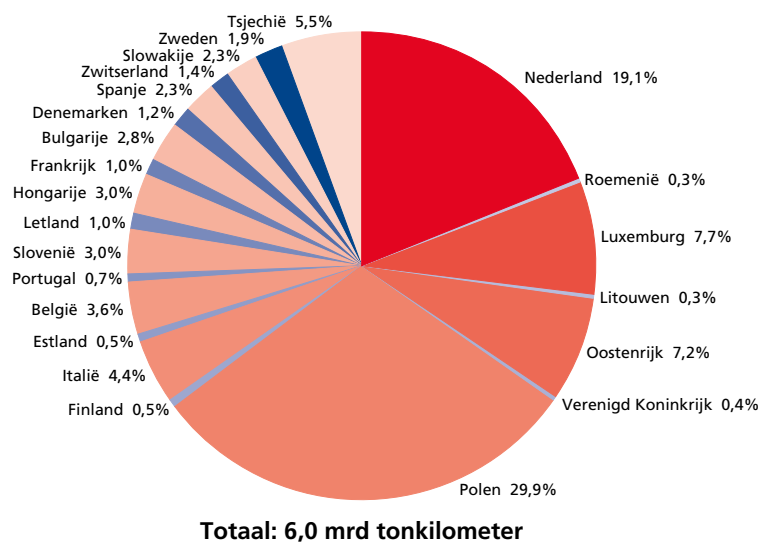
Meeste vervoer van en naar Nordrhein-Westfalen

62 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Duitsland naar deelstaat (2009)

Bron: CBS

63 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen (2010)

Bron: EUROSTAT

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Duitsland (2000-2009)

(x 1.000 ton)	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	50.303	44.793	46.424	38.743
Duitsland totaal	21.695	22.025	22.279	24.949	20.521	21.610
aandeel Duitsland	46,0%	52,0%	44,3%	55,7%	44,2%	55,8%
Nordrhein-Westfalen	9.199	11.190	10.342	15.377	10.114	13.030
Düsseldorf	3.364	5.478	4.213	8.313	4.397	6.926
Köln	2.264	2.038	2.334	2.888	2.373	2.543
Arnsberg	1.653	1.812	1.925	1.887	1.437	1.654
Münster	1.230	1.349	1.313	1.911	1.374	1.503
Detmold	688	512	538	376	528	401
Nordrhein-Westfalen onbekend	-	1	18	2	4	4
Niedersachsen	3.058	4.078	3.336	3.635	3.113	3.822
Braunschweig	282	280	175	135	210	257
Hannover	629	512	380	427	481	366
Lüneburg	461	263	453	355	419	231
Weser-Ems	1.686	3.023	2.318	2.712	2.003	2.968
Niedersachsen onbekend	-	-	10	6	0	0
Bayern	1.607	1.081	1.559	859	1.275	738
Oberbayern	423	220	455	209	392	197
Niederbayern	174	107	174	109	161	70
Oberpfalz	130	95	91	56	68	39
Oberfranken	145	119	86	72	119	76
Mittelfranken	267	179	205	99	149	135
Unterfranken	219	163	277	164	147	121
Schwaben	249	197	268	146	235	97
Bayern onbekend	-	1	3	4	4	3
Baden-Württemberg	1.676	1.164	1.420	1.062	1.329	823
Stuttgart	591	367	480	274	479	214
Karlsruhe	601	420	446	320	436	291

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Freiburg	279	179	274	199	260	122
Tübingen	205	198	203	253	153	195
Baden-Württemberg onbekend	-	-	17	17	2	2
Hessen	1.167	734	1.079	678	927	588
Darmstadt	734	398	704	410	552	296
Giessen	151	137	142	125	180	161
Kassel	281	199	234	143	195	130
Hessen onbekend	1	-	-	-	-	-
Rheinland-Pfalz	1.147	1.160	1.067	1.175	990	787
Koblenz	516	547	392	622	443	406
Trier	125	166	166	168	133	105
Rheinessen-Pfalz	506	447	510	385	414	277
Rheinland-Pfalz onbekend -	-	-	-	-	-	-
Schleswig-Holstein	686	618	873	549	385	307
Hamburg	557	420	482	429	408	250
Berlin	384	141	201	57	168	36
Sachsen	388	222	273	122	337	219
Bremen	334	218	336	203	348	146
Brandenburg	370	254	295	205	308	173
Sachsen-Anhalt	392	315	428	292	346	372
Thüringen	348	221	220	111	225	129
Mecklenburg-Vorpommern	202	90	149	128	127	112
Saarland	152	92	216	68	119	77
Duitsland overig/onbekend	28	27	-	1	-	-

Ontwikkeling aantal Mautkilometers door vrachtauto's (12 ton ttm) in Duitsland per land (2008-2011)

(x 1.000 km) Vrachtauto's uit:	2008	2009	2010	2011	+/-
Duitsland	18.002.984	15.989.287	16.581.298	16.934.305	2,1%
Niet Duitse vrachtauto's	9.543.620	8.318.852	9.149.672	9.740.760	6,5%
EU	8.765.673	7.649.569	8.433.125	9.000.776	6,7%
België	247.959	194.536	200.857	189.667	-5,6%
Bulgarije	121.621	127.764	158.783	195.558	23,2%
Denemarken	153.315	120.411	120.681	113.415	-6,0%
Estland	60.982	57.434	61.878	62.744	1,4%
Finland	32.417	27.861	31.132	29.148	-6,4%
Frankrijk	97.260	77.741	79.473	80.842	1,7%
Griekenland	38.855	33.256	31.104	28.184	-9,4%
Verenigd Koninkrijk	33.338	30.565	32.534	32.961	1,3%
Ierland	17.915	16.017	16.993	17.628	3,7%
Italië	350.023	285.861	291.271	279.941	-3,9%
Letland	115.760	86.984	96.162	110.263	14,7%
Litouwen	326.222	267.726	300.654	346.707	15,3%
Luxemburg	131.216	113.351	113.380	111.678	-1,5%
Malta	775	870	1.030	1.140	10,7%
Nederland	1.265.795	1.083.849	1.137.178	1.136.406	-0,1%
Oostenrijk	598.148	448.466	439.264	429.635	-2,2%
Polen	2.359.289	2.116.446	2.405.772	2.626.846	9,2%
Portugal	74.239	68.665	80.303	87.097	8,5%
Roemenië	270.587	270.019	342.052	426.541	24,7%
Zweden	77.628	65.714	68.849	65.448	-4,9%
Slowakije	407.003	356.706	409.127	472.835	15,6%
Slovenië	268.875	244.277	270.765	281.797	4,1%
Spanje	205.982	195.289	206.469	214.057	3,7%
Tsjechië	1.038.904	929.340	1.023.367	1.075.231	5,1%
Hongarije	461.477	419.089	502.007	573.176	14,2%
Cyprus	10.088	11.330	12.039	11.831	-1,7%
Niet EU	777.947	669.283	716.547	739.984	3,3%
Onbekend	59.676	52.034	4.072	11.008	
Totaal	27.606.280	24.360.173	25.735.041	26.686.073	3,7%

Bron: BAG

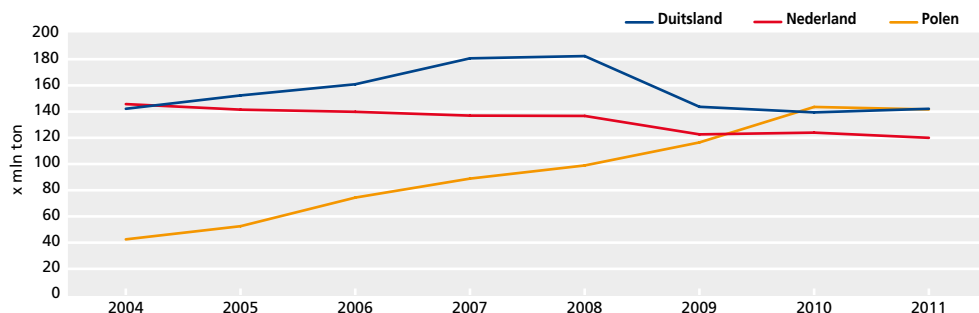
66 Ontwikkeling aantal Mautritten door vrachtauto's (12 ton ttm) in Duitsland per land (2008-2011)

Vrachtauto's uit:	2008	2009	2010	2011	+/-
Duitsland	263.687.767	239.584.997	247.646.494	258.953.655	4,6%
Niet Duitse vrachtauto's	56.239.902	50.829.524	55.375.979	59.416.347	7,3%
EU	52.491.173	47.471.857	51.758.182	55.646.262	7,5%
België	2.202.257	1.805.819	1.859.070	1.770.212	-4,8%
Bulgarije	517.645	586.361	779.262	1.009.119	29,5%
Denemarken	956.696	772.719	768.554	738.378	-3,9%
Estland	312.156	307.707	329.606	345.161	4,7%
Finland	181.852	167.686	180.418	174.482	-3,3%
Frankrijk	1.210.103	1.000.100	1.057.654	1.111.029	5,0%
Griekenland	155.076	145.106	146.572	140.328	-4,3%
Verenigd Koninkrijk	201.285	184.198	194.405	195.766	0,7%
Ierland	86.227	76.506	85.578	93.090	8,8%
Italië	2.008.174	1.658.348	1.686.566	1.633.559	-3,1%
Letland	516.191	418.225	475.982	568.680	19,5%
Litouwen	1.437.252	1.347.922	1.550.859	1.784.949	15,1%
Luxemburg	1.597.786	1.410.464	1.405.430	1.429.056	1,7%
Malta	4.368	5.198	6.354	7.157	12,6%
Nederland	11.595.612	10.468.072	10.963.674	11.048.197	0,8%
Oostenrijk	4.645.113	3.762.453	3.431.002	3.407.361	-0,7%
Polen	10.193.635	9.777.861	11.254.684	12.473.365	10,8%
Portugal	515.071	483.413	568.551	633.038	11,3%
Roemenië	1.016.604	1.118.309	1.519.230	2.030.084	33,6%
Zweden	420.456	367.934	377.445	369.955	-2,0%
Slowakije	2.082.962	1.830.763	2.127.574	2.576.844	21,1%
Slovenië	1.216.383	1.191.605	1.297.736	1.385.215	6,7%
Spanje	1.401.894	1.332.643	1.433.680	1.522.664	6,2%
Tsjechië	5.897.613	5.221.284	5.801.701	6.282.881	8,3%
Hongarije	2.057.445	1.960.913	2.379.996	2.838.180	19,3%
Cyprus	61.317	70.248	76.599	77.512	1,2%
Niet EU	3.748.729	3.357.667	3.617.797	3.770.085	4,2%
Onbekend	1.587.420	1.508.869	266.507	849.684	
Totaal	321.515.089	291.923.390	303.288.980	319.219.686	5,3%

Bron: BAG

Poolse transportbedrijven flink in opmars

67 Ontwikkeling internationaal goederenvervoer over de weg door Duitse, Nederlandse en Poolse vrachtauto's (2004-2011)

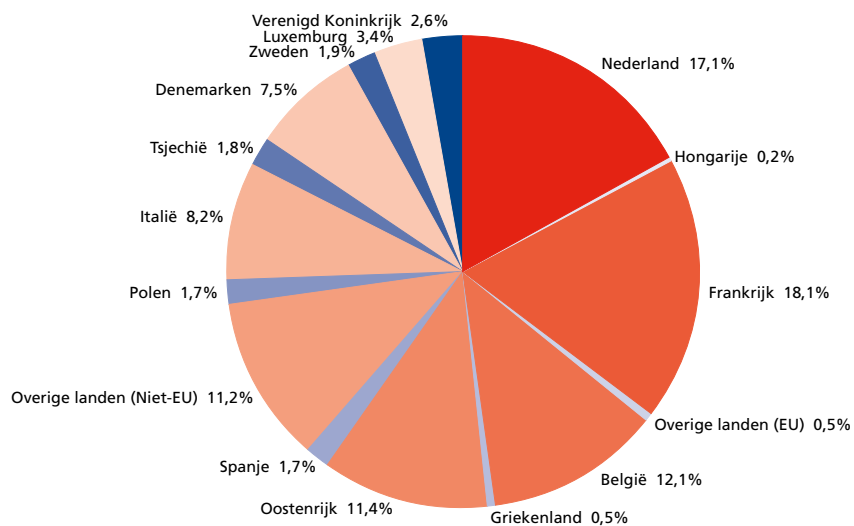

Bron: EUROSTAT

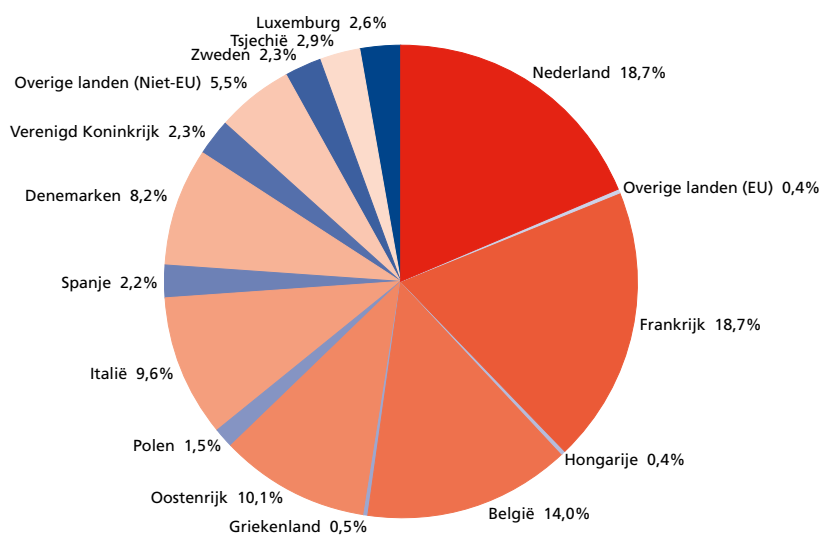
België, Frankrijk en Nederland goed voor helft Duits internationaal goederenvervoer over de weg

68

Duits internationaal goederenvervoer over de weg (2010)

Totaal geladen: 87 mln ton

Totaal gelost: 71 mln ton

Bron: CBS

69 Duits beroeps en eigen wegvervoer (1995-2011)

		vervoerd gewicht (x 1.000 ton)		vervoers prestatie (x mln tonkm)		totaal aantal kilometers (x mln)	
			+/-		+/-		+/-
Totaal	1995	3.169.559		237.798			
	1996	3.014.946	-4,9%	236.584	-0,5%		
	1997	2.980.981	-1,1%	245.881	3,9%		
	1998	2.968.023	-0,4%	257.447	4,7%		
	1999	3.181.268	7,2%	278.427	8,1%	28.796	
	2000	3.002.749	-5,6%	280.708	0,8%	28.734	-0,2%
	2001	2.885.023	-3,9%	288.964	2,9%	29.030	1,0%
	2002	2.720.698	-5,7%	285.214	-1,3%	28.025	-3,5%
	2003	2.744.351	0,9%	290.745	1,9%	27.911	-0,4%
	2004	2.767.666	0,8%	303.752	4,5%	28.792	3,2%
	2005	2.765.459	-0,1%	310.103	2,1%	28.853	0,2%
	2006	2.919.819	5,6%	330.016	6,4%	30.243	4,8%
	2007	3.028.466	3,7%	343.447	4,1%	31.460	4,0%
	2008	3.078.347	1,6%	341.532	-0,6%	31.787	1,0%
	2009	2.769.201	-10,0%	307.547	-10,0%	29.142	-8,3%
	2010	2.734.605	-1,2%	313.104	1,8%	29.295	0,5%
2011	2.986.736	9,2%	323.833	3,4%	30.347	3,6%	
Binnenlands vervoer 2011	beroeps	2.038.766		220.279		20.057	
	eigen	805.811		44.746		5.898	
Internationaal vervoer 2011	beroeps	128.482		55.614		4.050	
	eigen	13.678		3.193		342	

Bron: EUROSTAT

70 Vergelijk enkele indicatoren Nederland en Duitsland (1995-2010)

	1995	2005	2008	2009	2010
Bruto Binnenlands Product					
per hoofd bevolking Nederland (Euro)	23.600	27.000	30.100	29.000	30.500
per hoofd bevolking Duitsland (Euro)	20.700	31.500	36.200	34.700	35.400
Vervoerd gewicht wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (ton)	32,27	41,63	41,68	41,24	37,85
per hoofd bevolking Duitsland (ton)	38,87	33,52	36,79	37,44	33,77
Tonkilometer prestatie wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (tonkm)	4.801	5.296	4.911	4.913	4.554
per hoofd bevolking Duitsland (tonkm)	2.916	3.759	4.172	4.154	3.750

Bron: KBA, EUROSTAT, CBS, bewerking TLN

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Verenigd Koninkrijk (2004-2009)

(x 1.000 ton)	2004		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	53.183	46.104	50.303	44.793	46.424	38.743
Verenigd Koninkrijk totaal	1.930	1.076	1.821	662	1.397	626
aandeel Verenigd Koninkrijk	3,6%	2,3%	3,6%	1,5%	3,0%	1,6%
North East	37	22	56	18	38	9
Tees Valley & Durham	15	12	27	12	17	7
Northumberland And Tyne & Wear	21	9	28	7	21	2
North West (Inc Merseyside)	209	144	121	66	116	51
Cumbria	3	6	1	2	3	3
Cheshire	24	20	23	11	16	11
Greater Manchester	106	48	48	18	49	17
Lancashire	23	34	33	26	23	15
Merseyside	53	36	16	9	24	6
Yorkshire & The Humber	120	87	169	49	98	56
East Riding & North Lincolnshire	33	30	58	15	45	29
North Yorkshire	23	9	23	4	11	1
South Yorkshire	13	6	49	11	7	3
West Yorkshire	51	42	40	18	35	24
East Midlands	248	115	226	94	188	71
Derbyshire & Nottinghamshire	42	27	56	29	29	16
Leicestershire, Rutland & Northants	140	59	97	34	107	33
Lincolnshire	66	29	73	32	53	21
West Midlands	201	112	181	58	115	65
Herefordshire, Worcestershire & Warks	40	27	61	13	25	12
Shropshire & Staffordshire	60	27	29	14	21	18
West Midlands	101	59	91	31	69	35
Eastern	186	80	145	59	171	113
East Anglia	82	36	78	40	79	48
Bedfordshire & Hertfordshire	34	15	28	11	41	10
Essex	70	29	39	7	50	55
London	313	131	348	84	140	55
London	175	84	-	-	-	-
Inner London	14	6	331	83	121	51
Outer London	124	40	17	1	19	4
South East	306	197	248	105	282	98
Berkshire, Bucks & Oxfordshire	135	99	80	19	44	14
Surrey, East & West Sussex	45	19	29	12	31	13
Hampshire & Isle Of Wight	50	35	60	13	27	19
Kent	76	45	78	61	180	52
South West	135	71	147	34	99	29
Gloucestershire, Wiltshire & North Somer	89	26	93	23	68	18
Dorset & Somerset	37	35	38	5	17	10
Devon	9	10	15	6	15	1
Wales	59	38	52	44	55	27
West Wales & The Valleys	30	27	42	38	28	24
East Wales	28	11	10	6	27	3
Scotland	106	72	115	49	83	49
North East Scotland	20	5	36	16	16	16
Eastern Scotland	25	18	43	14	27	13
South Western Scotland	60	42	33	18	33	16
Highlands And Islands	-	6	3	1	6	3
Northern Ireland	11	7	14	1	13	3

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

72 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit België (2000-2009)

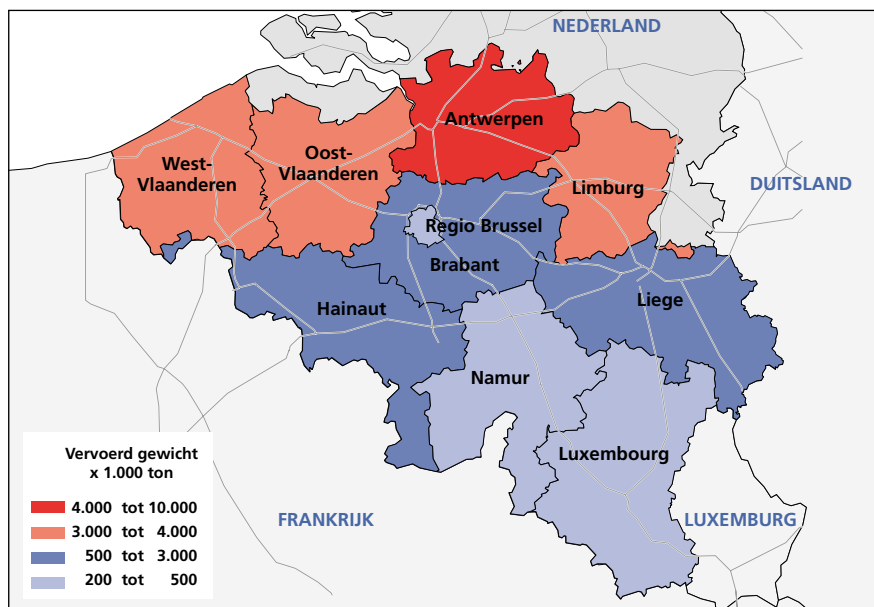
(x 1.000 ton)	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	50.303	44.793	46.424	38.743
België totaal	14.301	12.846	15.881	13.443	15.295	11.258
	30,3%	30,3%	31,6%	30,0%	32,9%	29,1%
Antwerpen	5.903	4.880	5.738	5.005	5.766	4.443
Limburg	2.044	2.319	2.611	1.737	1.994	1.299
Oost-Vlaanderen	1.870	1.434	2.537	2.090	2.446	1.983
Brabant	1.447	872	1.201	602	1.135	575
West-Vlaanderen	1.580	1.064	1.631	1.304	1.855	1.167
Liege	724	1.444	755	1.428	724	794
Hainaut	527	623	734	769	700	668
Namur	100	71	209	164	146	180
Luxembourg	100	127	184	208	175	46
Regio Brussel	-	-	280	135	353	103
België onbekend	5	11	-	-	-	-

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

Regio Antwerpen, goed voor meer dan veertig procent

73 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op België naar provincie (2009)

Bron: CBS

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Frankrijk (2000-2009)

(x 1.000 ton)	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	50.303	44.793	46.424	38.743
Frankrijk totaal	5.309	3.603	6.087	3.460	5.360	3.326
aandeel Frankrijk	11,3%	8,5%	12,1%	7,7%	11,5%	8,6%
Ile-De-France	965	401	1.046	535	1.077	354
Nord-Pas-De-Calais	899	701	1.164	772	902	817
Picardie	452	292	608	288	438	310
Alsace	305	208	274	168	268	189
Rhône-Alpes	341	166	358	201	306	151
Pays-De-Loire	222	138	280	115	207	120
Champagne-Ardenne	264	219	250	225	359	274
Haute-Normandie	273	207	261	136	240	194
Centre	218	159	281	129	248	142
Provence-Alpes-Cote D'azur	200	149	214	103	156	72
Lorraine	222	231	287	236	313	237
Bretagne	177	127	193	53	186	78
Bourgogne	157	104	154	55	160	84
Aquitaine	136	124	160	107	114	50
Midi-Pyrénées	87	62	128	81	58	45
Basse-Normandie	86	62	98	58	65	51
Languedoc-Roussillon	65	93	73	82	67	47
Franche-Comté	76	49	100	35	58	49
Poitou-Charentes	61	56	84	43	60	31
Auvergne	63	43	56	29	50	25
Limousin	36	12	10	8	24	6
Corse	2	-	-	-	2	-
Frankrijk onbekend	2	-	7	5	-	-

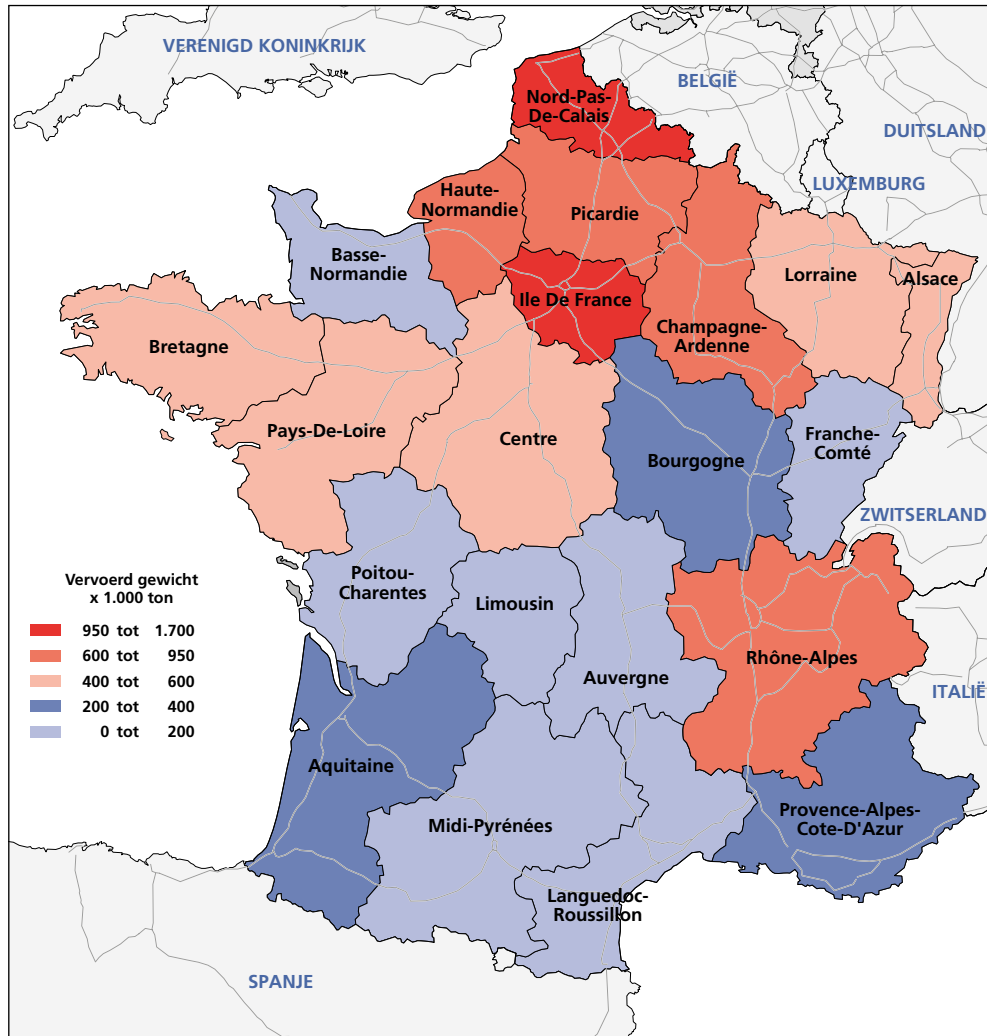
Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

Voornaamste goederenstroom met Noord-Frankrijk

75

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Frankrijk naar departement (2009)

Bron: CBS

76

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Italië (2000-2009)

(x 1.000 ton)	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	50.303	44.793	46.424	38.743
Italië totaal	1.068	841	766	492	901	443
aandeel Italië	2,3%	2,0%	1,5%	1,1%	1,9%	1,1%
Nord Ovest	106	105	86	61	100	64
Lombardia	413	249	294	160	276	115
Nord Est	200	200	108	89	154	60
Emilia-Romagna	127	132	88	106	112	88
Centro (I)	95	96	68	43	82	55
Lazio	51	20	63	14	52	16
Campania	24	10	21	7	34	26
Abruzzi-Molise	20	9	15	1	29	4
Sud	24	15	17	3	42	9
Sicilia	6	4	7	8	14	6
Sardegna	3	-	-	-	7	0

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

77

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Spanje (2000-2009)

(x 1.000 ton)	2000		2008		2009	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	50.303	44.793	46.424	38.743
Spanje totaal	601	454	475	321	299	233
aandeel Spanje	1,3%	1,1%	0,9%	0,7%	0,6%	0,6%
Noroeste	19	7	34	16	18	28
Noreste	81	71	50	53	37	26
Madrid	94	26	57	23	43	24
Centro (E)	49	41	14	26	22	9
Este	290	246	251	159	140	126
Sur	67	63	68	45	39	21
Spanje onbekend	-	-	-	-	-	-

Cijfers berusten op een eigen analyse en bewerking vanuit resultaten van de CBS enquête vervoer over de weg.

Bron: CBS, bewerking TLN

78 Ontwikkeling aantal vrachtauto's (>3,5 ton ttm) door de Alpen per grensovergang (1984-2010)

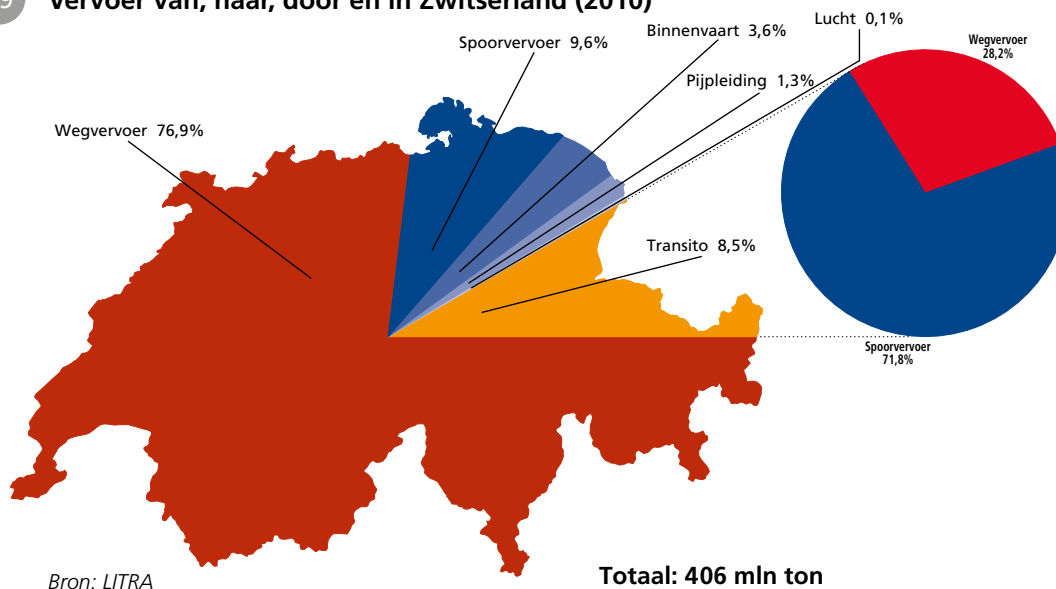
(x 1.000)	1984		1990		2000		2009		2010	
Frankrijk	1.006	24%	1.858	31%	2.733	26%	2.526	25%	2.694	25%
Ventimiglia	320	7%	579	10%	1.061	10%	1.273	12%	1.338	12%
Montvenèvre	0	0%	0	0%	119	1%	49	0%	52	0%
Fréjus	230	5%	540	9%	1.553	15%	686	7%	732	7%
Mont-Blanc	456	11%	739	12%	*	*	518	5%	572	5%
Zwitserland	431	10%	733	12%	1.404	13%	1.180	12%	1.256	12%
St.Bernhard	48	1%	64	1%	52	0%	46	0%	48	0%
Simplon	13	0%	27	0%	27	0%	68	1%	79	1%
Gotthard	298	7%	548	9%	1.187	11%	900	9%	943	9%
San Bernardino	72	2%	94	2%	138	1%	166	2%	186	2%
Oostenrijk	2.836	66%	3.499	57%	6.538	61%	6.523	64%	6.909	64%
Reschen	59	1%	64	1%	93	1%	97	1%	97	1%
Brenner	852	20%	925	15%	1.560	15%	1.766	17%	1.850	17%
Tarvisio	190	4%	285	5%	1.270	12%	997	10%	1.083	10%
Felbertauern	35	1%	55	1%	65	1%	61	1%	68	1%
Tauern	340	8%	380	6%	940	9%	929	9%	982	9%
Schoberpass	720	17%	780	13%	1.030	10%	1.233	12%	1.301	12%
Semmering	330	8%	360	6%	480	4%	430	4%	442	4%
Wechsel	310	7%	650	11%	1.100	10%	1.010	10%	1.086	10%
Totaal	4.273		6.090		10.675		10.229		10.859	

Totaal aantal vrachtauto's over de weg, exclusief het aantal vrachtauto's via spoor.
* Gesloten.

Bron: ARE, BAV

79 Aandeel transitovervoer over de weg summier

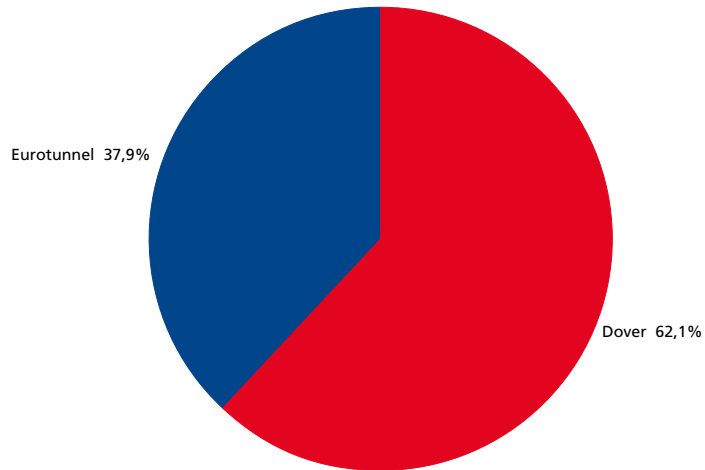
Vervoer van, naar, door en in Zwitserland (2010)

Bron: LITRA

Ferryvervoer meest populair

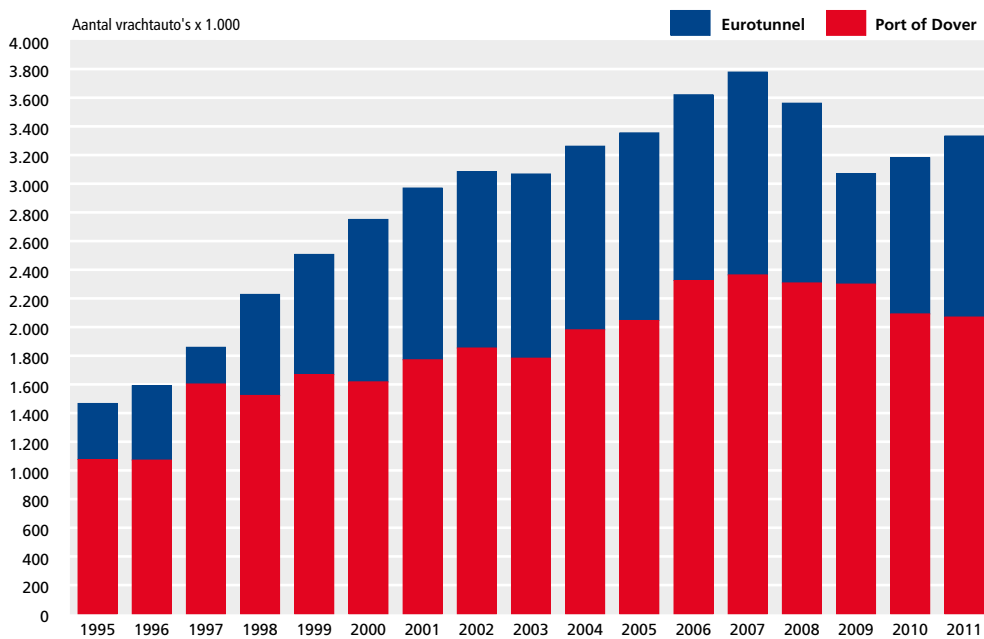
80 Verdeling wegvervoer via het Kanaal (2011)

Totaal: 3,3 miljoen vrachtauto's

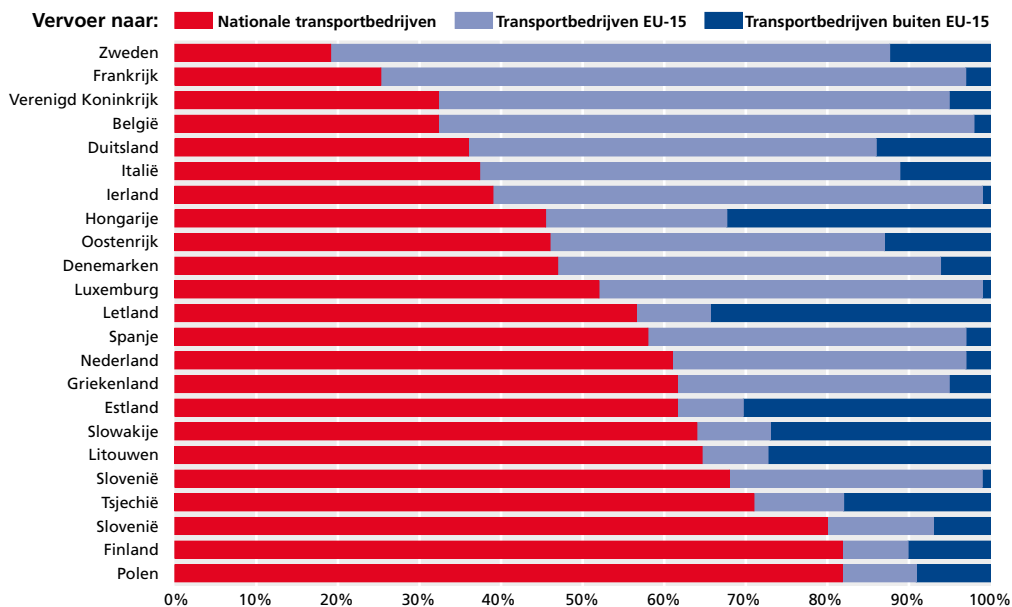
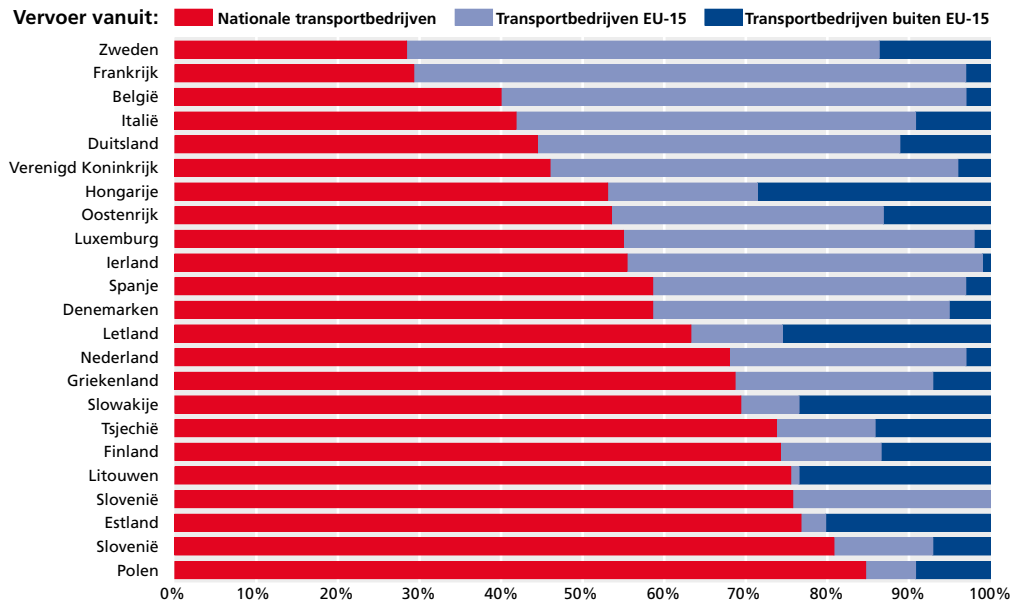
Bron: Port of Dover, Eurotunnel

81 Ontwikkeling aantal vrachtauto's over het Kanaal (1995-2011)

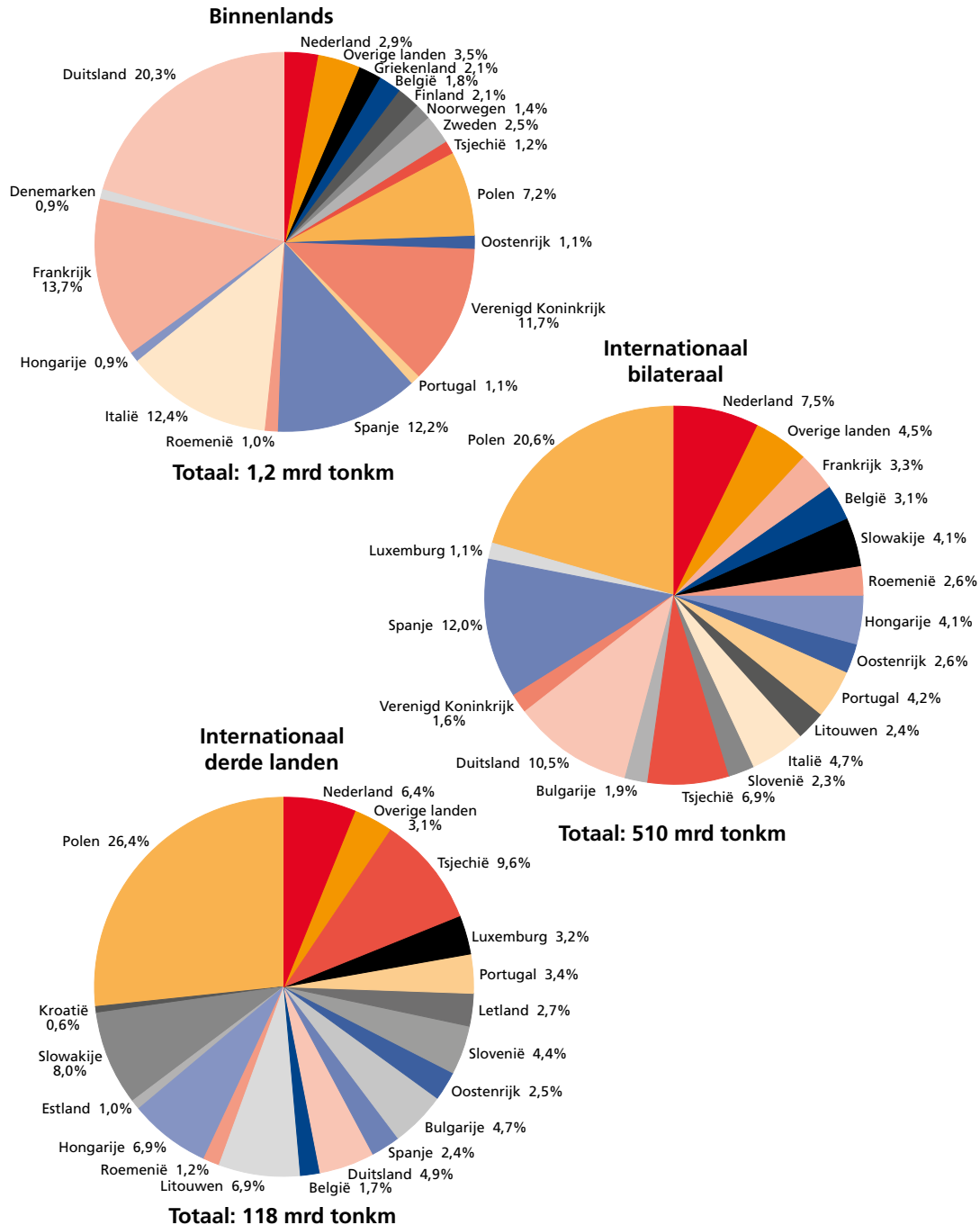
Bron: Port of Dover, Eurotunnel

Aandeel buitenlandse transportbedrijven in het vervoerde gewicht internationale goederenvervoer* over de weg per land (2005)

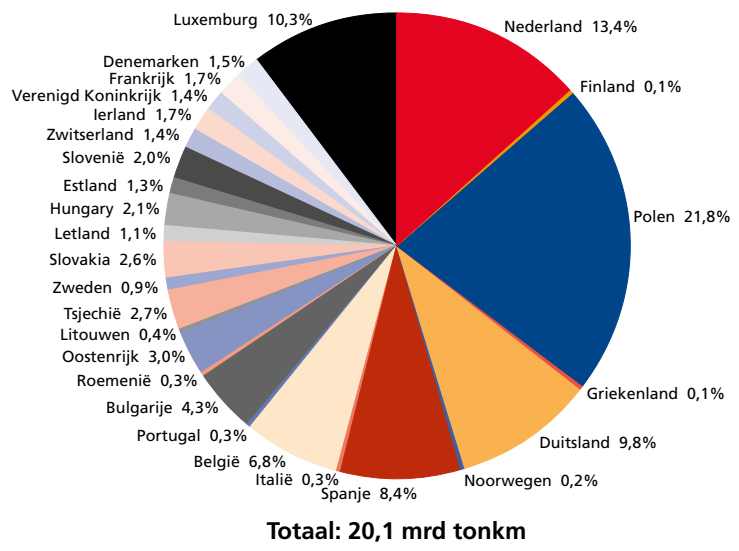
* Bilateraal en derde landenvervoer.

Bron: EUROSTAT

Bron: EUROSTAT, bewerking TLN

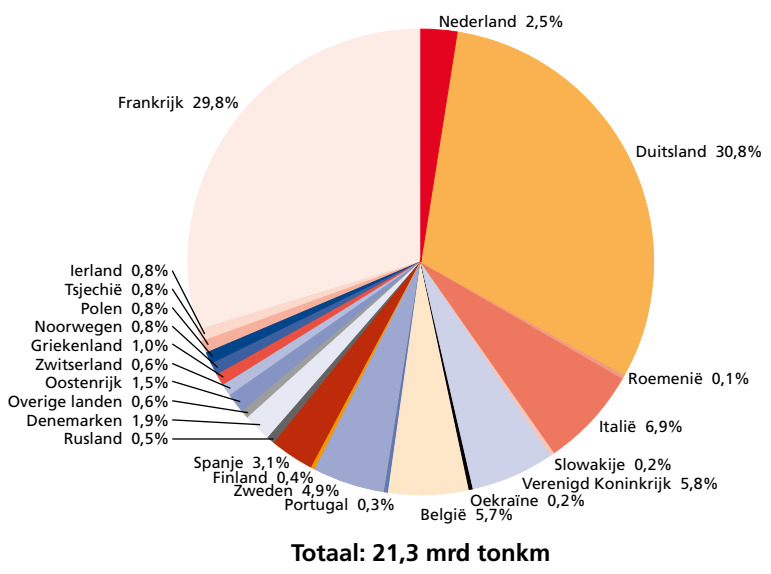
84 Cabotagevervoer uitgevoerd door deelnemende landen (2010)

Griekenland = 2007.
Bron: EUROSTAT

Meeste cabotagevervoer in Duitsland en Frankrijk

85 Cabotagevervoer in deelnemende landen (2010)

Bron: EUROSTAT

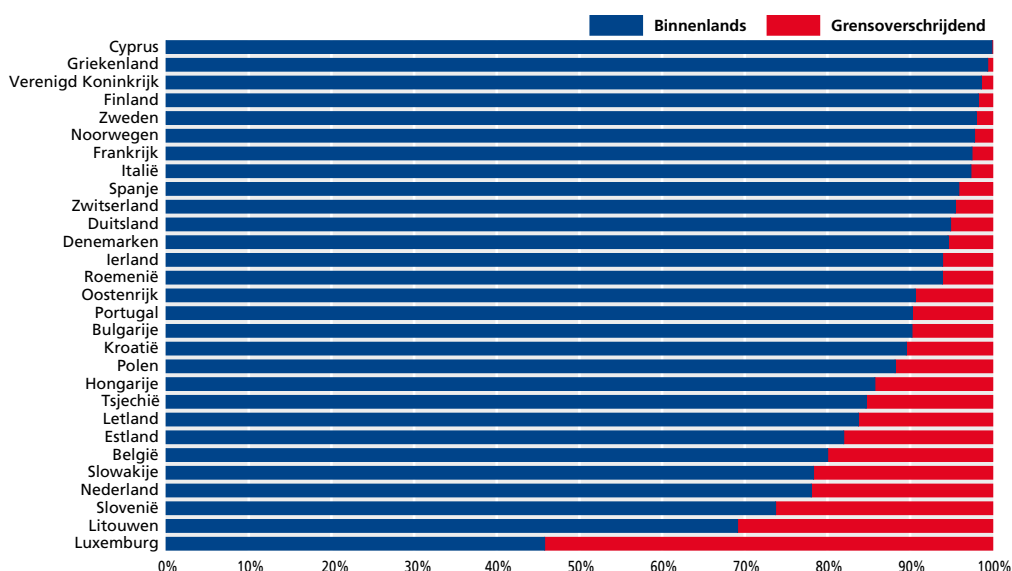
Wegvervoer domineert

86 Ontwikkeling goederenvervoer naar vervoerswijze in EU25 (1995-2010)

(mld tonkm)	1995		2000		2005		2006	
wegvervoer	1.289	42,1%	1.519	43,4%	1.794	45,5%	1.848	45,5%
spoorvervoer	1.146	37,5%	1.314	37,5%	1.461	37,0%	1.505	37,0%
binnenvaart	386	12,6%	404	11,5%	413	10,5%	435	10,7%
pijpleiding	122	4,0%	134	3,8%	139	3,5%	138	3,4%
zeevaart	115	3,8%	127	3,6%	136	3,5%	136	3,3%
luchtvaart	2	0,1%	2	0,1%	3	0,1%	3	0,1%
totaal	3.060	100,0%	3.499	100,0%	3.946	100,0%	4.064	100,0%
	2007		2008		2009		2010	
wegvervoer	1.914	45,9%	1.881	46,0%	1.690	46,5%	1.756	45,8%
spoorvervoer	1.532	36,7%	1.498	36,6%	1.336	36,7%	1.415	36,9%
binnenvaart	448	10,7%	440	10,7%	361	9,9%	390	10,2%
pijpleiding	145	3,5%	145	3,6%	130	3,6%	147	3,8%
zeevaart	130	3,1%	125	3,1%	119	3,3%	121	3,1%
luchtvaart	3	0,1%	3	0,1%	2	0,1%	3	0,1%
totaal	4.173	100,0%	4.091	100,0%	3.639	100,0%	3.831	100,0%

Bron: EUROSTAT

87 Verhouding binnenlands en grensoverschrijdend goederenvervoer over de weg, diverse Europese landen (2010)

Bron: EUROSTAT

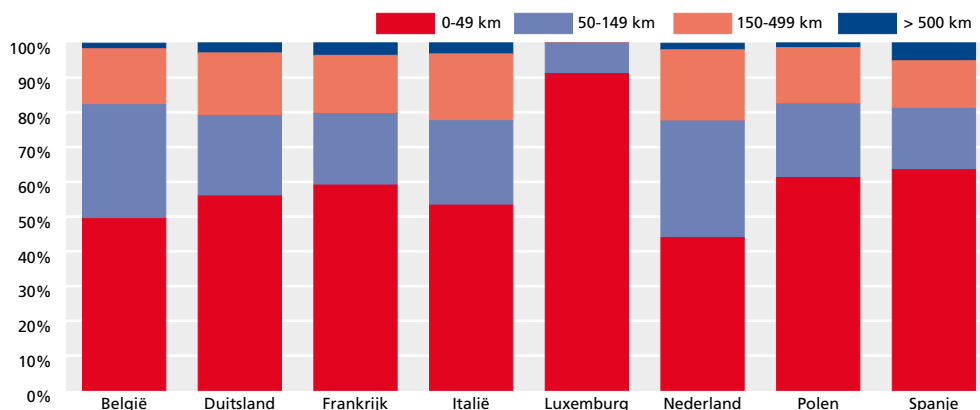
88 **Vervoersprestatie wegvervoer door diverse landen (2010)**

(x mln tonkm)	binnenlands	aandeel	bilateraal	aandeel	derde landen	aandeel	cabotage	aandeel	Totaal
België	17.755	1,5%	13.918	3,1%	1.964	1,7%	1.363	6,6%	35.000
Bulgarije	6.120	0,5%	6.969	1,6%	5.477	4,7%	867	4,2%	19.433
Denemarken	10.573	0,9%	3.502	0,8%	634	0,5%	310	1,5%	15.019
Duitsland	252.462	21,0%	52.847	11,8%	5.819	5,0%	1.975	9,5%	313.103
Estland	1.388	0,1%	2.832	0,6%	1.127	1,0%	268	1,3%	5.615
Finland	25.156	2,1%	4.099	0,9%	139	0,1%	138	0,7%	29.532
Frankrijk	164.325	13,7%	17.138	3,8%	383	0,3%	347	1,7%	182.193
Griekenland	25.256	2,1%	4.538	1,0%	19	0,0%	2	0,0%	29.815
Hongarije	11.329	0,9%	13.786	3,1%	8.186	7,0%	421	2,0%	33.722
Ierland	8.221	0,7%	2.028	0,5%	342	0,3%	348	1,7%	10.939
Italië	149.248	12,4%	25.288	5,6%	701	0,6%	538	2,6%	175.775
Kroatië	4.547	0,4%	3.465	0,8%	765	0,7%	3	0,0%	8.780
Letland	2.561	0,2%	4.625	1,0%	3.187	2,7%	217	1,0%	10.590
Litouwen	2.292	0,2%	8.891	2,0%	8.141	7,0%	74	0,4%	19.398
Luxemburg	574	0,0%	2.301	0,5%	3.748	3,2%	2.072	10,0%	8.695
Nederland	33.782	2,8%	31.823	7,1%	7.503	6,5%	2.674	12,9%	75.782
Noorwegen	16.344	1,4%	3.362	0,7%	6	0,0%	39	0,2%	19.751
Oostenrijk	13.914	1,2%	11.233	2,5%	2.903	2,5%	609	2,9%	28.659
Polen	82.218	6,8%	86.183	19,2%	29.987	25,8%	3.920	18,8%	202.308
Portugal	12.881	1,1%	17.878	4,0%	3.956	3,4%	653	3,1%	35.368
Roemenië	12.096	1,0%	12.297	2,7%	1.429	1,2%	66	0,3%	25.888
Slovenië	2.288	0,2%	8.054	1,8%	5.182	4,5%	407	2,0%	15.931
Slowakije	5.198	0,4%	12.434	2,8%	9.415	8,1%	528	2,5%	27.575
Spanje	146.194	12,2%	59.415	13,3%	2.774	2,4%	1.685	8,1%	210.068
Tsjechië	14.762	1,2%	25.183	5,6%	11.341	9,7%	545	2,6%	51.831
Ver. Koninkrijk	137.753	11,5%	8.350	1,9%	300	0,3%	283	1,4%	146.686
Zweden	32.732	2,7%	2.990	0,7%	366	0,3%	179	0,9%	36.267
Zwitserland	9.550	0,8%	2.880	0,6%	530	0,5%	277	1,3%	13.237

Bron: EUROSTAT

Binnenlands wegvervoer vooral op korte afstand

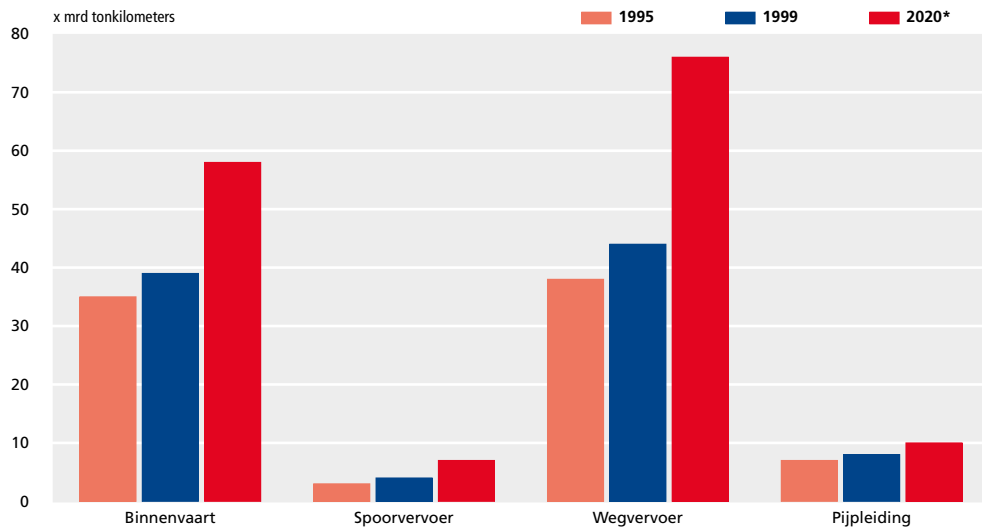
89 **Binnenlands goederenvervoer over de weg in enkele landen naar afstandsklasse (2010)**

Bron: EUROSTAT

90

Ontwikkeling goederenvervoer op Nederlands grondgebied (1995-2020)

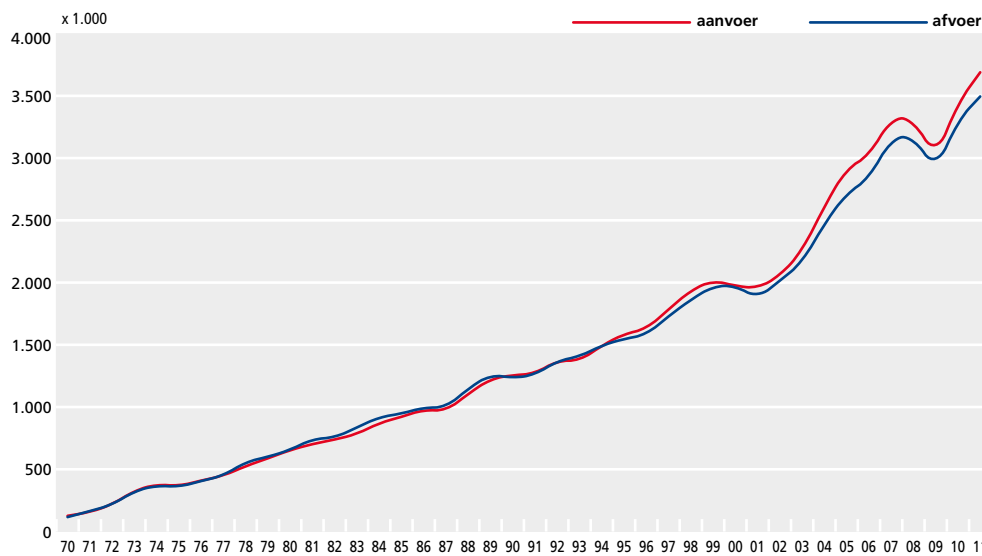

* Prognose European Co-ordination (middenscenario).

Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

91

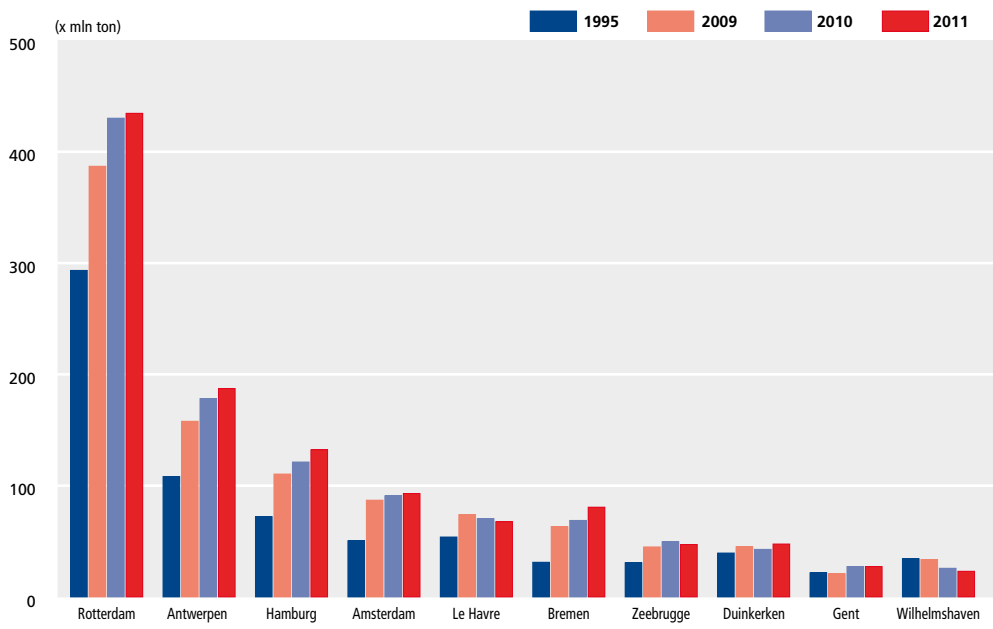
Ontwikkeling aantal containers in de aan- en afvoer Rotterdamse haven (1970-2011)

Bron: Port of Rotterdam

92

Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995-2011)

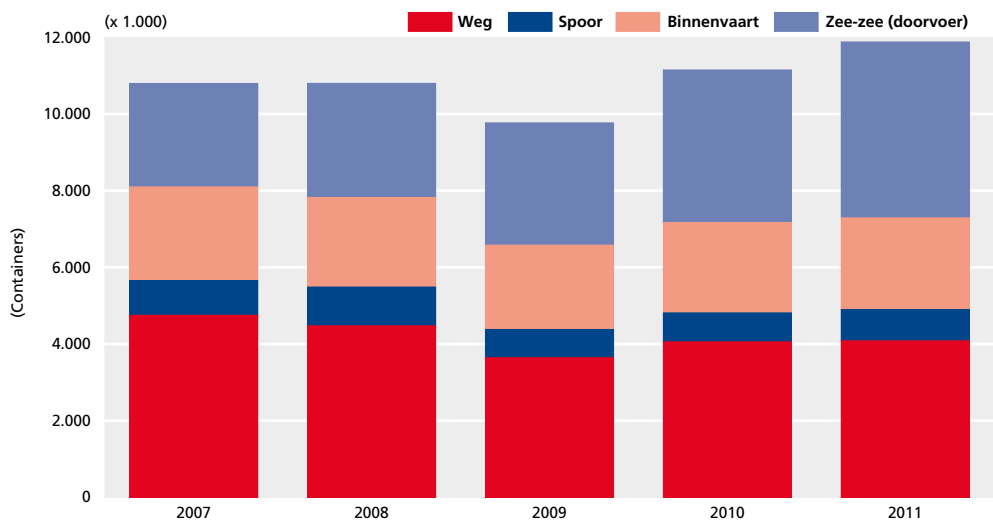

Bron: Port of Rotterdam

Wegvervoer belangrijkste schakel

93

Containervervoer per vervoermodaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven (2007-2011)

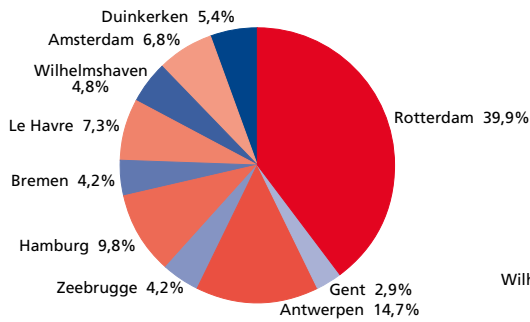

Bron: Port of Rotterdam

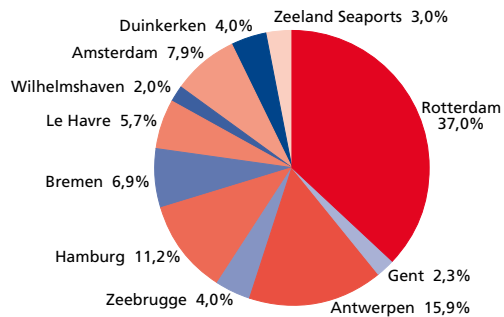
Rotterdam heeft grootste aandeel

94

Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995, 2011)

Totaal: 734 mln ton (1995)

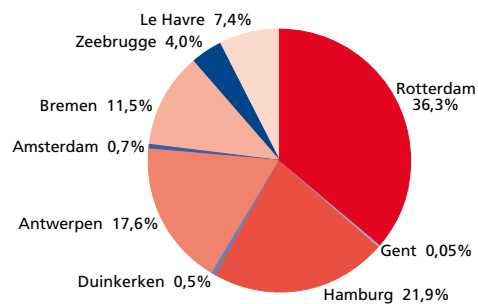
Totaal: 1,18 mld ton (2011)

Bron: Port of Rotterdam

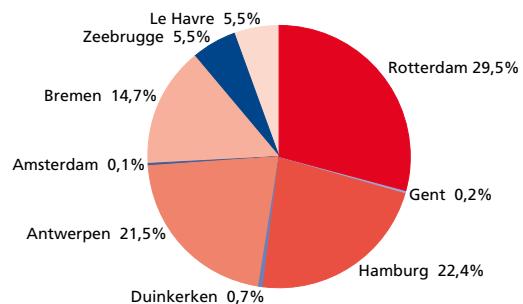
Rotterdam dominant in containeroverslag

95

Containeroverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995, 2011)

Totaal: 13,2 miljoen (1995)

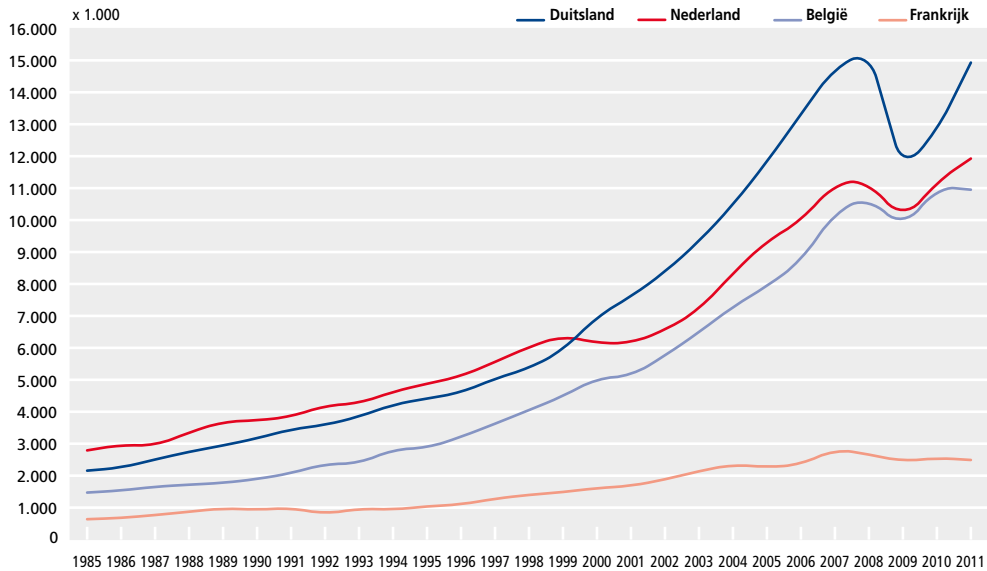
Totaal: 40,3 miljoen (2011)

Bron: Port of Rotterdam

Sterkste groei in Duitsland

96

Ontwikkeling containeroverslag Hamburg Le Havre Range, per land

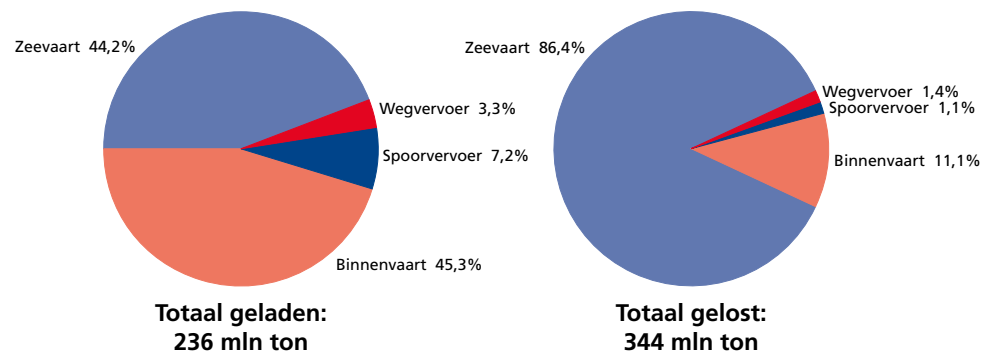

Bron: Port of Rotterdam

Kleine rol voor het wegvervoer

97

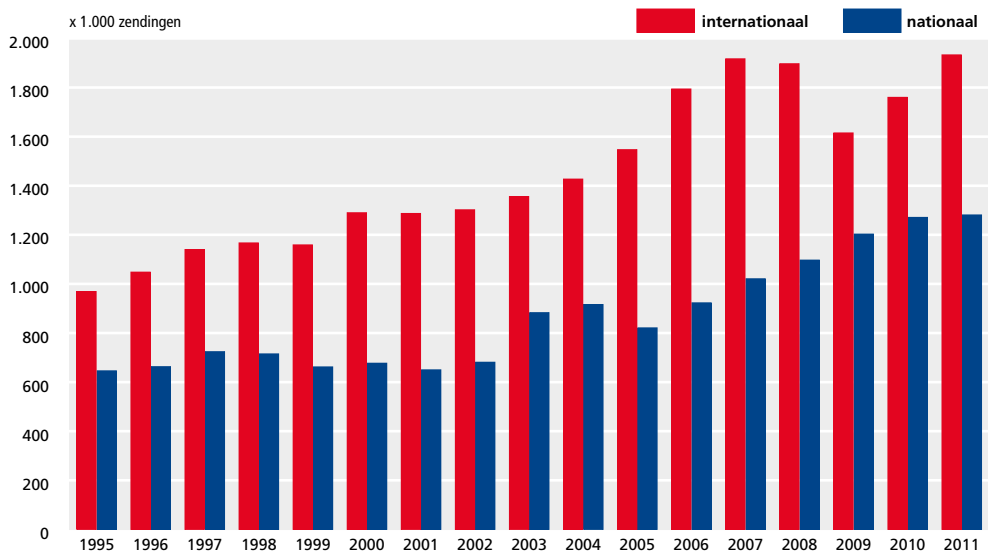
Internationaal vervoer naar en vanaf de Rotterdamse haven (2007)

Wegvervoer alleen met Nederlandse vrachtauto's.

Bron: Port of Rotterdam

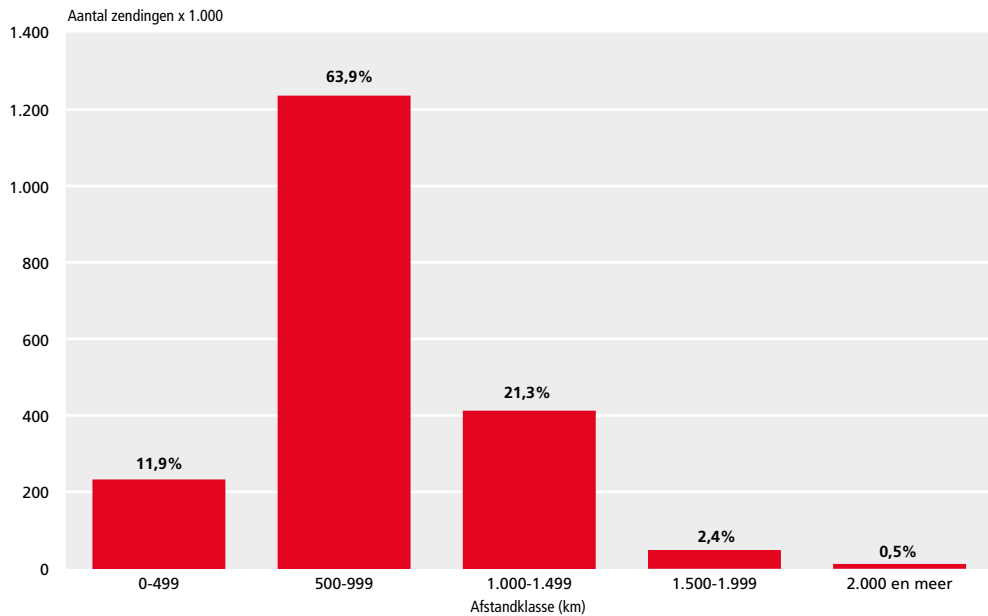
98 **Ontwikkeling Europees weg/railvervoer (1995-2011)**

Bron: UIRR

Hoofdzakelijk tussen 500 en 1.000 kilometer

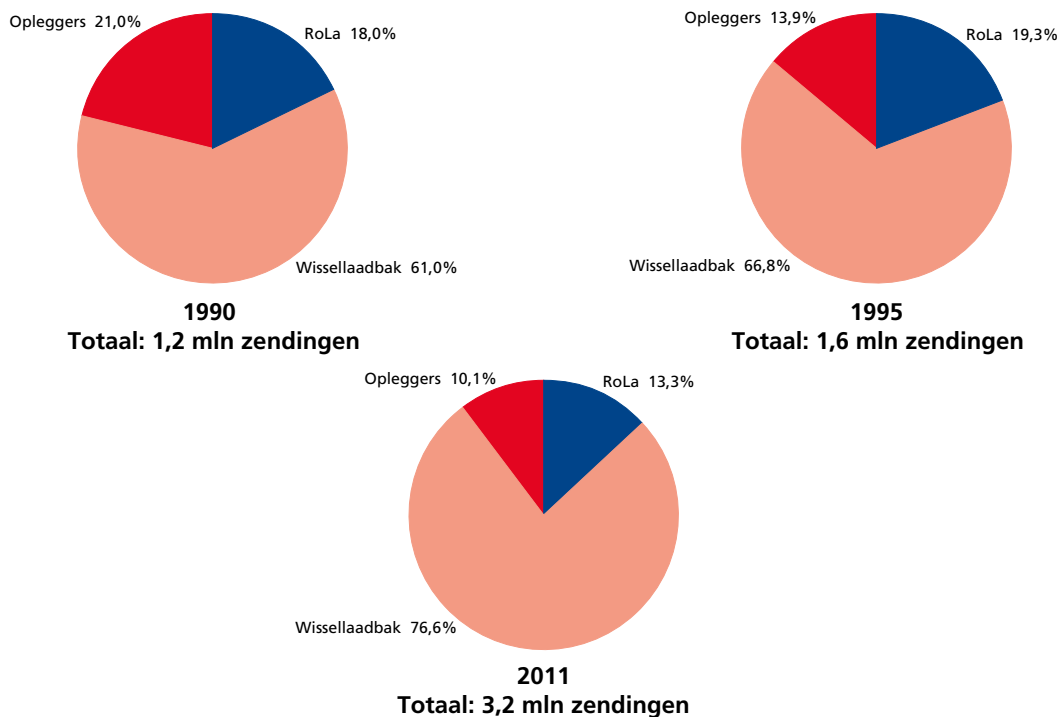
99 **Internationaal weg/railvervoer naar afstand in Europa (2011)**

Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbak groeit

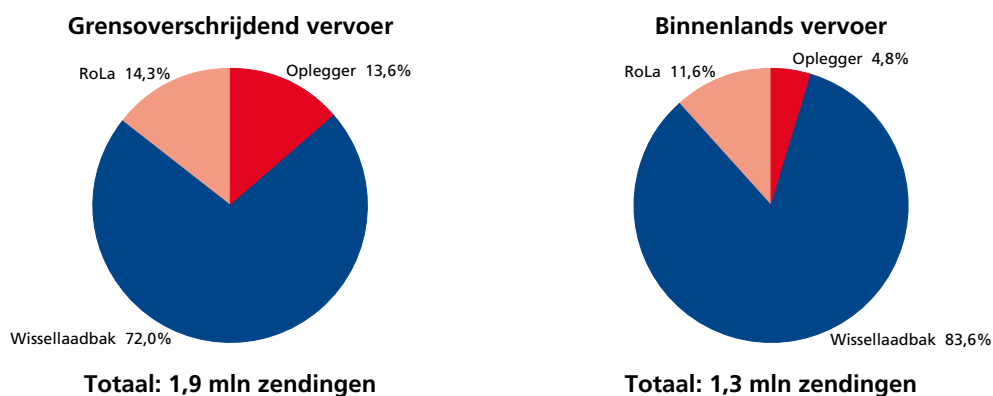
100 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer (1990-2011)

Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbakken dominant

101 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar binnenlands en grensoverschrijdend vervoer (2011)

Bron: UIRR

Europees internationaal weg/railvervoer (2006-2011)

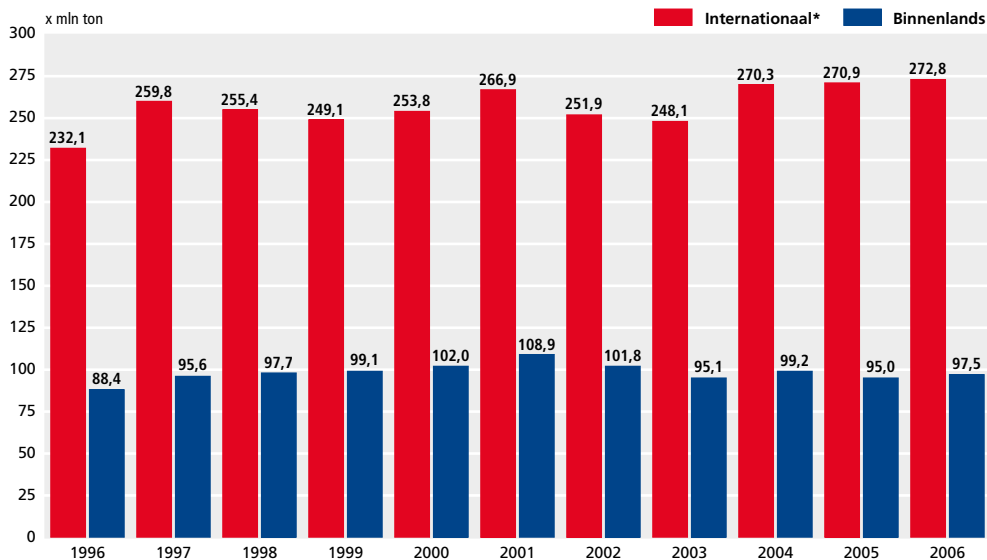
aantal zendingen	2006	2007	2008	2009	2010	2011 toe/afname
Onbegeleid						
Adria Kombi	22.080	37.738	38.257	30.469	52.765	83.706 59%
Alpe Adria	11.214	18.614	21.299	15.222	15.280	23.058 51%
Bohemiakombi	3.643	5.309	6.302	6.401	7.605	10.064 32%
Cemat	266.493	270.822	259.464	180.534	200.502	213.292 6%
Combiberia	29.499	29.167	27.244	23.172	20.104	22.965 14%
Crokombi	1.571	2.814	2.399	1.090	977	649 -34%
Hupac	336.478	387.763	385.278	349.622	405.400	406.587 0%
Hupac NV	69.554	71.567	72.533	57.941	57.552	69.632 21%
ICA	154.797	167.946	166.115	135.371	124.544	121.815 -2%
IFB	98.516	98.786	82.946	114.803	106.589	144.781 36%
Kombi Dan	6.822	7.940	6.972	0	0	0
Kombiverkehr	375.836	402.148	401.443	355.001	405.646	429.475 6%
Naviland Cargo	15.629	18.791	35.355	27.928	30.999	50.759 64%
Novatrans	43.714	46.538	35.647	32.396	30.405	36.536 20%
Polzug	76.513	88.569	90.329	55.708	50.783	42.251 -17%
Rocombi	15	41	10	3	2	3 50%
Totaal	1.512.370	1.654.553	1.631.593	1.385.659	1.509.152	1.655.572 10%
Begeleid						
Adria Kombi	30.964	27.206	24.206	14.933	15.919	17.966 13%
Alpe Adria	15.775	15.559	11.432	11.493	13.608	14.298 5%
Crokombi	148	27	324	0	0	0
Hungarokombi	27.275	16.831	18.278	13.216	15.476	15.901 3%
Hupac	9.582	8.878	5.584	0	0	0
Ökombi	117.456	113.412	120.835	97.170	114.125	135.471 19%
RAAlpin	80.864	80.342	85.106	92.464	91.535	93.534 2%
Totaal	282.064	262.255	265.765	229.276	250.663	277.170 11%

Europees binnenlands weg/railvervoer (2006-2011)

aantal zendingen	2006	2007	2008	2009	2010	2011 toe/afname
Onbegeleid						
Adria Kombi	15.876	29.060	37.525	36.040	39.752	32.804 -17%
Alpe Adria	22.479	21.888	30.701	9.806	12.307	11.438 -7%
Cemat	173.361	177.228	163.182	91.049	101.341	76.045 -25%
Hupac	29.235	34.894	43.151	43.585	52.503	52.311 -0%
ICA	41.639	42.816	40.753	36.136	46.419	46.278 -0%
IFB	12.474	14.586	13.059	315.943	323.158	403.771 25%
Kombi Dan	441	1.264	1.036	0	0	0
Kombiverkehr	285.551	306.099	306.397	244.003	256.820	262.950 2%
Naviland Cargo	68.838	82.787	113.850	102.908	109.177	107.732 -1%
Novatrans	153.589	157.699	154.053	123.372	122.468	129.456 6%
Polzug	10.083	13.506	18.081	11.553	8.287	8.166 -1%
Rocombi	9.840	11.280	12.300	2.315	1.229	1.243 1%
Totaal	823.406	893.106	934.087	1.016.710	1.073.461	1.132.193 5%
Begeleid						
Hupac	11.737	11.852	10.944	9.998	11.185	10.699 -4%
Ökombi	88.174	115.776	152.236	176.706	186.404	138.454 -26%
Totaal	99.911	127.628	163.180	186.704	197.589	149.153 -25%

Bron: UIRR

Ontwikkeling goederenvervoer per binnenvaart in Nederland (1996-2006)

* Vervoer onder Nederlandse en buitenlandse vlag.

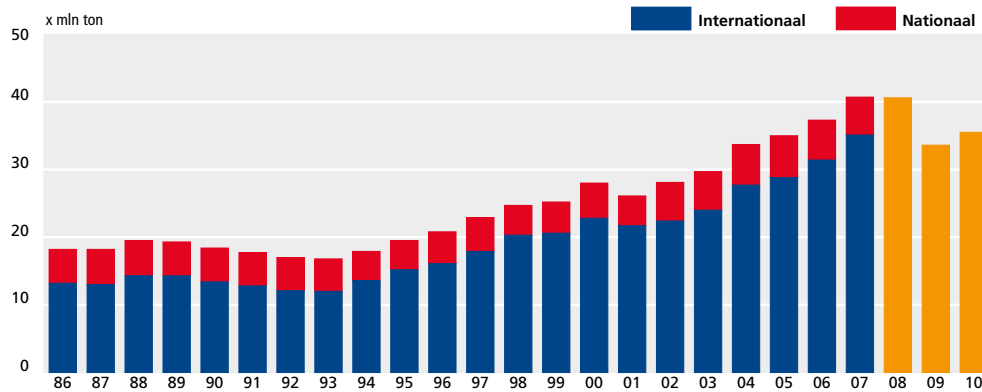
Bron: CBS

Goederenvervoer per binnenvaart in diverse Europese landen (1970-2010)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
België	6,73	5,85	5,39	7,22	8,57	8,91	9,01	8,75	7,09	8,21
Bulgarije	1,83	2,61	1,61	0,31	0,76	0,79	1,01	2,89	5,44	6,05
Duitsland	48,80	51,40	54,80	66,47	64,10	63,98	64,72	64,06	55,65	62,28
Finland	2,00	1,80	1,10	0,12	0,08	0,07	0,10	0,08	0,06	0,08
Frankrijk	12,23	10,87	7,58	9,11	8,91	9,01	9,21	8,90	8,71	9,47
Hongarije	1,76	2,15	2,04	0,89	2,11	1,91	2,21	2,25	1,83	2,39
Italië	0,35	0,20	0,12	0,17	0,09	0,08	0,09	0,06	0,05	0,11
Kroatië	0,30	0,60	0,50	0,06	0,12	0,12	0,11	0,84	0,73	0,94
Litouwen	0,12	0,15	0,16	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
Luxemburg	0,30	0,33	0,36	0,38	0,34	0,38	0,35	0,37	0,28	0,36
Nederland	30,62	33,48	35,66	41,27	42,23	42,22	46,00	45,30	35,66	40,29
Oostenrijk	1,29	1,56	1,66	2,44	1,75	1,84	2,60	2,36	2,00	2,38
Polen	2,30	2,33	1,03	1,17	0,33	0,29	0,28	0,28	0,20	0,13
Roemenië	1,35	2,35	2,09	2,63	8,44	8,16	8,16	8,69	11,77	14,32
Slowakije	:	:	:	1,38	0,74	0,65	1,00	1,10	0,90	1,19
Tsjechië	:	:	:	0,09	0,06	0,04	0,04	0,03	0,03	0,04
Verenigd Koninkrijk	0,30	0,40	0,30	0,21	0,17	0,16	0,16	0,15	0,16	0,16
Zwitserland	0,14	0,13	0,20	0,05	0,05	0,04	0,05	0,04	0,04	0,04

Bron: EUROSTAT

105 Ontwikkeling Nederlands goederenvervoer per spoor (1986-2010)

Vanaf 2008 nationaal en internationaal tezamen.

Bron: CBS

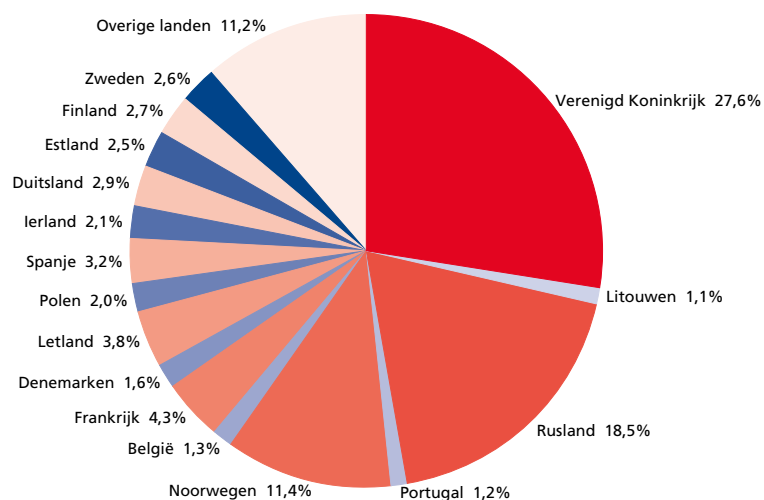
106 Goederenvervoer per spoor in diverse Europese landen (1970-2010)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
België	7,88	8,04	8,37	7,67	8,13	8,57	9,26	8,93	6,37	6,27
Bulgarije	13,70	17,68	14,13	5,54	5,16	5,40	5,24	4,69	3,15	3,06
Denemarken	1,70	1,62	1,73	2,03	1,98	1,89	1,78	1,87	1,70	2,24
Duitsland	113,00	121,30	101,70	82,68	95,42	107,01	114,62	115,65	95,83	107,32
Estland	5,70	6,50	6,98	8,10	10,64	10,42	8,43	5,94	5,95	6,64
Finland	6,27	8,34	8,36	10,11	9,71	11,06	10,43	10,78	8,87	9,75
Frankrijk	67,59	68,82	52,24	57,73	40,70	41,18	42,62	40,55	32,13	29,97
Griekenland	0,69	0,81	0,61	0,43	0,61	0,66	0,84	0,79	0,55	0,61
Hongarije	19,82	24,40	16,80	8,80	9,09	10,17	10,05	9,87	7,67	8,81
Ierland	0,55	0,64	0,59	0,49	0,30	0,21	0,13	0,10	0,08	0,09
Italië	18,07	18,38	19,36	22,82	22,76	24,15	25,29	23,83	17,79	18,62
Kroatië	:	:	:	1,79	2,84	3,31	3,57	3,31	2,64	2,62
Letland	15,52	17,59	18,54	13,31	19,78	16,83	18,31	19,58	18,73	17,18
Litouwen	13,57	18,24	19,26	8,92	12,46	12,90	14,37	14,75	11,89	13,43
Luxemburg	0,76	0,67	0,62	0,63	0,39	0,44	0,57	0,28	0,20	0,19
Macedonië	:	:	:	0,50	0,53	0,61	0,78	0,74	0,50	0,53
Nederland	3,72	3,47	3,07	4,52	5,87	6,29	7,22	6,98	5,58	5,93
Noorwegen	2,60	3,00	2,60	3,00	3,15	3,35	3,50	3,62	3,67	3,50
Oostenrijk	9,87	11,00	12,16	16,60	18,96	20,98	21,37	21,92	17,77	19,83
Polen	98,00	132,40	81,60	54,00	49,97	53,62	54,25	52,04	43,45	48,71
Portugal	0,78	1,00	1,46	2,18	2,42	2,43	2,59	2,55	2,17	2,31
Roemenië	43,10	64,80	48,91	16,35	16,58	15,79	15,76	15,24	11,09	12,38
Slovenië	3,30	3,80	4,21	2,86	3,25	3,37	3,60	3,52	2,82	3,42
Slowakije	:	:	:	11,23	9,46	9,99	9,65	9,30	6,96	8,11
Spanje	9,74	11,28	11,15	11,61	11,59	11,54	11,24	10,97	7,94	9,21
Tsjechië	:	:	:	17,50	14,87	15,78	16,30	15,44	12,79	13,77
Turkije	5,50	5,00	7,89	9,76	9,08	9,54	9,76	10,55	10,16	11,30
Verenigd Koninkrijk	24,55	17,82	16,00	18,10	21,43	21,92	21,27	21,08	19,17	18,58
Zweden	17,31	16,65	19,10	19,48	21,68	22,27	23,25	22,92	20,39	23,46
Zwitserland	6,90	7,80	9,05	11,08	11,68	12,47	11,95	12,27	10,57	11,07

Bron: EUROSTAT

Meeste vervoer van en naar het Verenigd Koninkrijk

107 Nederlands shortsea vervoer naar land van herkomst en bestemming (2010)

Totaal: 306 mln ton

Bron: CBS

108 Ontwikkeling Nederlands bilateraal shortsea vervoer (1996-2010)

(x 1.000 ton)	1996	2006	2007	2008	2009	2010
België	1.007	2.421	2.664	2.108	3.074	3.934
Bulgarije	193	141	48	92	81	283
Denemarken	2.250	3.893	3.062	2.491	3.190	4.988
Duitsland	8.747	8.983	7.869	8.784	9.254	8.732
Estland	2.102	6.184	6.586	5.106	4.894	7.580
Finland	4.457	6.342	7.677	9.035	7.019	8.165
Frankrijk	4.431	12.652	12.314	13.937	13.002	13.221
Griekenland	2.188	1.151	1.456	1.082	1.560	1.325
Ierland	3.981	8.441	8.590	7.911	6.504	6.447
IJsland	732	1.482	1.686	1.793	1.618	1.949
Italië	2.446	2.405	2.193	1.369	1.718	2.038
Letland	10.370	5.119	6.423	5.775	10.236	11.606
Litouwen	1.841	3.559	2.654	3.135	3.220	3.416
Noorwegen	36.849	31.151	29.547	27.824	31.128	35.074
Polen	2.613	2.314	3.622	3.012	2.816	6.017
Portugal	2.459	4.076	3.502	3.737	3.838	3.708
Roemenië	258	207	269	425	822	541
Rusland	7.056	44.727	51.877	52.369	47.939	56.736
Spanje	6.291	9.542	9.908	9.849	8.635	9.795
Turkije	3.186	1.971	4.022	3.563	4.171	2.970
Verenigd Koninkrijk	62.482	73.556	79.146	80.002	73.103	84.596
Zweden	5.141	8.393	8.475	8.277	8.571	8.038
Overige landen	24.844	39.210	34.890	28.747	22.704	25.165
Totaal	195.924	277.920	288.480	280.423	269.097	306.324

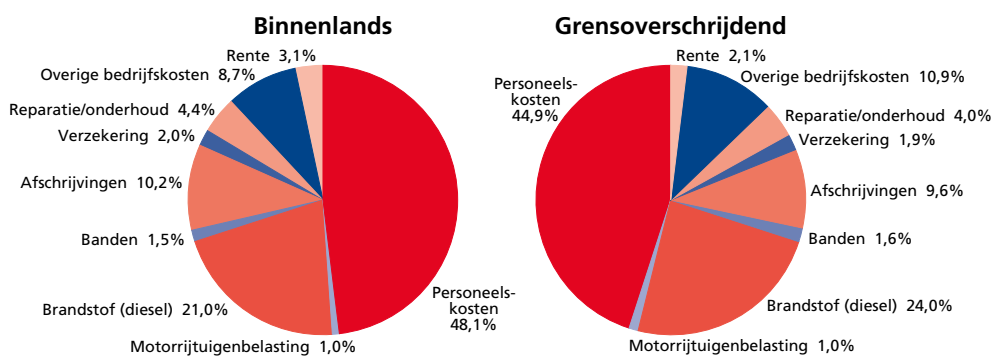
Bron: CBS

Bedrijfseconomie

Personeelskosten de helft van totale kosten

109

Opbouw kostprijs Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2012)

Bron: NEA, 1e kwartaal 2012

110

Ontwikkeling CAO-uurloon beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1997-2012)

Per uur in euro Jaar	Bruto loon	D5-loonschaal Sociale lasten	Totale loonkosten	Bruto loon	E6-loonschaal Sociale lasten	Totale loonkosten
01-01-1997	12,58	2,57	15,15	13,71	2,69	16,40
01-04-1997	12,91	2,61	15,52	14,05	2,75	16,80
01-07-1997	12,91	2,67	15,58	14,05	2,81	16,86
01-01-1998	13,29	2,78	16,07	14,47	2,94	17,41
01-01-1999	13,19	2,87	16,06	14,38	3,01	17,39
01-04-1999	13,55	2,95	16,50	14,78	3,09	17,87
01-01-2000	13,61	3,02	16,63	14,83	3,15	17,98
01-04-2000	14,02	3,11	17,13	15,28	3,24	18,52
01-01-2001	14,35	2,77	17,12	15,58	2,86	18,44
01-04-2001	14,51	3,24	17,75	15,76	3,36	19,12
01-01-2002	14,48	3,35	17,83	15,74	3,47	19,21
01-04-2002	14,77	3,80	18,57	16,05	3,96	20,01
01-01-2003	14,66	3,69	18,35	15,94	3,79	19,73
01-04-2003	14,90	3,97	18,87	16,20	4,08	20,28
01-01-2004	14,83	4,01	18,84	16,14	4,13	20,27
01-04-2004	14,83	4,02	18,85	16,14	4,14	20,28
01-07-2004	14,83	4,08	18,91	16,14	4,20	20,34
01-01-2005	14,80	4,05	18,85	16,12	4,19	20,31
01-04-2005	14,80	4,09	18,89	16,12	4,23	20,35
01-01-2006	15,11	4,25	19,36	16,48	4,43	20,91
01-10-2006	15,23	4,28	19,51	16,59	4,46	21,05
01-01-2007	15,33	4,28	19,61	16,70	4,47	21,17
01-06-2007	15,99	4,51	20,50	17,38	4,69	22,07
01-01-2008*	15,81	4,53	20,34	17,22	4,72	21,94
01-04-2008	16,04	4,61	20,65	17,48	4,79	22,27
01-01-2009	16,65	4,67	21,32	18,15	4,83	22,98
01-10-2009	16,80	4,71	21,51	18,31	4,88	23,19
01-01-2010	16,80	4,86	21,66	18,31	5,03	23,34
01-01-2011	16,94	5,02	21,96	18,48	5,19	23,67
01-07-2011	17,11	5,07	22,18	18,66	5,24	23,90
01-01-2012	17,26	5,16	22,42	18,81	5,56	24,37

De sociale lasten zijn gebaseerd op de wettelijke verplichtingen.

Bij de berekening van de loonkosten per uur wordt rekening gehouden met het aantal beschikbare arbeidsuren per jaar.

Het aantal beschikbare arbeidsuren heeft invloed op de hoogte van de loonkosten per uur.

* Inclusief éénmalige uitkering.

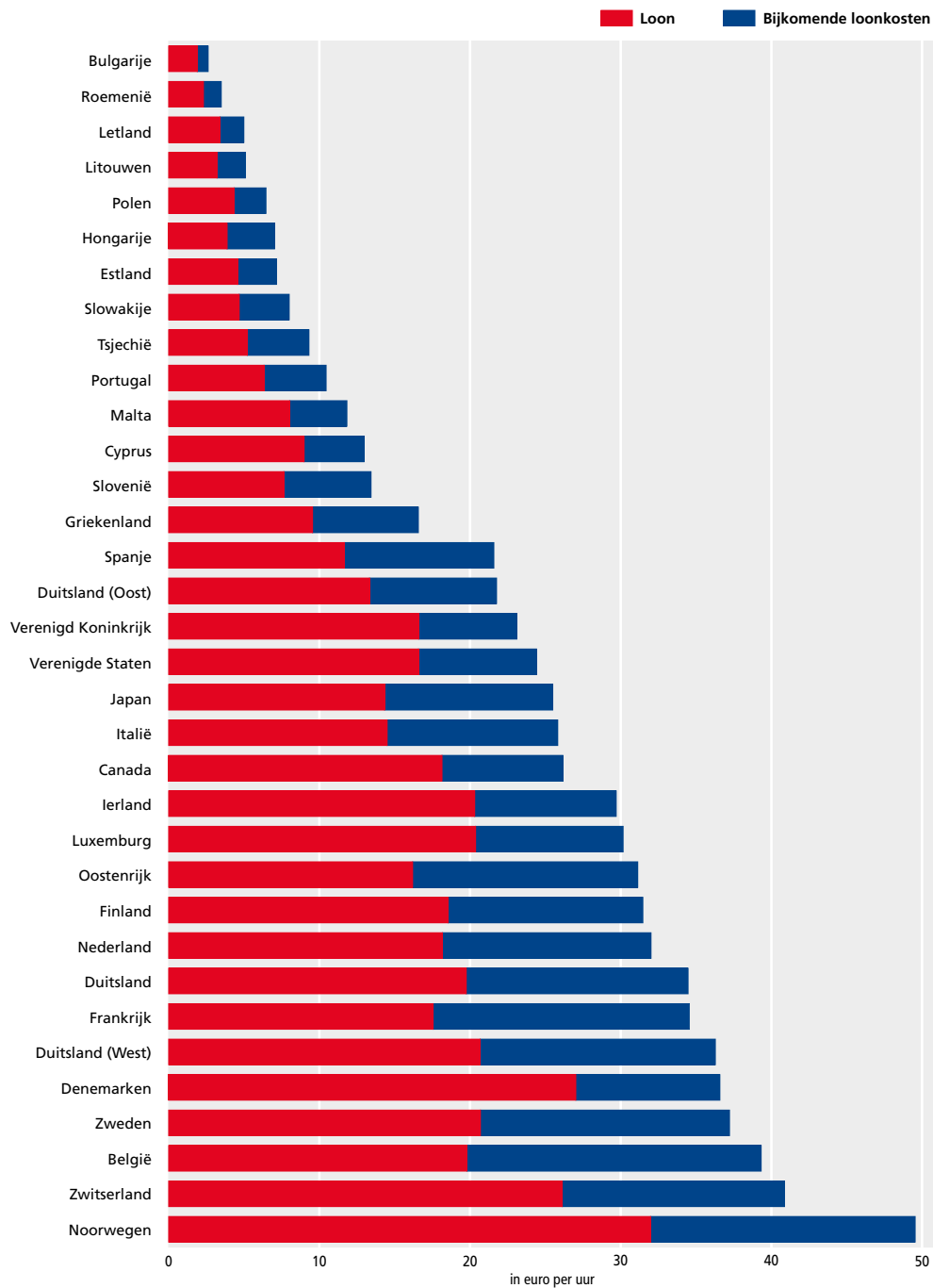
Bron: TLN

Ontwikkeling financiële gegevens Nederlandse bedrijven in het goederenvervoer over de weg (2006-2010)

	2006 x mln euro	2007 x mln euro	2008 x mln euro	2009 x mln euro	2010 x mln euro
Bedrijfsopbrengsten totaal	17.688	19.091	20.116	17.588	18.299
Netto omzet	17.574	18.953	19.996	17.464	18.160
Bedrijfsopbrengsten overig	114	138	120	124	139
Bedrijfslasten totaal	16.662	17.967	19.166	17.026	17.547
Omzet inkoopwaarde	4.898	5.403	5.984	5.168	5.606
Personeelskosten:					
Totaal	5.253	5.686	5.922	5.468	5.481
Lonen en salarissen bruto	3.705	4.029	4.187	3.910	3.867
Sociale verzekeringspremies werkgever	500	543	577	534	543
Premies pensioen, VUT/inkoopsummen	359	382	407	402	405
Sociale lasten overig	46	47	37	44	36
Personeelskosten overig	643	685	714	579	632
Totaal overige bedrijfslasten	5.668	5.983	6.287	5.286	5.364
Kosten voor:					
Energie	62	62	69	82	82
Huisvesting	344	373	395	409	393
Apparatuur en inventaris	58	72	81	125	114
Vervoermiddelen	3.905	4.178	4.476	3.323	3.529
Verkoop	105	109	104	104	104
Communicatie	111	108	103	105	89
Dienstverlening door derden	546	540	563	619	535
Overige bedrijfslasten	537	542	496	520	520
Afschrijvingen op vaste activa	842	895	973	1.104	1.095
Bedrijfsresultaat	1.026	1.124	950	562	751
Saldo financiële baten en lasten	-136	-121	-94	-172	-118
Saldo voorzieningen	-11	11	-8	-10	-10
Saldo buitengewone baten en lasten	46	97	98	69	88
Resultaat voor belastingen	925	1.110	946	449	711
Rentabiliteit	5,2%	5,8%	4,7%	2,6%	3,9%

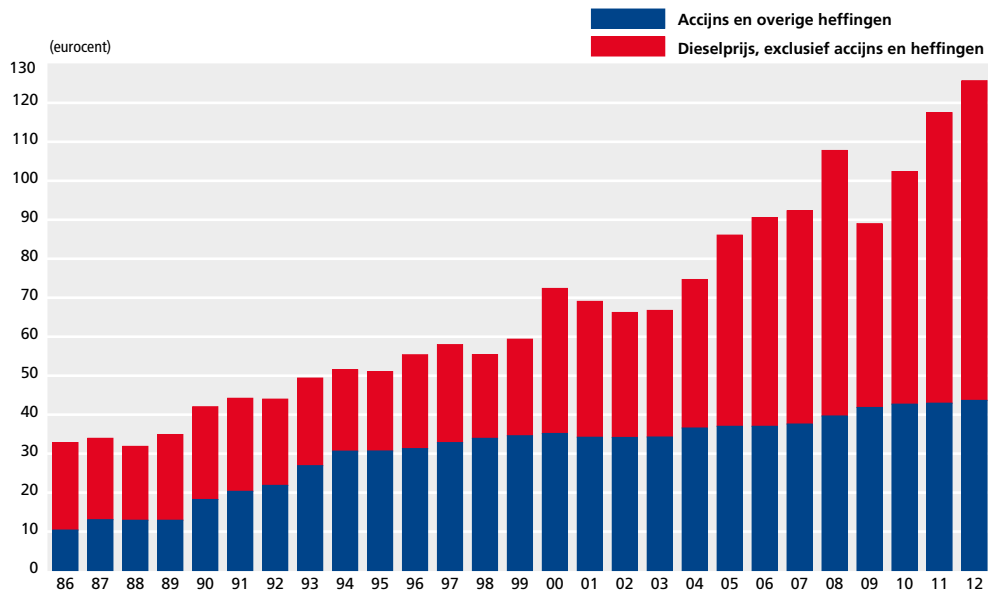
Bron: CBS

Arbeidskosten in de industrie in diverse landen (2010)

Bron: Institut der Deutschen Wirtschaft

113 Ontwikkeling gemiddelde dieselprijs en heffingen (1986-2012)

2012 t/m 7 november.

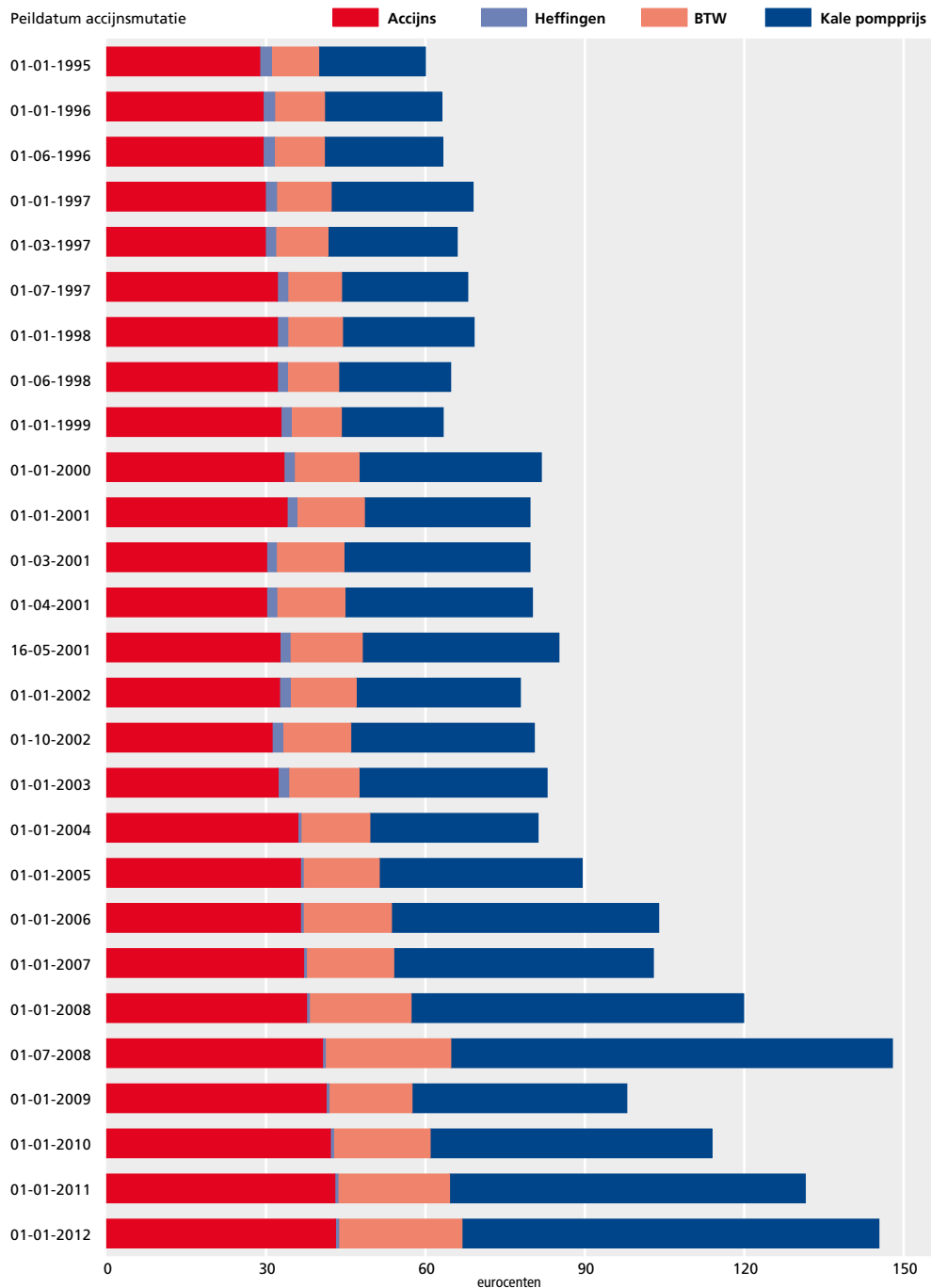
Bron: BP, Ministerie van Financiën

114 Ontwikkeling van het kostenniveau per deelmarkt in het binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2010-2012)

	wagen- lading	kippers	algemeen distributie (solo)	algemeen distributie (combi)	fijnmazige distributie (collogoed)	fijnmazige distributie (palletgoed)	koel-/ vries	zee- container	tank/ bulk
(gem. 2010=100)									
2011	105,4	105,8	104,6	105,1	103,3	103,7	105,2	106,1	105,7
1 januari 2011	103,5	103,6	103,1	103,3	102,4	102,6	103,4	103,8	103,6
1 april 2011	105,8	106,2	104,8	105,5	103,3	103,8	105,8	106,5	106,2
1 juli 2011	105,4	105,8	104,7	105,2	103,7	104,0	105,3	105,9	105,6
1 oktober 2011	105,4	105,8	104,7	105,1	103,7	103,8	105,1	106,1	105,6
1 januari 2012	106,9	107,4	106,0	106,6	104,4	104,8	106,7	107,8	107,3

Bron: NIWO

Ontwikkeling samenstelling Nederlandse dieselprijs (1995-2012)

Bron: BP, bewerking TLN

Ontwikkeling accijns en overige heffingen op dieselolie in Nederland (1986-2013)

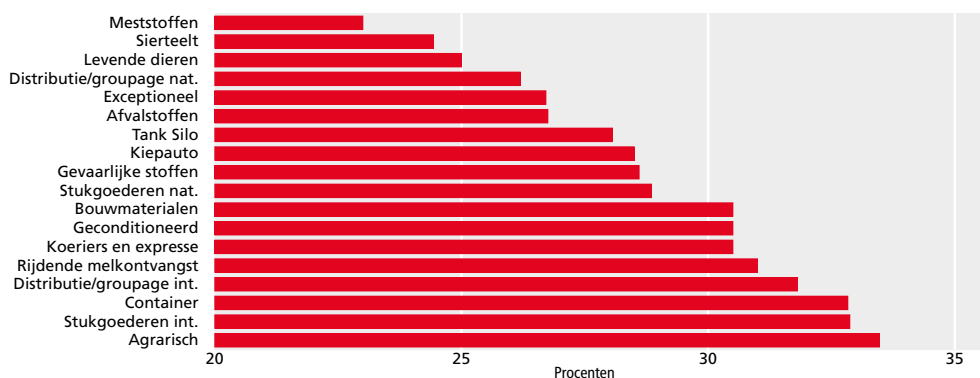
Datum In Euro	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal	Datum	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal
01-04-1986	8,38	1,03	9,41	01-07-1997	32,14	1,96	34,11
01-01-1987	11,55	1,50	13,06	01-01-1998	32,14	1,96	34,11
01-01-1988	11,55	1,50	13,06	01-06-1998	32,14	1,90	34,04
01-01-1989	11,55	1,32	12,87	01-01-1999	32,82	1,93	34,75
01-06-1989	11,55	1,46	13,01	01-01-2000	33,38	1,95	35,32
01-01-1990	16,36	1,48	17,84	01-01-2001	33,97	1,83	35,80
01-02-1990	16,36	2,04	18,40	01-03-2001	30,12	1,83	31,95
01-06-1990	16,36	1,97	18,33	01-04-2001	30,12	1,92	32,04
01-01-1991	16,36	1,93	18,29	16-05-2001	32,61	1,92	34,53
01-03-1991	16,36	2,60	18,97	01-01-2002	32,55	1,96	34,51
06-07-1991	19,54	2,62	22,16	01-10-2002	31,15	1,95	33,10
10-09-1991	19,54	2,78	22,32	01-01-2003	32,27	2,00	34,27
01-01-1992	19,54	2,57	22,11	01-01-2004	35,99	0,59	36,58
01-07-1992	20,20	1,91	22,11	01-01-2005	36,49	0,53	37,02
01-01-1993	25,19	1,93	27,13	01-01-2006	36,49	0,53	37,02
01-08-1993	25,19	2,09	27,29	01-01-2007	37,08	0,53	37,61
01-01-1994	28,82	2,11	30,93	01-01-2008	37,63	0,53	38,16
16-02-1994	28,82	2,11	30,93	01-07-2008	40,63	0,53	41,16
01-01-1995	28,82	2,16	30,98	01-01-2009	41,32	0,53	41,85
01-01-1996	29,46	2,16	31,62	01-01-2010	42,11	0,59	42,70
01-06-1996	29,46	2,11	31,57	01-01-2011	42,36	0,59	42,95
01-01-1997	29,87	2,12	31,99	01-01-2012	43,08	0,59	43,67
01-03-1997	29,87	1,96	31,83	01-01-2013	44,03	0,59	44,62

Vanaf 01/03/01 accijns en overige heffingen van 'laagzwavelige' diesel.

Bron: Ministerie van Financiën

Aandeel kostenpost brandstof verschilt per soort vervoer

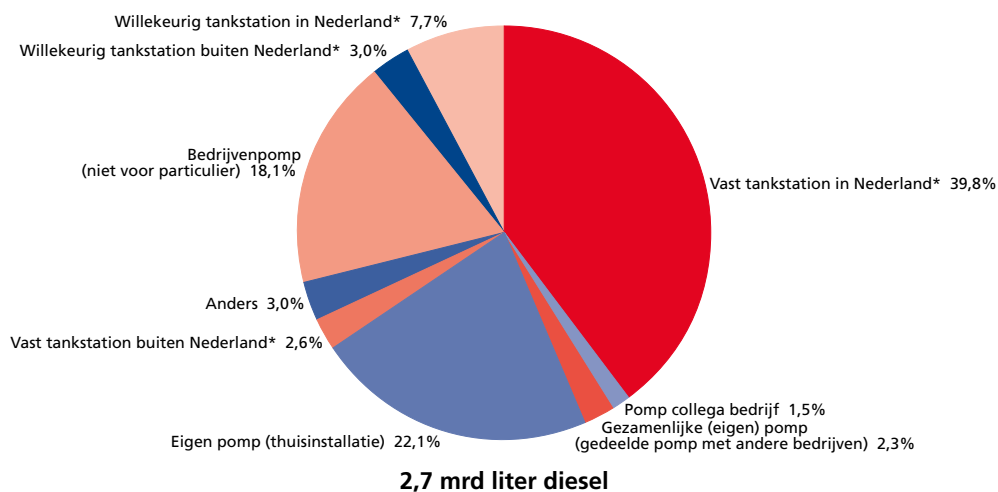
Aandeel brandstofkosten in de totale kostprijs goederenvervoer over de weg (2012)

Bron: TLN

Meeste diesel bij vast tankstation in Nederland

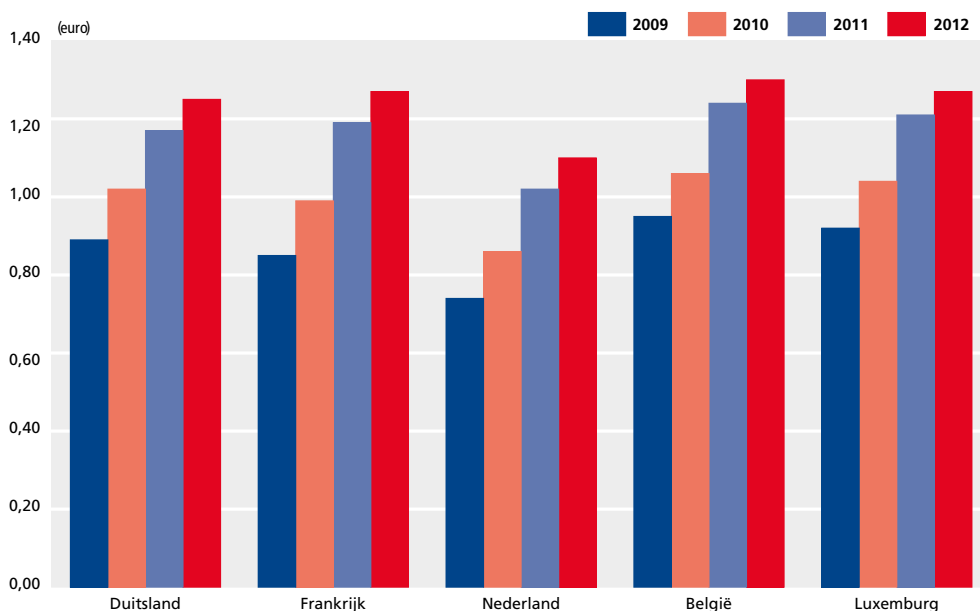
118 Tankgedrag beroepsgoedervervoer over de weg (2007)

* Met of zonder kortingspas oliemaatschappij.

Bron: TLN

119 Ontwikkeling gemiddelde prijs liter diesel (excl. btw) in diverse landen (2009-2012)

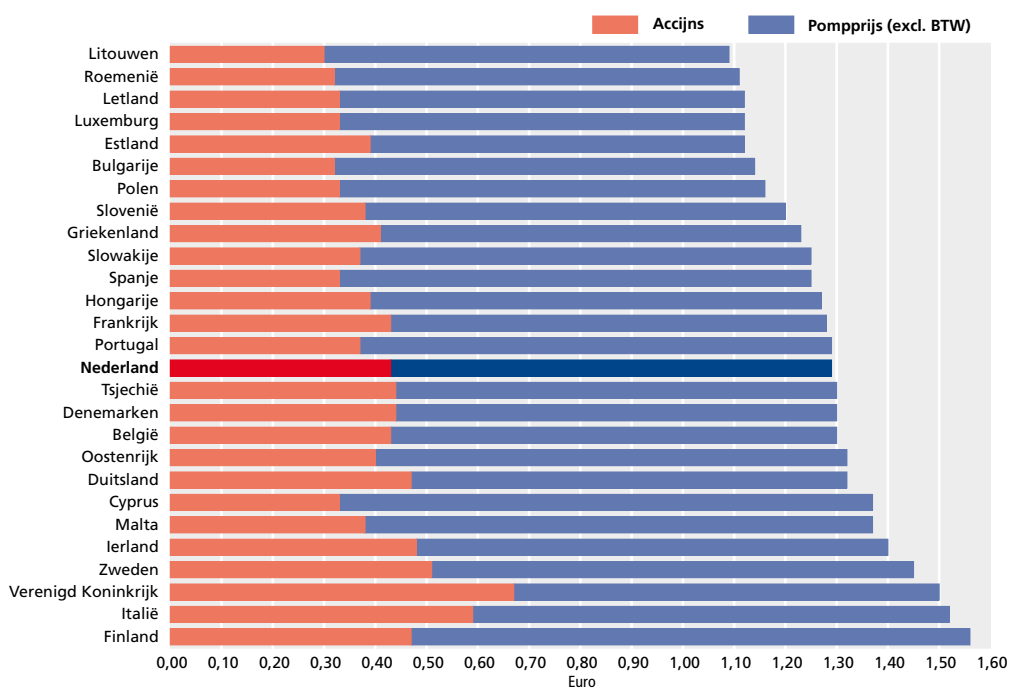

2012 t/m week 42.

Bron: BP

Accijns verklaart ten dele prijsverschillen

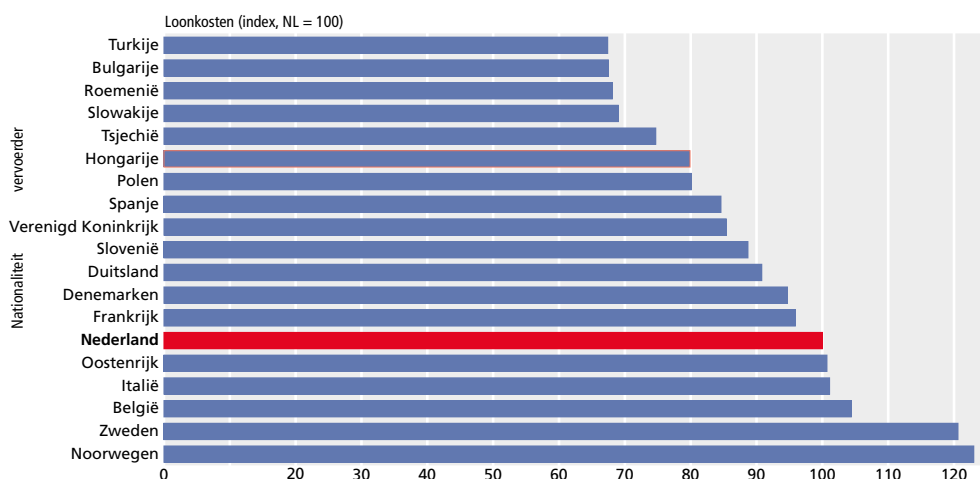
120 Pompprijs van 1 liter dieselolie in diverse landen (2012)

Dieselprijs week 42, accijns per 1 juli 2012.

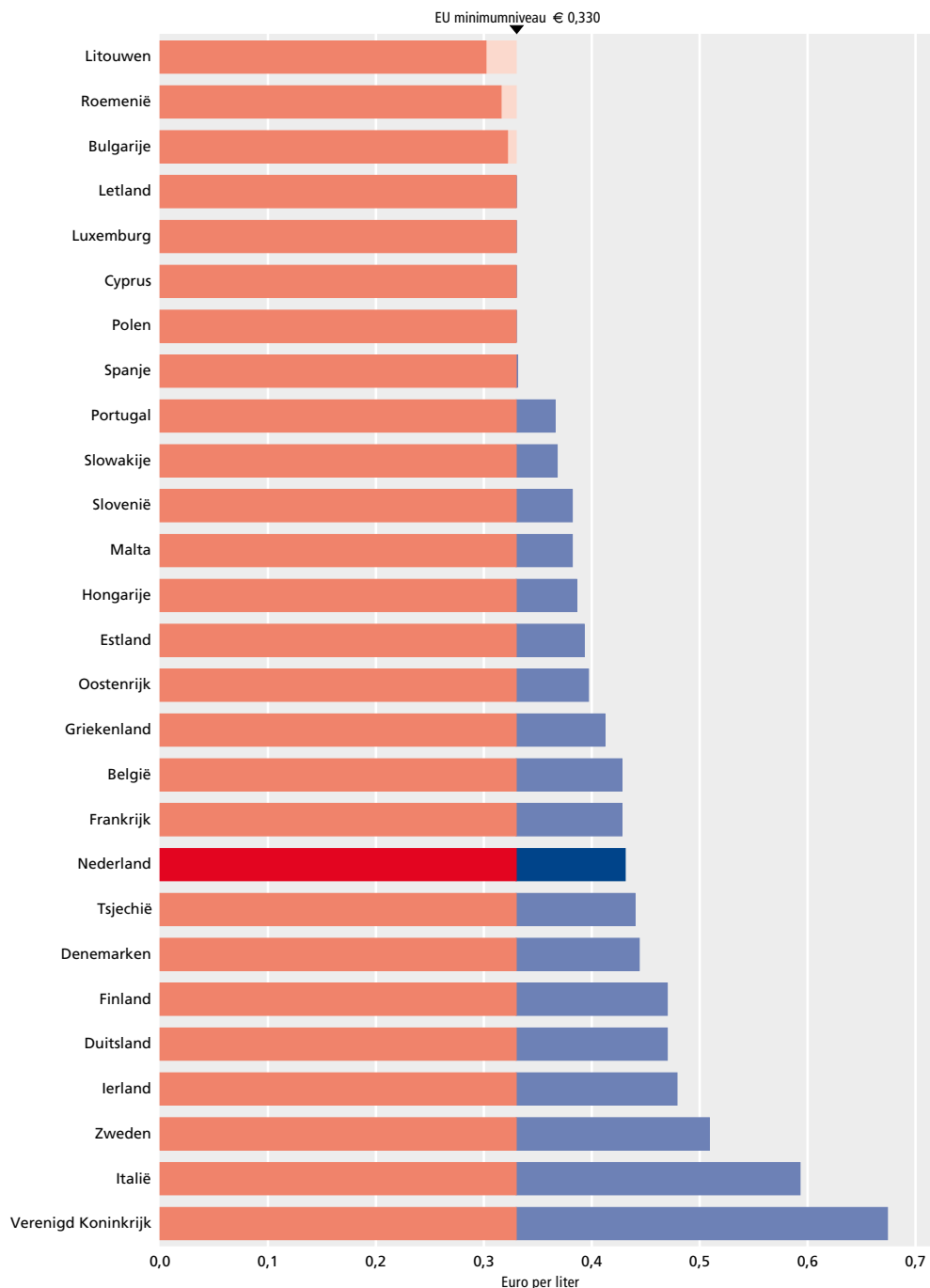
Bron: BP, EU, bewerking TLN

121 Vergelijking loonkosten chauffeurs in een aantal Europese landen (1-1-2012)

Bron: NEA (Rapport: Kostenvergelijking en kostenontwikkeling voor het beroepsgoederenvervoer over de weg in Europa)

Vergelijking accijnsheffing op dieselolie in diverse landen (2012)

Bron: EU, bewerking TLN

Ontwikkeling accijns op dieselolie per liter in de EU (2004-2012)

eurocent Land	1 jan 2004	1 jan 2007	1 jul 2008	1 jan 2009	1 jul 2009	1 jan 2010	1 jan 2011	1 jul 2011	1 jan 2012	1 jul 2012
België	29,00	32,20	31,79	31,79	33,53	33,53	39,29	43,29	42,77	42,77
Bulgarije	20,28	27,36	30,68	30,68	30,68	30,68	31,45	31,45	32,21	32,21
Cyprus	23,95	24,80	24,50	24,50	24,50	24,50	33,00	33,00	33,00	33,00
Denemarken	36,84	36,41	36,47	38,20	38,20	38,62	39,28	39,28	44,36	44,36
Duitsland	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04
Estland	16,30	24,54	33,01	33,01	36,99	39,29	39,29	39,29	39,29	39,29
Finland	31,94	31,94	36,40	36,40	36,40	36,40	36,40	36,40	46,95	46,95
Frankrijk	38,90	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84
Griekenland	24,50	27,60	29,30	30,20	30,20	30,20	41,12	41,12	41,12	41,20
Hongarije	33,47	30,91	33,81	35,18	37,45	36,02	35,55	35,55	38,56	38,56
Ierland	32,67	36,81	36,81	36,81	40,92	44,92	46,57	46,57	47,90	47,90
Italië	40,32	41,60	42,30	42,30	42,30	42,30	42,30	47,22	59,32	59,32
Letland	15,40	25,58	27,42	33,00	33,00	33,04	33,00	32,97	33,00	33,00
Litouwen	24,49	24,52	27,43	33,02	33,02	27,43	30,21	30,21	30,21	30,21
Luxemburg	25,29	29,04	30,20	30,20	30,20	31,00	32,00	32,00	33,00	33,00
Malta	23,78	33,24	33,24	35,24	35,24	35,24	38,24	38,24	38,24	38,24
Nederland	35,99	37,08	40,63	41,32	41,32	42,11	42,36	42,36	43,08	43,08
Oostenrijk	28,20	29,70	34,70	34,70	34,70	34,70	39,70	39,70	39,70	39,70
Polen	22,18	28,78	30,29	33,89	33,89	30,20	32,71	32,71	33,00	33,00
Portugal	29,98	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,64	36,64
Roemenië	18,80	25,99	27,46	28,39	28,39	29,32	30,25	30,25	31,60	31,60
Slovenië	31,44	32,33	30,20	38,26	43,33	43,20	42,02	35,12	36,22	38,17
Slowakije	35,13	38,79	42,74	48,13	48,13	36,80	36,80	36,80	36,80	36,80
Spanje	29,39	30,20	30,20	30,20	33,10	33,10	33,10	33,10	33,10	33,10
Tsjechië	31,20	35,17	36,13	40,59	40,59	43,08	44,84	44,84	44,02	44,02
Verenigd Koninkrijk	73,00	71,32	72,20	66,11	68,43	61,69	67,95	66,79	67,42	67,42
Zweden	34,89	39,86	45,25	44,61	44,61	42,55	49,26	49,26	50,94	50,94

EU minimumtarief 33,00 EUR per 100 liter (jan. 2010).

Heffingen per land, afgestemd op laagste tarief per liter (zwavelarme diesel).

De hoogte van accijns in niet-eurolanden wordt mede bepaald door de waarde van de lokale valuta ten opzichte van de euro.

Bron: EUROSTAT

Opbouw Nederlandse dieselprijs (januari 2012)

Productieprijs (af raffinaderij)	64,10	44,5%
Margetraject*	13,40	9,3%
Prijs exclusief accijns, heffingen en BTW	77,50	53,8%
Accijns en heffingen	43,67	30,3%
Prijs exclusief BTW	121,09	
BTW	23,01	16,0%
Pompprijs, inclusief BTW	144,10	100,0%
Totaal aan Rijksinkomsten	66,68	46,3%

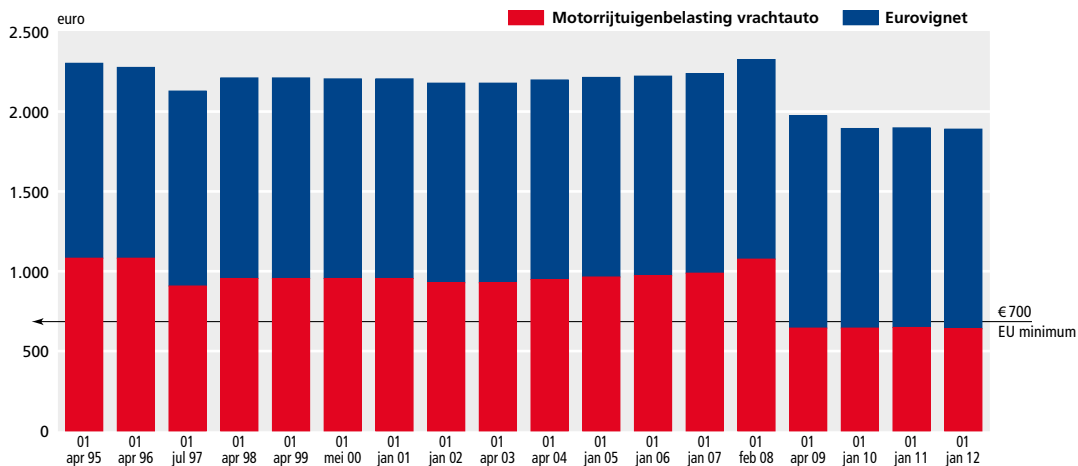
Alle bedragen in eurocenten.

* Marge oliemaatschappij, marge pomphouders, distributie en marketingkosten, kortingen.

Bron: BOVAG

125

Ontwikkeling motorrijtuigenbelasting van zware vrachtautocombinaties (40 ton ttm) in Nederland (1995-2012)

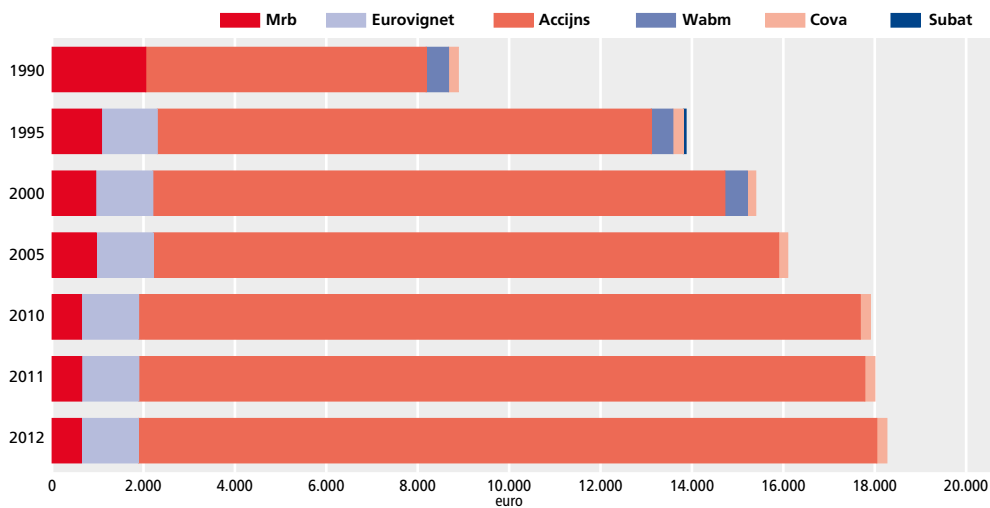
Tarief eurovignet 1 januari 2010 op basis van euronorm 2 t/m 5.
 Tarief MRB op basis van vrachtautocombinatie zonder luchtvering.
 EU basistarief 2+3 assen, 38-40 ton.

Bron: Belastingdienst

126

Één vrachtauto goed voor meer dan achttienduizend euro aan belastingopbrengsten

Jaarlijkse belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie (1990-2012)

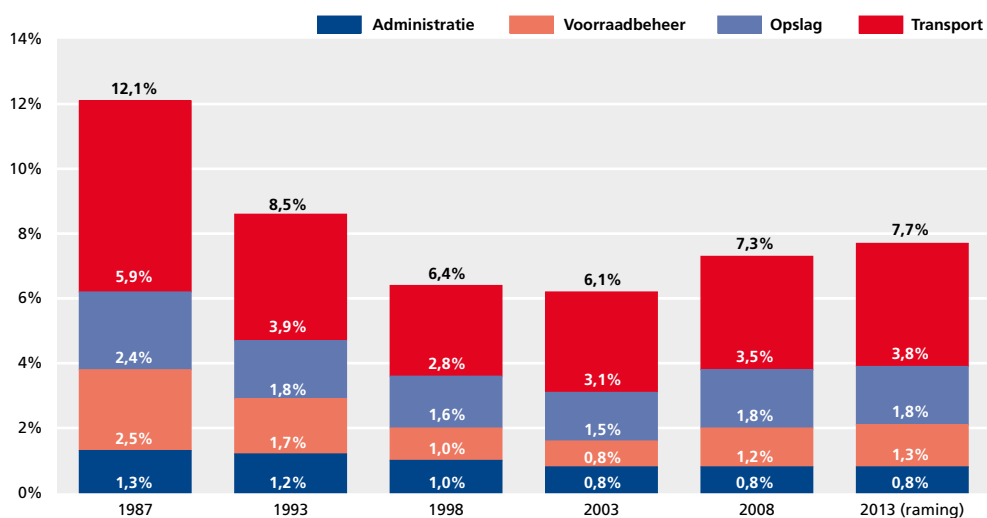

Vrachtautocombinatie, 40 ton ttm en 37.500 liter diesel per jaar (verbruik 3,2 km per liter, kilometerage 120.000).
 Wabm: Wet Algemene bepalingen milieuhygiene (vanaf 1/1/95 Wet Belasting op Milieugrondslag).
 Cova: Centraal orgaan voorraadvorming aardolieproducten.
 Subat: Stichting uitvoering bodemsanering Amovering Tankstations.

Bron: TLN

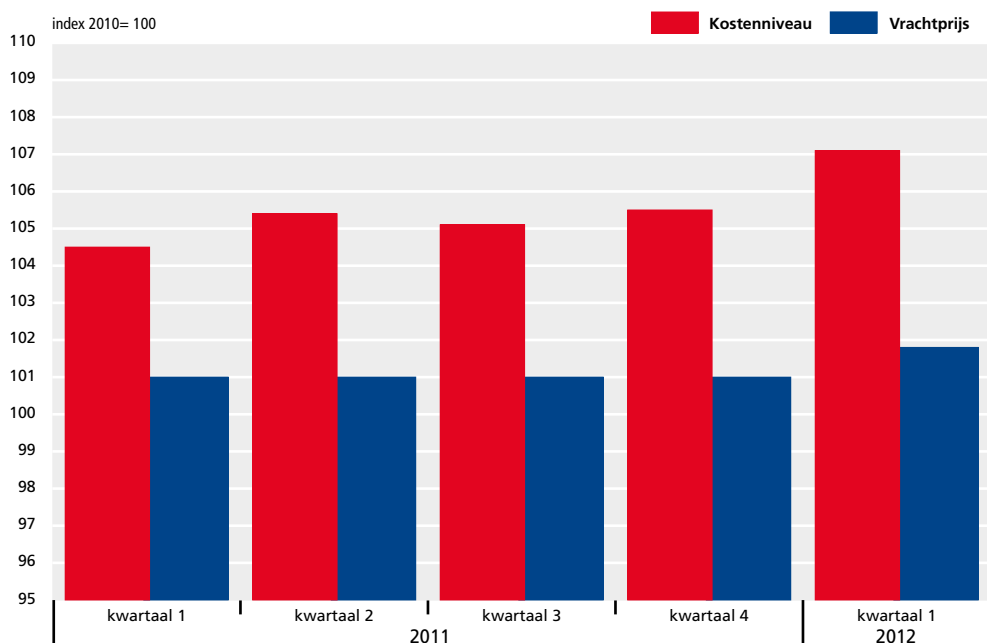
Logistieke kosten nemen weer toe

127 Logistieke kosten als percentage van de omzet in Europa (1987-2013)

Bron: ELA, A.T. Kearney

128 Ontwikkeling kosten- en vrachtprijsniveau Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2011-2012)

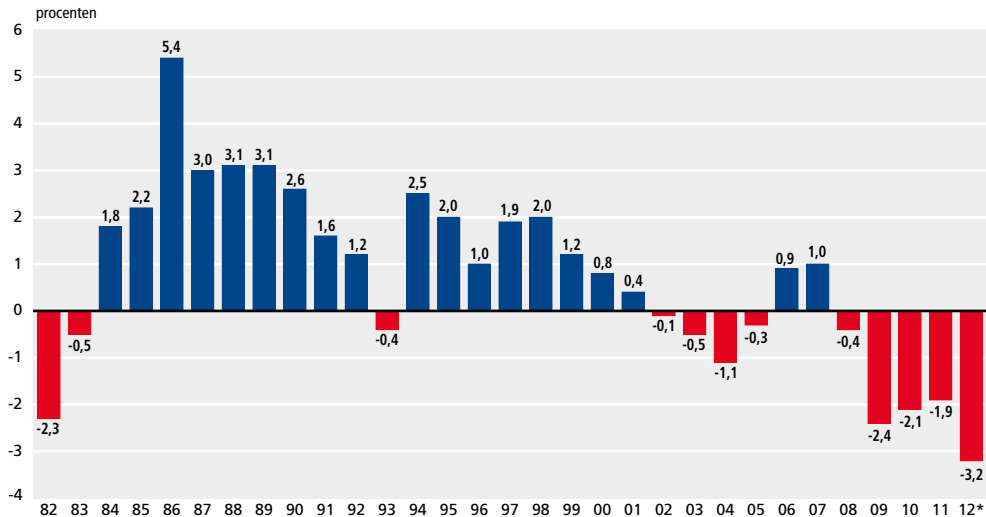

Bron: NEA

Verdere verslechtering rendement

129

Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2012)

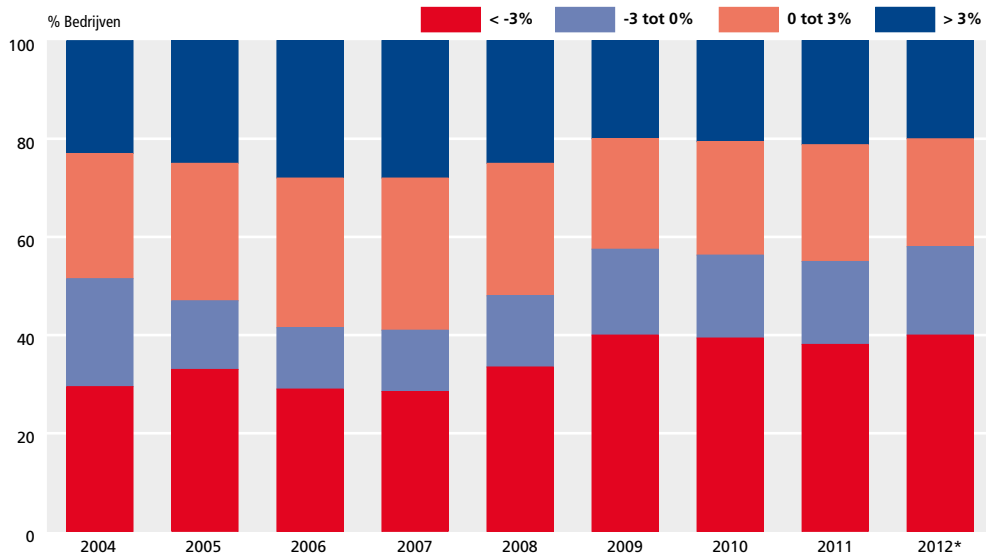

* Raming o.b.v. 3e kwartaal.
Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

130

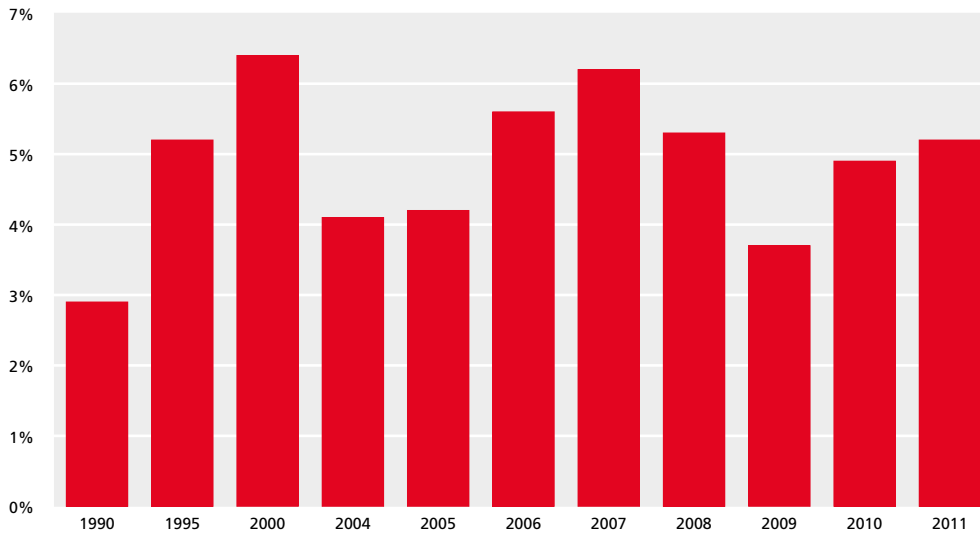
Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2012)

* Raming o.b.v. 1e kwartaal.
Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

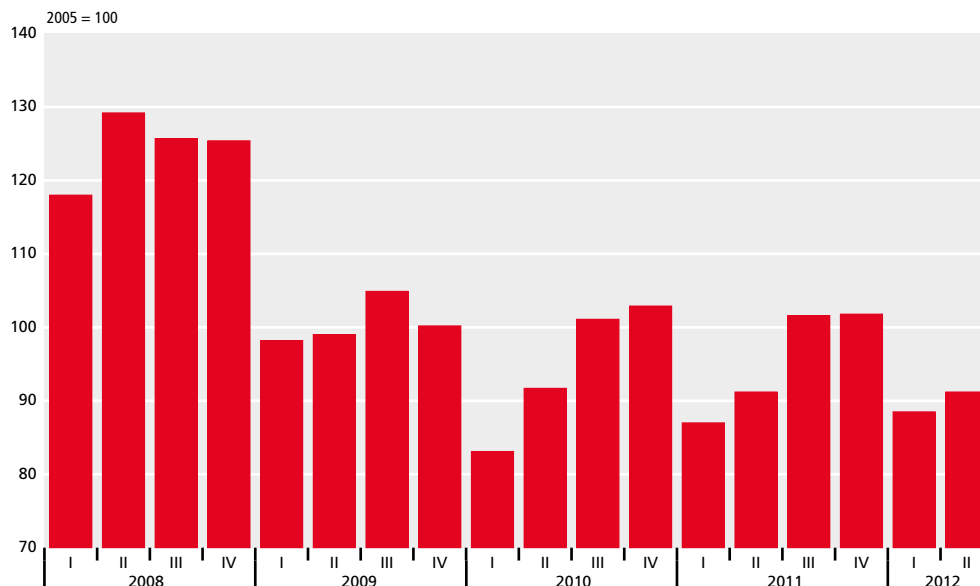
131 Ontwikkeling rentabiliteit fysieke distributie (1990-2011)

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

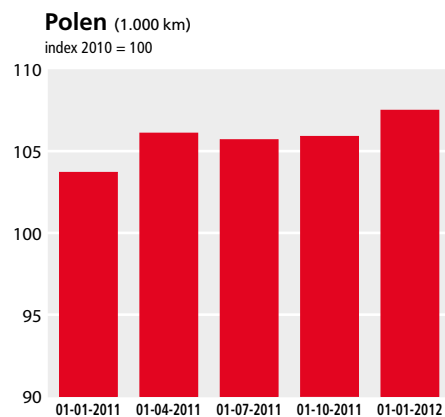
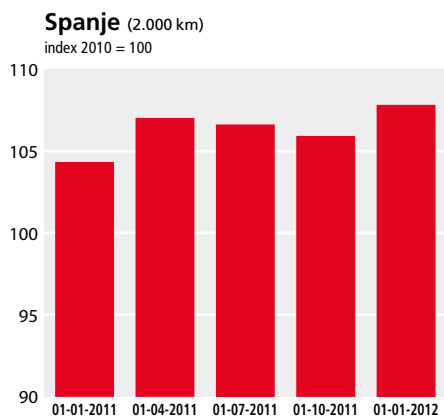
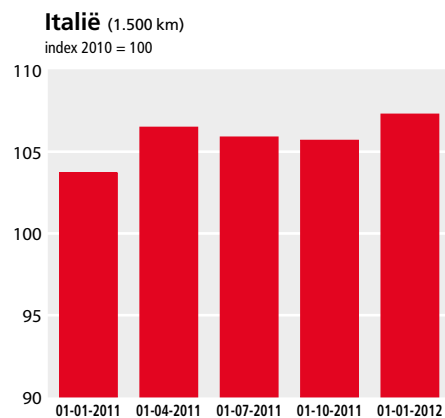
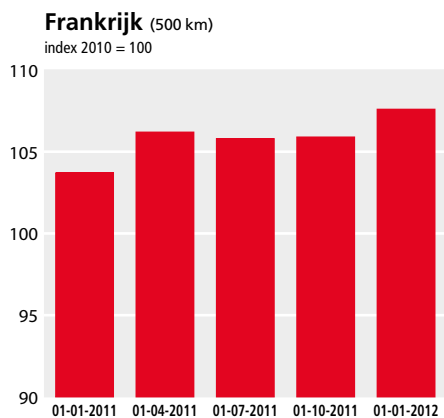
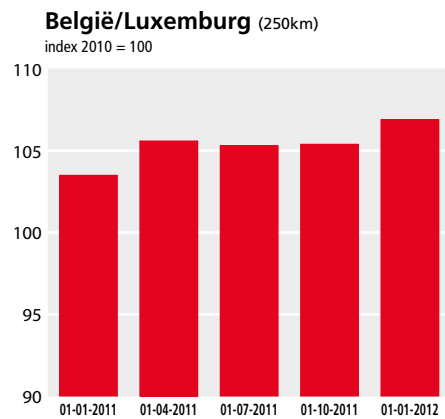
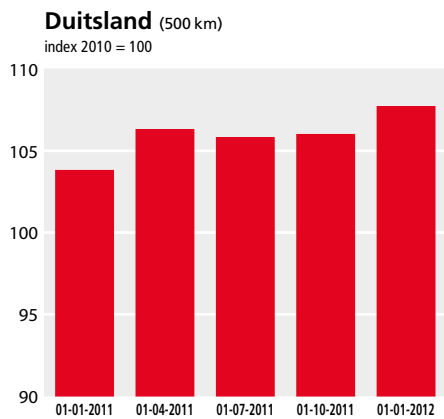
Bron: NEA

132 Ontwikkeling omzet verhuisbedrijven (2008-2012)

Bron: CBS

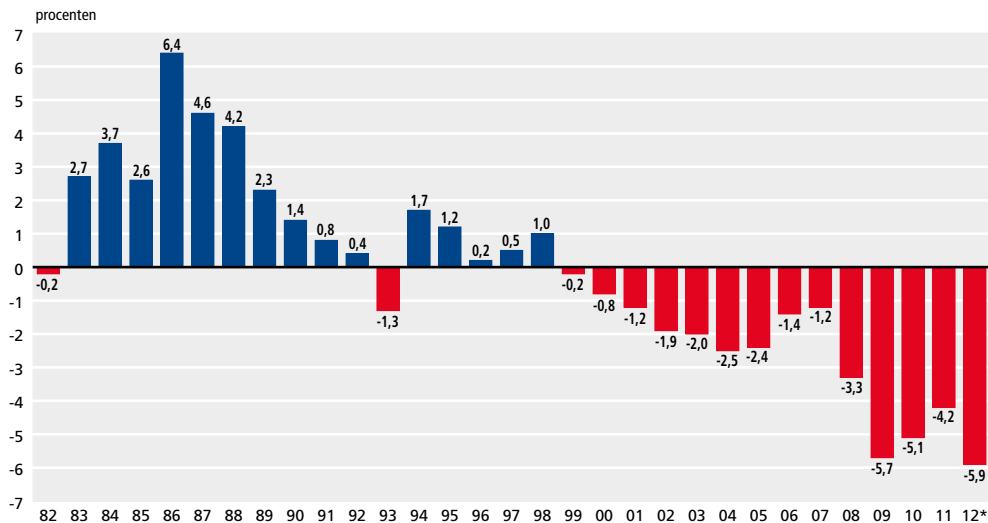
Ontwikkeling kostenniveau Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoedervervoer over de weg voor een aantal landen (2010-2012)

Bron: NIWO

134

Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2012)

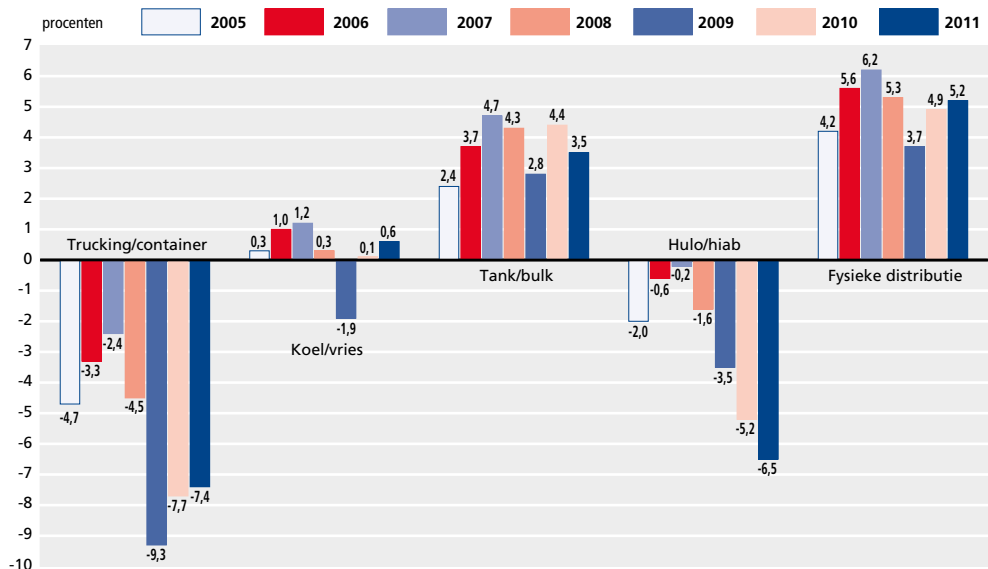

* Raming o.b.v. 3e kwartaal.
 Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

135

Rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar enkele specialisaties (2005-2011)

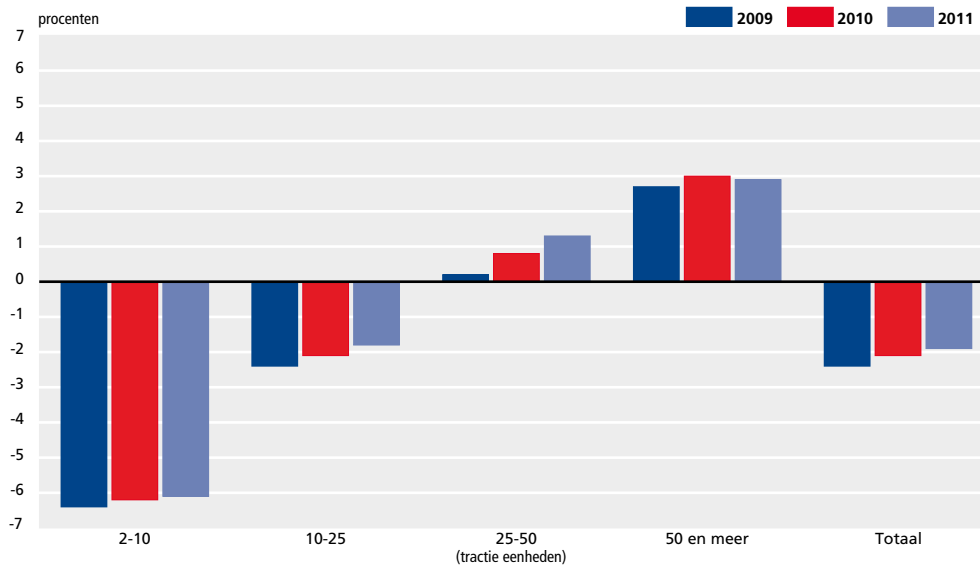

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

136

Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2009-2011)

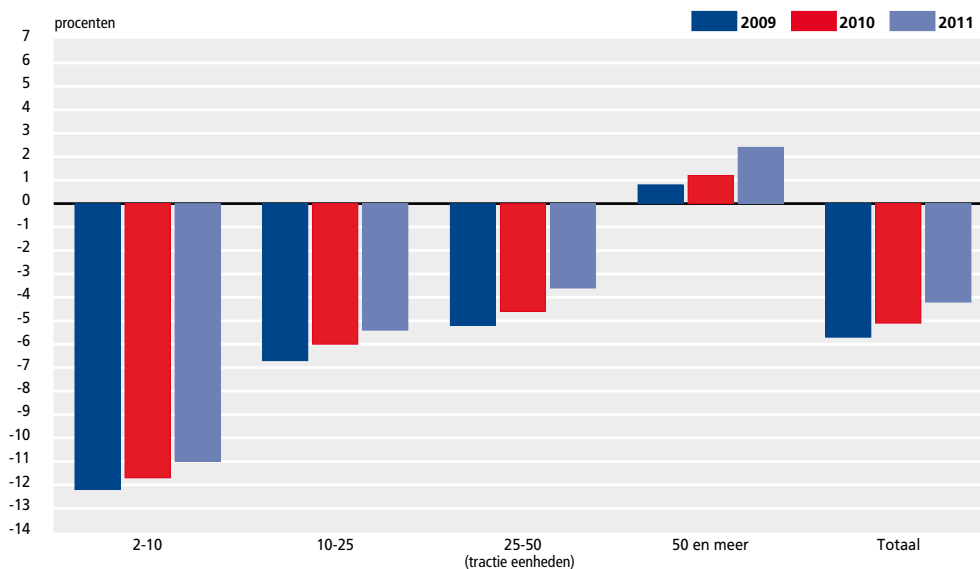

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

137

Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse internationaal beroepsgoederenvervoer over de weg (2009-2011)

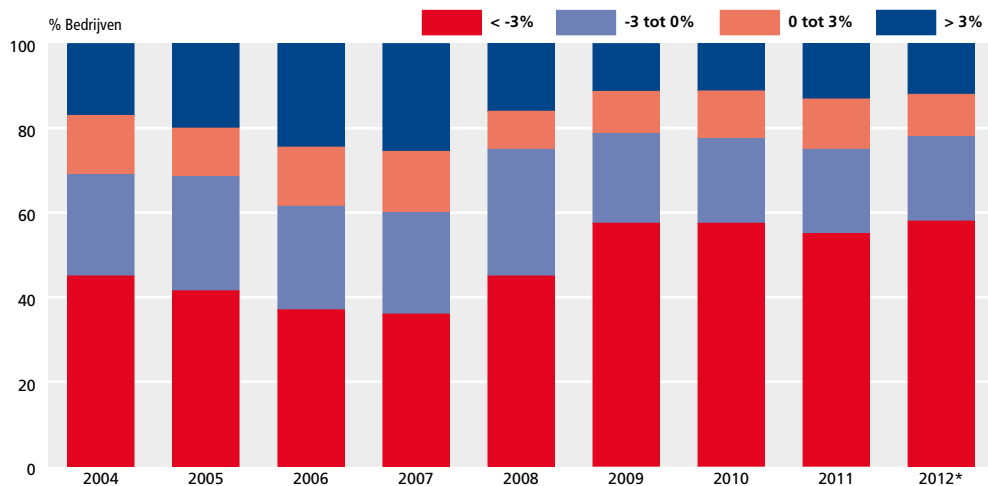

Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

138

Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2012)

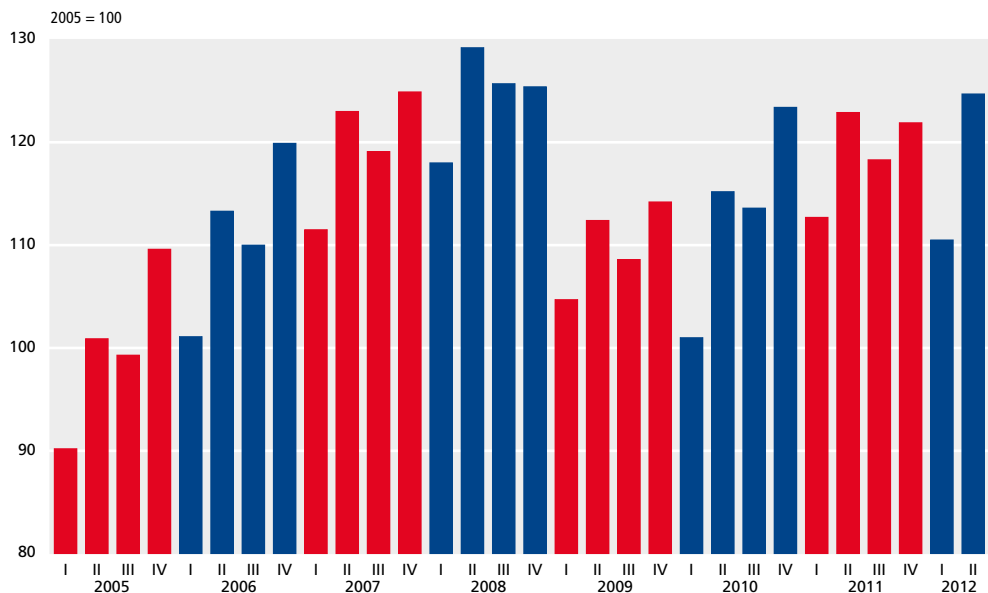
* Raming o.b.v. 1e kwartaal.
 Betreft bruto rendement na aftrek gewaardeerd ondernemersloon en vergoeding voor eigen vermogen.

Bron: NEA

Scherpe daling omzet in 2009

139

Ontwikkeling omzet Goederenvervoer over de weg (2005-2012)

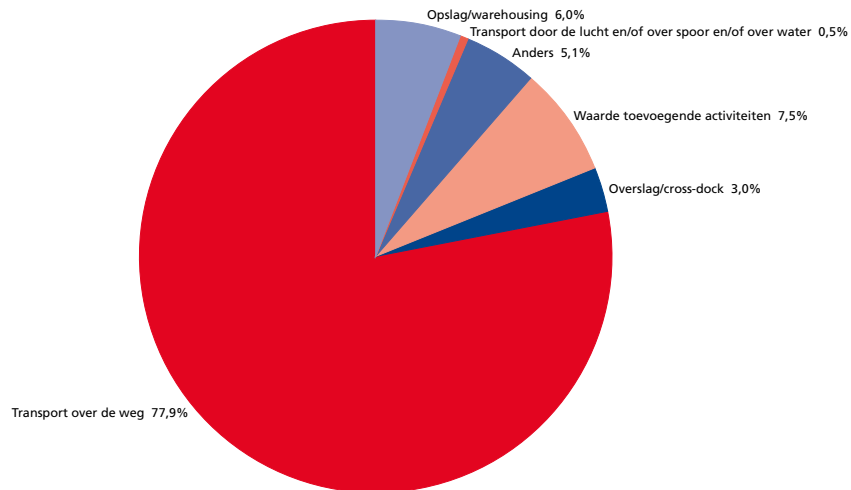

Goederenvervoer over de weg (excl. verhuisvervoer) SBI2008.

Bron: CBS

140

Omzetverdeling naar activiteit bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2010)

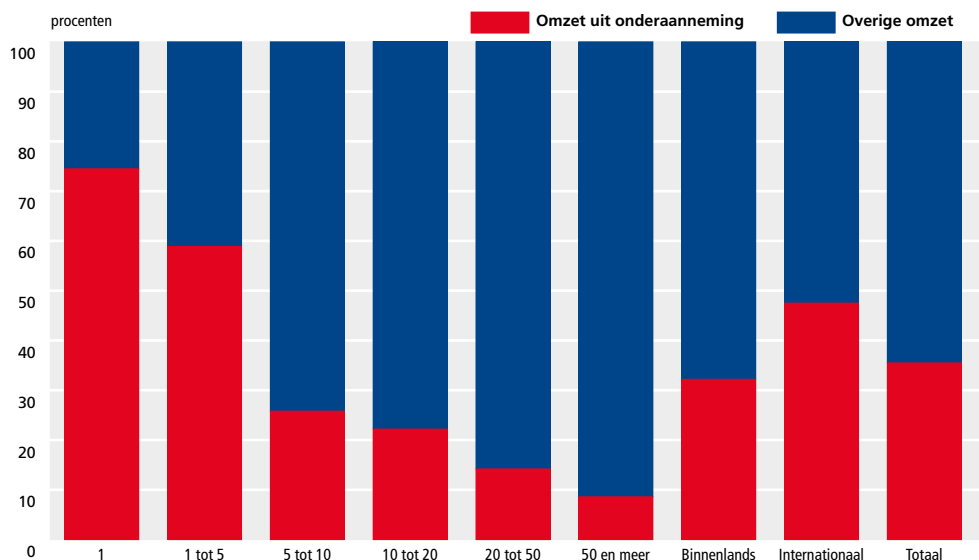
Exclusief verhuis- en koeriersbedrijven.

Bron: TLN

Kleine bedrijven meer afhankelijk dan grote bedrijven

141

Aandeel omzet uit onderaanneming in totale omzet per categorie bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2010)

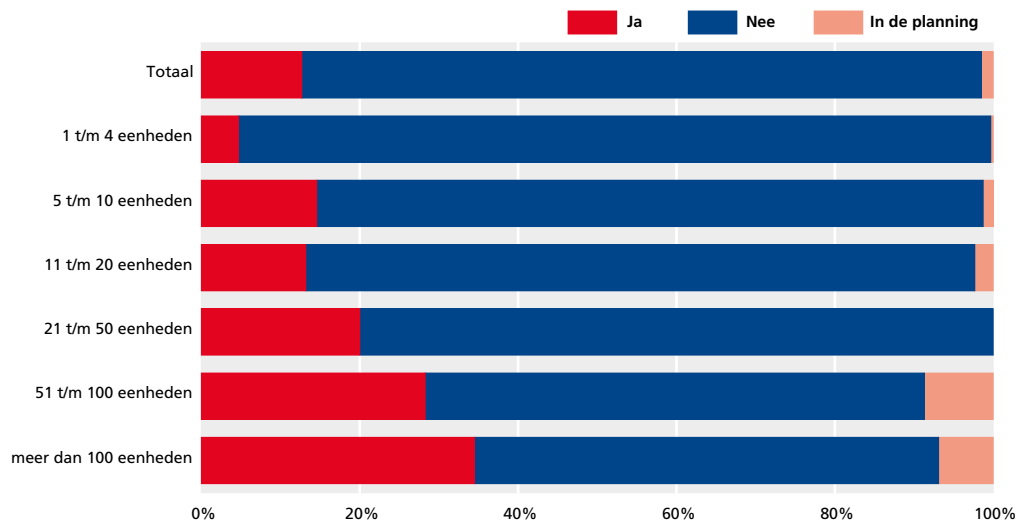
Bron: TLN

	Totaal	Aval- stoffen	Agrarisch	Bouw- materialen	Containers	Levende dieren	Distributie/ groepage intern.	Distributie/ groepage nat.	Exceptioneel	Geconditioneerd
Transport Management Systeem (TMS)	27,1%	22,2%	10,6%	35,4%	25,3%	7,7%	56,4%	37,5%	40,0%	25,0%
Warehouse Management Systeem (WMS)	9,7%	2,8%	0,0%	6,3%	1,3%	0,0%	38,5%	18,8%	8,0%	9,7%
Enterprise resource planning (ERP)	8,0%	19,4%	2,1%	8,3%	5,3%	7,7%	7,7%	6,3%	16,0%	6,9%
Fleet Management Systeem (FMS)	29,1%	22,2%	12,8%	29,2%	25,3%	23,1%	61,5%	39,1%	52,0%	27,8%
Navigatiesysteem	65,6%	61,1%	63,8%	72,9%	56,0%	84,6%	79,5%	65,6%	68,0%	72,2%
Ritplan software	22,7%	22,2%	10,6%	25,0%	24,0%	23,1%	46,2%	26,6%	12,0%	16,7%
Vrachtwisselingsstelsel	27,1%	13,9%	27,7%	25,0%	18,7%	7,7%	61,5%	37,5%	48,0%	27,8%
Boekhoudpakket	70,6%	69,4%	57,4%	77,1%	58,7%	92,3%	92,3%	67,2%	80,0%	65,3%
Salarispakket	28,1%	16,7%	10,6%	31,3%	24,0%	30,8%	46,2%	31,3%	68,0%	22,2%
Personeels Informatie Systeem (PIS)	12,7%	16,7%	2,1%	6,3%	10,7%	0,0%	23,1%	12,5%	24,0%	9,7%
Document scannen	45,5%	44,4%	25,5%	37,5%	52,0%	61,5%	59,0%	53,1%	44,0%	44,4%
Radio frequency identification (RFID)	12,7%	2,8%	4,3%	6,3%	16,0%	23,1%	15,4%	21,9%	8,0%	12,5%
Digitale tachograaf	85,1%	94,4%	78,7%	87,5%	82,7%	84,6%	89,7%	96,9%	96,0%	86,1%
		Gevaarlijke stoffen	Kiepauto's	Koeriers en expresse	Melk	Siersteelt	Stukgoederen intern.	Stukgoederen nat.	Tank Silo	Verhuizen
Transport Management Systeem (TMS)	60,0%	6,5%	6,5%	21,2%	11,8%	66,7%	20,4%	38,9%	35,5%	3,4%
Warehouse Management Systeem (WMS)	0,0%	0,0%	0,0%	6,1%	0,0%	4,8%	13,0%	22,2%	3,2%	6,9%
Enterprise resource planning (ERP)	40,0%	4,8%	4,8%	6,1%	11,8%	0,0%	1,9%	5,6%	12,9%	10,3%
Fleet Management Systeem (FMS)	40,0%	16,1%	16,1%	18,2%	35,3%	38,1%	24,1%	30,6%	35,5%	10,3%
Navigatiesysteem	40,0%	50,0%	50,0%	81,8%	35,3%	76,2%	66,7%	61,1%	71,0%	62,1%
Ritplan software	40,0%	8,1%	8,1%	36,4%	35,3%	42,9%	25,9%	27,8%	25,8%	3,4%
Vrachtwisselingsstelsel	0,0%	6,5%	6,5%	27,3%	0,0%	33,3%	40,7%	47,2%	19,4%	10,3%
Boekhoudpakket	80,0%	74,2%	74,2%	75,8%	41,2%	81,0%	64,8%	72,2%	71,0%	79,3%
Salarispakket	40,0%	14,5%	14,5%	15,2%	29,4%	42,9%	24,1%	16,7%	25,8%	34,5%
Personeels Informatie Systeem (PIS)	60,0%	9,7%	9,7%	6,1%	5,9%	14,3%	5,6%	19,4%	22,6%	10,3%
Document scannen	40,0%	40,3%	40,3%	54,5%	17,6%	33,3%	37,0%	44,4%	54,8%	51,7%
Radio frequency identification (RFID)	0,0%	14,5%	14,5%	15,2%	11,8%	9,5%	9,3%	13,9%	16,1%	6,9%
Digitale tachograaf	60,0%	83,9%	83,9%	39,4%	100,0%	95,2%	85,2%	88,9%	90,3%	79,3%

Bron: TLN

143

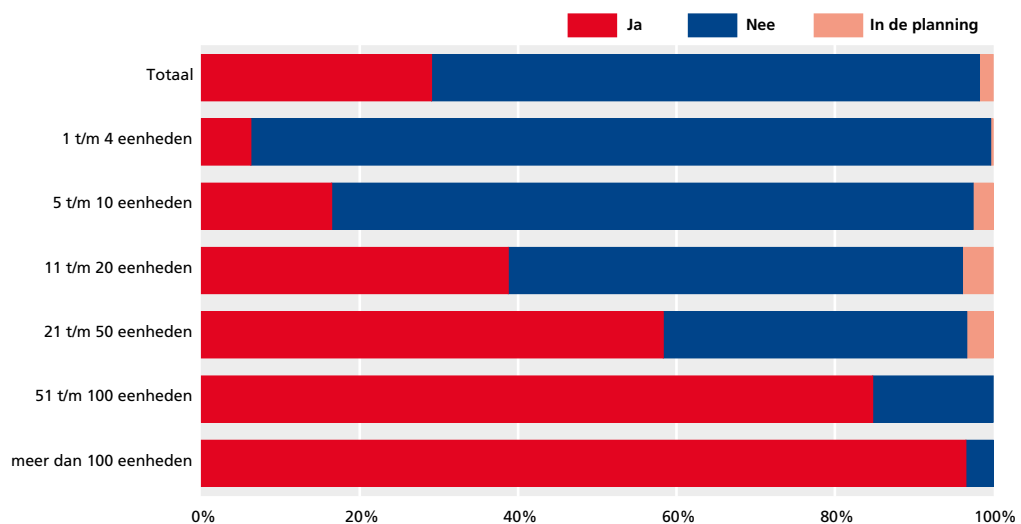
Gebruik Radio frequency identification bij transportbedrijven (2012)

Bron: TLN

144

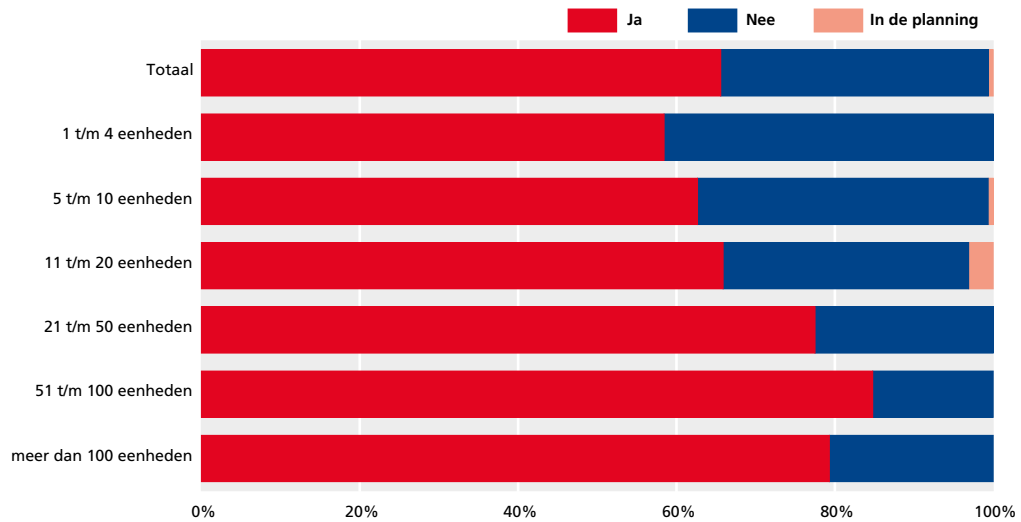
Gebruik boordcomputer bij transportbedrijven (2012)

Bron: TLN

145

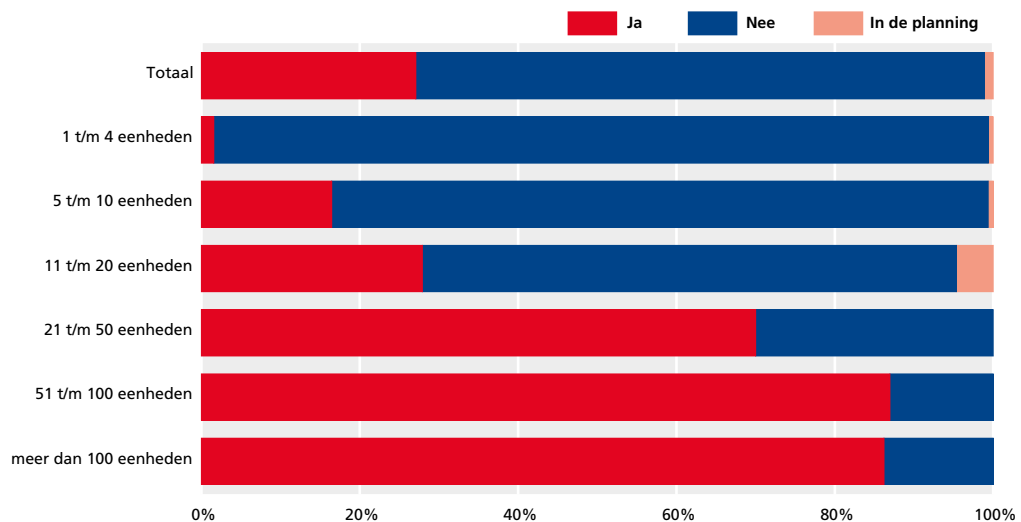
Gebruik van navigatiesystemen bij transportbedrijven (2012)

Bron: TLN

146

Gebruik transport management systeem bij transportbedrijven (2012)

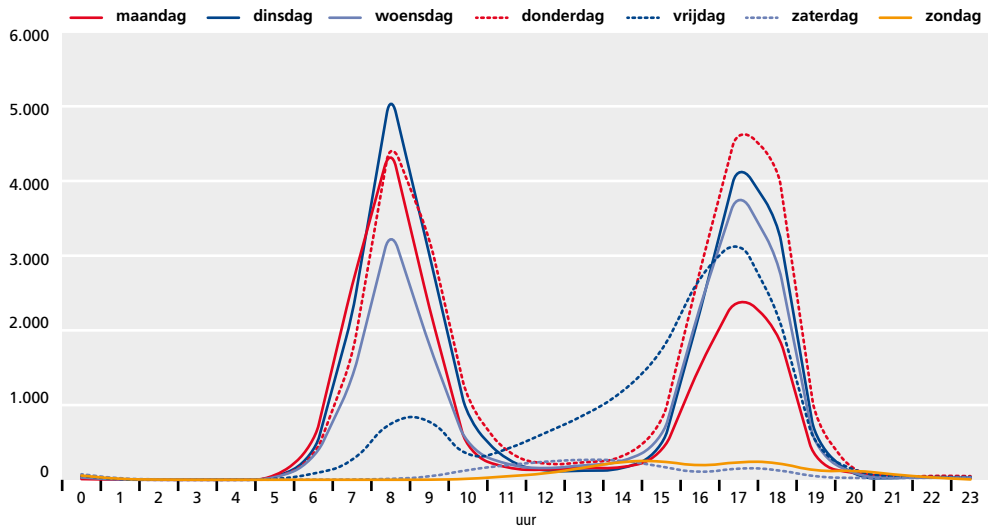
Bron: TLN

Infrastructuur

Grootste aanbod rond 7 uur 's ochtends en 5 uur 's middags

147

Gemiddeld aantal motorvoertuigen op het Nederlandse hoofdwegennet per uur, per telpunt en per dag (2011)

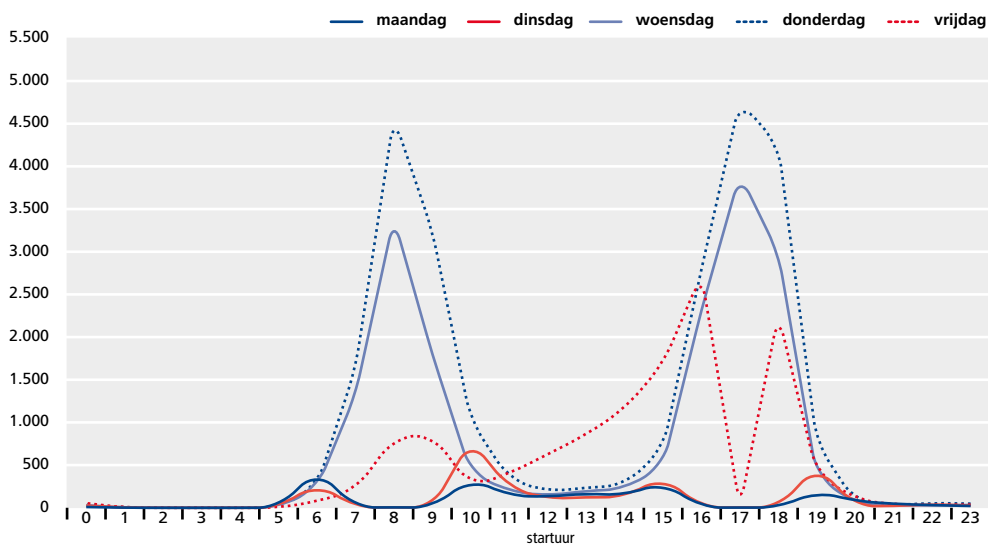

Bron: DVS

Meeste files rond acht uur 's ochtends en vijf uur 's middags

148

Aantal files met bijbehorend startuur per werkdagsoort (2011)

Bron: DVS

Gemiddeld aantal vrachtvoertuigen per werkdag in 2011

- < 2.000
- 2.000 - 4.000
- 4.000 - 8.000
- 8.000 - 16.000
- > 16.000

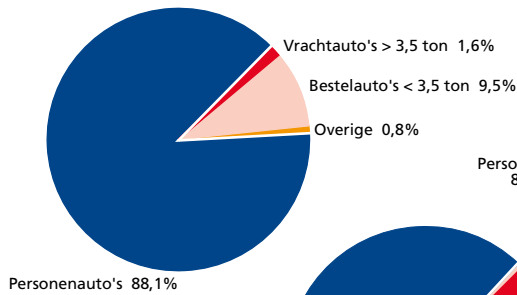
Bron: DVS

Vrachtverkeer legt gering beslag op wegennet

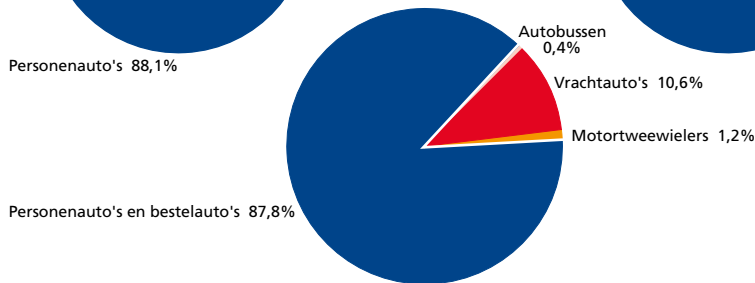
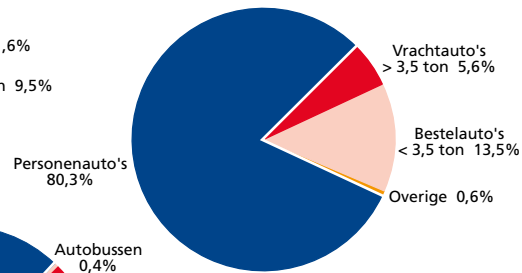
150

Aantallen motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik in Nederland (2011)

Aantallen voertuigen: 8,9 mln

Voertuigkilometers: 129 mld

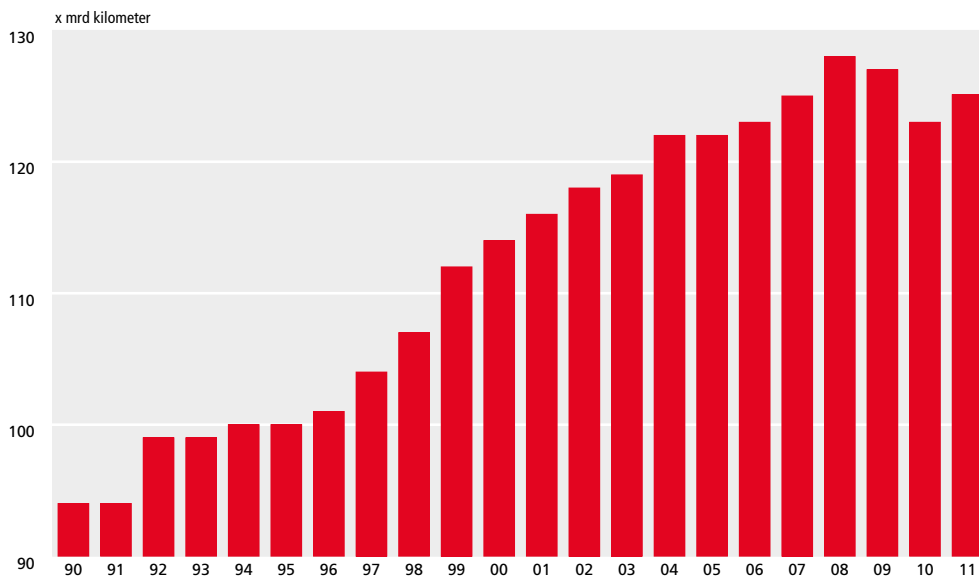
Autosnelweggebruik

* Uitgegaan is van het 'actieve' motorvoertuigenpark, exclusief het aantal motortweewielers en motortweewiel-kilometers. Autosnelweggebruik is indicatief.

Bron: CBS, DVS

151

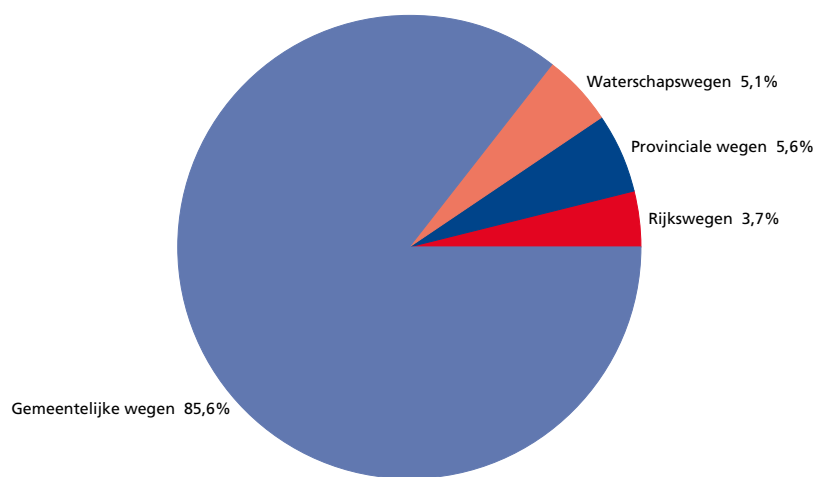
Ontwikkeling motorvoertuigkilometers binnen Nederland (1990-2011)

Inclusief buitenlandse kentekens, exclusief motortweewielers.

Bron: CBS

152 Nederlandse wegekilometers naar wegbeheerder (2012)

Totaal: 139.295 km

Bron: CBS

153 Gemiddeld aantal motorvoertuigen op het Nederlandse hoofdwegenet per telpunt, per dagsoort (2011)

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
Motor/scooter	304	312	316	317	333	277	248
Personenauto	21.873	22.774	22.937	23.337	23.521	18.601	17.071
Vrachtauto							
met of zonder aanhanger	3.179	3.255	3.293	3.282	3.259	1.245	665
Autobus	91	93	90	92	101	63	46
Totaal motorvoertuigen	25.446	26.434	26.636	27.028	27.213	20.186	18.030
Aandeel vrachtauto's	12,5%	12,3%	12,4%	12,1%	12,0%	6,2%	3,7%

Bron: DVS

154 File Top-20 in Nederland (2010-2011)

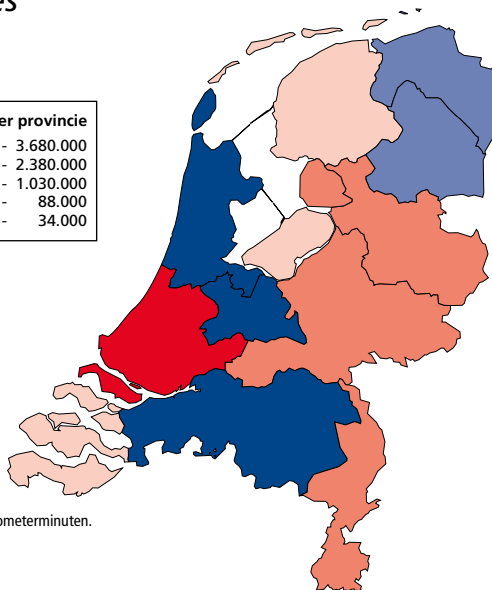
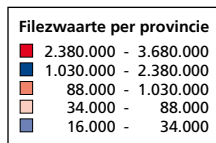
2011 nr.	2010 nr.	Weg	Hoofdrichting	Koplocatie	Filezwaarte 2011	Filezwaarte 2010	toe-/afname
1	1	A4	Delft	Brug over de Oude Rijn	302.784	281.016	8%
2	5	A50	Oss	Ewijk	265.331	189.403	40%
3	4	A20	Gouda	Terbregseplein	175.795	191.540	-8%
4	2	A10	Coenplein	Coenplein	173.422	203.717	-15%
5	10	A15	Ridderkerk	Vaanplein	150.034	136.876	10%
6	41	A9	Amstelveen	Raasdorp	136.238	73.691	85%
7	14	A28	Amersfoort	Den Dolder	136.091	114.694	-
8	11	A27	Almere	Bilthoven	130.630	134.553	-3%
9	66	A4	Amsterdam	Zoeterwoude-Rijndijk	120.488	55.188	118%
10	12	A13	Rotterdam	Kleinpolderplein	113.066	127.373	-11%
11	13	A28	Zwolle	Leusden	109.264	115.957	-6%
12	52	A12	Arnhem	Bunnik	107.986	63.321	71%
13	31	A2	's-Hertogenbosch	Oudenrijn	104.063	84.454	23%
14	19	A16	Rotterdam	Terbregseplein	103.347	108.741	-5%
15	24	A12	Utrecht	Reeuwijk	98.691	95.350	4%
16	20	A27	Breda	Merwededebrug	95.244	105.843	-10%
17	78	A1	Amersfoort	Eembrugge	86.328	46.580	85%
18	8	A12	Arnhem	Driebergen	84.340	147.932	-43%
19	16	A1	Amersfoort	Bunschoten	84.100	112.180	-25%
20	40	A8	Amsterdam	Coenplein	82.715	73.885	12%
Totaal					10.437.738	13.751.244	-24%

Bron: VID

Zuid-Holland meeste last van files

155 Filezwaarte per provincie (2011)

Zuid-Holland	3.680.000
Utrecht	2.380.000
Noord-Holland	1.780.000
Noord-Brabant	1.060.000
Gelderland	1.030.000
Limburg	274.000
Overijssel	107.000
Zeeland	88.000
Flevoland	42.000
Friesland	36.000
Groningen	34.000
Drenthe	16.000

De zwaarte van een file is de cumulatie van het product van tijd en lengte in kilometerminuten.

Bron: DVS

File top-50 op basis van economische schade vrachtverkeer (2011)

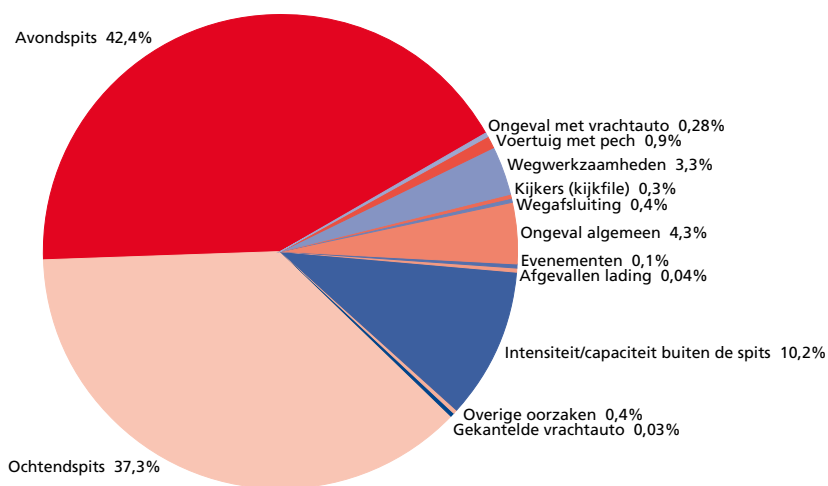
Rangorde	Vracht Weg		Traject		Schade 2010	Schade 2011
	van	naar	tussen		(mln euro)	(mln euro)
1	A50	Arnhem	Oss	Waalbrug en Ewijk	5,2	9,0
2	A15	Rozenburg	Ridderkerk	Charlois/Rhoon en Vaanplein	5,5	8,0
3	A4	Amsterdam	Delft	Hoogmade en Brug Over De Oude Rijn	5,7	7,0
4	A4	Delft	Amsterdam	Leidschendam en Zoeterwoude-Dorp	3,9	5,7
5	A13	Rijswijk	Rotterdam	Overschie en Kleinpolderplein	4,3	4,4
6	A15	Ridderkerk	Gorinchem	Alblasserdam en Papendrecht	2,2	4,4
7	A12	Utrecht	Arnhem	Lunetten en Bunnik	2,8	4,3
8	A15	Rozenburg	Ridderkerk	A15: Rozenburg-C en Rozenburg-C	-	4,2
9	A12	Den Haag	Utrecht	Reeuwijk en Bodegraven	4,1	4,0
10	A20	HoekHolland	Gouda	Crooswijk en Terbregseplein	3,9	3,7
11	A10	De Nieuwe Meer	Coenplein	Coentunnel en Coenplein	3,8	3,6
12	A28	Utrecht	Amersfoort	Maarn en Leusden-Zuid	3,2	3,4
13	A20	HoekHolland	Gouda	Cortlandt-Aquaduct en Nieuwerkerk	-	3,2
14	A12	Arnhem	Utrecht	Arnhem-Noord en Waterberg	0,9	3,0
15	A4	Amsterdam	Delft	Roelofarendsveen en Hoogmade	0,4	2,8
16	A15	Ridderkerk	Rozenburg	Botlektunnel en Spijkenisse	1,5	2,8
17	A27	Gorinchem	Breda	Avelingen en Merwedebrug	-	2,7
18	A28	Zwolle	Amersfoort	Hoevelaken en Amersfoort	1,8	2,6
19	A27	Utrecht	Almere	Utrecht-Noord en Bilthoven	2,1	2,3
20	A28	Utrecht	Amersfoort	De Uithof en Den Dolder	1,7	2,2
21	A12	Den Haag	Utrecht	Gouda en Reeuwijk	1,7	2,2
22	A2	Utrecht	's-Hertogenbosch	Utrecht-Papendorp en Oudenrijn	-	2,1
23	A20	Gouda	HoekHolland	Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel	1,0	2,0
24	A1	Amsterdam	Amersfoort	Industrieterrein Gooimeer en Bussum	-	1,9
25	A27	Utrecht	Gorinchem	Everdingen en Lexmond	2,3	1,9
26	A2	Eindhoven	Maastricht	Kruisdonk en Maastricht	1,8	1,8
27	A1	Amsterdam	Amersfoort	Amersfoort-Noord en Hoevelaken	1,0	1,8
28	A9	Alkmaar	Amstelveen	Haarlem-Zuid en Raasdorp	0,6	1,8
29	A1	Amersfoort	Amsterdam	Eembrug en Eembrugge	0,6	1,7
30	A15	Gorinchem	Ridderkerk	Sliedrecht-Oost en Sliedrecht-West	3,8	1,7
31	A1	Amersfoort	Amsterdam	Amersfoort-Noord en Bunschoten	0,6	1,7
32	A13	Rijswijk	Rotterdam	Tu Delft en Berkel En Rodenrijs	1,4	1,7
33	A28	Utrecht	Amersfoort	Soesterberg en Maarn	2,2	1,7
34	A2	Utrecht	Amsterdam	Utrecht-Papendorp en Utrecht-Centr	-	1,6
35	A20	Gouda	HoekHolland	Terbregseplein en Crooswijk	1,7	1,6
36	A8	Zaandam	Amsterdam	Zaandam en Oostzaan	0,7	1,6
37	A28	Amersfoort	Utrecht	Amersfoort en Leusden	1,0	1,6
38	A1	Amsterdam	Amersfoort	Eemnes en Soest	0,6	1,6
39	A16	Rotterdam	Breda	Moerdijkbrug en Klaverpolder	1,0	1,5
40	A16	Breda	Rotterdam	Moerdijkbrug en 's-Gravendeel	1,6	1,5
41	A27	Almere	Utrecht	Hilversum en Bilthoven	1,6	1,5
42	A27	Gorinchem	Utrecht	Noordeloos en Lexmond	2,0	1,5
43	A15	Ridderkerk	Rozenburg	Vaanplein en Charlois/Rhoon	1,3	1,5
44	A58	Tilburg	Eindhoven	Oirschot en Best	0,5	1,5
45	A58	Tilburg	Eindhoven	Moergestel en Wilhelminakanaal	-	1,4
46	A58	Eindhoven	Tilburg	Wilhelminakanaal en Moergestel	-	1,3
47	A59	Zonzeel	Oss	Wilhelminakanaal en Oosterhout	-	1,3
48	A1	Amersfoort	Amsterdam	Amsterdam-Rijnkanaal en Diemen	-	1,3
49	A2	Maastricht	Eindhoven	Urmond en Born	2,0	1,2
50	A7	Hoorn	Zaandam	Purmerend-Zuid en Wijdewormer	-	1,2

Schade heeft uitsluitend betrekking op het aantal verliesuren door files.

Bron: TNO, EVO/TLN

Meer dan driekwart in ochtend- en avondspits

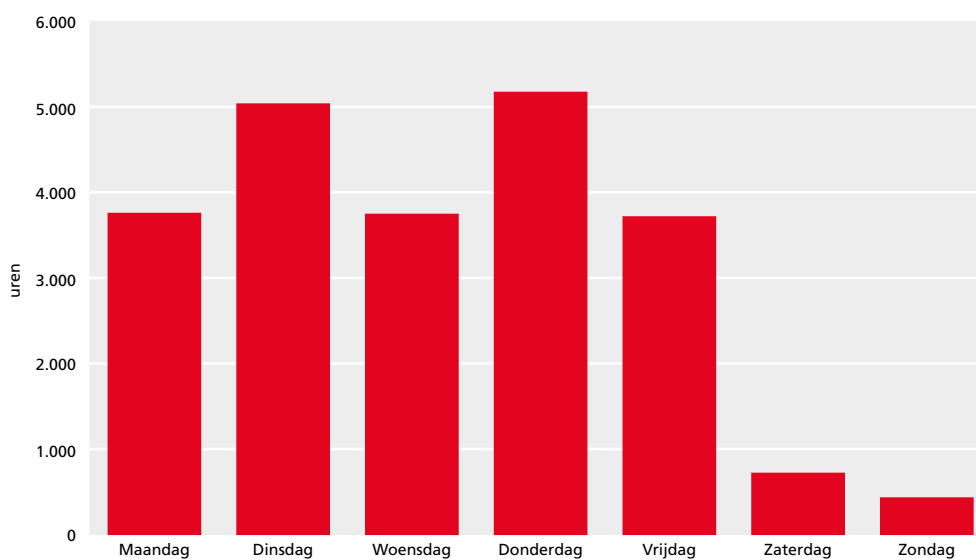
157 Overzicht aantal files naar oorzaak (2011)

Totaal: 103.641

Bron: DVS

158 Totale fileduur in uren, alle files per dagsoort (2011)

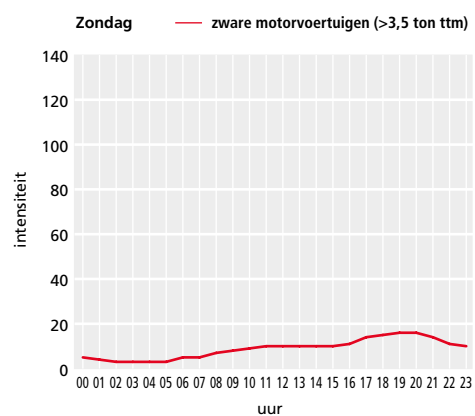
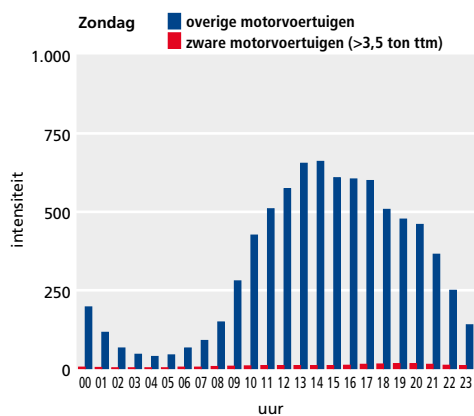
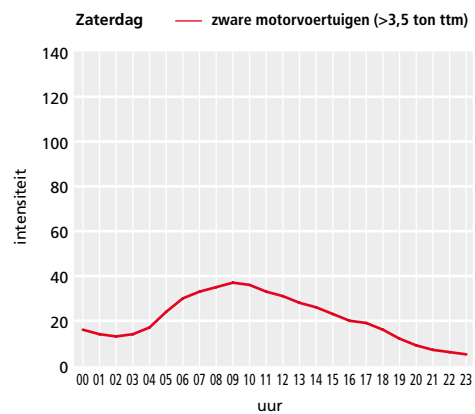
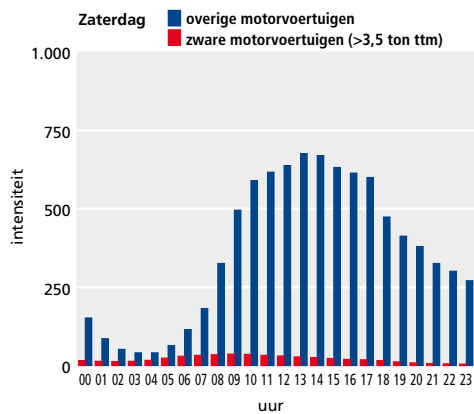
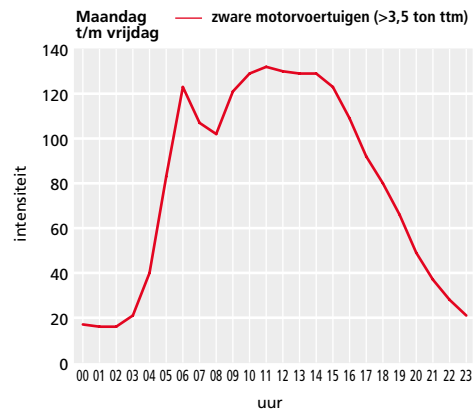
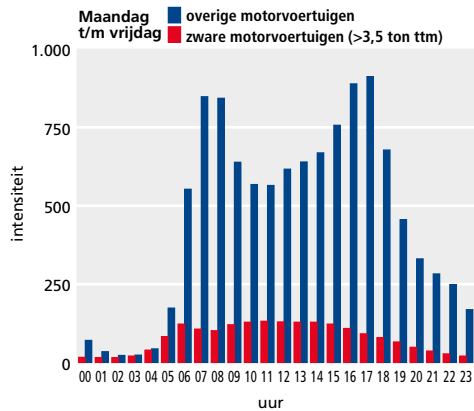

Bron: DVS

Aandeel vrachtverkeer gemiddeld 7%

159

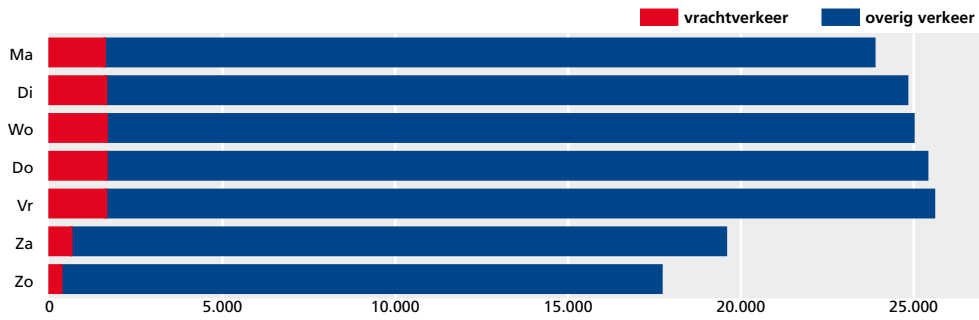
Gemiddelde verkeersintensiteit alle telpunten, per uur op het Nederlandse hoofdwegennet (2011)

Vrachtverkeer inclusief autobussen.

Bron: DVS, bewerking TLN

160 Gemiddelde verkeersintensiteit per etmaal, per telpunt (2011)

Vrachtverkeer met of zonder aanhangwagen.

Bron: DVS

161 Aantal files ontstaan door incident waarbij een vrachtauto betrokken was (2006-2011)

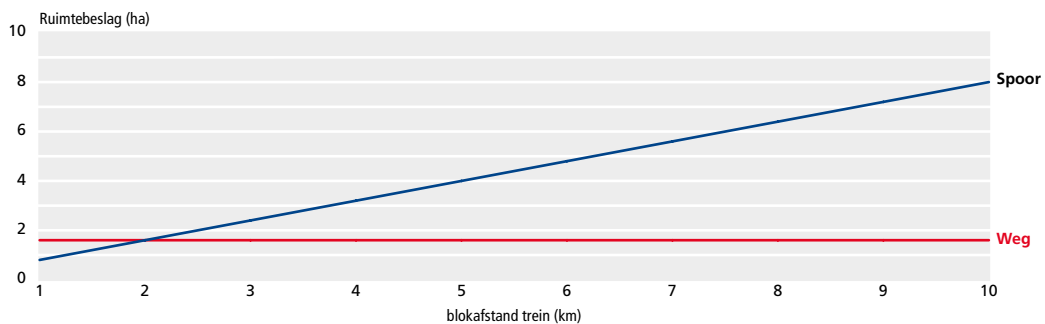
Files, veroorzaakt door:	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ongeval met vrachtauto	188	273	247	182	268	290
Gekantelde vrachtauto	35	50	41	41	33	30
Afgevallen lading ¹⁾	36	32	28	33	41	38
Totaal door vrachtauto	259	355	316	256	342	358
Totaal aantal files	144.123	149.387	129.455	110.041	125.571	103.641
Aandeel files door vrachtauto	0,18%	0,24%	0,24%	0,23%	0,27%	0,35%

1) Inclusief andere motorvoertuigen.

Bron: DVS

Meer ruimtebeslag bij grote blokfstand

162 Ruimtebeslag 30 vrachtautoladingen bij vervoer over spoor of weg, naar blokfstand trein

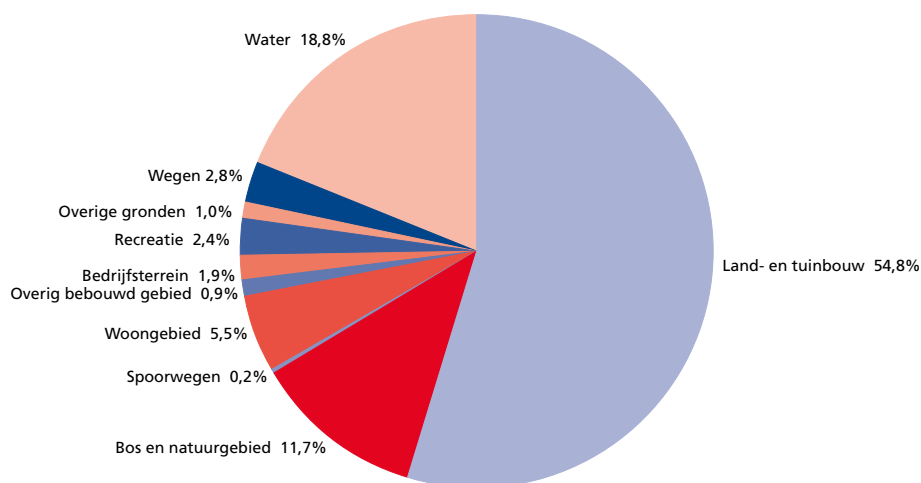

Bron: TLN

Nog geen 3 procent voor weginfrastructuur

163

Bodemgebruik in Nederland (2008)

Totaal: 4.154 ha

Bron: CBS

164

Ontwikkeling Rijksuitgaven verkeersvoorzieningen (2013-2028)

x mln euro	Regionale en lokale						Totaal
	Hoofdwegen	Spoorwegen	infrastructuur	Vaarwegen	Megaprojecten ¹⁾	Overige uitgaven	
2013	2.729	2.198	136	844	54	274	6.234
2014	3.072	2.389	262	872	23	255	6.873
2015	2.158	2.584	153	787	11	248	5.941
2016	2.871	2.451	257	730	4	237	6.550
2017	2.466	2.559	399	667	3	253	6.347
2018	2.266	2.493	355	647	3	271	6.034
2019	2.901	2.121	233	630	2	401	6.289
2020	3.282	2.031	79	509	2	424	6.327
2021	2.200	1.765	144	682	12	903	5.705
2022	2.308	1.521	144	647	0	1.337	5.956
2023	1.950	1.627	144	638	0	1.610	5.969
2024	1.769	1.653	0	591	0	1.857	5.870
2025	1.298	1.445	0	704	0	2.368	5.816
2026	1.239	1.479	0	747	0	2.354	5.818
2027	1.178	1.474	0	765	0	2.401	5.818
2028	1.167	1.472	0	511	0	2.662	5.812

1) Betuweroute, Westerscheldetunnel, HSL, Project Mainportontwikkeling Rotterdam.

Bron: Rijksbegroting 2013, Infrastructuurfonds

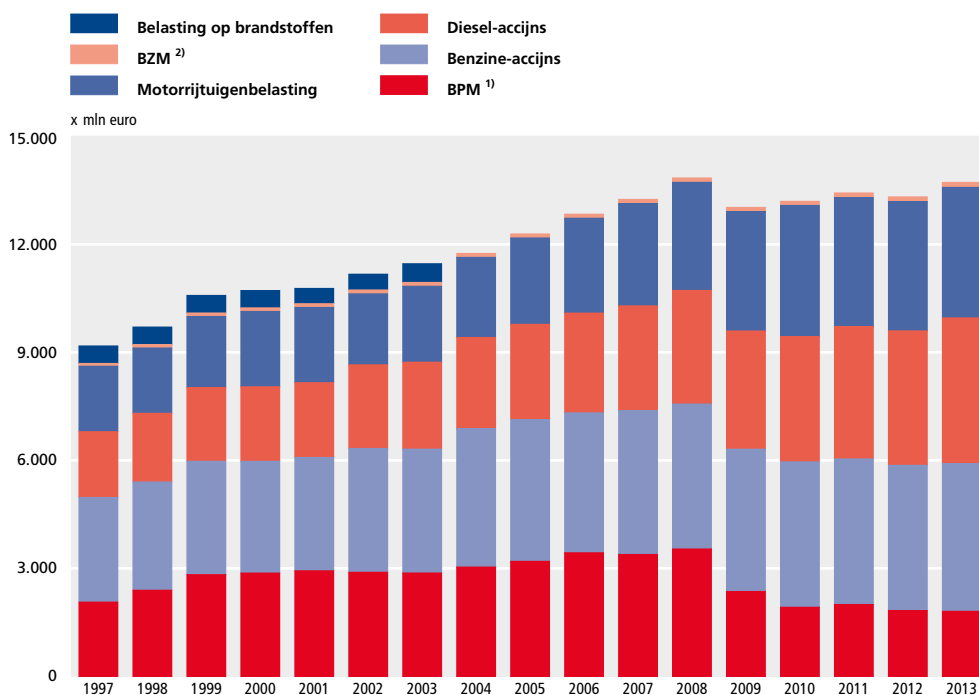
165 Rijksinkomsten uit het wegverkeer (1990-2013)

(x mln euro)	Totaal wegverkeer					
	1990	2000	2005	2011	2012	2013
Rijksinkomsten weggebruikers						
Belasting personenauto's en motorrijwielen	1.187	2.872	3.198	1.999	1.831	1.810
Accijns op benzine	1.682	3.103	3.935	4.043	4.033	4.100
Accijns op diesel en LPG	797	2.069	2.645	3.665	3.733	4.047
Motorrijtuigenbelasting	933	2.092	2.399	3.586	3.586	3.624
Belasting op zware motorvoertuigen	-	99	111	133	134	137
Belasting op brandstoffen (milieu)	-	482	-	-	-	-
Totaal	4.598	10.717	12.288	13.426	13.317	13.718

Rijksinkomsten uit wegverkeer exclusief inkomsten uit btw, verkeersboetes en assurantiebelasting verzekeringen.

Bron: Miljoenennota

166 Rijksinkomsten uit wegverkeer (1997-2013)

1) Belasting op personenauto's en motorrijwielen.
2) Belasting op zware motorrijtuigen (Eurovignet).

Bron: Miljoenennota

Vergelijking infrastructuur in Europa (2009)

	Wegennet (km)					Spoor- wegen	Vaar- wegen
	Snel- wegen	Nationale wegen	Provinciale wegen	Overige wegen	Totaal wegen		
België	1.763	12.760	1.349	138.000	153.872	3.582	1.516
Bulgarije	418	2.975	16.044	:	:	4.097	470
Tsjechië	729	6.198	48.791	74.919	130.637	9.468	664
Denemarken	1.130	2.707	69.737	:	:	2.646	:
Duitsland	12.813	39.887	178.269	:	:	33.707	7.565
Estland	100	3.893	12.427	41.911	58.331	787	320
Ierland	663	4.780	11.631	78.958	96.032	1.919	:
Griekenland	1.103	10.189	30.864	75.600	117.756	2.552	6
Spanje	14.021	11.612	139.833	501.053	666.519	15.837	70
Frankrijk	11.163	9.768	377.986	642.256	1.041.173	29.841	5.372
Italië	6.661	19.375	154.513	:	:	17.022	1.562
Cyprus	257	2.136	2.834	4.203	9.430	:	:
Letland	0	1.653	5.327	58.668	65.648	1.897	12
Litouwen	309	6.358	14.591	50.680	71.938	1.767	290
Luxemburg	152	837	1.891	:	:	275	37
Hongarije	1.273	6.802	23.303	166.142	197.519	7.609	1.439
Malta	0	184	665	1.379	2.228	:	:
Nederland	2.631	2.445	7.836	123.914	136.826	2.886	6.183
Oostenrijk	1.696	10.003	23.653	88.666	124.018	5.039	351
Polen	849	17.928	28.403	221.826	269.006	19.702	3.638
Portugal	2.705	5.976	4.431	:	:	2.842	124
Roemenië	321	16.182	65.210	:	:	10.777	1.779
Slovenië	747	911	5.117	32.225	39.001	1.228	:
Slowakije	391	3.496	14.050	25.942	43.879	3.622	172
Finland	765	12.563	13.537	51.295	78.160	5.919	8.018
Zweden	1.891	13.462	83.131	122.378	220.862	11.149	390
Verenigd Koninkrijk	3.674	49.040	122.542	244.340	419.595	16.175	1.065
Kroatië	1.097	6.960	10.939	10.347	29.343	2.722	:
Macedonië	251	660	3.771	9.258	13.940	699	:
Turkije	2.036	31.271	30.948	298.405	362.660	9.594	:
IJsland	11	4.934	2.920	5.007	12.872	:	:
Noorwegen	344	27.477	27.281	38.589	93.691	4.199	:
Zwitserland	1.406	383	18.050	51.615	71.454	3.597	:

Bron: EUROSTAT

Indicatie van toltarieven voor personenauto's en vrachtautocombinaties op autosnelwegen in diverse landen (2012)

Traject	Tol in euro per voertuigtype		Km	Tol in eurocent per kilometer		Factor
	auto	vracht		auto	vracht	
Frankrijk						
Lille - Paris	15,40	45,30	224	6,88	20,22	2,94
Paris - Lyon	32,30	108,30	465	6,95	23,29	3,35
Lyon - Fréjustunnel	22,50	75,30	211	10,66	35,69	3,35
Narbonne - Toulouse	13,20	37,90	155	8,52	24,45	2,87
Italië						
Milano - Napoli	50,60	122,90	777	6,51	15,82	2,43
Torino - Trieste	38,00	92,30	546	6,96	16,90	2,43
Brenner - Modena	21,70	52,60	324	6,70	16,23	2,42
Mont-blanc tunnel en Fréjustunnel (retour)	49,10	451,30	-	-	-	9,19
Spanje						
Bilbao - Zaragoza	27,85	58,70	308	9,04	19,06	2,11
Valencia - Alicante	18,40	28,05	179	10,28	15,67	1,52
Bilbao - Tudela/A15	20,90	44,15	230	9,09	19,20	2,11
Oostenrijk						
Brenner (Innsbruck-Amras-Brenner)	8,00	52,65	35	22,86	150,43	6,58
Arlberg (St.Anton/Arlberg-Langen/Arlberg)	8,50	19,49	16	53,13	121,81	2,29
Tauern (Flachau-Rennweg)	9,50	30,47	47	20,21	64,83	3,21
Zwitserland						
Basel - Chiasso	35,00	214,00	286	12,24	74,83	6,11
Duitsland						
Köln - Frankfurt	-	29,61	191	-	15,50	-
Hamburg - München	-	120,13	775	-	15,50	-
Aachen - Berlin	-	99,05	639	-	15,50	-

Oostenrijk - Euro 4 en 5, exclusief kilometerheffing.

Zwitserland - vrachtauto van 40 ton ttm, Euro 4, 5 en 6, exclusief kilometerheffing.

Duitsland - Mauttarief EEV / Euro 5 =>4 assen.

Bron: TLN

Milieu

169

Energieverbruik en emissies door wegverkeer in Nederland (1980-2011)

Energieverbruik (x mln liter)	1980	1985	1990	2009	2010	2011 ¹⁾
Personenauto's						
- benzine	4.537	4.165	4.207	5.330	5.328	5.469
- diesel	356	747	1.082	2.157	2.102	2.152
- LPG	896	1.336	1.415	444	413	402
Autobussen						
- diesel	196	196	207	214	211	205
Vrachtauto's						
- diesel	1.114	1.060	1.132	867	830	806
Trekkers						
- diesel	578	631	768	1.470	1.424	1.441
Bestelauto's						
- benzine	248	207	190	23	21	21
- diesel	197	302	620	1.565	1.556	1.548
- LPG	45	63	61	28	28	30
Speciale voertuigen						
- benzine	16	24	9	3	3	3
- diesel	154	112	99	212	213	211
Emissies (x mln kg)						
Personenauto's						
- kooldioxyde	13.134	13.996	15.185	19.065	18.882	19.330
- stikstofoxyden	160,8	159,5	137,6	35,2	32,5	30,4
- zwaveldioxyde	3,42	3,81	4,51	0,20	0,20	0,21
Autobussen						
- kooldioxyde	519	518	551	575	573	559
- stikstofoxyden	9,6	9,8	9,6	4,2	3,9	3,5
- zwaveldioxyde	1,04	0,63	0,59	0,00	0,00	0,00
Vrachtauto's						
- kooldioxyde	2.953	2.794	3.024	2.302	2.206	2.146
- stikstofoxyden	51,4	45,4	44,1	19,4	17,9	16,9
- zwaveldioxyde	5,87	3,38	3,22	0,01	0,01	0,01
Trekkers						
- kooldioxyde	1.521	1.660	2.047	3.901	3.781	3.830
- stikstofoxyden	35,6	38,2	33,0	34,1	31,6	30,6
- zwaveldioxyde	3,05	2,02	2,18	0,02	0,02	0,02
Bestelauto's						
- kooldioxyde	1.177	1.388	2.202	4.254	4.229	4.209
- stikstofoxyden	13,8	13,7	14,7	14,1	13,4	12,7
- zwaveldioxyde	1,12	1,04	1,83	0,03	0,03	0,03
Speciale voertuigen						
- kooldioxyde	444	351	287	575	578	573
- stikstofoxyden	5,9	4,4	4,0	5,6	5,6	5,5
- zwaveldioxyde	0,82	0,37	0,29	0,00	0,00	0,00

1) Emissies 2010 voorlopig cijfer.
Energieverbruik wegverkeer o.b.v. raming.

Bron: CBS

Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010)

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
Kooldioxide (CO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	167.700	178.800	179.900	189.500	186.100	197.700	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	7.600	8.200	7.400	7.900	8.100	9.200	4,7%
Raffinaderijen	11.000	11.700	12.100	11.800	10.800	10.600	5,4%
Industrie, totaal	39.500	35.200	32.900	33.300	30.600	33.600	17,0%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4.200	4.200	4.400	3.700	3.400	3.600	1,8%
Bouwmaterialenindustrie	3.000	2.800	2.900	2.400	2.200	2.200	1,1%
Chemische industrie	21.000	16.900	15.500	16.100	15.100	17.100	8,6%
Basismetalenindustrie	7.600	7.800	6.400	7.300	6.100	6.900	3,5%
Overige industrie	3.800	3.600	3.700	3.800	3.800	3.900	2,0%
Huishoudens	21.100	22.500	20.500	19.400	19.500	22.400	11,3%
Energiesector	41.700	49.600	50.900	54.600	55.200	58.400	29,5%
Handel, Diensten, Overheid	8.600	10.100	8.900	11.200	11.300	13.200	6,7%
Milieudienstverlening	4.600	5.300	7.200	7.900	8.400	8.500	4,3%
Overige stationaire bronnen	600	800	700	800	600	700	0,4%
Mobiele bronnen, totaal	33.000	35.500	39.400	42.500	41.500	41.100	20,8%
Mobiele bronnen in de landbouw	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	0,6%
Wegverkeer	23.526	25.488	28.085	31.310	30.990	30.583	15,5%
<i>aandeel wegverkeer:</i>	<i>14,0%</i>	<i>14,3%</i>	<i>15,6%</i>	<i>16,5%</i>	<i>16,7%</i>	<i>15,5%</i>	
waarvan personenauto's	15.185	15.841	17.356	19.156	19.065	18.882	9,6%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	<i>64,5%</i>	<i>62,2%</i>	<i>61,8%</i>	<i>61,2%</i>	<i>61,5%</i>	<i>61,7%</i>	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5.071	5.864	5.877	6.354	6.203	5.987	3,0%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	<i>21,6%</i>	<i>23,0%</i>	<i>20,9%</i>	<i>20,3%</i>	<i>20,0%</i>	<i>19,6%</i>	
Binnenvaart	1.900	1.900	2.100	2.000	1.700	1.800	0,9%
Spoorwegen	100	100	100	100	100	100	0,1%
Luchtvaart	300	500	600	700	700	700	0,4%
Visserij	900	1.000	900	400	400	400	0,2%
Zeevaart	3.600	3.700	4.600	4.900	4.800	4.800	2,4%
Overige mobiele bronnen	1.600	1.800	2.000	2.000	1.900	1.700	0,9%

Bron: CBS

Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010), vervolg

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
Zwaveloxide (SO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	243,3	182,8	138,5	91,9	77,2	69,4	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,0	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1%
Raffinaderijen	67,1	61,2	33,1	25,7	17,9	12,7	18,3%
Industrie, totaal	51,1	29,9	13,4	14,5	10,0	12,2	17,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1,8	1,1	0,5	0,7	0,5	0,5	0,7%
Bouwmaterialeindustrie	10,1	4,9	2,7	2,9	2,8	3,0	4,3%
Chemische industrie	19,9	11,5	3,1	3,3	2,2	2,1	3,0%
Basismetaleindustrie	14,6	11,9	7,0	7,1	4,0	6,1	8,8%
Overige industrie	4,6	0,5	0,2	0,5	0,5	0,5	0,7%
Huishoudens	1,1	0,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,9%
Energiesector	45,6	17,2	15,1	6,3	6,3	6,7	9,7%
Handel, Diensten, Overheid	2,0	0,9	0,5	0,2	0,1	0,0	0,0%
Milieudienstverlening	4,6	0,6	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,6	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0%
Mobiele bronnen, totaal	70,2	71,2	74,7	44,2	41,8	36,7	52,9%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,2	1,2	1,2	0,6	0,3	0,1	0,1%
Wegverkeer	12,6	12,1	3,0	0,3	0,3	0,3	0,4%
aandeel wegverkeer:	5,2%	6,6%	2,2%	0,3%	0,4%	0,4%	
waarvan personenauto's	4,5	3,5	1,2	0,2	0,2	0,2	0,3%
aandeel in wegverkeer:	35,7%	29,0%	40,5%	71,4%	71,4%	74,1%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5,4	5,6	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
aandeel in wegverkeer:	42,7%	46,2%	33,9%	10,7%	10,7%	11,1%	
Binnenvaart	1,9	1,9	2,1	1,2	0,9	0,5	0,7%
Spoorwegen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0%
Luchtvaart	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1%
Visserij	1,0	1,1	0,9	0,3	0,1	0,1	0,1%
Zeevaart	51,7	53,2	65,5	41,1	39,8	35,6	51,3%
Overige mobiele bronnen	1,5	1,5	1,6	0,7	0,3	0,1	0,1%

Bron: CBS

Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010), vervolg

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
Koolmonoxide (CO)							
Totaal (stationair + mobiel)	1.138,6	929,3	773,9	651,5	598,5	593,6	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5	1,6	0,3%
Raffinaderijen	4,9	2,2	2,8	5,3	5,7	6,3	1,1%
Industrie, totaal	267,5	212,7	157,9	148,5	112,3	120,0	20,2%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,1	7,3	3,6	4,4	4,1	4,0	0,7%
Bouwmaterialeindustrie	5,6	18,9	19,6	2,2	5,1	4,8	0,8%
Chemische industrie	23,9	34,6	26,5	15,8	11,8	11,8	2,0%
Basismetaleindustrie	225,3	148,7	106,1	121,9	87,4	95,3	16,1%
Overige industrie	6,6	3,2	2,1	4,2	4,0	4,1	0,7%
Huishoudens	74,2	72,8	54,1	58,6	58,4	59,0	9,9%
Energiesector	6,5	9,1	16,0	5,2	4,0	4,4	0,7%
Handel, Diensten, Overheid	2,7	2,8	2,3	3,1	3,2	3,7	0,6%
Milieudienstverlening	4,0	2,7	2,8	2,1	1,9	1,9	0,3%
Overige stationaire bronnen	0,3	0,3	0,5	1,0	0,2	0,7	0,1%
Mobiele bronnen, totaal	777,4	625,3	536,2	426,4	411,3	396,1	66,7%
Mobiele bronnen in de landbouw	5,2	4,7	4,5	3,3	3,1	3,0	0,5%
Wegverkeer	696,6	522,9	425,0	318,8	305,6	292,0	49,2%
<i>aandeel wegverkeer:</i>							
waarvan personenauto's	61,2%	56,3%	54,9%	48,9%	51,1%	49,2%	
<i>aandeel in wegverkeer:</i>							
waarvan vrachtauto's en trekkers	84,1%	80,7%	80,2%	80,9%	81,4%	81,3%	40,0%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>							
Binnenvaart	20,4	18,5	12,3	14,6	14,8	14,7	2,5%
Spoorwegen	2,9%	3,5%	2,9%	4,6%	4,8%	5,0%	
Luchtvaart	22,1	22,9	26,2	27,4	26,2	26,3	4,4%
Visserij	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1%
Zeevaart	4,2	4,7	4,3	4,0	4,0	4,1	0,7%
Overige mobiele bronnen	2,2	2,5	2,2	1,1	1,0	0,9	0,2%
	14,2	14,6	17,9	19,4	18,9	17,1	2,9%
	32,5	52,8	55,7	52,0	52,2	52,4	8,8%

Bron: CBS

Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010), vervolg

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)							
Totaal (stationair + mobiel)	694,9	601,7	541,0	444,1	409,9	393,2	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	56,8	60,4	51,6	43,1	41,7	41,7	10,6%
Raffinaderijen	18,8	17,0	10,3	8,5	6,2	5,6	1,4%
Industrie, totaal	78,7	56,5	34,0	31,4	27,3	29,7	7,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,8	5,6	3,6	3,0	2,7	2,8	0,7%
Bouwmaterialeindustrie	16,3	8,0	5,1	5,9	5,7	5,3	1,3%
Chemische industrie	38,7	28,1	15,1	13,1	11,5	12,6	3,2%
Basismetaleindustrie	7,8	9,8	6,6	6,7	4,9	6,5	1,7%
Overige industrie	8,1	5,0	3,5	2,6	2,5	2,6	0,7%
Huishoudens	20,3	20,9	18,4	12,9	12,1	12,7	3,2%
Energiesector	85,0	66,3	55,6	29,7	28,4	27,7	7,0%
Handel, Diensten, Overheid	12,2	12,9	11,3	11,2	10,8	11,9	3,0%
Milieudienstverlening	7,1	4,4	4,5	4,4	4,6	4,7	1,2%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,4	1,0	0,9	0,6	0,8	0,2%
Mobiele bronnen, totaal	415,3	362,9	354,3	302,1	278,3	258,3	65,7%
Mobiele bronnen in de landbouw	14,5	14,5	14,4	11,1	10,5	10,1	2,6%
Wegverkeer	243,1	187,4	155,0	124,3	113,6	105,9	26,9%
<i>aandeel wegverkeer:</i>	<i>35,0%</i>	<i>31,1%</i>	<i>28,7%</i>	<i>28,0%</i>	<i>27,7%</i>	<i>26,9%</i>	
waarvan personenauto's	137,6	91,8	65,9	37,6	35,2	32,5	8,3%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	<i>56,6%</i>	<i>49,0%</i>	<i>42,5%</i>	<i>30,3%</i>	<i>31,0%</i>	<i>30,7%</i>	
waarvan vrachtauto's en trekkers	77,1	68,9	59,4	60,3	53,5	49,5	12,6%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	<i>31,7%</i>	<i>36,8%</i>	<i>38,3%</i>	<i>48,5%</i>	<i>47,1%</i>	<i>46,7%</i>	
Binnenvaart	30,7	27,3	30,0	28,6	23,8	25,3	6,4%
Spoorwegen	1,6	1,7	2,1	1,6	1,2	1,9	0,5%
Luchtvaart	1,4	1,8	2,4	2,9	2,7	2,8	0,7%
Visserij	16,5	18,2	15,9	8,1	7,3	6,9	1,8%
Zeevaart	88,5	90,9	110,8	110,2	105,6	93,9	23,9%
Overige mobiele bronnen	19,1	21,1	23,7	15,5	13,6	11,5	2,9%

Bron: CBS

Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010), vervolg

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
Fijn stof (PM10)							
Totaal (stationair + mobiel)	73,83	56,54	46,51	37,81	35,67	34,62	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	4,83	4,82	5,20	5,95	5,99	6,07	17,5%
Raffinaderijen	6,46	4,78	3,34	1,36	0,55	0,29	0,8%
Industrie, totaal	26,17	16,31	9,07	7,58	7,63	7,93	22,9%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4,50	2,47	2,06	1,99	1,94	1,95	5,6%
Bouwmaterialeindustrie	3,46	2,77	1,59	1,61	1,60	1,61	4,7%
Chemische industrie	4,42	3,58	1,54	0,90	1,34	1,42	4,1%
Basismetaleindustrie	10,25	6,14	2,64	1,86	1,59	1,74	5,0%
Overige industrie	3,54	1,35	1,23	1,22	1,16	1,21	3,5%
Huishoudens	4,41	4,15	3,48	3,25	3,16	3,15	9,1%
Energiesector	1,49	0,56	0,30	0,31	0,32	0,23	0,7%
Handel, Diensten, Overheid	1,84	1,41	1,35	1,07	0,94	0,98	2,8%
Milieudienstverlening	0,90	0,09	0,03	0,05	0,04	0,05	0,1%
Overige stationaire bronnen	1,03	1,07	1,31	1,40	1,26	1,21	3,5%
Mobiele bronnen, totaal	26,71	23,35	22,43	16,84	15,78	14,70	42,5%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,32	1,19	1,04	0,61	0,56	0,52	1,5%
Wegverkeer*	13,42	10,18	8,08	5,41	4,91	4,42	12,8%
<i>aandeel wegverkeer:</i>	18,2%	18,0%	17,4%	14,3%	13,8%	12,8%	
waarvan personenauto's	5,19	3,59	3,07	2,20	2,05	1,85	5,3%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	38,7%	35,3%	38,0%	40,7%	41,8%	41,9%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	4,09	3,49	1,93	0,91	0,72	0,59	1,7%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	30,5%	34,3%	23,9%	16,8%	14,7%	13,3%	
Binnenvaart	1,36	1,37	1,36	1,09	0,91	0,92	2,7%
Spoorwegen	0,06	0,06	0,07	0,05	0,04	0,06	0,2%
Luchtvaart	0,03	0,04	0,05	0,06	0,05	0,05	0,1%
Visserij	0,39	0,43	0,38	0,19	0,17	0,16	0,5%
Zeevaart	6,13	6,30	7,72	6,12	5,92	5,47	15,8%
Overige mobiele bronnen	1,95	1,64	1,41	0,73	0,64	0,55	1,6%

Emissies PM10 en NMVOS m.b.t. personenauto's, vrachtauto's en trekkers geschat (gewogen) o.b.v. totalen wegverkeer.

Bron: CBS

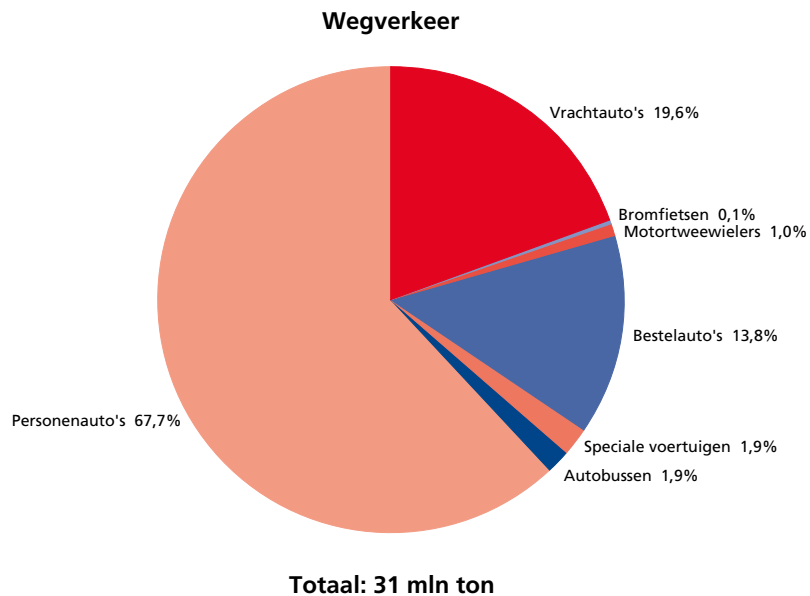
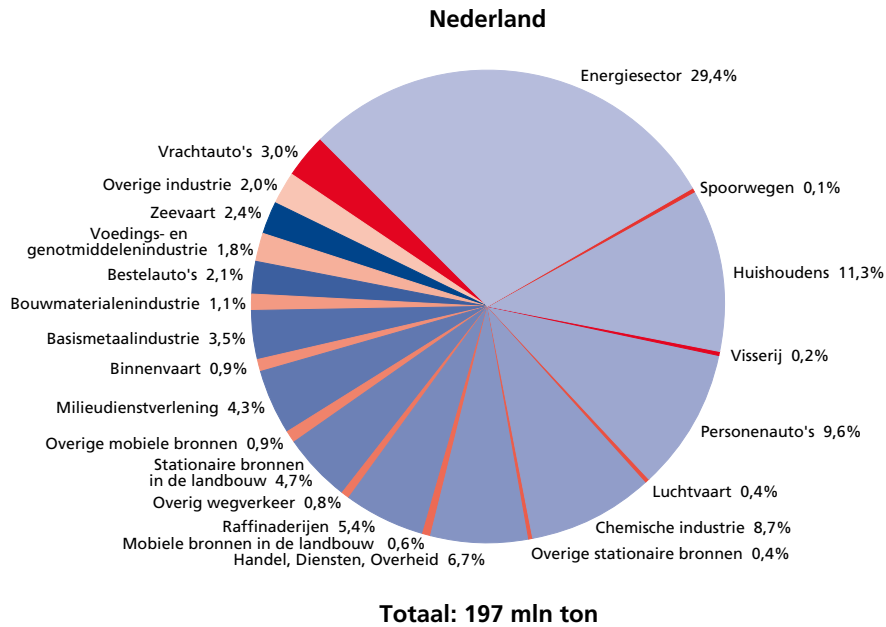
Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen (1990-2010), vervolg

(x mln kg)	1990	1995	2000	2008	2009	2010	aandeel
vluchtige organische stoffen (NMVOS)							
Totaal (stationair + mobiel)	479,06	339,53	240,48	164,27	154,77	152,81	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,80	1,91	1,78	1,77	1,79	1,98	1,3%
Raffinaderijen	15,32	11,89	14,04	7,62	6,70	7,09	4,6%
Industrie, totaal	135,06	89,29	56,47	37,33	33,58	34,46	22,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,56	6,98	6,39	5,69	5,37	5,46	3,6%
Bouwmateriële industrie	5,40	3,29	3,28	1,98	2,00	2,07	1,4%
Chemische industrie	34,23	19,36	13,28	7,72	6,54	6,63	4,3%
Basismetale industrie	5,20	3,77	2,19	1,60	1,37	1,57	1,0%
Overige industrie	82,68	55,89	31,33	20,34	18,30	18,72	12,3%
Huishoudens	39,26	39,81	33,79	32,99	32,54	32,50	21,3%
Energiesector	17,14	14,79	13,82	7,98	8,25	7,44	4,9%
Handel, Diensten, Overheid	51,52	31,47	17,14	20,58	20,41	21,15	13,8%
Milieudienstverlening	1,91	2,53	1,72	1,12	1,08	0,94	0,6%
Overige stationaire bronnen	21,93	17,20	14,44	8,42	7,23	7,08	4,6%
Mobiele bronnen, totaal	195,13	130,63	87,28	46,45	43,18	40,17	26,3%
Mobiele bronnen in de landbouw	2,65	2,42	2,26	1,31	1,20	1,11	0,7%
Wegverkeer	175,60	109,03	67,29	33,11	30,80	30,87	20,2%
<i>aandeel wegverkeer:</i>	36,7%	32,1%	28,0%	20,2%	19,9%	20,2%	
waarvan personenauto's	124,42	70,87	41,96	22,76	22,76	22,55	14,8%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	70,9%	65,0%	62,4%	68,7%	73,9%	73,0%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	9,54	7,86	4,30	2,57	2,31	1,57	1,0%
<i>aandeel in wegverkeer:</i>	5,4%	7,2%	6,4%	7,8%	7,5%	5,1%	
Binnenvaart	8,05	9,36	7,54	4,28	3,96	3,83	2,5%
Spoorwegen	0,07	0,08	0,09	0,07	0,05	0,08	0,1%
Luchtvaart	0,47	0,48	0,42	0,41	0,38	0,38	0,2%
Visserij	0,73	0,80	0,70	0,36	0,32	0,30	0,2%
Zeevaart	2,73	2,80	3,42	3,24	3,08	2,78	1,8%
Overige mobiele bronnen	4,83	5,66	5,56	3,68	3,39	3,09	2,0%

Emissies PM10 en NMVOS m.b.t. personenauto's, vrachtauto's en trekkers geschat (gewogen) o.b.v. totalen wegverkeer.

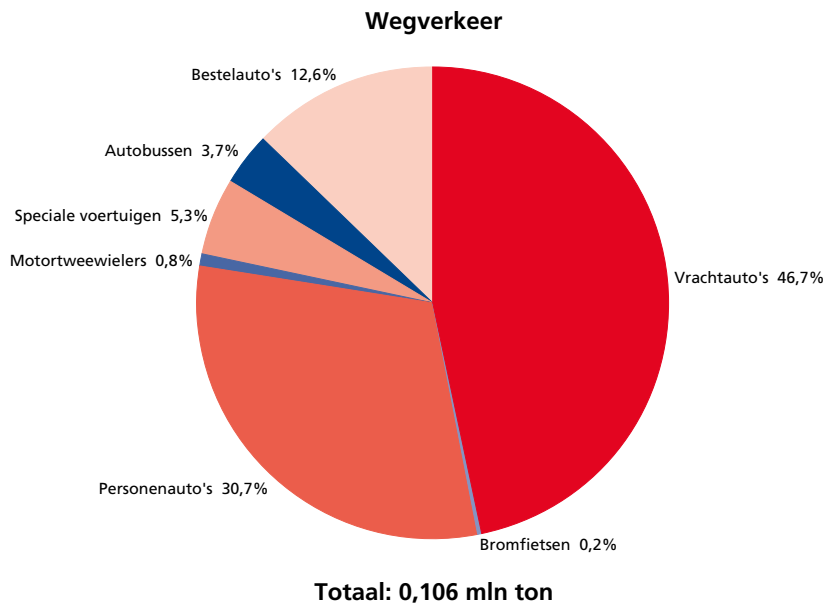
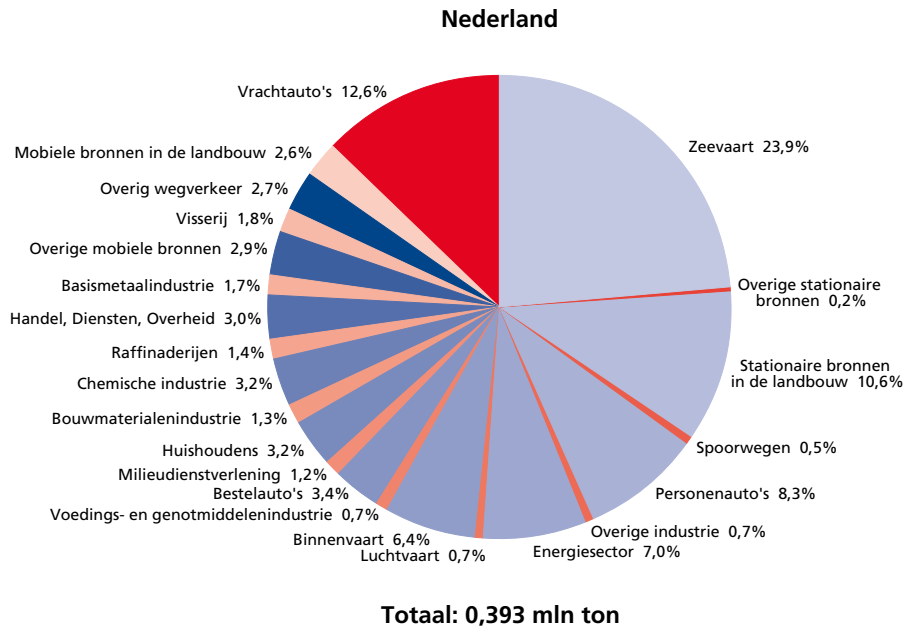
Bron: CBS

171 Verdeling CO₂-uitstoot in Nederland (2010)

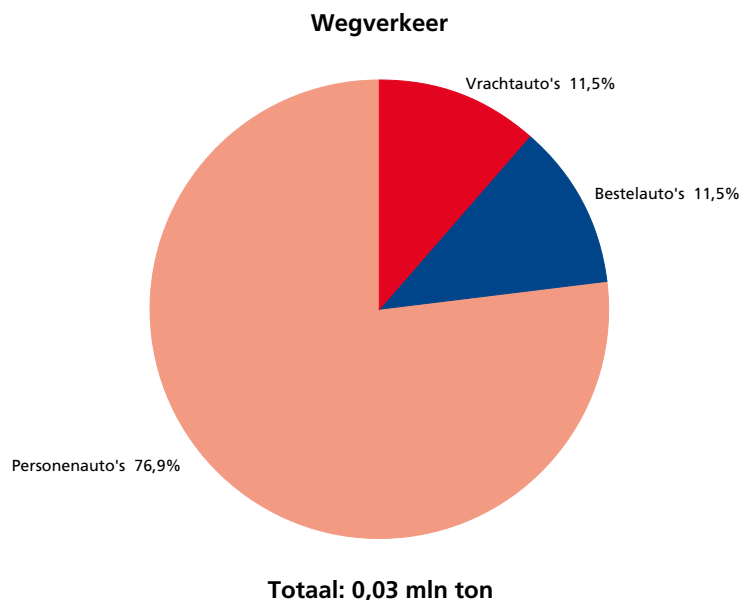
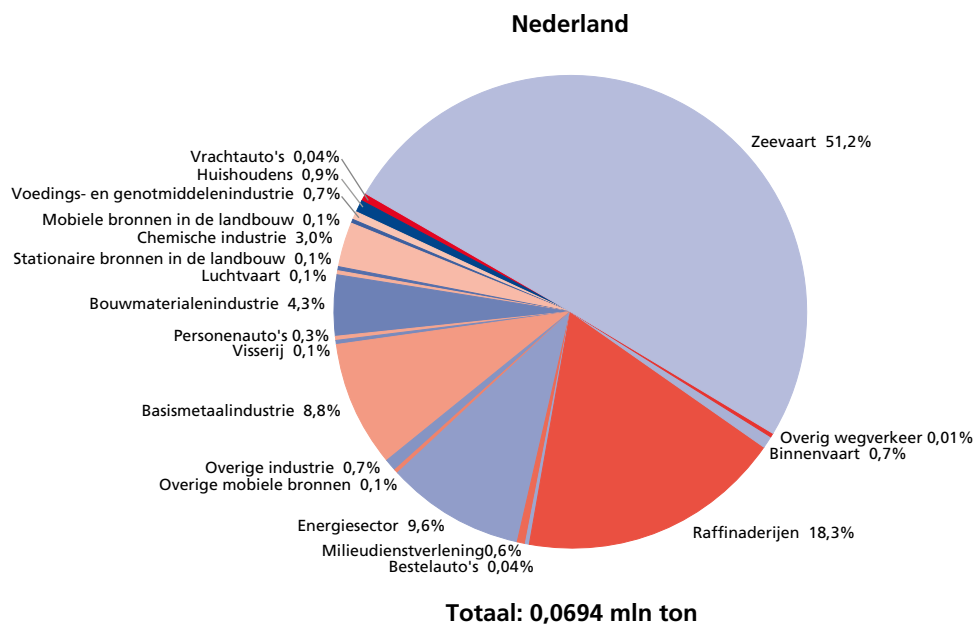

Bron: CBS

172 Verdeling NO_x-uitstoot in Nederland (2010)

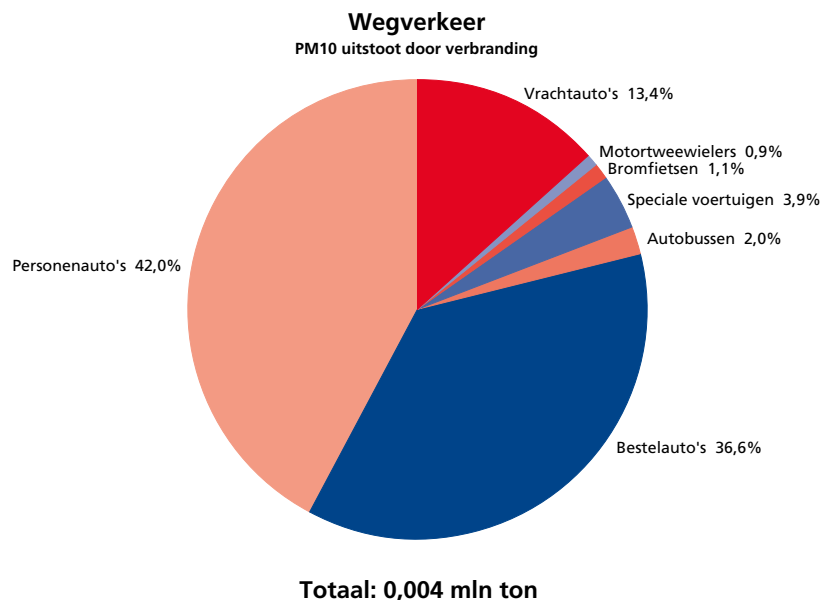
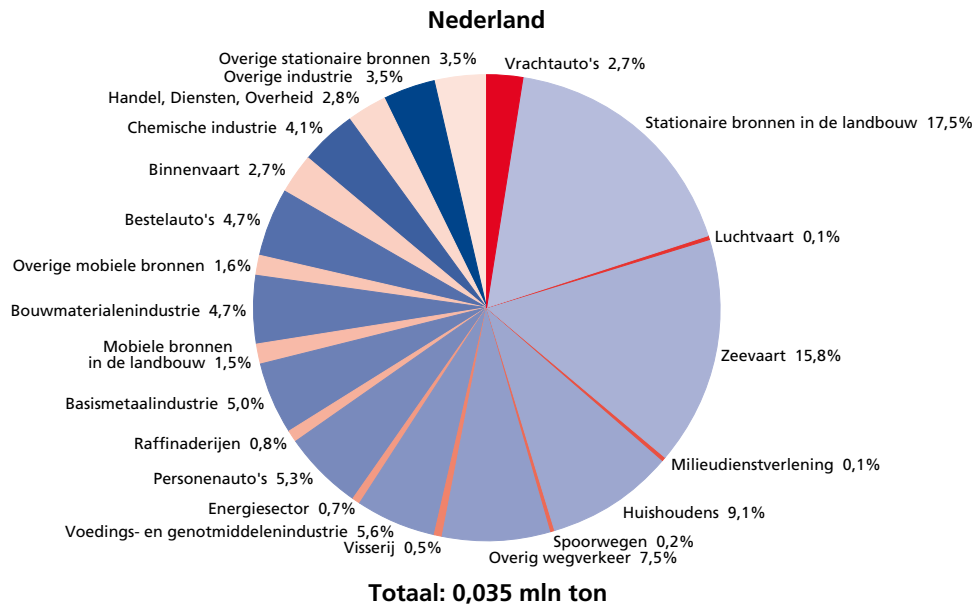

Bron: CBS

Verdeling SO₂-uitstoot in Nederland (2010)

Bron: CBS

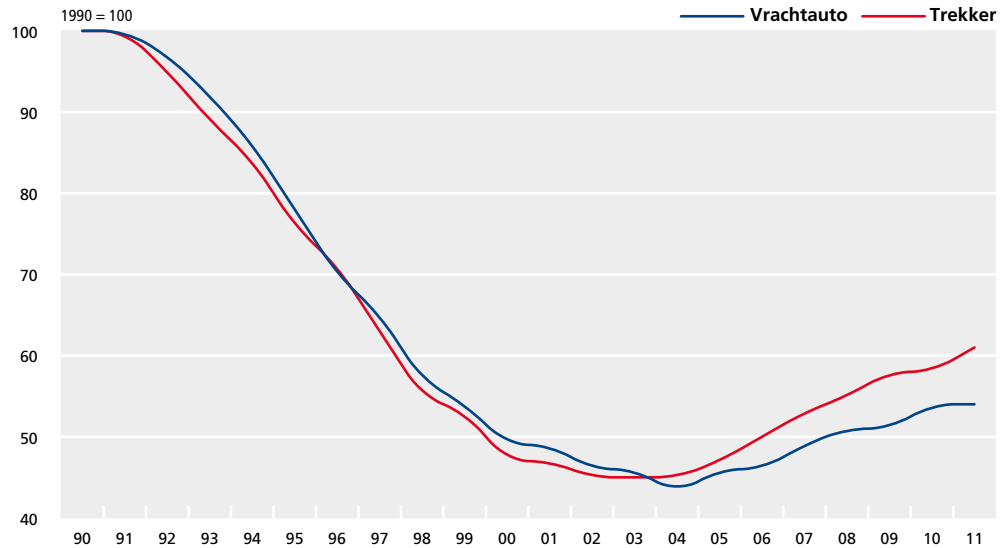
Verdeling PM10-uitstoot in Nederland (2010)

Bron: CBS

175

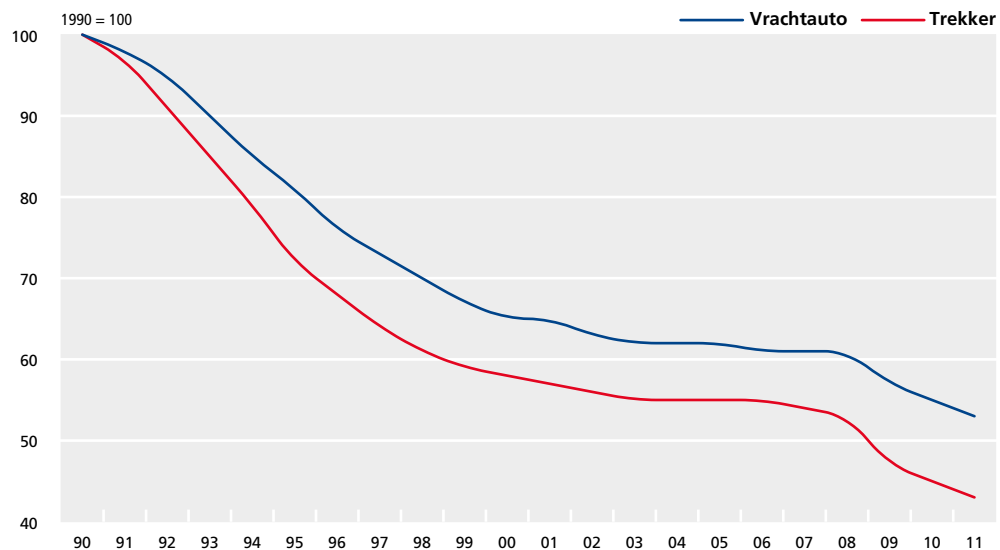
Reductie gemiddelde uitstoot koolmonoxyde (CO) vrachtauto's en trekkers per eenheid, per voertuigkilometer (1990-2011)

Bron: CBS

176

Reductie gemiddelde uitstoot stikstofoxyden (NO_x) vrachtauto's en trekkers per eenheid, per voertuigkilometer (1990-2011)

Bron: CBS

177

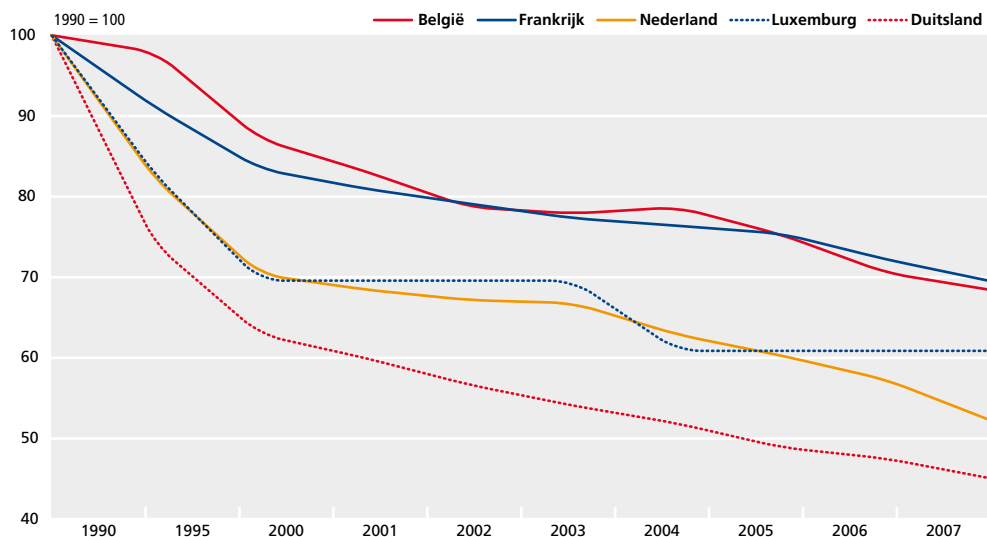
Verdeling kooldioxide en stikstofoxiden gemotoriseerd wegverkeer binnen en buiten de bebouwde kom (2010)

mln kg	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)								
Autobussen	2,14	7,9%	0,84	3,1%	0,90	1,7%	3,88	3,7%
Bestelauto's	2,99	11,1%	3,84	14,1%	6,54	12,6%	13,37	12,6%
Bromfietsen	0,16	0,6%	0,06	0,2%	0,00	0,0%	0,22	0,2%
Motortweewielers	0,06	0,2%	0,27	1,0%	0,50	1,0%	0,83	0,8%
Personenauto's	8,90	33,0%	9,68	35,5%	13,97	27,0%	32,54	30,7%
Speciale voertuigen	3,79	14,1%	1,17	4,3%	0,63	1,2%	5,59	5,3%
Vrachtauto's	8,92	33,1%	11,37	41,8%	29,19	56,4%	49,49	46,7%
mln kg	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Kooldioxide (CO₂)								
Autobussen	263	3,4%	145	1,7%	165	1,1%	573	1,9%
Bestelauto's	849	11,1%	1.123	13,2%	2.257	15,7%	4.229	13,8%
Bromfietsen	30	0,4%	12	0,1%	0	0,0%	42	0,1%
Motortweewielers	46	0,6%	109	1,3%	137	1,0%	292	1,0%
Personenauto's	5.202	67,9%	5.783	67,9%	7.897	54,8%	18.882	61,7%
Speciale voertuigen	393	5,1%	115	1,3%	71	0,5%	578	1,9%
Vrachtauto's	873	11,4%	1.235	14,5%	3.880	26,9%	5.987	19,6%

Bron: CBS

178

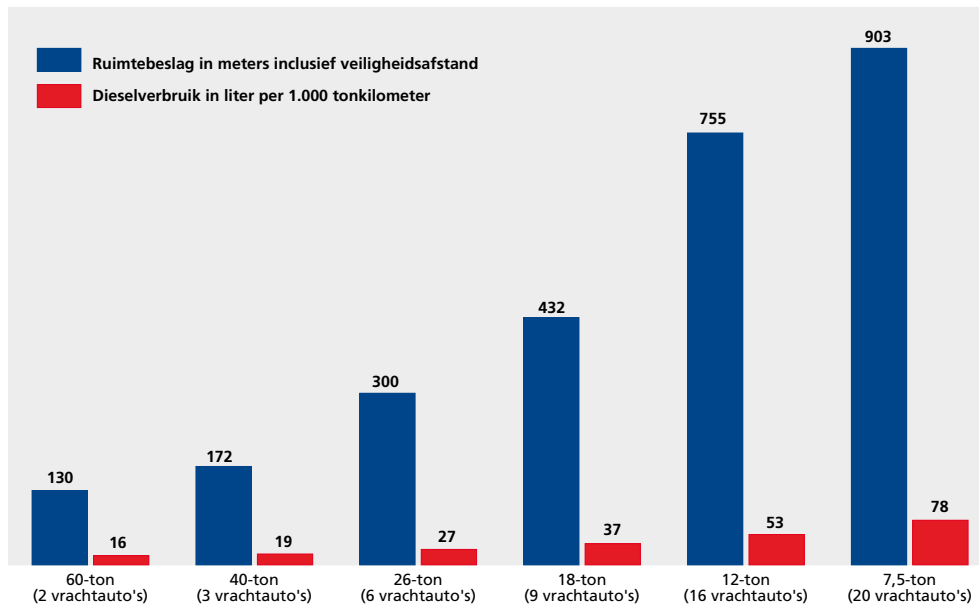
Ontwikkeling NO_x-emissie in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland (1990-2007)

Bron: EEA

179

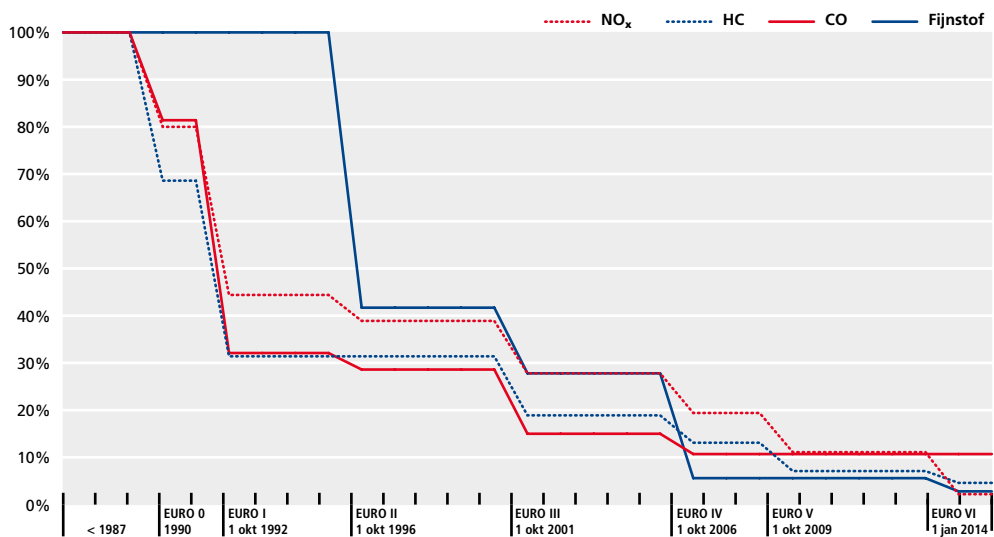
Vergelijking naar voertuig grootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik bij vervoer van 106 pallets

Bron: BGA

180

Gestelde Euronormen aan reductie emissies van vrachtauto's ten opzichte van Euronorm 0 (1990-2014)

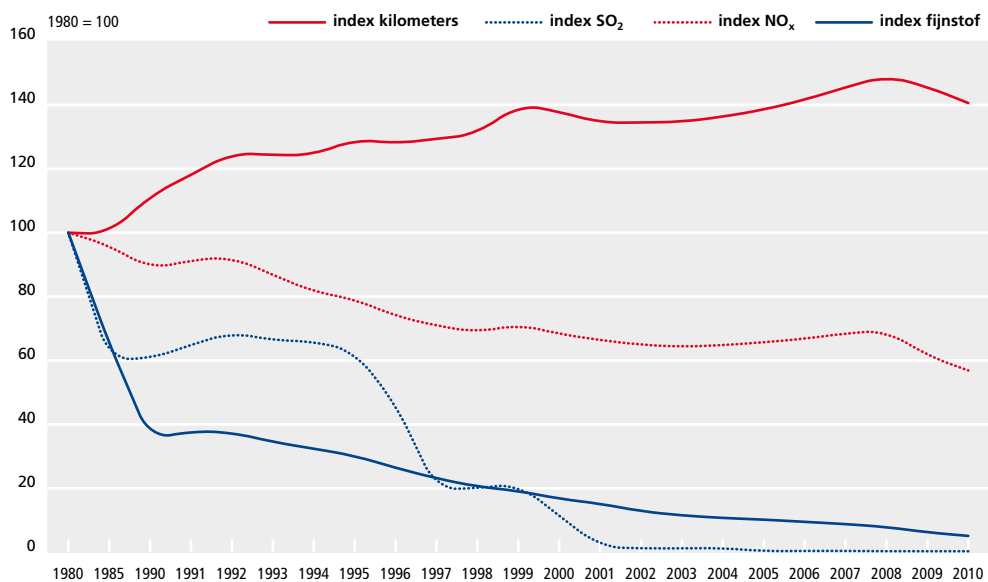

Bron: EU

Dalende trend uitstootschadelijke stoffen ondanks meer kilometers

181

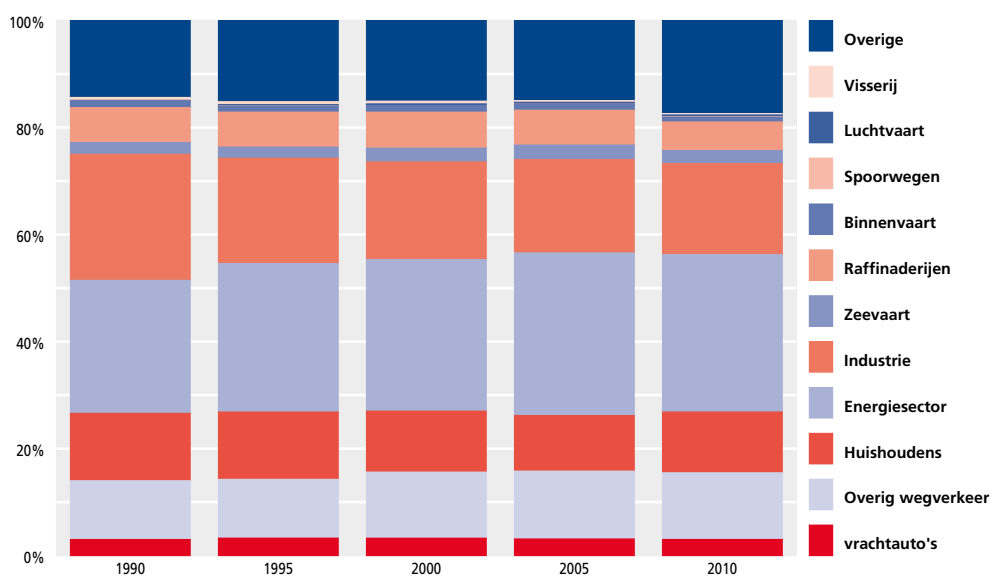
Ontwikkeling emissies door vrachtauto's in Nederland (1980-2010)

Bron: CBS, bewerking TLN

182

Verdeling CO₂-emissie in Nederland (1990-2010)

Bron: CBS

Emissies verkeer en vervoer (2010)

(x mln kg)	CO	NO _x	PM10	SO ₂	CO ₂	NMVOS
Mobiele bronnen (totaal)	396,1	258,30	14,70	36,75	41.115	40,17
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	328,3	164,80	9,13	6,74	34.923	33,94
Wegverkeer (totaal)	292,0	105,90	6,97	0,27	30.583	28,59
Personenauto's	237,3	32,54	3,48	0,20	18.882	20,65
Vrachtauto's	14,7	49,49	0,89	0,03	5.987	1,44
Bestelauto's	5,3	13,37	2,44	0,03	4.229	0,93
Wegverkeer-overig	34,7	10,50	0,16	0,01	1.485	5,57
Binnenvaart (totaal)	26,3	25,30	0,92	0,51	1.825	3,83
Binnenvaart personenvervoer	0,4	1,80	0,14	0,02	114	0,21
Binnenvaart vrachtovervoer	4,6	21,30	0,72	0,48	1.525	1,15
Binnenvaart recreatievaart	21,3	2,30	0,05	0,01	186	2,47
Visserij	0,9	6,90	0,16	0,06	370	0,30
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,3	1,90	0,06	0,02	106	0,08
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,2	0,40	0,04	0,00	32	0,05
Spoorwegen vrachtovervoer ¹⁾	0,1	1,60	0,03	0,01	74	0,03
Luchtvaart	4,1	2,80	0,05	0,09	670	0,38
Zeevaart binnengaats	4,6	21,90	0,97	5,79	1.370	0,76
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	12,5	72,00	4,51	29,78	3.405	2,02
Mobiele werktuigen (totaal)	55,4	21,50	1,06	0,23	2.787	4,20
Mobiele werktuigen landbouw	3,0	10,10	0,52	0,13	1.071	1,11
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	9,8	6,30	0,42	0,09	1.143	0,75
Mobiele werktuigen overige sectoren	42,7	5,20	0,12	0,02	573	2,34
Nederland (totaal)	593,6	393,20	34,62	69,40	197.400	152,81
Aandeel	CO	NO _x	PM10	SO ₂	CO ₂	NMVOS
Mobiele bronnen (totaal)	66,7%	65,7%	42,5%	53,0%	20,8%	26,3%
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	55,3%	41,9%	26,4%	9,7%	17,7%	22,2%
Wegverkeer (totaal)	49,2%	26,9%	20,1%	0,4%	15,5%	18,7%
Personenauto's	40,0%	8,3%	10,1%	0,3%	9,6%	13,5%
Vrachtauto's	2,5%	12,6%	2,6%	0,0%	3,0%	0,9%
Bestelauto's	0,9%	3,4%	7,0%	0,0%	2,1%	0,6%
Wegverkeer-overig	5,8%	2,7%	0,5%	0,0%	0,8%	3,6%
Binnenvaart (totaal)	4,4%	6,4%	2,7%	0,7%	0,9%	2,5%
Binnenvaart personenvervoer	0,1%	0,5%	0,4%	0,0%	0,1%	0,1%
Binnenvaart vrachtovervoer	0,8%	5,4%	2,1%	0,7%	0,8%	0,8%
Binnenvaart recreatievaart	3,6%	0,6%	0,1%	0,0%	0,1%	1,6%
Visserij	0,2%	1,8%	0,5%	0,1%	0,2%	0,2%
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,1%	0,5%	0,2%	0,0%	0,1%	0,1%
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Spoorwegen vrachtovervoer ¹⁾	0,0%	0,4%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Luchtvaart	0,7%	0,7%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%
Zeevaart binnengaats	0,8%	5,6%	2,8%	8,3%	0,7%	0,5%
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	2,1%	18,3%	13,0%	42,9%	1,7%	1,3%
Mobiele werktuigen (totaal)	9,3%	5,5%	3,1%	0,3%	1,4%	2,7%
Mobiele werktuigen landbouw	0,5%	2,6%	1,5%	0,2%	0,5%	0,7%
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	1,7%	1,6%	1,2%	0,1%	0,6%	0,5%
Mobiele werktuigen overige sectoren	7,2%	1,3%	0,3%	0,0%	0,3%	1,5%
Nederland (totaal)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

1) Exclusief elektriciteit.

Bron: CBS

Drastische verlaging emissies door Euronormen voor vrachtauto's

184

Euronormen uitlaatgassen bij verschillende vervoerswijzen (1987-2014)

(gram/kWh)	NO _x	HC	CO	fijnstof
Vrachtauto				
< 1987	18,0	3,50	14,00	
Euronorm 0 (vrijwillig)	14,4	2,40	11,40	
Euronorm 1 (1-10-1992)	8,0	1,10	4,50	0,36
Euronorm 2 (1-10-1996)	7,0	1,10	4,00	0,15
Euronorm 3 (1-10-2001)	5,0	0,66	2,10	0,10
Euronorm 4 (1-10-2006)	3,5	0,46	1,50	0,02
Euronorm 5 (1-10-2009)	2,0	0,25	1,50	0,02
EEV	2,0	0,25	1,50	0,02
Euronorm 6 (1-01-2014)	0,4	0,16	1,50	0,01
Diesellocomotief				
2003 (geen norm)	12,0	0,65	2,92	0,40
Binnenschip				
< 2002 (geen norm)	11,0	0,60	1,60	0,41
vanaf 2002 1)	9,2 - 13,0	1,30	5,00	0,54

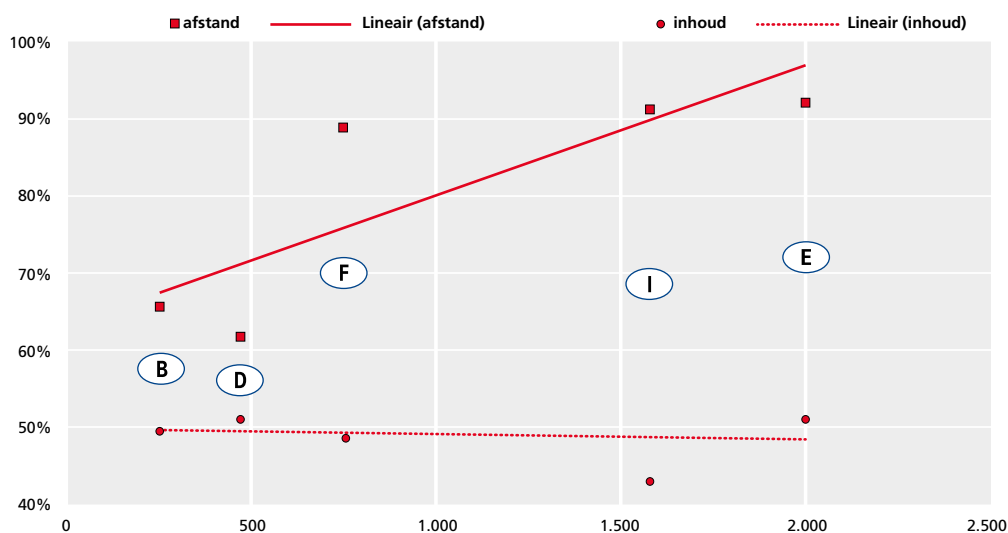
1) Bij meest voorkomende motor > 130 kW en 1600 - 1800 toeren.

Bron: EU, CCR, CE

Op langere afstand hogere bezettingsgraad

185

Bezettingsgraad afstand en inhoud Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2009)

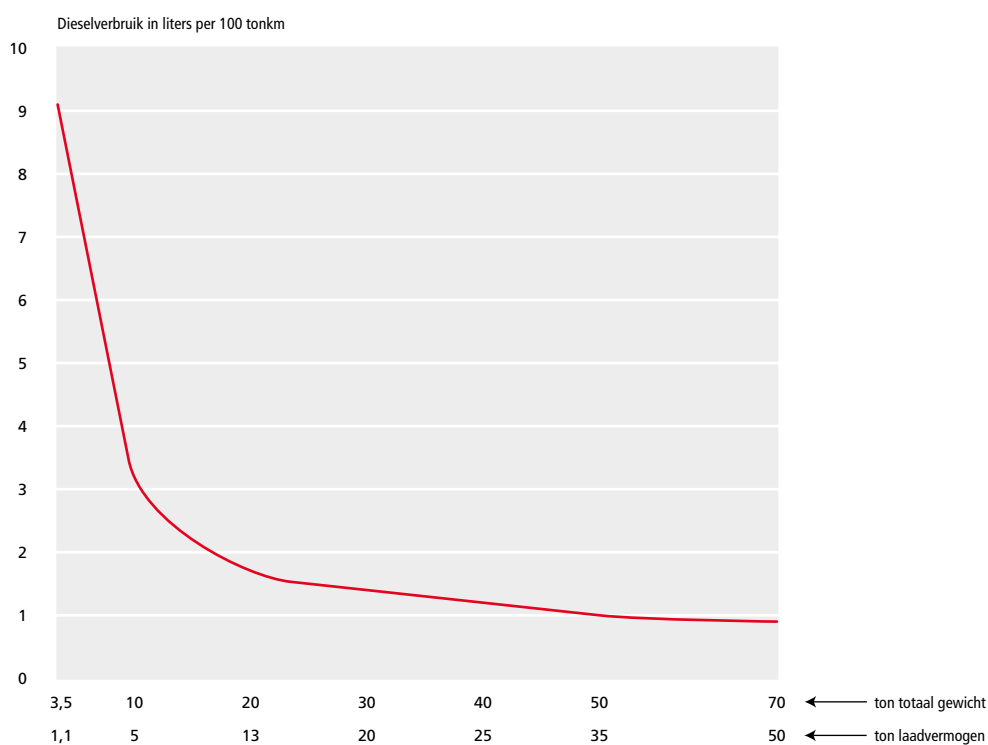
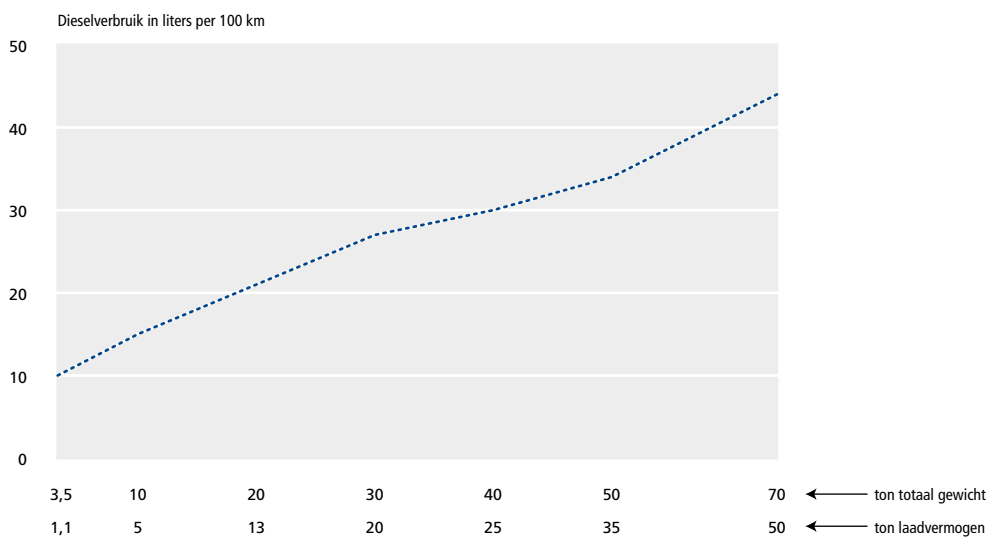

Bron: CBS, bewerking TLN

Milieu gebaat bij grotere voertuigen

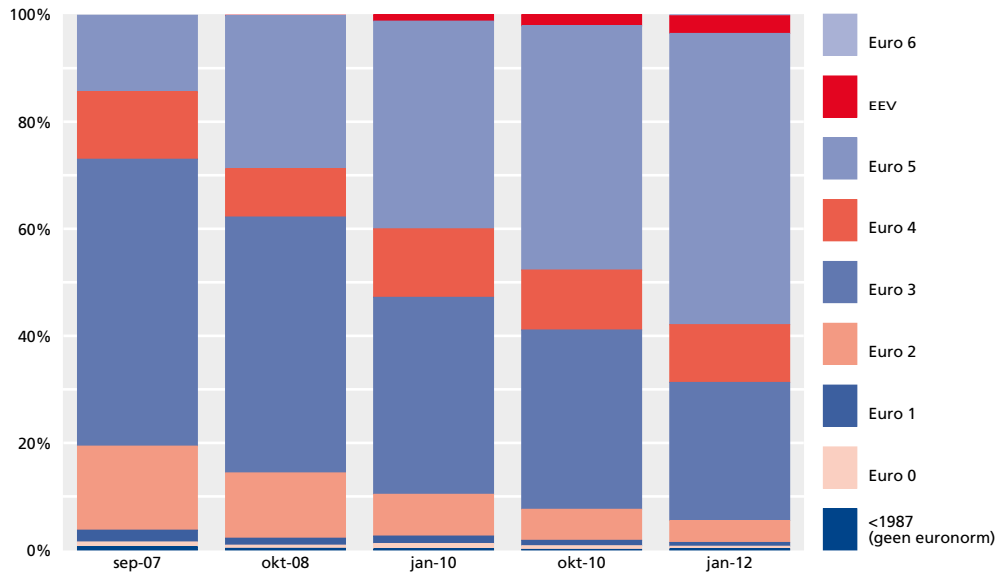
186

Diesilverbruik gerelateerd aan grootte voertuig en laadvermogen

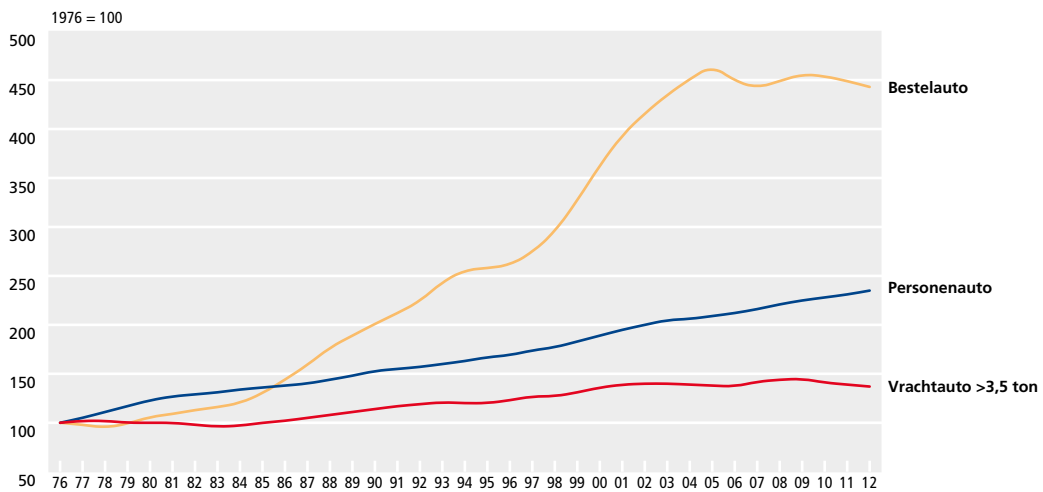
Bron: DAF, RWTH Aachen, TLN

187 Nederlands park vrachtauto's beroepsgoedervervoer over de weg, verdeeld naar milieuklasse (2007-2012)

Bron: TLN

188 Groei wagenpark personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's in Nederland (1976-2012)

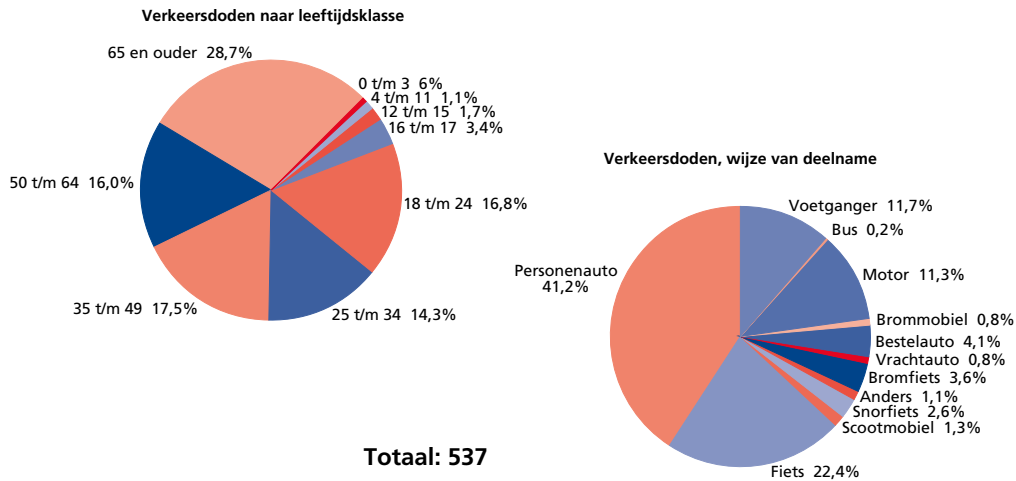

Bron: CBS, bewerking TLN

Verkeersveiligheid

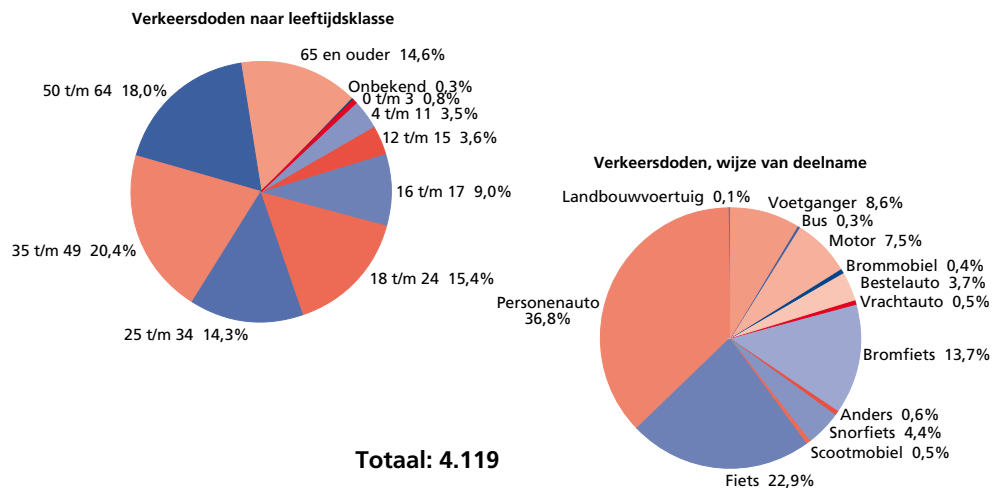
Doordat de registratiegraad van het aantal verkeersslachtoffers de laatste jaren is gedaald en daardoor de betrouwbaarheid van het aantal slachtoffers is afgenomen, zijn er voor 2011 nog geen cijfers vrijgegeven met betrekking tot het aantal geregistreeerde verkeersdoden en -gewonden (ziekenhuis opname).

189 Aantal verkeersdoden naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2010)

Bron: DVS

190 Aantal verkeersgewonden¹⁾ naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2010)

1) Waarbij ziekenhuisopname noodzakelijk was.

Bron: DVS

191

Verkeersdoden en -gewonden bij ongevallen met bestel- en vrachtverkeer (2004-2011)

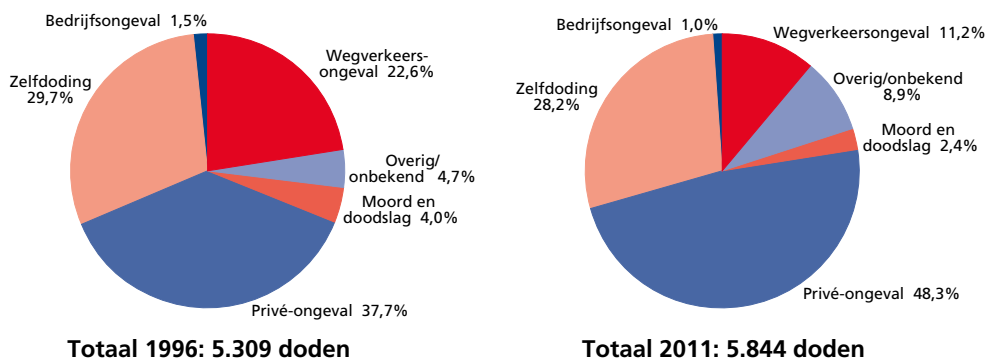
Geregistreerde aantallen Vervoerswijze	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bestelauto								
Binnen bestelauto (doden)	11	20	20	33	28	20	22	18
Binnen bestelauto (z.h. gewonden)	414	375	405	329	323	242	138	41
Buiten bestelauto (doden)	76	62	61	43	59	52	37	47
Buiten bestelauto (z.h. gewonden)	835	825	785	740	803	581	377	170
Bestelauto betrokken en veroorzaker (doden)	44	38	45	45	57	51	35	37
toe-/afname		-13,6%	18,4%	0,0%	26,7%	-10,5%	-31,4%	5,7%
Bestelauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	752	767	743	669	705	562	347	198
toe-/afname		2,0%	-3,1%	-10,0%	5,4%	-20,3%	-38,3%	-42,9%
Vrachtauto								
Binnen vrachtauto (doden)	6	7	3	5	9	3	2	3
Binnen vrachtauto (z.h. gewonden)	80	68	61	72	82	48	23	16
Buiten vrachtauto (doden)	121	88	117	108	88	81	70	73
Buiten vrachtauto (z.h. gewonden)	422	415	391	454	393	272	179	89
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (doden)	52	51	61	43	53	40	26	29
toe-/afname		-1,9%	19,6%	-29,5%	23,3%	-24,5%	-35,0%	11,5%
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	255	246	243	272	271	176	112	66
toe-/afname		-3,5%	-1,2%	11,9%	-0,4%	-35,1%	-36,4%	-41,1%

2011 betreft voorlopige (indicatieve) aantallen.

Bron: DVS

192

Verdeling aantal doden niet natuurlijke oorzaak (1996, 2011)

Bron: CBS

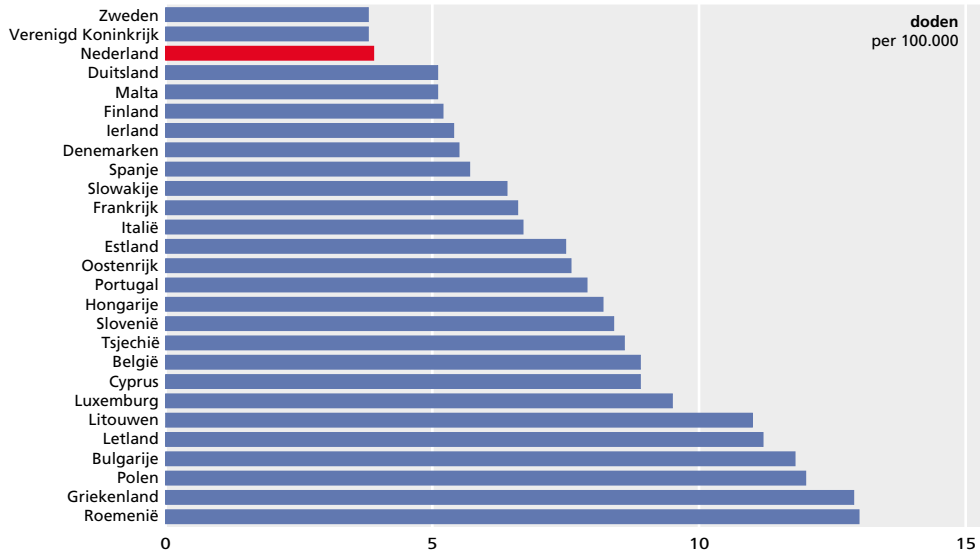
Betrokkenheid mensen, voertuigen, voorwerpen en dieren bij verkeersongevallen waarbij doden en (letsel-)gewonden vielen (2010)

	doden	gewonden	totaal
Personenauto	416	3.408	3.824
Bestelauto	64	477	541
Vrachtauto	37	108	145
Trekker	38	60	98
Trekker met oplegger	4	40	44
Motor	61	323	384
Trein/tram	10	18	28
Fiets	130	1.085	1.215
Bromfiets	23	680	703
Snorfiets	16	208	224
Scootmobiel	7	24	31
Brommobiel	3	26	29
Landbouwvoertuig	13	35	48
Autobus	12	56	68
Voetganger	64	382	446
Dier	2	21	23
Boom	90	293	383
Overig wegmeubilair	52	245	297
Overig vast object	40	209	249
Lichtmast	17	85	102
Los voorwerp	1	28	29
Onbekend voertuig i.g.v. bestuurder	0	2	2
Overig	21	63	84
Totaal	1.121	7.876	8.997

Bron: RWS Data-ICT-Dienst (DID)

194

Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners in Europese Unie per lidstaat (2009)

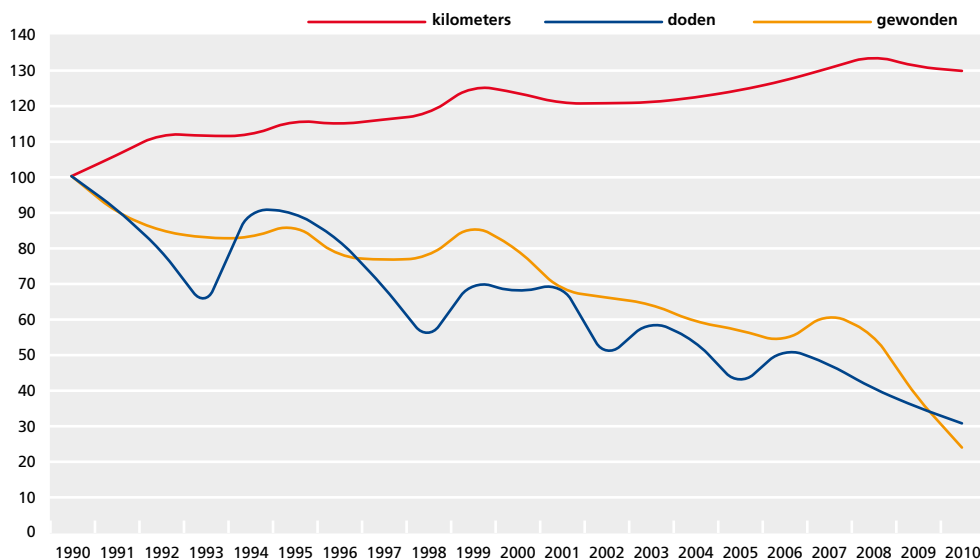
(Overleden binnen 30 dagen als gevolg van verkeersongeval).

Bron: EUROSTAT

Dalende tendens aantal verkeersslachtoffers

195

Ontwikkeling vrachtautokilometers en verkeersslachtoffers waarbij een vrachtauto betrokken was (1990-2010)

Bron: CBS, DVS

Trends in verkeersslachtoffers, wagenpark, motorvoertuigkilometers, bevolking en verkeersintensiteit (1989-2010)

jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark (x1.000)	verkeers- intensiteit	bevolking (x1.000)	kilometers motor- voertuigen*
1989	1.456	13.661	5.800	104	14.893	90.782
1990	1.376	13.658	5.929	110	15.010	91.695
1991	1.281	12.020	6.027	111	15.129	91.710
1992	1.253	11.648	6.206	116	15.239	96.286
1993	1.235	11.552	6.378	119	15.342	96.073
1994	1.298	11.735	6.529	122	15.424	97.703
1995	1.334	11.688	6.645	126	15.494	96.854
1996	1.180	11.964	6.859	129	15.567	98.434
1997	1.163	11.717	7.043	135	15.654	100.886
1998	1.066	11.733	7.319	140	15.760	103.878
1999	1.090	12.387	7.641	145	15.864	108.871
2000	1.082	11.505	7.927	148	15.987	110.783
2001	993	11.028	8.168	151	16.105	112.591
2002	987	11.018	8.388	156	16.193	114.528
2003	1.028	10.596	8.495	157	16.258	115.927
2004	804	9.487	8.627	158	16.306	119.037
2005	750	9.401	8.716	158	16.334	118.842
2006	730	9.051	8.863	161	16.358	119.204
2007	709	9.683	9.059	-	16.405	121.320
2008	677	9.310	9.249	-	16.486	124.037
2009	644	7.028	9.340	-	16.575	123.687
2010	537	4.119	9.451	-	16.656	124.000

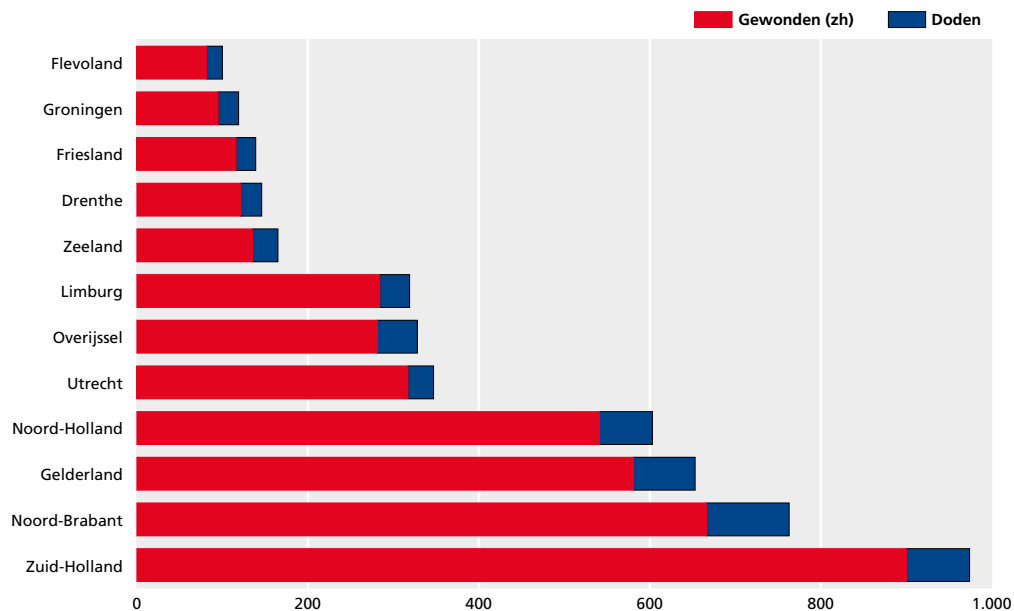
jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark (x1.000)	verkeers- intensiteit	bevolking (x1.000)	kilometers motor- voertuigen
(1989 = 100)						
1989	100	100	100	100	100	100
1990	95	100	102	105	101	101
1991	88	88	104	107	102	101
1992	86	85	107	111	102	106
1993	85	85	110	114	103	106
1994	89	86	113	117	104	108
1995	92	86	115	121	104	107
1996	81	88	118	124	105	108
1997	80	86	121	129	105	111
1998	73	86	126	134	106	114
1999	75	91	132	139	107	120
2000	74	84	137	142	107	122
2001	68	81	141	145	108	124
2002	68	81	145	149	109	126
2003	71	78	146	150	109	128
2004	55	69	149	151	109	131
2005	52	69	150	151	110	131
2006	50	66	153	154	110	131
2007	49	71	156	-	110	134
2008	46	68	159	-	111	137
2009	44	51	161	-	111	136
2010	37	30	163	-	112	137

*Aantal voertuigkilometers personenauto's, bestelauto's, autobussen en vrachtauto's op Nederlands grondgebied. 2010 betreft een raming.

Bron: CBS, DVS

197

Aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden per provincie (2010)

Bron: DVS

Ouderen vormen kwetsbare groep

198

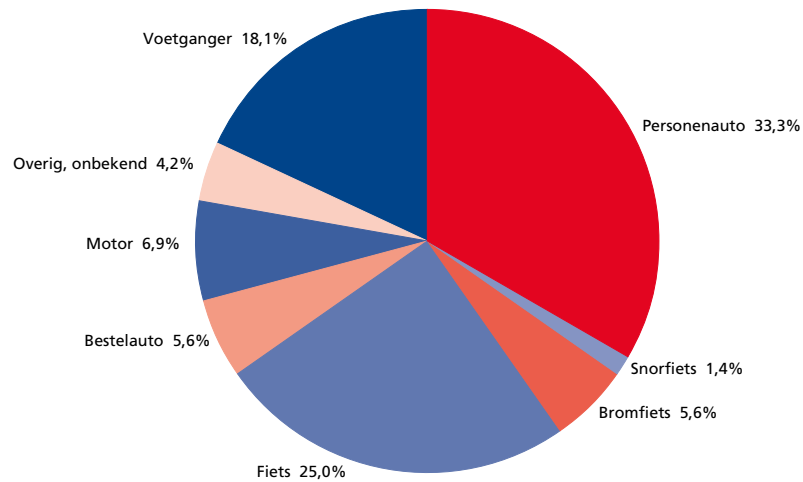
Verdeling van verkeersdoden en bevolking naar leeftijd (1990-2010)

leeftijdsklasse (jaar)	1990			2008			2009			2010		
	verkeersdoden aantal	aandeel verkeersdoden %	aandeel bevolking %	verkeersdoden aantal	aandeel verkeersdoden %	aandeel bevolking %	verkeersdoden aantal	aandeel verkeersdoden %	aandeel bevolking %	verkeersdoden aantal	aandeel verkeersdoden %	aandeel bevolking %
0 - 3	13	0,9	5,0	3	0,4	4,5	2	0,3	4,4	3	0,6	4,4
4 - 11	56	4,1	9,6	8	1,2	9,7	8	1,2	9,6	6	1,1	9,5
12 - 15	45	3,3	4,9	17	2,5	4,8	16	2,5	4,7	9	1,7	4,7
16 - 17	67	4,9	2,9	27	4,0	2,5	23	3,6	2,4	18	3,4	2,4
18 - 24	281	20,4	11,8	107	15,8	8,4	126	19,6	8,6	90	16,8	8,7
25 - 34	240	17,4	16,8	103	15,2	12,3	80	12,4	12,0	77	14,3	12,0
35 - 49	205	14,9	21,6	125	18,5	23,3	111	17,2	22,6	94	17,5	22,3
50 - 64	162	11,8	14,6	113	16,7	19,7	91	14,1	20,0	86	16,0	20,4
65 en ouder	307	22,3	12,8	174	25,7	14,7	187	29,0	15,2	154	28,7	15,6
totaal	1.376			677			644			537		

Bron: CBS, DVS

199

Doden bij ongevallen door schuld van vrachtauto's, naar wijze verkeersdeelname (2011)

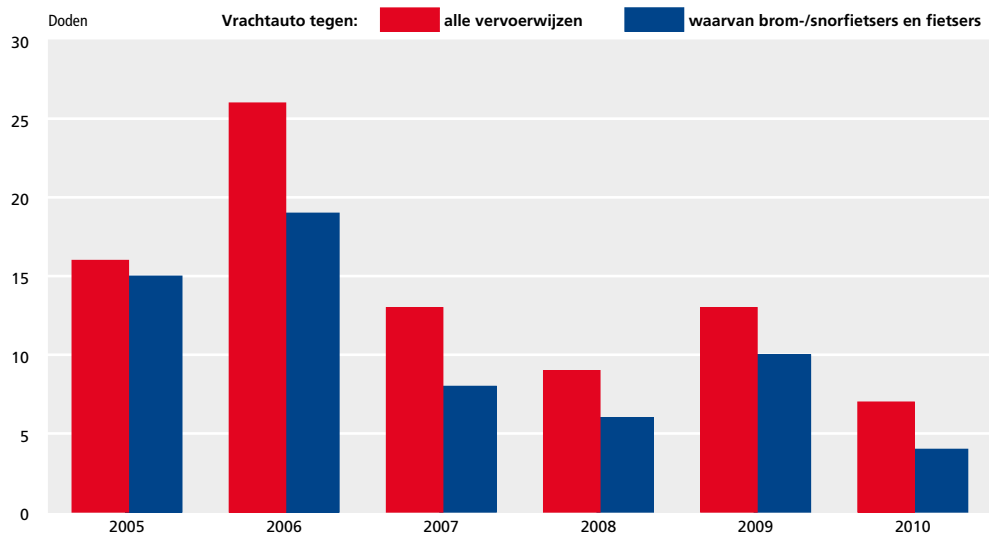

Totaal: 72 doden

Bron: DVS

200

Doden bij rechtsafslaande vrachtauto's (2005-2010)

Bron: RWS Data-ICT-Dienst (DID)

201

Aantal geregistreerde doden en geregistreerde ziekenhuisgewonden per provincie per 100.000 inwoners (1985-2010)

provincie	1985		2007		2008		2009		2010	
	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden
Drenthe	19	108	7	79	6	71	7	51	5	25
Flevoland	18	167	4	37	3	34	4	30	5	21
Friesland	11	95	5	53	5	44	4	41	4	18
Gelderland	11	104	5	64	6	62	5	45	4	29
Groningen	9	78	3	62	5	59	4	42	4	16
Limburg	10	99	6	57	4	49	3	37	3	25
Noord-Brabant	11	124	5	69	5	60	5	40	4	27
Noord-Holland	9	106	4	63	3	61	3	42	2	20
Overijssel	12	107	4	73	4	76	5	50	4	25
Utrecht	10	103	4	58	4	62	3	58	2	26
Zeeland	12	129	5	72	7	72	6	51	8	35
Zuid-Holland	7	75	3	41	2	44	3	36	2	26
Nederland	10	100	5	64	4	57	4	42	3	25

Bron: DVS

202

Aantal voertuigen betrokken bij verkeersongevallen met doden en gewonden in relatie tot voertuigkilometers in Nederland (2010)

	Ongeval met doden	Ongeval met gewonden	Totaal letsel ongeval	Km's (x mln)*	Ongeval met doden per mln km	Ongeval met gewonden per mln km	Totaal letsel ongeval per mln km
Motortweewieler	61	323	384	2.453	0,02	0,13	0,16
Personenauto	416	3.408	3.824	102.872	0,00	0,03	0,04
Bestelauto < 3,5 ton	64	477	541	17.664	0,00	0,03	0,03
Vrachtauto > 3,5 ton	79	208	287	7.007	0,01	0,03	0,04
Autobus	12	56	68	615	0,02	0,09	0,11
Brom-/snorfiets	49	938	987	910	0,05	1,03	1,08

Kilometers zijn geschat op basis van jaarkilometrages 2009 en actuele gegevens van het motorvoertuigenpark.

Bron: CBS, RWS Data-ICT-Dienst(DID)

Verklaring van gebruikte afkortingen in deze uitgave

mld	miljard
mln	miljoen
NSTR	Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, Révisée
ttm	totaal toegestane massa
FTE	Fulltime equivalent
zh	verkeersgewonden (ziekenhuisopname)
n.b.	niet bekend

Organisaties

AVc	Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit
AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer (tegenwoordig DVS)
BAG	Bundesamtes für Güterverkehr
BGA	Bundesverband des Deutschen Gross- und Aussenhandels
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCR	Centrale Commissie voor de Rijnvaart
CE	Centrum voor energiebesparing en schone technologie
DID	Data-ICT-Dienst (RWS)
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart (voormalig AVV)
ECMT	European Conference of Ministers of Transport
EEA	European Environment Agency
ELA	European Logistics Association
EU	Europese Unie
IOO	Instituut voor Onderzoek en Overheidsuitgaven
KBA	Kraftfahrt Bundesamt
KIM	Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid
NIWO	Stichting Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie
RAI	Nederlandse Vereniging voor de Rijwiel- en Automobielandustrie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RWS	Rijkswaterstaat
RWTH	Rheinland-Westfälische Technische Hochschule Aachen
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
TLN	Transport en Logistiek Nederland
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UIRR	Union Internationale des sociétés de transport combiné Rail-Route
VID	Verkeers Informatie Dienst
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VU	Vrije Universiteit

Emissies

CO	Koolmonoxyde
CO ₂	Kooldioxyde
NO _x	Stikstofoxyden
PM10	Fijnstof
SO ₂	Zwaveldioxyde
Vos/HC	Vluchtige organische stoffen (Koolwaterstoffen of Stofdeeltjes)

Colofon

Uitgave

Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22
Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 088 4567111, fax 088 4567200
e-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

Samenstelling en redactie

Afdeling Research
Auteur Eric Doppert (edoppert@tln.nl)

Nadere inlichtingen

Afdeling Research

Grafische verzorging

Twinzet Leidschendam (dtp)
BDU Grafisch Bedrijf (druk)

ISBN/EAN 978-90-75363-44-9

